

To besedilo je zgolj informativne narave in nima pravnega učinka. Institucije Unije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti. Verodostojne različice zadevnih aktov, vključno z uvodnimi izjavami, so objavljene v Uradnem listu Evropske unije. Na voljo so na portalu EUR-Lex. Uradna besedila so neposredno dostopna prek povezav v tem dokumentu

► **B**

UREDBA KOMISIJE (EU) št. 1321/2014

z dne 26. novembra 2014

o stalni plovnosti zrakoplovov in letalskih izdelkov, delov in naprav ter o potrjevanju organizacij in osebja, ki se ukvarjajo s temi nalogami

(prenovitev)

(Besedilo velja za EGP)

(UL L 362, 17.12.2014, str. 1)

spremenjena z:

Uradni list

št. stran datum

► <u>M1</u>	Uredba Komisije (EU) 2015/1088 z dne 3. julija 2015	L 176	4	7.7.2015
► <u>M2</u>	Uredba Komisije (EU) 2015/1536 z dne 16. septembra 2015	L 241	16	17.9.2015

popravljena z:

- **C1** Popravek, UL L 318, 4.12.2015, str. 73 (1321/2014)

▼B**UREDBA KOMISIJE (EU) št. 1321/2014****z dne 26. novembra 2014****o stalni plovnosti zrakoplovov in letalskih izdelkov, delov in naprav
ter o potrjevanju organizacij in osebja, ki se ukvarjajo s temi
nalogami****(prenovitev)****(Besedilo velja za EGP)****▼M2***Člen 1***Vsebina in področje uporabe**

Ta uredba vzpostavlja skupne tehnične zahteve in upravne postopke za zagotavljanje:

- (a) stalne plovnosti zrakoplovov, vključno z vsemi komponentami za vgradnjo v zrakoplov, ki so:
 - (i) registrirani v državi članici, razen kadar se predpisani nadzor varnosti nad njimi prenese na tretjo državo in jih ne uporablja operator EU, ali
 - (ii) registrirani v tretji državi in jih uporablja operator EU, kadar se predpisani nadzor varnosti nad njimi prenese na državo članico;
- (b) skladnosti z bistvenimi zahtevami iz Uredbe (ES) št. 216/2008 za stalno plovnost zrakoplovov, ki so registrirani v tretji državi, in komponent za vgradnjo v zrakoplov, za katere se predpisani nadzor varnosti nad njimi ne prenese na državo članico in jih letalski prevoznik z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ zakupi brez posadke.

▼B*Člen 2***Opredelitve**

Na področju uporabe Uredbe (ES) št. 216/2008 se uporabljajo naslednje opredelitve:

- (a) „zrakoplov“ pomeni vsako napravo, ki se lahko obdrži v atmosferi zaradi reakcije zraka, razen reakcije zraka na zemeljsko površino;
- (b) „potrditveno osebje“ pomeni osebje, odgovorno za sprostitvev zrakoplova ali komponente po vzdrževanju;
- (c) „komponenta“ pomeni kateri koli motor, propeler, del ali napravo;

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (UL L 293, 31.10.2008, str. 3).

▼B

- (d) „stalna plovnost“ pomeni vse procese, ki zagotavljajo, da zrakoplov kadar koli med svojo obratovalno življenjsko dobo izpolnjuje veljavne zahteve plovnosti in je v stanju za varno obratovanje;
- (e) „JAA“ pomeni „Skupne letalske oblasti“;
- (f) „JAR“ pomeni „Skupne letalske predpise“;

▼M2

- (g) „operacija komercialnega zračnega prevoza (commercial air transport – CAT)“ pomeni operacijo z zrakoplovom, namenjeno prevozu potnikov, tovora ali pošte, za plačilo ali drugo protivrednost;

▼B

- (h) „vzdrževanje“ pomeni eno od naslednjih dejavnosti: obnovo, popravilo, pregled, nadomestitev, modifikacijo ali odpravo okvare zrakoplova ali komponente, ali njihove kombinacije, z izjemo pregleda pred letenjem;
- (i) „organizacija“ pomeni fizično osebo, pravno osebo ali del pravne osebe. Taka organizacija ima lahko sedež na več kot eni lokaciji na ozemlju držav članic ali ne;
- (j) „pregled pred letenjem“ pomeni pregled, opravljen pred letenjem za zagotovitev, da je zrakoplov ustrezen za nameravani let;
- (k) „zrakoplov ELA1“ pomeni naslednji evropski lahki zrakoplov s posadko:
 - (i) letalo z največjo vzletno maso (MTOM) največ 1 200 kg, ki ni razvrščeno kot kompleksni zrakoplov na motorni pogon;
 - (ii) jadralno letalo ali motorno jadralno letalo z največjo vzletno maso (MTOM) največ 1 200 kg;
 - (iii) balon z največjo deklarirano prostornino vzgonskega plina ali prostornino toplega zraka, ki ne presega 3 400 m³ za toplozračne balone, 1 050 m³ za prostoteče plinske balone in 300 m³ za vezane plinske balone;
 - (iv) zračno ladjo, namenjeno največ 4 potnikom in z največjo deklarirano prostornino vzgonskega plina ali prostornino toplega zraka, ki ne presega 3 400 m³ za toplozračne zračne ladje in 1 000 m³ za plinske zračne ladje;

▼M1

- (ka) „zrakoplov ELA2“ pomeni naslednje evropske lahke zrakoplove s posadko:
 - (i) letalo z največjo vzletno maso (MTOM) največ 2 000 kg, ki ni razvrščeno kot kompleksni zrakoplov na motorni pogon;
 - (ii) jadralno letalo ali motorno jadralno letalo z največjo vzletno maso (MTOM) največ 2 000 kg;

▼ M1

- (iii) balon;
- (iv) toplozračno zračno ladjo;
- (v) plinsko zračno ladjo z vsemi naslednjimi značilnostmi:
 - 3 % največje statične obteženosti,
 - nevektorskim potiskom (razen povratnega potiska),
 - konvencionalno in enostavno zasnovno strukture, nadzor-nega sistema in
 - balonetnega sistema ter komandami brez servo podpore;
- (vi) zelo lahek rotoplan;

▼ B

- (l) „zrakoplov LSA“ pomeni lahko športno letalo, ki ima vse naslednje značilnosti:
 - (i) največjo vzletno maso (MTOM), ki ne presega 600 kg;
 - (ii) najvišjo prevlečno hitrost v konfiguraciji za pristanek (VS0), ki ne presega 45 vozlov kalibrirane hitrosti (CAS) pri najvišji certificirani vzletni masi zrakoplova in najbolj kritičnem centru gravitacije;
 - (iii) sedišča za največ dve osebi, vključno s pilotom;
 - (iv) enojni, neturbinski motor s propelerjem;
 - (v) kabino, ki ni pod pritiskom;
- (m) „glavni kraj poslovanja“ pomeni glavno upravo ali registrirani sedež podjetja, v kateri se izvajajo glavne finančne naloge in operativni nadzor dejavnosti iz te uredbe;

▼ M2

- (n) „kritična naloga vzdrževanja“ pomeni nalogo vzdrževanja, ki vključuje sestavljanje ali katero koli motnjo sistema ali katerega koli dela na zrakoplovu, motorju ali propelerju, ki bi v primeru napake med njegovim delovanjem lahko neposredno ogrozila varnost letenja;
- (o) „specializirane komercialne operacije“ pomenijo operacije, za katere veljajo zahteve poddela SPO dela ORO iz Priloge III k Uredbi Komisije (EU) št. 965/2012 ⁽¹⁾;
- (p) „omejene operacije“ pomenijo operacije zrakoplovov, ki niso kompleksni zrakoplovi na motorni pogon, za:
 - (i) lete z deljenimi stroški, ki jih izvajajo fizične osebe, pod pogojem, da si neposredne stroške delijo vse osebe na zrako-plovu, tudi pilot, in da je oseb, ki si delijo neposredne stroške, največ šest;

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) št. 965/2012 z dne 5. oktobra 2012 o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalske operacije v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 296, 25.10.2012, str. 1).

▼ M2

- (ii) tekmovalne ali predstavitvene lete pod pogojem, da je plačilo ali druga protivrednost za take lete omejena na pokritje neposrednih stroškov in je sorazmeren prispevek k letnim stroškom ter da nagrade ne presegajo vrednosti, ki jih določi pristojni organ;
- (iii) uvodne lete, lete za spuščanje padal, lete za vleko jadralnih letal ali akrobatske lete, ki jih izvaja organizacija za usposabljanje, ki ima glavni kraj poslovanja v državi članici in je odobrena v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1178/2011 ⁽¹⁾, ali organizacija, ki je bila ustanovljena z namenom spodbujanja zračnih športov ali rekreacijskega letalstva, pod pogojem, da zrakoplov upravlja organizacija na podlagi lastništva ali zakupa brez posadke, da let ne ustvari dobička, ki se distribuira zunaj organizacije, ter da, kadar sodelujejo nečlani organizacije, takšni leti predstavljajo le postransko dejavnost organizacije.

V tej uredbi se „omejene operacije“ ne štejejo za operacije CAT ali specializirane komercialne operacije;

- (q) „uvodni let“ pomeni „uvodni let“ v skladu z opredelitvijo iz člena 2(9) Uredbe (EU) št. 965/2012;
- (r) „tekmovalni let“ pomeni „tekmovalni let“ v skladu z opredelitvijo iz člena 2(10) Uredbe (EU) št. 965/2012;
- (s) „predstavitveni let“ pomeni „predstavitveni let“ v skladu z opredelitvijo iz člena 2(11) Uredbe (EU) št. 965/2012.

▼ B*Člen 3***Zahteve za stalno plovnost****▼ M2**

1. Stalna plovnost zrakoplovov iz člena 1(a) in komponent za vgradnjo v zrakoplov se zagotavlja v skladu z določbami Priloge I.
2. Organizacije in osebje, ki se ukvarjajo s stalno plovnostjo zrakoplovov iz člena 1(a) in komponent za vgradnjo v zrakoplov, vključno z vzdrževanjem, so v skladu s Prilogo I in po potrebi izpolnjujejo določbe členov 4 in 5.
3. Z odstopanjem od odstavka 1 se stalna plovnost zrakoplovov iz člena 1(a), ki jim je bilo izdano dovoljenje za letenje, zagotavlja na podlagi posebnih ureditev o stalni plovnosti, kakor je opredeljeno v dovoljenju za letenje, izdanem v skladu s Prilogo I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) št. 1178/2011 z dne 3. novembra 2011 o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalsko osebje v civilnem letalstvu v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 311, 25.11.2011, str. 1).

▼B

4. Za programe vzdrževanja, odobrene v skladu z zahtevami, ki so se uporabljale pred 27. julijem 2015, se šteje, da so bili odobreni v skladu z zahtevami iz te uredbe.

▼M2

5. Stalna plovnost zrakoplovov iz člena 1(b) in komponent za vgradnjo v zrakoplov se zagotavlja v skladu z določbami Priloge Va.

▼B*Člen 4***Potrditve vzdrževalne organizacije****▼M2**

1. Odobritve vzdrževalne organizacije se izdajo v skladu z določbami poddela F Priloge I ali določbami Priloge II.

▼B

2. Velja, da so odobritve za vzdrževanje, ki jih je država članica izdala ali priznala skladno z zahtevami in postopki JAA, veljavnimi pred začetkom veljavnosti Uredbe (ES) št. 2042/2003, izdane v skladu s to uredbo.

3. Osebe, usposobljeno za opravljanje in/ali nadzor stalnega plovnostnega neporušitvenega pregledovanja konstrukcij in/ali komponent zrakoplova na osnovi standardov, ki jih je država članica pred začetkom veljavnosti Uredbe (ES) št. 2042/2003 priznavala kot standarde, ki zagotavljajo enakovredno raven usposobljenosti, lahko nadaljuje z izvajanjem in/ali nadzorom teh preskusov.

4. Potrdila o sprostitvi v uporabo in dovoljenja za sprostitev v uporabo, izdana pred datumom začetka veljavnosti Uredbe (ES) št. 1056/2008, ki jih je izdala vzdrževalna organizacija, potrjena v skladu z zahtevami države članice, se štejejo za enakovredna tistim, ki so zahtevana v točkah M.A.801 in M.A.802 Priloge I (Del M).

*Člen 5***Potrditveno osebje**

1. Potrditveno osebje je usposobljeno v skladu z določbami Priloge III (Del 66), razen kot je predvideno v točkah M.A.606(h), M.A.607(b), M.A.801(d) in M.A.803 Priloge I (Del M) ter v točki 145.A.30(j) in Dodatku IV k Prilogi II (Del 145).

2. Velja, da je licenca za vzdrževanje zrakoplova in morebitne tehnične omejitve v zvezi s to licenco, ki jo je izdala ali priznala država članica v skladu z zahtevami in postopki JAA ter je veljala pred začetkom veljavnosti Uredbe (ES) št. 2042/2003, izdana v skladu s to uredbo.

▼B

3. Za potrditveno osebje, ki ima licenco, izdano v skladu s Prilogo III (Del 66) v dani kategoriji/podkategoriji, velja, da ima pravice iz točke 66.A.20(a) iste priloge, ki ustrezajo tej kategoriji/podkategoriji. Zahteve glede osnovnega znanja, povezane s temi novimi pravicami, se štejejo za izpolnjene za namen razširitve te licence na novo kategorijo/podkategorijo.

4. Potrditveno osebje, ki ima licenco, vključno za zrakoplov, za katerega ni potreben posamezen rating za tip, lahko še naprej uveljavlja svoje pravice do prve obnove ali spremembe, ko se licenca v skladu s postopkom iz točke 66.B.125 Priloge III (Del 66) konvertira v ratinge, opredeljene v točki 66.A.45 iste priloge.

5. Poročila o konverziji in o priznanju izpitov, ki so usklajena z zahtevami, ki so se uporabljale pred začetkom uporabe Uredbe (EU) št. 1149/2011, se štejejo, da so v skladu s to uredbo.

6. Dokler ta uredba ne bo opredeljevala zahtev za potrditveno osebje:

(i) za zrakoplove, razen letal in helikopterjev;

(ii) za dele,

se bodo zahteve, ki veljajo v ustrezni državi članici, uporabljale še naprej, razen za vzdrževalne organizacije s sedežem zunaj Evropske unije; v tem primeru zahteve odobri agencija.

Article 6

Training organisation requirements

1. Organizacije, ki se ukvarjajo z usposabljanjem osebja iz člena 5, seodobrijo v skladu s Prilogo IV (Del 147), da so upravičene:

(a) izvajati priznано osnovno usposabljanje in/ali

(b) izvajati priznано usposabljanje za tip in

(c) izvajati izpite in

(d) izdajati spričevala o usposabljanju.

2. Šteje, da je odobritev organizacije za usposabljanje za vzdrževanje, ki jo je država članica izdala ali priznala skladno z zahtevami in postopki JAA ter je veljala pred začetkom veljavnosti Uredbe (ES) št. 2042/2003, izdana v skladu s to uredbo.

6. V tečaje usposabljanja za tip, odobrene pred odobritvijo minimalnega programa za usposabljanje potrditvenega osebja za pridobitev ratinga za tip, v zvezi s podatki o operativni ustreznosti za zadevni

▼B

tip v skladu z Uredbo (EU) št. 748/2012, se vključijo ustrezni elementi, opredeljeni v obveznem delu teh podatkov o operativni ustreznosti, najpozneje do 18. decembra 2017 ali v dveh letih po odobritvi podatkov o operativni ustreznosti, kar nastopi pozneje.

Člen 7

Uredba (ES) št. 2042/2003 se razveljavi.

Sklici na razveljavljeno uredbo se štejejo kakor sklici na to uredbo in se berejo v skladu s tabelo ujemanja iz Priloge VI.

*Člen 8***Začetek veljavnosti**

1. Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko države članice izberejo, da:

- (a) za vzdrževanje letal z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z 2 000 kg MTOM in manj, ter ki se ne uporabljajo za komercialni letalski prevoz,

do 28. septembra 2014 ne bodo izvajale zahteve, da mora biti potrditveno osebje usposobljeno v skladu z naslednjimi določbami Priloge III (Del 66):

— Priloga I (Del M), točki M.A.606(g) in M.A.801(b)2,

— Priloga II (Del 145), točki 145.A.30(g) in (h);

- (b) za vzdrževanje letal ELA1, ki se ne uporabljajo za komercialni letalski prevoz, do ►**M1** 28. septembra 2016 ◀:

- (i) pristojni organ mora izdajati licence za vzdrževanje zrakoplovov v skladu s Prilogo III (Del 66), bodisi nove ali konvertirane v skladu s točko 66.A.70 iste priloge;

- (ii) potrditveno osebje mora biti usposobljeno v skladu z naslednjimi določbami Priloge III (Del 66):

— Priloga I (Del M), točki M.A.606(g) in M.A.801(b)2,

— Priloga II (Del 145), točki 145.A.30(g) in (h);

▼M2

- (c) za zrakoplove, ki so registrirani v tretji državi in jih letalski prevozniki, ki jim je bila izdana licenca v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, zakupijo brez posadke, do 25. avgusta 2017, zahteve Priloge Va.

▼M2

2a. Z odstopanjem od odstavka 1 zahteve za zrakoplove, ki se uporabljajo za specializirane komercialne operacije in komercialni zračni prevoz, razen tistih, ki jih uporabljajo letalski prevozniki, ki jim je bila izdana licenca v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, iz Uredbe (EU) št. 965/2012, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 379/2014 ⁽¹⁾, veljajo od 21. aprila 2017.

Do takrat se:

- določbe točke M.A.201 (f) Priloge I uporabljajo za kompleksne zrakoplove na motorni pogon, ki jih uporabljajo operatorji, od katerih država članica zahteva, da imajo potrdilo za komercialne operacije, razen letalskih prevoznikov z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, in za komercialne odobrene organizacije za usposabljanje,
- določbe točke M.A.201 (h) Priloge I uporabljajo za zrakoplove, ki niso kompleksni zrakoplovi na motorni pogon in jih uporabljajo operatorji, od katerih država članica zahteva, da imajo potrdilo za komercialne operacije, razen letalskih prevoznikov z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, in za komercialne odobrene organizacije za usposabljanje,
- določbe točke M.A.306 (a) Priloge I uporabljajo za zrakoplove, ki jih uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, in zrakoplove, ki jih uporabljajo operatorji, od katerih država članica zahteva, da imajo potrdilo za komercialne operacije,
- določbe točke M.A.801 (c) Priloge I uporabljajo za zrakoplove ELA1, ki jih ne uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 in jih ne uporabljajo komercialne odobrene organizacije za usposabljanje,
- določbe točke M.A.803 (b) Priloge I uporabljajo za nekompleksne zrakoplove na motorni pogon z MTOM največ 2 730 kg, jadralna letala, motorna jadralna letala ali balone, ki jih ne uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 ali operatorji, od katerih država članica zahteva, da imajo potrdilo za komercialne operacije, ali komercialne odobrene organizacije za usposabljanje,
- določbe točke M.A.901 (g) Priloge I uporabljajo za zrakoplove ELA1, ki jih ne uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 ali operatorji, od katerih država članica zahteva, da imajo potrdilo za komercialne operacije, ali komercialne odobrene organizacije za usposabljanje.

▼B

3. Ko država članica uporabi določbe odstavka 2, o tem obvesti Komisijo in agencijo.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) št. 379/2014 z dne 7. aprila 2014 o spremembi Uredbe (EU) št. 965/2012 o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalske operacije v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 123, 24.4.2014, str. 1).

▼B

4. Roki iz točk 66.A.25, 66.A.30 in Dodatka III k Prilogi III (Del 66), ki so povezani z izpiti za preverjanje osnovnega znanja, osnovnimi izkušnjami, teoretičnim usposabljanjem in izpiti za tip zrakoplova, praktičnim usposabljanjem in ocenjevanjem, izpiti za tip zrakoplova in usposabljanjem na delovnem mestu, ki so bili zaključeni pred začetkom uporabe ►**M1** Uredbe (EU) št. 1149/2011 ◄, začnejo teči z datumom začetka uporabe ►**M1** Uredbe (EU) št. 1149/2011 ◄.

5. Agencija predloži Komisiji mnenje, ki vsebuje predloge za vzpostavitev preprostega in sorazmernega sistema za izdajo licenc potrditvenemu osebju, ki se ukvarja z vzdrževanjem letal ELA1 ter zrakoplovov, razen letal in helikopterjev.

▼M1

6. Z odstopanjem od odstavka 1:

- (a) Pristojni organi ali, kadar je ustrezno, organizacije lahko še do 31. decembra 2015 izdajajo potrdila prejšnje izdaje, kakor so določena v Dodatku III k Prilogi I (Del M) ali Dodatku II in Dodatku III k Prilogi IV (Del 147) k Uredbi (EU) št. 1321/2014, ki velja pred 27. julijem 2015.
- (b) Potrdila, izdana pred 1. januarjem 2016, ostanejo veljavna, dokler se ne spremenijo, začasno odvzamejo ali prekličejo.

▼B*Člen 9***Ukrepi agencije**

1. Agencija razvije sprejemljive načine usklajevanja (v nadaljnjem besedilu: AMC), ki jih lahko pristojni organi, organizacije in osebje uporabljajo za prikaz skladnosti z določbami prilog k tej uredbi.

2. AMC, ki jih izda agencija, ne smejo uvajati novih zahtev ali zmanjšati zahtev iz prilog k tej uredbi.

3. Brez poseganja v člena 54 in 55 Uredbe (ES) št. 216/2008 se pri uporabi sprejemljivih načinov usklajevanja, ki jih je izdala agencija, zadevne zahteve iz prilog k tej uredbi štejejo za izpolnjene brez nadaljnega dokazovanja.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

▼B*PRILOGA I***(Del M)****VSEBINA****M.1****ODDELEK A — TEHNIČNE ZAHTEVE****PODDEL A — SPLOŠNO**

M.A.101 Področje uporabe

PODDEL B — ODGOVORNOST

M.A.201 Odgovornosti

M.A.202 Javljanje dogodkov

PODDEL C — STALNA PLOVNOST

M.A.301 Naloge stalne plovnosti

M.A.302 Program vzdrževanja zrakoplova

M.A.303 Plovnostne zahteve

M.A.304 Podatki za modifikacije in popravila

M.A.305 Sistem evidentiranja stalne plovnosti zrakoplova

M.A.306 Sistem tehničnega dnevnika zrakoplova

M.A.307 Prenos evidence o stalni plovnosti zrakoplova

PODDEL D — STANDARDI VZDRŽEVANJA

M.A.401 Podatki za vzdrževanje

M.A.402 Izvajanje vzdrževanja

M.A.403 Okvare zrakoplova

PODDEL E — KOMPONENTE

M.A.501 Vgradnja

M.A.502 Vzdrževanje komponent

M.A.503 Komponente z omejeno življenjsko dobo

M.A.504 Nadzor neuporabnih komponent

PODDEL F — VZDRŽEVALNA ORGANIZACIJA

M.A.601 Področje uporabe

M.A.602 Vloga

M.A.603 Obseg odobritve

M.A.604 Priročnik vzdrževalne organizacije

M.A.605 Objekti

M.A.606 Zahteve za osebje

M.A.607 Potrditveno osebje in osebje za pregled plovnosti

▼B

- M.A.608 Komponente, oprema in orodje
- M.A.609 Podatki za vzdrževanje
- M.A.610 Delovni nalogi za vzdrževanje
- M.A.611 Standardi vzdrževanja
- M.A.612 Potrdilo o sprostitvi zrakoplova v uporabo
- M.A.613 Potrdilo o sprostitvi komponente v uporabo
- M.A.614 Evidenci o vzdrževanju in pregledu plovnosti
- M.A.615 Privilegiji organizacije
- M.A.616 Organizacijski pregled
- M.A.617 Spremembe potrjene vzdrževalne organizacije
- M.A.618 Stalna veljavnost odobritve
- M.A.619 Ugotovitve

PODDEL G — ORGANIZACIJA ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI

- M.A.701 Področje uporabe
- M.A.702 Zahtevek
- M.A.703 Obseg odobritve
- M.A.704 Priročnik vodenja stalne plovnosti
- M.A.705 Objekti
- M.A.706 Zahteve za osebje
- M.A.707 Osebje za pregled plovnosti
- M.A.708 Vodenje stalne plovnosti
- M.A.709 Dokumentacija
- M.A.710 Pregled plovnosti
- M.A.711 Privilegiji organizacije
- M.A.712 Sistem kakovosti
- M.A.713 Spremembe potrjene organizacije za stalno plovnost
- M.A.714 Hranjenje evidence
- M.A.715 Stalna veljavnost odobritve
- M.A.716 Ugotovitve

PODDEL H — POTRDILO O SPROSTITVI V UPORABO – CRS

- M.A.801 Potrdilo o sprostitvi zrakoplova v uporabo
- M.A.802 Potrdilo o sprostitvi komponente v uporabo
- M.A.803 Pooblastilo pilota-lastnika

▼B

PODDEL I — POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI

- M.A.901 Pregled plovnosti zrakoplova
- M.A.902 Veljavnost potrdila o pregledu plovnosti
- M.A.903 Prenos registracije zrakoplova znotraj EU
- M.A.904 Pregled plovnosti zrakoplova, uvoženega v EU
- M.A.905 Ugotovitve

ODDELEK B — POSTOPEK ZA PRISTOJNE ORGANE

PODDEL A — SPLOŠNO

- M.B.101 Področje uporabe
- M.B.102 Pristojni organ
- M.B.104 Vodenje evidence
- M.B.105 Medsebojna izmenjava informacij

PODDEL B — ODGOVORNOST

- M.B.201 Pristojnosti

PODDEL C — STALNA PLOVNOST

- M.B.301 Program vzdrževanja
- M.B.302 Izjeme
- M.B.303 Spremljanje stalne plovnosti zrakoplova
- M.B.304 Preklic in začasna ukinitve

PODDEL D — STANDARDI VZDRŽEVANJA

PODDEL E — KOMPONENTE

PODDEL F — VZDRŽEVALNA ORGANIZACIJA

- M.B.601 Zahtevek
- M.B.602 Začetna odobritev
- M.B.603 Izdaja odobritve
- M.B.604 Stalen pregled nad delovanjem
- M.B.605 Ugotovitve
- M.B.606 Spremembe
- M.B.607 Preklic, začasna ukinitve in omejitve odobritve

PODDEL G — ORGANIZACIJA ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI

- M.B.701 Zahtevek
- M.B.702 Začetna odobritev
- M.B.703 Izdaja odobritve
- M.B.704 Stalen pregled
- M.B.705 Ugotovitve

▼B

M.B.706 Spremembe

M.B.707 Preklic, začasna ukinitve in omejitve odobritve

PODDEL H — POTRDILO O SPROSTITVI V UPORABO – CRS

PODDEL I — POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI

M.B.901 Ocena priporočil

M.B.902 Pregled plovnosti, ki ga opravi pristojni organ

M.B.903 Ugotovitve

Dodatek I — Pogodba o vodenju stalne plovnosti

Dodatek II — Dovoljenje za sprostitev v uporabo – EASA obrazec 1

Dodatek III — Potrdilo o pregledu plovnosti – EASA obrazec 15

Dodatek IV — Sistem ratingov in razredov, ki se uporablja za potrjevanje vzdrževalnih organizacij iz poddela F Priloge I (Del M) in iz Priloge II (Del 145)

Dodatek V — Odobritev vzdrževalne organizacije iz poddela F Priloge I (Del M)

Dodatek VI Odobritev organizacije za vodenje stalne plovnosti iz poddela G Priloge I (Del M)

Dodatek VII — Naloge zahtevnega vzdrževanja

Dodatek VIII — Omejeno vzdrževanje pilota-lastnika

M.1

Za namene tega dela je pristojni organ:

1. za pregled nad stalno plovnostjo posameznega zrakoplova in izdajo potrdil o pregledu plovnosti organ, ki ga je imenovala država članica registracije;
2. za pregled nad delovanjem vzdrževalne organizacije, kot je opredeljeno v Oddelku A, Poddelu F te priloge (Del M),
 - (i) organ, ki ga je imenovala država članica, v kateri se nahaja glavni kraj poslovanja organizacije;
 - (ii) agencija, če se organizacija nahaja v tretji državi;
3. za pregled nad delovanjem organizacije za vodenje stalne plovnosti, kot je opredeljeno v Oddelku A, Poddelu G te priloge (Del M):
 - (i) organ, ki ga je imenovala država članica, v kateri se nahaja glavni kraj poslovanja te organizacije, če odobritev ni vključena v spričevalo letalskega prevoznika;
 - (ii) organ, ki ga je imenovala država članica operatorja, če je odobritev vključena v spričevalo letalskega prevoznika;
 - (iii) agencija, če se organizacija nahaja v tretji državi;

▼M2

4. za odobritev programov vzdrževanja,

▼ M2

- (i) organ, ki ga imenuje država članica registracije; ali
- (ii) v primeru dogovora z državo članico registracije pred odobritvijo programa vzdrževanja:
 - (a) organ, ki ga imenuje država, v kateri ima operator svoj glavni kraj poslovanja, sedež ali stalno prebivališče; ali
 - (b) organ, odgovoren za nadzor nad organizacijo za vodenje stalne plovnosti, ki vodi stalno plovnost zrakoplova ali s katero je lastnik sklenil omejeno pogodbo v skladu s točko M.A.201(i)(3).

▼ B*ODDELEK A***TEHNIČNE ZAHTEVE****PODDEL A***SPLOŠNO***M.A.101 Področje uporabe**

Ta oddelek določa ukrepe, ki jih je treba uporabiti za zagotovitev ohranjanja plovnosti, vključno z vzdrževanjem. Opredeljuje tudi pogoje, ki jih morajo izpolnjevati osebe ali organizacije, ki se ukvarjajo z vodenjem stalne plovnosti.

PODDEL B*ODGOVORNOST***M.A.201 Odgovornosti**

- (a) Lastnik je odgovoren za stalno plovnost zrakoplova in zagotovi, da se let ne opravi, če ne velja, da:
 - 1. je zrakoplov vzdrževan v stanju plovnosti in
 - 2. je vsa vgrajena operativna in zasilna oprema pravilno nameščena in uporabna ali jasno označena kot neuporabna in
 - 3. je spričevalo o plovnosti veljavno ter

▼ M1

- 4. se vzdrževanje zrakoplova izvaja v skladu s programom vzdrževanja, kot je opredeljeno v točki M.A.302.

▼ B

- (b) Kadar je zrakoplov v najemu, so odgovornosti lastnika prenesene na najemnika, če:
 - 1. je najemnik naveden v dokumentu registracije ali
 - 2. podrobno opredeljen v najemni pogodbi.

Kadar se v tem delu sklicuje na „lastnika“, izraz lastnik ustrezno zajema lastnika ali najemnika.

▼ B

- (c) Vsaka oseba ali organizacija, ki opravlja vzdrževanje, je odgovorna za opravljene naloge.

▼ M2

- (d) Vodja zrakoplova ali – v primeru letalskih prevoznikov z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 – operator je odgovoren za zadovoljivo izvedbo predpoletnega pregleda. Ta pregled mora opraviti pilot ali neka druga usposobljena oseba, ni pa treba, da ga opravi potrjena vzdrževalna organizacija ali potrditveno osebje iz Dela 66.

- (e) V primeru zrakoplova, ki ga uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, je operator odgovoren za vodenje stalne plovnosti zrakoplova, ki ga upravlja, ter

1. zagotovi, da se let ne opravi, če niso izpolnjeni pogoji iz točke (a);

2. je v okviru spričevala letalskega prevoznika potrjen kot organizacija za vodenje stalne plovnosti v skladu s točkami M.A. poddela G (organizacija za vodenje stalne plovnosti) za zrakoplov, ki ga upravlja, in

3. je potrjen v skladu z Delom 145 ali sklene pogodbo s tako organizacijo v skladu s točko M.A.708(c).

- (f) Za kompleksne zrakoplove na motorni pogon, ki se uporabljajo za specializirane komercialne operacije ali jih za komercialni letalski prevoz uporabljajo letalski prevozniki, ki jim licenca ni bila izdana v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, ali komercialne odobrene organizacije za usposabljanje, operator zagotovi, da:

1. se let ne opravi, če niso izpolnjeni pogoji iz točke (a);

2. naloge, povezane s stalno plovnostjo, opravlja potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti. Kadar operator sam ni potrjen s strani organizacije za vodenje stalne plovnosti, potem operator sklene pogodbo s takšno organizacijo v skladu z Dodatkom I, ter

3. organizacija za vodenje stalne plovnosti iz točke 2 je v skladu z Delom 145 potrjena za vzdrževanje zrakoplova in komponent za vgradnjo v zrakoplov, ali pa se sklene pogodba s takšno organizacijo v skladu s točko M.A.708(c).

- (g) Za kompleksne zrakoplove na motorni pogon, ki niso vključeni v točko (e) ali (f), lastnik zagotovi, da:

1. se let ne opravi, če niso izpolnjeni pogoji iz točke (a);

2. naloge, povezane s stalno plovnostjo, opravlja potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti. Kadar lastnik sam ni potrjen s strani organizacije za vodenje stalne plovnosti, potem lastnik sklene pogodbo s takšno organizacijo v skladu z Dodatkom I, ter

▼ **M2**

3. organizacija za vodenje stalne plovnosti iz točke 2 je v skladu z Delom 145 potrjena za vzdrževanje zrakoplova in komponent za vgradnjo v zrakoplov, ali pa se sklene pogodba s takšno organizacijo v skladu s točko M.A.708(c).
- (h) Za zrakoplove, razen kompleksnih zrakoplovov na motorni pogon, ki se uporabljajo za specializirane komercialne operacije ali jih za komercialni letalski prevoz uporabljajo letalski prevozniki, ki jim licenca ni bila izdana v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, ali komercialne odobrene organizacije za usposabljanje, operator zagotovi, da:
1. se let ne opravi, če niso izpolnjeni pogoji iz točke (a);
 2. naloge, povezane s stalno plovnostjo, opravlja potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti. Kadar operator sam ni potrjen s strani organizacije za vodenje stalne plovnosti, potem operator sklene pogodbo s takšno organizacijo v skladu z Dodatkom I, ter
 3. organizacija za vodenje stalne plovnosti iz točke 2 je v skladu s poddelom F Dela M ali Delom 145 potrjena za vzdrževanje zrakoplova in komponent za vgradnjo v zrakoplov, ali pa se sklene pogodba s takšno organizacijo v skladu s točko M.A.708(c).
- (i) Za zrakoplove, razen kompleksnih zrakoplovov na motorni pogon, ki niso vključeni v točko (e) ali (h) ali se ne uporabljajo za „omejene operacije“, je lastnik odgovoren za zagotovitev, da se let ne opravi, če niso izpolnjeni pogoji iz točke (a). Zato lastnik:
1. s potrjeno organizacijo za vodenje stalne plovnosti v skladu z Dodatkom I sklene pisno pogodbo za opravljanje nalog, povezanih s stalno plovnostjo, s katero na pogodbeno organizacijo prenese odgovornost za izvedbo teh nalog, ali
 2. vodi stalno plovnost zrakoplova na svojo odgovornost, ne da bi sklenil pogodbo s potrjeno organizacijo za vodenje stalne plovnosti, ali
 3. vodi stalno plovnost zrakoplova na svojo odgovornost in sklene omejeno pogodbo za pripravo programa vzdrževanja in postopek njegove odobritve v skladu s točko M.A.302:
- s potrjeno organizacijo za vodenje stalne plovnosti, ali
- z vzdrževalno organizacijo iz Dela 145 ali poddela F dela M.A. v primeru zrakoplova ELA2.

Ta omejena pogodba na pogodbeno organizacijo prenaša odgovornost za pripravo in, razen ko lastnik izda izjavo v skladu s točko M.A.302(h), postopek odobritve programa vzdrževanja.

▼ M2

- (j) Lastnik/operator zagotovi vsaki osebi, ki je pridobila dovoljenje pristojnega organa, dostop do vseh svojih prostorov, zrakoplovov ali dokumentov, ki so povezani z njegovimi dejavnostmi, vključno s podizvajalskimi dejavnostmi, zaradi ugotavljanja skladnosti s tem delom.

▼ B**M.A.202 Javljanje dogodkov**

- (a) Vsaka oseba ali organizacija, odgovorna po M.A.201, poroča pristojnemu organu, ki ga imenuje država registracije, organizaciji, odgovorni za projekt tipa ali dodatni projekt tipa, in, če je ustrezno, državi članici operatorja, o kakršnem koli ugotovljenem stanju zrakoplova ali komponente, ki ogroža varnost letenja.
- (b) Poročila se izdelajo na način, ki ga določi agencija, in vsebujejo vse ustrezne informacije o stanju, ki so osebi ali organizaciji poznane.
- (c) Kadar z osebo ali organizacijo, ki vzdržuje zrakoplov, lastnik ali operator sklene pogodbo za izvajanje vzdrževanja, oseba ali organizacija, ki vzdržuje zrakoplov, tudi poroča lastniku, operatorju ali organizaciji za vodenje stalne plovnosti o vsakem takem stanju, ki vpliva na lastnikov ali operatorjev zrakoplov ali komponento.
- (d) Poročila se izdelajo kakor hitro je izvedljivo, vendar v vsakem primeru v 72 urah, odkar je oseba ali organizacija ugotovila stanje, na katero se poročilo nanaša.

PODDEL C*STALNA PLOVNOST***M.A.301 Naloge stalne plovnosti**

Stalna plovnost zrakoplova in uporabnost operativne in zasilne opreme se zagotavlja z:

1. izvedbo pregledov pred letenjem;

▼ M2

2. odpravo v skladu s podatki iz točke M.A.304 in/ali točke M.A.401, kot je ustrezno, katere koli okvare ali poškodbe, ki vpliva na varno delovanje, pri čemer se po potrebi upoštevata seznam minimalne opreme (MEL) in seznam odstopanja od konfiguracije;

▼ M1

3. izvedbo vsega vzdrževanja v skladu s programom vzdrževanja zrakoplova po M.A.302;

▼ M2

4. za vse kompleksne zrakoplove na motorni pogon ali zrakoplove, ki jih uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, z analizo učinkovitosti potrjenega programa vzdrževanja iz točke M.A.302;

▼ B

5. izvedbo ustreznih:

- (i) plovnostnih zahtev,
- (ii) operativnih zahtev za delovanje z vplivom na stalno plovnost,
- (iii) zahtev po stalni plovnosti, ki jih določi agencija,
- (iv) ukrepov, ki jih je določil pristojni organ ob neposrednem odzivu na varnostni problem;

6. izvedbo modifikacij in popravil v skladu s točko M.A.304;

▼ M2

7. vzpostavijo izvedbene politike za neobvezne modifikacije in/ali preglede za vse kompleksne zrakoplove na motorni pogon ali zrakoplove, ki jih uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008;

▼ B

8. vzdrževalnih testnih letov, kadar je to potrebno.

M.A.302 Program vzdrževanja zrakoplova

- (a) Vzdrževanje zrakoplova je organizirano v skladu s programom vzdrževanja zrakoplova.
- (b) Program vzdrževanja zrakoplova in vse nadaljnje spremembe odobri pristojni organ.

▼ M2

(c) Ko stalno plovnost zrakoplova upravlja organizacija za vodenje stalne plovnosti, potrjena v skladu s poddelom G oddelka A te priloge (Del M), ali v primeru omejene pogodbe med lastnikom in to organizacijo v skladu s točko M.A.201(i)(3), se lahko program vzdrževanja zrakoplova in njegove spremembe odobrijo s postopkom posredne odobritve.

(i) V tem primeru postopek posredne odobritve vzpostavi organizacija za vodenje stalne plovnosti kot del priročnika za vodenje stalne plovnosti in ga odobri pristojni organ, odgovoren za navedeno organizacijo za vodenje stalne plovnosti.

(ii) Organizacija za vodenje stalne plovnosti ne uporablja postopka posredne odobritve, ko ta organizacija ni pod nadzorom države članice registracije, razen če obstaja dogovor v skladu s točko M.1(4)(ii), ki odgovornost za odobritev programa vzdrževanja zrakoplova prenaša na pristojni organ, odgovoren za organizacijo za vodenje stalne plovnosti.

▼ B

(d) Program vzdrževanja zrakoplova mora vzpostaviti skladnost z:

- (i) navodili, ki jih izda pristojni organ;

▼B

(ii) navodili za stalno plovnost:

— ki so jih izdali nosilci certifikata tipa, certifikata tipa z omejitvami, dodatnega certifikata tipa, odobritve načrta velikega popravila, dovoljenja ETSO ali katere koli druge zadevne odobritve, izdane v skladu z Uredbo (EU) št. 748/2012 in njeno Prilogo I (Del 21), ter

— ki so vključena v certifikacijske specifikacije iz točke 21A.90B ali 21A.431B Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012, če je ustrezno;

(iii) dodatnimi ali alternativnimi navodili, ki jih predlaga lastnik ali organizacija za vodenje stalne plovnosti, ko je potrjena v skladu s točko M.A.302, razen za naloge, povezane z intervali varnosti, iz točke (e), ki se lahko stopnjujejo, pod pogojem, da so pregledi zadostni in izvedeni v skladu s točko (g) ter samo, če so predmet neposredne odobritve v skladu s točko M.A.302(b).

(e) Program vzdrževanja zrakoplova vsebuje podrobnosti, vključno s pogostostjo vsega vzdrževanja, ki ga je treba opraviti, vključno s specifičnimi nalogami, povezanimi z vrsto in specifičnostjo operacij.

▼M2

(f) Kadar program vzdrževanja za kompleksne zrakoplove na motorni pogon temelji na logiki skupine za upravljanje vzdrževanja ali na spremljanju stanja, je v program vzdrževanja zrakoplova vključen tudi program zanesljivosti.

▼B

(g) Program vzdrževanja zrakoplova je predmet rednih pregledov, po potrebi pa se ustrezno spremeni. S temi pregledi se zagotovi, da je program veljaven glede na obratovalne izkušnje in navodila pristojnega organa, ob upoštevanju novih in/ali spremenjenih navodil za vzdrževanje, ki jih razglasijo nosilci certifikata tipa in dodatnega certifikata tipa in katera koli druga organizacija, ki take podatke objavljajo v skladu s Prilogo I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012.

▼M1

(h) V primeru zrakoplovov ELA1, ki niso udeleženi v komercialnih operacijah, se lahko skladnost s točkami (b), (c), (d), (e) in (g) nadomesti s skladnostjo z vsemi naslednjimi pogoji:

1. V programu vzdrževanja zrakoplova je jasno naveden lastnik in določen zrakoplov, na katerega se ta program nanaša, vključno z vsakim nameščenim motorjem in propelerjem.

2. Program vzdrževanja zrakoplova je bodisi:

— skladen s „programom minimalnega pregleda“ iz točke (i), ki ustreza določenemu zrakoplovu, bodisi

— skladen s točkama (d) in (e).

Program vzdrževanja ni manj omejevalen kot „program minimalnega pregleda“.

▼ **M1**

3. Program vzdrževanja zrakoplova vključuje vse obvezne zahteve za stalno plovnost, kot so ponavljajoče se plovnostno tehnične zahteve, oddelek o omejitvi plovnosti Navodil za stalno plovnost ali posebne zahteve za vzdrževanje iz liste podatkov certifikata tipa.

Poleg tega so v programu vzdrževanja zrakoplova opredeljene vse dodatne naloge vzdrževanja, ki jih je treba opraviti zaradi določenega tipa zrakoplova, konfiguracije zrakoplova ter vrste in specifičnosti operacij. Upoštevajo se vsaj naslednji elementi:

- Posebna nameščena oprema in modifikacije zrakoplova.
 - Popravila, vključena v zrakoplov.
 - Komponente z omejeno življenjsko dobo in komponente, ključne za varnost letenja.
 - Priporočila o vzdrževanju, kot je interval med dvema remontoma (Time Between Overhaul), priporočen v servisnih biltenih, servisnih dopisih in drugih neobveznih servisnih podatkih.
 - Veljavna navodila/zahteve za delovanje, povezane z rednimi pregledi določene opreme.
 - Posebne operativne odobritve.
 - Uporaba zrakoplova in operativnega okolja.
 - Vzdrževanje pilota-lastnika (če je ustrezno).
4. Če pristojni organ programa vzdrževanja ne odobri (neposredno ali s postopkom posredne odobritve prek organizacije iz točk M.A. poddela G), program vzdrževanja zrakoplova vsebuje podpisano izjavo, s katero lastnik potrjuje, da je to program vzdrževanja zrakoplova za določeno registracijo zrakoplova ter da je v celoti odgovoren za njegovo vsebino in zlasti za kakršna koli odstopanja, uvedena glede na priporočila nosilca odobritve projekta.
 5. Program vzdrževanja zrakoplova se pregleda vsaj enkrat letno. Ta pregled programa vzdrževanja izvede bodisi:
 - oseba, ki opravi pregled plovnosti zrakoplova v skladu s točko M.A.710(ga), bodisi
 - organizacija za vodenje stalne plovnosti zrakoplova iz točk M.A. poddela G, ko pregled programa vzdrževanja ni opravljen v povezavi s pregledom plovnosti.

▼ **M1**

Če se pri pregledu pokažejo razlike na zrakoplovu, povezane z napakami v vsebini programa vzdrževanja, oseba, ki opravi pregled, o tem obvesti pristojni organ države članice registracije, in lastnik spremeni program vzdrževanja v skladu z dogovorom s takim pristojnim organom.

- (i) V primeru zrakoplovov ELA1, razen zračnih ladij, ki niso udeleženi v komercialnih operacijah, je „program minimalnega pregleda“ iz točke (h) skladen z naslednjimi pogoji:

1. Vsebovati mora naslednje intervale med pregledi:

- Za letala ELA1 in motorna jadralna letala ELA1 je interval enkrat letno ali na 100 ur, kar nastopi prej. Pri tem intervalu se lahko uporabi dovoljeno odstopanje 1 meseca ali 10 ur, če je naslednji interval izračunan od prvotno načrtovanega datuma ali ur.
- Za jadralna letala ELA1, jadralna letala s pogonom ELA1, razen motornih jadralnih letal, in balone ELA1 je interval enkrat letno. Pri tem intervalu se lahko uporabi dovoljeno odstopanje 1 meseca, če je naslednji interval izračunan od prvotno načrtovanega datuma.

2. Vsebuje naslednje:

- Naloge servisiranja v skladu z zahtevami nosilca odobritve projekta.
- Pregled oznak.
- Pregled evidenc o tehtanju in tehtanje v skladu s točko NCO.POL.105 Uredbe Komisije (EU) št. 965/2012 ⁽¹⁾.
- Preskus delovanja radarskega odzivnika (če obstaja).
- Preskus delovanja pitot statičnih sistemov.
- V primeru letal ELA1:
 - Operativna preverjanja električne energije in števila vrtljajev motorja, elektromagnetov, tlaka goriva in olja ter temperatur motorja.
 - Za motorje, opremljene z avtomatskimi krmilnimi napravami, objavljen postopek preskušanja motorja.
 - Za motorje s suhimi karterji, motorje, opremljene s turbopuhali, in tekočinsko hlajene motorje operativno preverjanje znakov prekinjenega dovoda tekočine.
- Pregled stanja in pritrditve konstrukcijskih elementov, sistemov in komponent, ki ustrezajo naslednjim predelom, in sicer:

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) št. 965/2012 z dne 5. oktobra 2012 o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalske operacije v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 296, 25.10.2012, str. 1).

▼ M1

- za letala ELA1:
 - osnovna konstrukcija zrakoplova,
 - kabina in pilotska kabina,
 - podvozje,
 - predel kril in osrednjega dela,
 - sistem za krmarjenje letala,
 - rep,
 - elektronika in elektrika,
 - pogonski sistem,
 - sklopke in reduktorji,
 - propeler,
 - razni sistemi, kot je balistični sistem za reševanje;
- za jadralna letala ELA1 in jadralna letala s pogonom ELA1:
 - osnovna konstrukcija zrakoplova,
 - kabina in pilotska kabina,
 - podvozje,
 - predel kril in osrednjega dela,
 - rep,
 - elektronika in elektrika,
 - pogonski sistem (če je to ustrezno),
 - razni sistemi, kot so odstranljivi balast, pristajalno padalo in kontrole ter sistem balastne vode;
- za toplozračne balone ELA1:
 - ovoj,
 - gorilnik,
 - košara,
 - jeklenke za plin,
 - oprema in instrumenti;
- za plinske balone ELA1:
 - ovoj,
 - košara,
 - oprema in instrumenti.

▼ M1

Dokler ta uredba ne določa „programa minimalnega pregleda“ za zračne ladje, je njihov program vzdrževanja skladen s točkama (d) in (e).

▼ B**M.A.303 Plovnostne zahteve**

Katero koli veljavno plovnostno zahtevo je treba izvesti v obsegu zahtev te plovnostne zahteve, razen če je agencija drugače opredelila.

M.A.304 Podatki za modifikacije in popravila

Poškodba se oceni, opravijo se modifikacije in popravila z uporabo:

- (a) podatkov, ki jih je odobrila agencija, ali
- (b) podatkov, ki jih je potrdila projekтивna organizacija po Delu 21, ali
- (c) podatkov, ki so vključeni v certifikacijske specifikacije iz točke 21A.90B ali 21A.431B Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012.

M.A.305 Sistem evidentiranja stalne plovnosti zrakoplova

- (a) Ob zaključku katerega koli vzdrževanja se v evidenco stalne plovnosti zrakoplova vnese potrdilo o sprostitvi v uporabo, ki ga zahteva točka M.A.801 ali 145.A.50. Vsak vnos se opravi, kakor hitro je izvedljivo, vendar v nobenem primeru ne več kot 30 dni po vzdrževalnem opravi.
- (b) Evidenco o stalni plovnosti zrakoplova sestavljajo:
 - 1. knjiga zrakoplova, knjiga(-e) motorja ali kontrolne kartice modula motorja, knjiga(-e) propelerja in kontrolne kartice za vsako komponento z omejeno življenjsko dobo uporabe, kot je primerno, in

▼ M2

- 2. kadar se tako zahteva v točki M.A.306, tehnični dnevnik operatorja.

▼ B

- (c) Tip in registrska oznaka zrakoplova, datum, skupaj s skupnim časom letenja in/ali ciklov letenja in/ali številom pristankov se ustrezno vnesejo v knjige zrakoplovov.

- (d) Evidenca o stalni plovnosti zrakoplova vsebuje trenutni:

- 1. status plovnostnih zahtev in ukrepov, ki jih je določil pristojni organ ob neposrednem odzivu na varnostni problem;
- 2. status modifikacij in popravil;
- 3. status izpolnjevanja programa vzdrževanja;
- 4. status komponent z omejeno življenjsko dobo;
- 5. poročilo o masi in ravnotežju;

▼B

6. spisec odloženih vzdrževalnih del.

- (e) Poleg dokumenta o sprostitvi v uporabo, EASA obrazec 1 ali enakovreden dokument, se v zvezi z vsako vgrajeno komponento (motor, propeler, modul motorja ali komponente z omejeno življenjsko dobo) vnesejo v ustrezno knjigo motorja ali propelerja, kontrolno kartico modula motorja ali komponente z omejeno življenjsko dobo naslednje informacije:

1. identifikacija komponente in

2. tip, serijska številka in registracija, kot je ustrezno, zrakoplova, motorja, propelerja, modula motorja ali komponente z omejeno življenjsko dobo, na katerega je bila določena komponenta nameščena, skupaj s sklicem na vgradnjo in odstranitev komponente, in

3. datum in skupno zbran čas letenja in/ali ciklov letenja in/ali število pristankov komponente in/ali koledarski čas, kot je ustrezno, in

4. informacije pod točko (d) iz tega odstavka, ki se nanašajo na komponento.

- (f) Oseba, odgovorna za vodenje nalog stalne plovnosti po Oddelku A, Poddelu B te priloge (Del M), nadzoruje evidenco, kot je podrobno razloženo v tej točki, in jo na zahtevo predloži pristojnemu organu.

- (g) Vsi vpisi v evidenco o stalni plovnosti zrakoplova so jasni in natančni. Kadar je treba nek vpis popraviti, se popravke vnese tako, da je jasno viden prvotni vpis.

- (h) Lastnik ali operator zagotovi, da je vzpostavljen sistem hranjenja naslednjih evidenc za navedena obdobja:

1. vsa podrobna evidenca o vzdrževanju v zvezi z zrakoplovom in vsako komponento z omejeno življenjsko dobo, nameščeno na zrakoplov, dokler se podatki v njej ne nadomestijo z novimi, ki so po obsegu in podrobnostih enakovredni, vendar ne manj kot 36 mesecev po tem, ko sta bila zrakoplov ali komponenta sproščena v uporabo, in

2. skupen čas obratovanja zrakoplova in vseh komponent z omejeno življenjsko dobo (ure, koledarski čas, cikli in pristanki) vsaj 12 mesecev po tem, ko sta bila zrakoplov ali komponenta trajno umaknjena iz uporabe, in

3. ustrezen čas obratovanja (ure, koledarski čas, cikli in pristanki), od zadnjega načrtovanega vzdrževanja komponente, ki je omejena glede življenjske dobe, vsaj dokler načrtovanega vzdrževanja komponente ne nadomesti drugo načrtovano vzdrževanje enakovrednega obsega dela in podrobnosti, in

4. trenutni status izpolnjevanja programa vzdrževanja, tako da je mogoče ugotoviti skladnost s potrjenim programom vzdrževanja zrakoplova, vsaj dokler načrtovanega vzdrževanja zrakoplova ali komponente ne nadomesti drugo načrtovano vzdrževanje enakovrednega obsega dela in podrobnosti, in

▼B

5. trenutni status plovnostnih zahtev, ki veljajo za zrakoplov in komponente, vsaj 12 mesecev po tem, ko sta bila zrakoplov ali komponenta trajno umaknjena iz uporabe, in
6. podrobnosti o trenutnih modifikacijah in popravilih zrakoplova, motorja(-ev), propelerja(-ev) in katere koli druge komponente, ključnega pomena za varnost letenja, vsaj 12 mesecev po tem, ko so bili trajno umaknjeni iz uporabe.

▼M2**M.A.306 Sistem tehničnega dnevnika zrakoplova**

- (a) V primeru komercialnega letalskega prevoza, specializiranih komercialnih operacij in operacij komercialnih odobrenih organizacij za usposabljanje operator poleg zahtev iz točke M.A.305 uporabi sistem tehničnega dnevnika zrakoplova, ki za vsak zrakoplov vsebuje naslednje informacije:
 1. informacije o vsakem letu, potrebne za zagotovitev stalne varnosti letenja; in
 2. veljavno potrdilo o sprostitvi zrakoplova v obratovanje; in
 3. veljavno izjavo o vzdrževanju z navedbo statusa vzdrževanja zrakoplova glede tega, katero načrtovano in izredno vzdrževanje je naslednjič predvideno, razen če se pristojni organ strinja, da se izjava o vzdrževanju hrani neke drugje; in
 4. vse neizvedene odložene odprave okvar, ki vplivajo na delovanje zrakoplova; in
 5. vsa potrebna navodila glede izvedbe podpore vzdrževanju.

▼B

- (b) Sistem tehničnega dnevnika zrakoplova in nadaljnje spremembe odobri pristojni organ.
- (c) Operator zagotovi, da se tehnični dnevnik zrakoplova hrani 36 mesecev po datumu zadnjega vpisa.

M.A.307 Prenos evidence o stalni plovnosti zrakoplova

- (a) Lastnik ali operator zagotovi, da se takrat, ko se zrakoplov trajno prenese z enega lastnika ali operatorja na drugega, prenese tudi evidenca o stalni plovnosti po M.A.305 in, če je ustrezno, operatorjev tehnični dnevnik po M.A.306.
- (b) Lastnik zagotovi, da se ob sklenitvi pogodbe za naloge vodenja stalne plovnosti z organizacijo za vodenje stalne plovnosti na to organizacijo prenese evidenca o stalni plovnosti po M.A.305.
- (c) Časovna obdobja, predpisana za hranjenje evidenc, še naprej veljajo za novega lastnika, operatorja ali organizacijo za vodenje stalne plovnosti.

▼B

PODDEL D

*STANDARDI VZDRŽEVANJA***M.A.401 Podatki za vzdrževanje**

- (a) Oseba ali organizacija, ki vzdržuje zrakoplov, ima pri izvajanju vzdrževanja, vključno z modifikacijami in popravili, dostop do veljavnih tekočih podatkov za vzdrževanje in uporablja samo te podatke.
- (b) Za namene tega dela so veljavni podatki za vzdrževanje:
 - 1. vsaka veljavna zahteva, postopek, standard ali informacija, ki jo je izdal pristojni organ ali agencija;
 - 2. vsaka veljavna plovnostna zahteva;
 - 3. veljavna navodila za stalno plovnost, ki so jih izdali nosilci certifikata tipa, nosilci dodatnega certifikata tipa in katera koli organizacija, ki take podatke objavlja v skladu s Prilogo I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012;
 - 4. vsi veljavni podatki, izdani skladno s točko 145.A.45(d).
- (c) Oseba ali organizacija, ki vzdržuje zrakoplov, zagotovi, da so vsi veljavni podatki za vzdrževanje veljavni in takoj na voljo za uporabo, kadar se zahtevajo. Oseba ali organizacija vzpostavi sistem delovnih kartic ali delovnih pol, ki naj se uporablja, in na te delovne kartice ali pole natančno prepíše podatke za vzdrževanje ali pripravi natančne sklice na določeno vzdrževalno nalogo ali naloge, vsebovane v teh podatkih za vzdrževanje.

▼M2**M.A.402 Izvajanje vzdrževanja**

Razen za vzdrževanje, ki ga opravlja vzdrževalna organizacija, odobrena v skladu s Prilogo II (Del 145), vsaka oseba ali organizacija, ki opravlja vzdrževanje:

- (a) je usposobljena za naloge, ki jih opravlja, kot se zahteva v tem delu;
- (b) zagotovi, da je območje, na katerem se opravlja vzdrževanje, dobro organizirano in čisto, kar zadeva umazanijo in kontaminacijo;
- (c) uporablja metode, tehnike, standarde in navodila, opredeljene v podatkih za vzdrževanje iz točke M.A.401;
- (d) uporablja orodja, opremo in materiale, opredeljene v podatkih za vzdrževanje iz točke M.A.401. Orodje in oprema se po potrebi nadzorujejo in umerjajo glede na uradno priznani standard;
- (e) zagotovi, da se vzdrževanje opravi ob upoštevanju vseh okoljskih omejitev, opredeljenih v podatkih za vzdrževanje iz točke M.A.401;

▼ M2

- (f) zagotovi, da se uporabljajo ustrezni prostori v primeru neugodnih vremenskih pogojev ali dolgotrajnega vzdrževanja;
- (g) zagotovi, da se čim bolj zmanjšata tveganje večkratnih napak med vzdrževanjem in tveganje ponavljanja napak pri enakih nalogah vzdrževanja;
- (h) zagotovi, da se po vsaki kritični nalogi vzdrževanja izvede metoda za zajemanje napak, in
- (i) po zaključku vsega vzdrževanja izvede splošno preverjanje za zagotovitev, da na zrakoplovu ali komponenti niso ostala kakršna koli orodja, oprema in drugi tuji deli ali material, ter da so bile ponovno nameščene vse odstranjene panelne plošče za dostop.

▼ B**M.A.403 Okvare zrakoplova**

- (a) Vsaka okvara zrakoplova, ki resno ogroža varnost letenja, se mora odpraviti pred naslednjim letom.

▼ M2

- (b) Samo pooblaščen potrditveno osebje lahko v skladu s točkama M.A.801(b)1 in M.A.801(b)2 ter točkama M.A.801(c) in M.A.801(d) ali Prilogo II (Del 145) odloči, ali okvara zrakoplova resno ogroža varnost letenja, pri čemer uporabi podatke za vzdrževanje iz točke M.A.401, ter zato odloči, kdaj in kateri ukrep za odpravo se opravi pred naslednjim poletom in katero napako je mogoče odpraviti pozneje. Vendar to ne velja, kadar seznam minimalne opreme uporablja pilot ali drugo pooblaščen potrditveno osebje.
- (c) Vsaka okvara zrakoplova, ki ne bi resno ogrožala varnosti letenja, se odpravi takoj, ko je to izvedljivo po datumu, ko je bila okvara zrakoplova prvič ugotovljena, in v roku, določenem v podatkih za vzdrževanje ali v seznamu minimalne opreme.

▼ B

- (d) Vsaka okvara, ki ni bila odpravljena pred letom, se zapiše v evidenco za vzdrževanje zrakoplova po M.A.305 ali operatorjev sistem tehničnega dnevnika po M.A.306, kot je ustrezno.

PODDEL E**KOMPONENTE****M.A.501 Vgradnja**

- (a) Nobene komponente se ne sme namestiti, če ni v zadovoljivem stanju, če ni bila ustrezno sproščena v uporabo na EASA Obrazcu 1 ali enakovrednem dokumentu ter če je označena v skladu s Prilogo I (Del 21), Poddalom Q, razen če je v Prilogi I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012, Prilogi II (Del 145) ali Poddalu F v Oddelku A Priloge I k tej uredbi drugače opredeljeno.
- (b) Pred vgradnjo komponente na zrakoplov oseba ali potrjena vzdrževalna organizacija zagotovi, da določena komponenta izpolnjuje pogoje za namestitev, kadar se lahko uporabljajo različne konfiguracije zaradi izvedbe modifikacije in/ali plovnostne zahteve.

▼ B

- (c) Standardni deli se namestijo na zrakoplov ali komponento samo, kadar podatki za vzdrževanje ta posebni standardni del opredeljujejo. Standardni deli se namestijo samo, ko jih spremljajo dokazila o skladnosti, sledljiva do veljavnega standarda.
- (d) Material, ki je surovina ali potrošni material, se na zrakoplovu ali komponenti uporablja samo, če proizvajalec zrakoplova ali komponente tako navaja v ustreznih podatkih za vzdrževanje ali kot je opredeljeno v Prilogi II (Delu 145). Tak material se uporabi samo, ko izpolnjuje zahtevano specifikacijo in ima ustrezno sledljivost. Ves material mora spremljati dokumentacija, ki se jasno nanaša na določen material in vsebuje izjavo o skladnosti s specifikacijo ter oba, proizvodni in dobaviteljev vir.

M.A.502 Vzdrževanje komponent

- (a) Razen za komponente iz točke 21A.307(c) Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012 vzdrževanje komponent opravljajo vzdrževalne organizacije, ustrezno potrjene v skladu s poddelom F oddelka A te priloge (Del M) ali s Prilogo II (Del 145).
- (b) Z odstopanjem od točke (a) lahko vzdrževanje komponente v skladu s podatki za vzdrževanje zrakoplova ali, če to dovoli pristojni organ, v skladu s podatki za vzdrževanje komponent opravi organizacija ratinga A, potrjena v skladu s Poddelom F Oddelka A te priloge (Del M) ali v skladu s Prilogo II (Del 145), ali pa potrditveno osebje iz točke M.A.801(b)2, a le, ko so te komponente nameščene na zrakoplovu. Kljub temu lahko taka organizacija ali potrditveno osebje to komponento začasno odstrani zaradi vzdrževanja, zato da olajša dostop do komponente, razen če je zaradi take odstranitve potrebno dodatno vzdrževanje, ki ni predmet določb te točke. Vzdrževanje komponent, opravljeno v skladu s to točko, ni predmet izdaje obrazca EASA 1, zanj pa veljajo zahteve o sprostitvi zrakoplova v uporabo iz točke M.A.801.
- (c) Z odstopanjem od točke (a) lahko vzdrževanje komponente motorja/pomožne pogonske enote (APU) v skladu s podatki za vzdrževanje motorja/APU ali, če to dovoli pristojni organ, v skladu s podatki za vzdrževanje komponent, opravi organizacija ratinga B, potrjena v skladu s Poddelom F Oddelka A te priloge (Del M) ali v skladu s Prilogo II (Del 145), a le, ko so te komponente nameščene na motorju/APU. Kljub temu lahko taka organizacija ratinga B to komponento začasno odstrani zaradi vzdrževanja, zato da olajša dostop do komponente, razen če je zaradi take odstranitve potrebno dodatno vzdrževanje, ki ni predmet določb tega člena.

▼ M2

- (d) Z odstopanjem od točke (a) in točke M.A.801(b)2 lahko vzdrževanje komponente, nameščene ali začasno odstranjene z zrakoplova ELA1, ki ga uporablja letalski prevoznik, ki ni letalski prevoznik z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, in se izvaja v skladu s podatki za vzdrževanje komponente, opravlja potrditveno osebje iz točke M.A.801(b)2, razen za:

▼ M2

1. obnovo komponent, ki niso motorji in propelerji, ter
2. obnovo motorjev in propelerjev za zrakoplove, ki niso CS-VLA, CS-22 in LSA.

Vzdrževanje komponent, opravljeno v skladu s točko (d), ni predmet izdaje obrazca EASA 1, zanj pa veljajo zahteve o sprostitvi zrakoplova iz točke M.A.801.

▼ B

- (e) Vzdrževanje komponent iz točke 21A.307(c) Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012 opravi organizacija ratinga A, potrjena v skladu s Poddelom F Oddelka A te priloge (Del M) ali z Delom 145, potrjeno osebo iz točke M.A.801(b)2 ali lastnik-pilot iz točke M.A.801(b)3, ko so te komponente nameščene na zrakoplovu ali začasno odstranjene zaradi boljšega dostopa. Vzdrževanje komponent, opravljeno v skladu s to točko, ni predmet izdaje obrazca EASA 1, zanj pa veljajo zahteve o sprostitvi zrakoplova v uporabo iz točke M.A.801.

M.A.503 Komponente z omejeno življenjsko dobo

- (a) Vgrajene komponente z omejeno življenjsko dobo ne smejo presežati potrjene omejitve življenjske dobe, kot je opredeljeno v potrjenem programu vzdrževanja in plovnostnih zahtevah, razen kot je predvideno v točki M.A.504(c).
- (b) Potrjena življenjska doba je izražena v koledarskem času, urah letenja, pristankih ali ciklih, kot je ustrezno.
- (c) Ob koncu potrjene življenjske dobe je komponento treba odstraniti z zrakoplova za vzdrževanje, komponente s potrjeno omejeno življenjsko dobo pa se odstrani.

M.A.504 Nadzor neuporabnih komponent

- (a) Komponenta velja za neuporabno, ko nastopi katera koli od naslednjih okoliščin:
 1. potek omejitve življenjske dobe, kot je opredeljeno v programu vzdrževanja;
 2. neizpolnjevanje veljavnih plovnostnih zahtev in drugih zahtev glede stalne plovnosti, ki jih je določila agencija;
 3. ni potrebnih informacij za določitev statusa plovnosti ali ustreznosti za vgradnjo;
 4. očitna prisotnost okvare ali slabega delovanja;
 5. vključenost v incident ali nesrečo, ki lahko vpliva na njeno uporabnost.

▼ M2

- (b) Neuporabne komponente se označijo in hranijo na varnem pod nadzorom potrjene organizacije za vzdrževanje do sprejema sklepa o prihodnjem statusu takšne komponente. Kljub temu lahko za zrakoplov, ki ga ne uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 in ki ni kompleksen zrakoplov na motorni pogon, oseba ali organizacija, ki je komponento razglasila za neuporabno, hrambo te komponente, potem ko je bila označena za neuporabno, prenese na lastnika zrakoplova, pod pogojem, da je ta prenos zabeležen v knjigi zrakoplova ali knjigi motorja ali knjigi komponente.

▼B

(c) Komponente, ki so dosegle svojo potrjeno življenjsko dobo ali vsebujejo nepopravljivo okvaro, se razvrstijo kot nepopravljive in se jim ne dovoli ponovni vstop v sistem oskrbe s komponentami, razen če je bila podaljšana potrjena omejena življenjska doba ali pa je bila rešitev za popravilo potrjena v skladu s točko M.A.304.

(d) Vsaka oseba ali organizacija, odgovorna po tej prilogi (Del M), v primeru nepopravljivih komponent iz točke (c):

1. zadrži to komponento na lokaciji iz točke (b) ali

2. uredi, da se komponenta onesposobi na način, ki zagotavlja, da je ni mogoče ekonomično popraviti pred razrešitvijo odgovornosti za to komponento.

(e) Ne glede na točko (d) lahko oseba ali organizacija, odgovorna po tej prilogi (Del M), prenese odgovornost za komponente, razvrščene kot nepopravljive, na organizacijo za usposabljanje ali raziskave, ne da bi jih onesposobila.

PODDEL F*VZDRŽEVALNA ORGANIZACIJA***▼M2****M.A.601 Področje uporabe**

Ta poddel določa zahteve, ki jim mora zadostiti organizacija, da izpolnjuje pogoje za izdajo ali podaljšanje odobritve za vzdrževanje zrakoplovov, ki niso kompleksni zrakoplovi na motorni pogon, in komponent, vgrajenih vanj, ki se ne uporabljajo za letalske prevoznike z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008.

▼B**M.A.602 Vloga**

Vloga za izdajo ali spremembo odobritve vzdrževalne organizacije se izdela na obrazcu in na način, ki ga določi pristojni organ.

M.A.603 Obseg odobritve

(a) Organizacija, ki se ukvarja z dejavnostmi, za katere velja ta poddel, svojih dejavnosti ne sme opravljati, če je ne odobri pristojni organ. V Dodatku V k Prilogi I (Del M) je vzorec potrdila za tako odobritev.

(b) Priročnik vzdrževalne organizacije iz točke M.A.604 določa obseg dela, za katerega se šteje, da je odobren. Dodatek IV k Prilogi I (Del M) opredeljuje vse razrede in ratinge, možne po Poddelu F te Priloge (Del M).

(c) Potrjena vzdrževalna organizacija lahko v skladu s podatki za vzdrževanje izdela omejeno število delov za uporabo v teku del v svojih lastnih objektih, kot je določeno v priročniku vzdrževalne organizacije.

M.A.604 Priročnik vzdrževalne organizacije

(a) Vzdrževalna organizacija zagotovi priročnik, ki vsebuje vsaj naslednje informacije:

▼B

1. izjavo, ki jo je podpisal odgovorni vodja za potrditev, da bo organizacija stalno in vedno delala v skladu s Prilogo I (Del M) in priročnikom in
2. obseg dela organizacije in
3. naziv(-e) in ime(-na) oseb(-) iz točke M.A.606(b) in
4. organizacijski diagram, ki kaže ustrezne verige odgovornosti med osebami iz točke M.A.606(b), in

▼M1

5. seznam potrditvenega osebja ter, če je ustrezno, osebja za pregled plovnosti in osebja, odgovornega za pripravo in obdelavo programa vzdrževanja, z obsegom odobritve in
6. seznam lokacij, kjer se vzdrževanje izvaja, skupaj s splošnim opisom objektov in

▼B

7. postopke, ki opredeljujejo, kako vzdrževalna organizacija zagotavlja skladnost s tem delom, in
 8. postopek(-e) za spremembo priročnika vzdrževalne organizacije.
- (b) Priročnik vzdrževalne organizacije in njegove spremembe odobri pristojni organ.
- (c) Ne glede na točko (b) se lahko manjše spremembe priročnika odobrijo s pomočjo postopka (v nadaljnjem besedilu: neposredna odobritev).

M.A.605 Objekti

Organizacija zagotovi, da:

- (a) so na voljo objekti za vse načrtovano delo, specializirane delavnice in oddelki pa ustrezno ločeni za zagotovitev zaščite pred kontaminacijo in okoljem;
- (b) je zagotovljena pisarniška namestitvev za vodenje vsega načrtovanega dela, vključno zlasti izpolnjevanje evidence o vzdrževanju;
- (c) so zagotovljene varne zmogljivosti za skladiščenje komponent, opreme, orodja in materiala. Pogoji za skladiščenje zagotavljajo ločitev neuporabnih komponent in materiala od vseh drugih komponent, materiala, opreme in orodja. Pogoji skladiščenja so v skladu s proizvajalčevimi navodili in dostop je omejen na pooblaščen osebje.

M.A.606 Zahteve za osebje

- (a) Organizacija imenuje odgovornega vodjo, ki ima pooblastilo podjetja za zagotavljanje, da je mogoče vse vzdrževanje, ki ga zahteva stranka, financirati in opraviti po standardu, ki ga zahteva ta del.
- (b) Imenuje se oseba ali skupina oseb z odgovornostjo za zagotavljanje, da organizacija vedno izpolnjuje ta poddel. Odgovorna(-e) je/so predvsem odgovornemu vodji.
- (c) Vsem osebam iz točke (b) je omogočeno, da pokažejo ustrezno znanje, izobrazbo in ustrezne izkušnje, povezane z vzdrževanjem zrakoplova in/ali komponent.

▼ B

- (d) Organizacija ima ustrezno osebje za običajno pričakovano pogodbeno delo. Dovoljena je uporaba začasnega osebja s podizvajalsko pogodbo v primeru večjega obsega pogodbenega dela, kot je običajno pričakovano, in samo za osebje, ki ne izdaja potrdila o sprostitvi v uporabo.

▼ M1

- (e) Kvalifikacije vsega osebja, ki se ukvarja z vzdrževanjem, pregledom plovnosti ter pripravo programov vzdrževanja, so izkazane in dokumentirane.

▼ B

- (f) Osebje, ki opravlja specializirane naloge, kot so varjenje, neporušitveni preskusi/preiskave, razen barvnega kontrasta, je usposobljeno v skladu z uradno priznanim standardom.

▼ M2

- (g) Vzdrževalna organizacija ima dovolj potrditvenega osebja za izdajo potrdil o sprostitvi zrakoplovov in komponent v obratovanje in uporabo iz točk M.A.612 in M.A.613. Osebje izpolnjuje zahteve iz člena 5 Uredbe (EU) št. 1321/2014.

▼ B

- (h) Z odstopanjem od točke (g) lahko organizacija uporabi potrditveno osebje, usposobljeno v skladu z naslednjimi določbami, ko operatorjem, udeleženi pri komercialnih operacijah, omogoča podporo pri vzdrževanju, v skladu z ustreznimi postopki, ki se potrdijo kot del priročnika organizacije:

1. za ponavljajočo se predpoletno plovnostno zahtevo, ki posebej navaja, da sme to plovnostno zahtevo izvesti letalska posadka, lahko organizacija izda omejeno pooblastilo za potrjevanje vodji zrakoplova na osnovi licence, ki jo ima letalska posadka, pod pogojem, da organizacija zagotovi, da se opravi dovolj praktičnega usposabljanja za zagotovitev, da lahko ta oseba izpolni plovnostno zahtevo po zahtevanem standardu;
2. če zrakoplov deluje drugje kot na lokaciji, kjer se izvajajo podpirne dejavnosti, lahko organizacija izda omejeno pooblastilo za potrjevanje vodji letala na osnovi dane licence letalske posadke, pod pogojem, da organizacija zagotovi, da se opravi dovolj praktičnega usposabljanja za zagotovitev, da taka oseba lahko izpolni določeno nalogo po zahtevanem standardu.

▼ M1

- (i) Če organizacija opravlja preglede plovnosti in izdaja ustrezno potrdilo o pregledu plovnosti za zrakoplove ELA1, ki niso udeleženi v komercialnih operacijah v skladu s točko M.A.901(1), ima osebje za pregled plovnosti, ki je usposobljeno in pooblaščen v skladu s točko M.A.901(1)1.

- (j) Če je organizacija vključena v pripravo in obdelavo odobritve programa vzdrževanja za zrakoplove ELA2, ki niso udeleženi v komercialnih operacijah v skladu s točko M.A.201(e)(ii), ima usposobljeno osebje, ki lahko dokaže ustrezno znanje in izkušnje.

▼ M1**M.A.607 Potrditveno osebje in osebje za pregled plovnosti****▼ B**

(a) Poleg točke M.A.606(g) lahko potrditveno osebje izvaja svoje pravice samo, če je organizacija zagotovila:

1. da potrditveno osebje lahko izkaže izpolnjevanje zahtev iz točke 66.A.20(b) Priloge III (Del 66), razen ko Priloga III (Del 66) navaja predpis države članice; v tem primeru osebje izpolnjuje zahteve takega predpisa; in
2. da potrditveno osebje primerno pozna zadevni zrakoplov in/ali komponente zrakoplova, ki jih je treba vzdrževati, ter organizacijske postopke v zvezi s tem.

(b) V naslednjih nepredvidenih primerih, ko je zrakoplov ostal prizemljen na lokaciji, ki ni glavna baza in kjer ni na voljo ustreznega potrditvenega osebja, lahko vzdrževalna organizacija, s katero je sklenjena pogodba za zagotavljanje podpore pri vzdrževanju, izda enkratno pooblastilo za potrjevanje:

1. enemu svojih uslužbencev, ki ima kvalifikacije za tip zrakoplova podobne tehnologije, konstrukcije in sistemov, ali
2. kateri koli osebi z najmanj triletnimi izkušnjami z vzdrževanjem in z veljavno ICAO licenco za vzdrževanje zrakoplova, veljavno za tip zrakoplova, ki ga je treba potrditi, pod pogojem, da na omenjeni lokaciji ni nobene organizacije, ustrezno potrjene po tem delu, in da organizacija, s katero je bila sklenjena pogodba, pridobi in ima kartotečno evidenco o izkušnjah in licenci te osebe.

► **M1** O vseh teh primerih je treba poročati pristojnemu organu v sedmih dneh od izdaje takega pooblastila za potrjevanje. ◀ Potrjena vzdrževalna organizacija, ki izda enkratno pooblastilo za potrjevanje, zagotovi, da se vsako tako vzdrževanje, ki bi lahko vplivalo na varnost letenja, ponovno preveri.

▼ M1

(c) Potrjena vzdrževalna organizacija evidentira vse podrobnosti v zvezi s potrditvenim osebjem in osebjem za pregled plovnosti ter ohranja veljavni seznam vsega potrditvenega osebja in osebja za pregled plovnosti, skupaj z obsegom odobritve, in sicer kot del priručnika organizacije po točki M.A.604(a)5.

▼ B**M.A.608 Komponente, oprema in orodje**

(a) Organizacija:

1. ima opremo in orodje, opredeljeno v podatkih za vzdrževanje iz točke M.A.609, ali preverjeno enakovredno orodje, kot je

▼B

navedeno v priročniku vzdrževalne organizacije in je potrebno za vsakodnevno vzdrževanje v obsegu odobritve, in

2. izkazuje, da ima dostop do vse druge opreme in orodja, ki se uporablja samo občasno.
- (b) Orodje in oprema se nadzorujeta in umerjata po uradno priznanem standardu. Organizacija hrani evidenco o teh umerjanjih in uporabljenih standardih.
- (c) Organizacija pregleda, razvrsti in ustrezno loči vse vstopajoče komponente.

M.A.609 Podatki za vzdrževanje

Potrjena vzdrževalna organizacija pri izvajanju vzdrževanja ima in uporablja veljavne podatke za vzdrževanje, opredeljene v točki M.A.401, vključno z modifikacijami in popravili. V primeru podatkov za vzdrževanje, ki jih priskrbi stranka, je potrebno te podatke imeti samo takrat, ko delo poteka.

M.A.610 Delovni nalogi za vzdrževanje

Pred začetkom vzdrževanja se organizacija in organizacija, ki zahteva vzdrževanje, dogovorita o pismenem delovnem nalogu, da bi jasno določili vzdrževanje, ki ga je treba opraviti.

M.A.611 Standardi vzdrževanja

Vse vzdrževanje se opravi v skladu z zahtevami Oddelka A, Poddela D te priloge (Del M).

M.A.612 Potrdilo o sprostitvi zrakoplova v uporabo

Ob zaključku vsega zahtevanega vzdrževanja zrakoplova v skladu s tem poddelom se po točki M.A.801 izda potrdilo o sprostitvi v uporabo.

M.A.613 Potrdilo o sprostitvi komponente v uporabo

- (a) Ob zaključku vsega zahtevanega vzdrževanja komponent v skladu s tem poddelom, se v skladu s točko M.A.802 izda potrdilo o sprostitvi komponente v uporabo. Izda se obrazec EASA 1, razen za komponente, vzdrževane v skladu s točko M.A.502(b), M.A.502(d) ali M.A.502(e), in komponente, izdelane v skladu s točko M.A.603(c).
- (b) Dokument dovoljenja za sprostitve komponente v uporabo, EASA obrazec 1, se lahko izdela iz računalniške podatkovne baze.

▼M1**M.A.614 Evidenci o vzdrževanju in pregledu plovnosti**

- (a) Potrjena vzdrževalna organizacija evidentira vse podrobnosti o opravljenem delu. Evidenca, potrebna za dokazovanje, da so bile izpolnjene vse zahteve za izdajo potrdila o sprostitvi v obratovanje,

▼ M1

vključno s podizvajalčevimi dokumenti o sprostitvi, ter za izdajo potrdila o pregledu plovnosti in priporočila, se zadrži.

▼ B

- (b) Potrjena vzdrževalna organizacija zagotovi kopijo vsakega potrdila o sprostitvi v uporabo lastniku zrakoplova skupaj s kopijo podatkov o kakršnem koli specifičnem popravilu/modifikaciji, uporabljenih za opravljena popravila/modifikacije.

▼ M1

- (c) Potrjena vzdrževalna organizacija obdrži izvod vse evidence o vzdrževanju in s tem povezanih podatkov za vzdrževanje tri leta od datuma, ko je potrjena vzdrževalna organizacija zrakoplov ali komponento, na katero se delo nanaša, sprostila v obratovanje. Poleg tega obdrži izvod vse evidence v zvezi z izdajanjem priporočil in potrdil o pregledu plovnosti tri leta od datuma njihove izdaje ter zagotovi izvod teh dokumentov lastniku zrakoplova.

1. Evidenca iz te točke se hrani tako, da je zaščiten pred poškodbami, spremembo in krajo.

2. Vsa računalniška strojna oprema za zagotavljanje varnostnih kopij se hrani na drugi lokaciji in ne tam, kjer se hranijo delovni podatki, v okolju, ki zagotavlja, da ostanejo v dobrem stanju.

3. Kadar potrjena vzdrževalna organizacija zaključi svoje delovanje, se vsa hranjena evidenca o vzdrževanju, ki zajema zadnja tri leta, odpošlje zadnjemu lastniku ali stranki zadevnega zrakoplova ali komponente ali pa se shrani, kot je določil pristojni organ.

▼ B**M.A.615 Privilegiji organizacije**

Vzdrževalna organizacija, potrjena v skladu s Poddelom F Oddelka A te priloge (Del M), lahko:

- (a) vzdržuje vsak zrakoplov in/ali komponento, za katero je potrjena, na lokacijah, opredeljenih v potrdilu o odobritvi in priročniku vzdrževalne organizacije;
- (b) uredi izvajanje specializiranih storitev, ki so pod nadzorom vzdrževalne organizacije, pri drugi organizaciji, ki je ustrezno kvalificirana, v skladu z ustreznimi postopki, vzpostavljenimi kot del priročnika vzdrževalne organizacije, ki ga neposredno potrdi pristojni organ;
- (c) vzdržuje vsak zrakoplov in/ali komponento, za katero je potrjena, na kateri koli lokaciji, pod pogojem, da potreba po tem vzdrževanju izhaja iz neuporabnosti zrakoplova ali iz potrebe po podpiranju občasnega vzdrževanja, ob upoštevanju pogojev iz priročnika vzdrževalne organizacije;
- (d) izda potrdila o sprostitvi v uporabo ob zaključku vzdrževanja, v skladu s točko M.A.612 ali M.A.613;

▼ M1

(e) če je to posebej odobreno, za zrakoplove ELA1, ki niso udeleženi v komercialnih operacijah,

1. opravi preglede plovnosti in izda ustrezno potrdilo o pregledu plovnosti pod pogoji iz točke M.A.901(l) in
2. opravi preglede plovnosti in izda ustrezna priporočila pod pogoji iz točke M.A.901(l) ter točke M.A.904(a)2 in (b).

(f) pripravi program vzdrževanja in obdela njegovo odobritev, tako da je skladna s točko M.A.302 za zrakoplove ELA2, ki niso udeleženi v komercialnih operacijah, pod pogoji iz točke M.A.201(e)(ii) ter omejena na ratinge zrakoplova, navedene v potrdilu o odobritvi.

Organizacija vzdržuje zrakoplov ali komponento, za katere je potrjena, samo kadar so na voljo vsi potrebni objekti, oprema, orodje, material, podatki za vzdrževanje in potrditveno osebje.

▼ B**M.A.616 Organizacijski pregled**

Za zagotovitev, da potrjena vzdrževalna organizacija nadaljuje z izpolnjevanjem zahtev tega poddela, le-ta redno organizira organizacijske preglede.

M.A.617 Spremembe potrjene vzdrževalne organizacije

Da bi pristojnemu organu omogočili določitev stalne skladnosti s tem delom, ga potrjena vzdrževalna organizacija obvesti o vsakem predlogu za izvedbo katere koli od naslednjih sprememb, preden se te spremembe izvršijo:

1. ime organizacije;
2. lokacija organizacije;
3. dodatne lokacije organizacije;
4. odgovorni vodja;
5. katera koli od oseb, navedenih v točki M.A.606(b);

▼ M1

6. objekti, oprema, orodje, material, postopki, področje dela, potrditveno osebje in osebje za pregled plovnosti, ki bi lahko vplivali na odobritev.

▼ B

V primeru predlaganih sprememb glede osebja, ki jih vodstvo ne pozna vnaprej, je treba o teh spremembah obvestiti ob prvi priložnosti.

M.A.618 Stalna veljavnost odobritve

(a) Izda se odobritev z neomejenim trajanjem. Veljavna ostaja pod pogojem, da:

1. organizacija ostaja skladna s tem delom po določbah, ki se nanašajo na obravnavanje ugotovitev, kot so opredeljene v točki M.A.619, in

▼B

- 2. se pristojnemu organu odobri dostop do organizacije za določitev stalne skladnosti s tem delom in
 - 3. odobritev ni umaknjena ali preklicana.
- (b) Ob umiku ali preklicu se potrdilo o odobritvi vrne pristojnemu organu.

M.A.619 Ugotovitve

- (a) Ugotovitev 1. stopnje je vsako pomembno neizpolnjevanje zahtev Dela M, ki znižuje varnostni standard in resno ogroža varnost letenja.
- (b) Ugotovitev 2. stopnje je vsako neizpolnjevanje zahtev Dela M, ki bi lahko znižalo varnostni standard in mogoče ogrozilo varnost letenja.
- (c) Po prejemu obvestila o ugotovitvah v skladu s točko M.B.605 nosilec potrdila vzdrževalne organizacije opredeli načrt za korektivno ukrepanje in korektivno ukrepanje zadovoljivo izkaže pristojnemu organu v roku, dogovorjenem s tem organom.

PODDEL G**ORGANIZACIJA ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI****M.A.701 Področje uporabe**

Ta poddel določa zahteve, ki jih mora organizacija izpolnjevati, da je upravičena do izdaje ali podaljšanja odobritve za vodenje stalne plovnosti zrakoplova.

M.A.702 Zahtevek

Zahtevek za izdajo ali spremembo odobritve organizacije za vodenje stalne plovnosti se pripravi na obrazcu in na način, ki ga določi pristojni organ.

M.A.703 Obseg odobritve

- (a) odobritev se navede na potrdilu, vključenem v Dodatek VI, ki ga izda pristojni organ.

▼M2

- (b) Ne glede na točko (a) je odobritev za letalske prevoznike z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 del spričevala letalskega prevoznika za upravljani zrakoplov, ki ga izda pristojni organ.

▼B

- (c) Obseg dela, ki naj bi predstavljal odobritev, se določi v priročniku za vodenje stalne plovnosti v skladu s točko M.A.704.

M.A.704 Priročnik vodenja stalne plovnosti

- (a) Organizacija za vodenje stalne plovnosti zagotovi priročnik vodenja stalne plovnosti, ki vsebuje naslednje informacije:
 - 1. izjavo, ki jo je podpisal odgovorni vodja za potrditev, da bo organizacija stalno delovala v skladu s tem delom in priročnikom, in

▼ B

2. obseg dela organizacije in
3. naziv(-e) in ime(-na) osebe(-) iz M.A.706(a), M.A.706(c), M.A.706(d) in M.A.706(i) in
4. organizacijski diagram, ki kaže ustrezne verige odgovornosti med vsemi osebami iz točk M.A.706(a), M.A.706(c), M.A.706(d) in M.A.706(i), in
5. spisek osebja za pregled plovnosti iz točke M.A.707, v katerem je, če je to primerno, navedeno osebje, pooblaščen za izdajanje dovoljenj za letenje v skladu s točko M.A.711(c) in
6. splošen opis in lokacijo objektov in
7. postopke, ki opredeljujejo, kako organizacija za vodenje stalne plovnosti zagotavlja skladnost s tem delom, in
8. postopke za spremembo priročnika vodenja stalne plovnosti in

▼ M2

9. seznam potrjenih programov vzdrževanja zrakoplova ali, za zrakoplove, ki jih ne uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, seznam „generičnih“ in „osnovnih“ programov vzdrževanja.

▼ B

- (b) Priročnik vodenja stalne plovnosti in njegove spremembe odobri pristojni organ.
- (c) Ne glede na točko (b) se lahko manjše spremembe priročnika odobrijo posredno s postopkom posredne odobritve. Postopek posredne odobritve opredeljuje upravičene manjše spremembe, vzpostavlja ga organizacija za vodenje stalne plovnosti kot del priročnika, potrdi pa ga pristojni organ, odgovoren za to organizacijo za vodenje stalne plovnosti.

M.A.705 Objekti

Organizacija za vodenje stalne plovnosti za osebje, opredeljeno v točki M.A.706, zagotovi primerne pisarne na ustreznih lokacijah.

M.A.706 Zahteve za osebje

- (a) Organizacija imenuje odgovornega vodjo, ki ima podjetniško pooblastilo podjetja za zagotavljanje, da je mogoče vse dejavnosti vodenja stalne plovnosti financirati in opraviti v skladu s tem delom.

▼ M2

- (b) Za letalske prevoznike z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 je odgovorni poslovodni delavec iz točke (a) oseba, ki ima tudi pooblastilo podjetja za zagotavljanje, da se lahko vsi postopki operatorja financirajo in opravijo po standardu, zahtevanem za izdajo spričevala letalskega prevoznika.

▼ B

- (c) Imenuje se oseba ali skupina oseb z odgovornostjo za zagotavljanje, da organizacija vedno izpolnjuje ta poddel. Odgovorna(-e) je/so predvsem odgovornemu vodji.

▼ M2

- (d) Za letalske prevoznike z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 odgovorni poslovodni delavec imenuje nosilca položaja. Ta oseba je odgovorna za vodenje in nadzorstvo dejavnosti stalne plovnosti po točki (c).

▼ B

- (e) Imenovani nosilec položaja iz točke (d) ni zaposlen pri organizaciji, potrjeni po Delu 145, ki ima sklenjeno pogodbo z operatorjem, razen če se pristojni organ izrecno strinja.
- (f) Organizacija ima dovolj ustrezno kvalificiranega osebja za pričakovano delo.
- (g) Vsem osebam iz točk (c) in (d) je omogočeno, da pokažejo ustrezno znanje, izobrazbo in ustrezne izkušnje v zvezi s stalno plovnostjo zrakoplova.
- (h) Usposobljenost osebja, ki se ukvarja z vodenjem stalne plovnosti, je dokumentirana.
- (i) Za organizacije, ki podaljšujejo potrdila o pregledu plovnosti v skladu s točkama M.A.711(a)4 in M.A.901(f), organizacija imenuje osebe, pooblaščen za to, v skladu s potrditvijo pristojnega organa.
- (j) Organizacija v priročniku za vodenje stalne plovnosti opredeli in posodablja naziv(-e) in ime(-na) osebe(-) iz M.A.706(a), M.A.706(c), M.A.706(d) in M.A.706(i).

▼ M2

- (k) Za vse kompleksne zrakoplove na motorni pogon in letalske prevoznike z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 organizacija določi in nadzoruje usposobljenost osebja, ki se ukvarja z vodenjem stalne plovnosti, pregledom plovnosti in/ali revizijo kakovosti, v skladu s postopkom in standardom, ki ju je odobril pristojni organ.

▼ B**M.A.707 Osebe za pregled plovnosti****▼ M2**

- (a) Da bi bila potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti potrjena za opravljanje pregledov plovnosti in, če je to ustrezno, za izdajanje dovoljenj za letenje, mora imeti ustrezno osebje za pregled plovnosti, da izdaja potrdila ali priporočila za pregled plovnosti iz poddela I oddelka A in, če je to ustrezno, da izdaja dovoljenja za letenje v skladu s točko M.A.711(c):

1. za zrakoplove, ki jih uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, in zrakoplove z MTOM nad 2 730 kg, razen balonov, mora to osebje imeti:

- (a) vsaj petletne izkušnje s stalno plovnostjo; in
- (b) ustrezno licenco v skladu s Prilogo III (Del 66) ali diplomo iz aeronavtika ali enakovredno nacionalno spričevalo; in
- (c) formalno usposabljanje iz letalskega vzdrževanja; in
- (d) položaj z ustreznimi odgovornostmi v potrjeni organizaciji.

▼ M2

- (e) Ne glede na točke (a) do (d) se lahko zahteva iz točke M.A.707(a)1(b) nadomesti s petletnimi izkušnjami v stalni plovnosti poleg tistih, ki se že zahtevajo v točki M.A.707(a)1(a).
2. Za zrakoplove, ki jih ne uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 z MTOM 2 730 kg in manj ter balone, mora to osebje imeti:
- (a) vsaj triletno izkušnje s stalno plovnostjo; in
 - (b) ustrezno licenco v skladu s Prilogo III (Del 66) ali diplomo iz aeronavtiike ali enakovredno nacionalno spričevalo; in
 - (c) ustrezno usposabljanje iz letalskega vzdrževanja; in
 - (d) položaj z ustreznimi odgovornostmi v potrjeni organizaciji.
- (e) Ne glede na točke (a) do (d) se lahko zahteva iz točke M.A.707(a)2(b) nadomesti s štiriletnimi izkušnjami v stalni plovnosti poleg tistih, ki se že zahtevajo v točki M.A.707(a)2(a).

▼ M1

- (b) Osebu za pregled plovnosti, ki ga je imenovala potrjena organizacija za stalno plovnost, lahko potrjena organizacija za stalno plovnost izda pooblastilo le, ko ga formalno sprejme pristojni organ po zadovoljivem zaključku pregleda plovnosti pod nadzorstvom pristojnega organa ali oseba za pregled plovnosti organizacije v skladu s postopkom, ki ga je odobril pristojni organ.

▼ B

- (c) Organizacija zagotovi, da osebje za pregled plovnosti zrakoplova lahko izkaže ustrezne najnovejše izkušnje pri vodenju stalne plovnosti.
- (d) Osebje za pregled plovnosti se določi z navedbo vsake osebe v priročniku vodenja stalne plovnosti skupaj s sklicem na njeno pooblastilo za pregled plovnosti.
- (e) Organizacija hrani evidenco vsega osebja za pregled plovnosti, ki vključuje podrobnosti o ustreznih kvalifikacijah, hranjenih skupaj s povzetkom ustreznih izkušenj in usposabljanja za vodenje stalne plovnosti ter kopijo pooblastila. Ta evidenca se hrani do dve leti potem, ko je osebje za pregled plovnosti zapustilo organizacijo.

M.A.708 Vodenje stalne plovnosti

- (a) Vsako vodenje stalne plovnosti se opravlja v skladu s predpisi M.A Poddela C.
- (b) Za vsak voden zrakoplov potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti:

▼B

1. pripravi in nadzoruje program vzdrževanja za zrakoplov, katerega vzdrževanje vodi, vključno s kakršnim koli veljavnim programom zanesljivosti;

▼M2

2. predstavi program vzdrževanja zrakoplova in njegove spremembe pristojnemu organu za odobritev, razen če ta ni zajet v postopek posredne odobritve v skladu s točko M.A.302(c), ter lastniku ali operatorju, ki je odgovoren v skladu s točko M.A.201, zagotovi izvod programa za zrakoplov, ki ga ne uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008;

▼B

3. vodi odobritev modifikacij in popravil;
4. zagotovi, da se vse vzdrževanje opravlja v skladu s potrjenim programom vzdrževanja in sprost v skladu z Oddelkom A, Poddelom H te priloge (Del M);
5. zagotovi, da se uporabljajo vse veljavne plovnostne zahteve in zahteve za delovanje z vplivom na stalno plovnost;
6. zagotovi, da vse okvare, odkrite med načrtovanim vzdrževanjem ali sporočene, popravi ustrezno potrjena vzdrževalna organizacija;
7. zagotovi, da se zrakoplov sprejme v ustrezno potrjeno vzdrževalno organizacijo, kadar koli je to potrebno;
8. usklajuje načrtovano vzdrževanje, uporabo plovnostnih zahtev, zamenjavo delov z omejeno življenjsko dobo in pregled komponent za zagotovitev, da je delo pravilno opravljeno;
9. vodi in arhivira vso evidenco o stalni plovnosti in/ali operatorjev tehnični dnevnik;
10. zagotovi, da poročilo o masi in ravnotežju odraža trenutno stanje zrakoplova.

▼M2

- (c) V primeru kompleksnih zrakoplovov na motorni pogon in zrakoplovov, ki se uporabljajo za komercialni letalski prevoz ali specializirane komercialne operacije ali operacije komercialnih odobrenih organizacij za usposabljanje, ko organizacija za vodenje stalne plovnosti ni ustrezno potrjena v skladu z Delom 145 ali poddelom F dela M.A., ta organizacija po posvetu z operatorjem sklene pisno pogodbo o vzdrževanju z organizacijo, potrjeno v skladu z Delom 145 ali poddelom F dela M.A., ali drugim operatorjem, pri čemer podrobno navede funkcije, opredeljene v skladu s točkami M.A.301-2, M.A.301-3, M.A.301-5 in M.A.301-6, kar zagotavlja, da vse vzdrževanje v končni fazi opravi vzdrževalna organizacija, potrjena v skladu z Delom 145 ali poddelom F dela M.A., in določa podporo funkcijam kakovosti iz točke M.A.712(b).
- (d) Ne glede na točko (c) se pogodba lahko sklene v obliki posameznih delovnih nalogov, naslovljenih na vzdrževalno organizacijo iz Dela 145 ali poddela F dela M.A., in sicer v primeru:
 1. zrakoplova, ki zahteva nenačrtovano linijsko vzdrževanje;
 2. vzdrževanja komponent, vključno z vzdrževanjem motorja.

▼ B**M.A.709 Dokumentacija**

- (a) Potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti ima in uporablja veljavne tekoče podatke za vzdrževanje v skladu s točko M.A.401 pri izvajanju nalog stalne plovnosti iz točke M.A.708. Te podatke lahko zagotovi lastnik ali operator, pod pogojem, da je s takšnim lastnikom ali operatorjem sklenjena ustrezna pogodba. V tem primeru mora organizacija za vodenje stalne plovnosti hraniti te podatke samo v času trajanja pogodbe, razen če točka M.A.714 ne določa drugače.

▼ M2

- (b) Za zrakoplove, ki jih ne uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, lahko potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti pripravi „osnovne“ in/ali „generične“ programe vzdrževanja, da bi omogočila začetno odobritev in/ali podaljšanje obsega odobritve brez pogodb iz Dodatka I k tej prilogi (Del M). Ti „osnovni“ in/ali „generični“ programi vzdrževanja pa ne izključujejo potrebe po pravočasni vzpostavitvi ustreznega programa vzdrževanja zrakoplova v skladu s točko M.A.302, pred izvajanjem pravic iz točke M.A.711.

▼ B**M.A.710 Pregled plovnosti**

- (a) Da bi izpolnili zahtevo po pregledu plovnosti zrakoplova iz točke M.A.901, potrjena organizacija za stalno plovnost opravi polni dokumentirani pregled evidence zrakoplova, da se zadovoljivo prepiča, da:
1. je bilo pravilno evidentirano skupno število ur in z njimi povezanih ciklov zrakoplova za strukturo letala, motor in propeler in
 2. letalski priročnik velja za konfiguracijo zrakoplova in odraža status zadnje spremembe in
 3. je bilo opravljeno vse potrebno vzdrževanje zrakoplova po potrjenem programu vzdrževanja in
 4. so bile popravljene vse znane okvare ali po potrebi nadzorovano prenesene naprej in
 5. so bile uporabljene in ustrezno evidentirane vse veljavne plovnostne zahteve in
 6. so bile registrirane vse modifikacije in popravila, narejeni na zrakoplovu, ter v skladu s Prilogo I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012 in
 7. so vse komponente z omejeno življenjsko dobo, vgrajene v zrakoplov, pravilno identificirane in registrirane ter niso presegle potrjene omejitve življenjske dobe in
 8. je bilo vse vzdrževanje sproščeno v skladu s Prilogo I (Del M) in

▼B

9. veljavno poročilo o masi in ravnotežju odraža konfiguracijo zrakoplova in je veljavno in
 10. je zrakoplov skladen z zadnjo revizijo svojega projekta tipa, ki ga je odobrila agencija, in
 11. ima zrakoplov po potrebi spričevalo o hrupu, ki ustreza trenutni konfiguraciji zrakoplova v skladu s poddelom I Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012.
- (b) Osebe za pregled plovnosti potrjene organizacije za vodenje stalne plovnosti opravlja fizični pregled zrakoplova. Za ta pregled osebju za pregled plovnosti, ki ni ustrezno usposobljeno po Prilogi III (Del 66), pomaga tako usposobljeno osebje.
- (c) S fizičnim pregledom zrakoplova osebe za pregled plovnosti zagotovi, da:
1. so vse zahtevane oznake in nalepke pravilno nameščene in
 2. je zrakoplov skladen s svojim potrjenim letalskim priročnikom in
 3. se konfiguracija zrakoplova sklada s potrjeno dokumentacijo in
 4. ni mogoče najti očitne okvare, ki ni bila obravnavana po točki M.A.403, in
 5. ni mogoče najti neskladnosti med zrakoplovom in dokumentiranim pregledom evidence po točki (a).
- (d) Z odstopanjem od točke M.A.901(a) je mogoče pregled plovnosti opraviti največ 90 dni pred rokom brez izgube stalnosti vzorca pregleda plovnosti, da bi se lahko fizični pregled odvijal med vzdrževalnim pregledom.
- (e) Potrdilo o pregledu plovnosti (EASA obrazec 15b) ali priporočilo za izdajo potrdila o pregledu plovnosti (EASA obrazec 15a) iz Dodatka III k Prilogi I (Del M) lahko izda le:
1. osebe za pregled plovnosti, ustrezno pooblaščen v skladu s točko M.A.707 v imenu potrjene organizacije za vodenje stalne plovnosti ali potrditveno osebe v primerih, predvidenih v točki M.A.901(g), in
 2. ko se zadovoljivo prepriča, da je bil pregled plovnosti pravilno opravljen in da ni nobene znane neskladnosti, ki ogroža varnost letenja.

▼B

- (f) Kopija vsakega potrdila pregleda plovnosti, izdanega za zrakoplov ali podaljšanega, se v 10 dneh pošlje državi članici registracije tega zrakoplova.
- (g) Nalog pregleda plovnosti se ne oddaja podizvajalcem.

▼M1

- (ga) Za zrakoplove ELA1, ki niso udeleženi v komercialnih operacijah, za katere je bil program vzdrževanja zrakoplova vzpostavljen v skladu s točko M.A.302(h), se program vzdrževanja zrakoplova pregleda v povezavi s pregledom plovnosti. Ta pregled izvrši oseba, ki je opravila pregled plovnosti.
- (h) Če bi bil rezultat pregleda plovnosti neuspešen ali bi se pri pregledu iz točke M.A.710(ga) pokazale razlike na zrakoplovu, povezane z napakami v vsebini programa vzdrževanja, organizacija o tem obvesti pristojni organ, kakor hitro je izvedljivo, vsekakor pa v 72 urah, po tem ko je ugotovila stanje, na katero se pregled nanaša. Potrdilo o pregledu plovnosti se izda šele po zaključku vseh ugotovitev.

▼B**M.A.711 Privilegiji organizacije**

- (a) Organizacija za vodenje stalne plovnosti, potrjena v skladu s Poddelom G Oddelka A te priloge (Del M), lahko:

▼M2

1. vodi stalno plovnost zrakoplova, razen zrakoplovov, ki jih uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, kot je navedeno v potrdilu o odobritvi;
2. vodi stalno plovnost zrakoplova, ki ga uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, kadar je naveden v potrdilu o odobritvi in na pričevalu letalskega prevoznika (AOC);

▼B

3. se dogovori za opravljanje omejenih nalog stalne plovnosti s katero koli pogodbeno organizacijo, ki dela pod njenim sistemom kakovosti, kot je navedeno v potrdilu o odobritvi;
 4. podaljša, pod pogoji točke M.A.901(f), potrdilo o pregledu plovnosti, ki ga je izdal pristojni organ ali druga organizacija za vodenje stalne plovnosti, potrjena v skladu s Poddelom G Oddelka A te priloge (Del M).
- (b) Potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti, registrirana v eni izmed držav članic, je lahko poleg tega potrjena za opravljanje pregledov plovnosti iz točke M.A.710 in lahko:
 1. izda povezano potrdilo o pregledu plovnosti in ga pravočasno podaljša pod pogoji iz točk M.A.901(c)2 ali M.A.901(e)2 in
 2. izda priporočilo za pregled plovnosti pristojnemu organu države članice registracije.

▼B

- (c) Organizacija za vodenje stalne plovnosti z odobritvijo, ki vključuje privilegije iz točke M.A.711(b) sme biti dodatno potrjena za izdajanje dovoljenj za letenje v skladu s točko 21.A.711(d) Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012 za določen zrakoplov, za katerega ima organizacija odobritev za izdajo potrdila o pregledu plovnosti, ko organizacija za vodenje stalne plovnosti potrjuje skladnost z odobrenimi pogoji za letenje, ob upoštevanju ustreznega odobrenega postopka v priročniku iz točke M.A.704.

M.A.712 Sistem kakovosti

- (a) Za zagotovitev, da bo potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti še naprej izpolnjevala zahteve tega poddela, vzpostavi sistem kakovosti in imenuje vodjo kakovosti za spremljanje skladnosti in ustreznosti postopkov, zahtevanih za zagotavljanje plovnosti zrakoplova. Spremljanje skladnosti vključuje sistem povratnih informacij odgovornemu vodji za zagotovitev korektivnega ukrepanja po potrebi.
- (b) Sistem kakovosti spremlja dejavnosti, izvedene po Oddelku A, Poddelu G te priloge (Del M). Vključuje vsaj naslednje funkcije:
1. spremljanje, da se vse dejavnosti, izvedene po Oddelku A, Poddelu G te priloge (Del M), opravljajo v skladu s potrjenimi postopki in
 2. spremljanje, da se vse vzdrževanje po podizvajalski pogodbi opravlja v skladu s pogodbo, in
 3. spremljanje stalnega izpolnjevanja zahtev tega dela.
- (c) Evidenca o teh dejavnostih se hrani vsaj dve leti.
- (d) Kjer je potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti potrjena v skladu z nekim drugim delom, se lahko sistem kakovosti kombinira s tem, kar zahteva ta drugi del.

▼M2

- (e) Za letalske prevoznike z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 je sistem kakovosti iz poddela G dela M.A sestavni del sistema kakovosti operatorja.
- (f) V manjši organizaciji, ki ne vodi stalne plovnosti zrakoplova, ki ga uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, se lahko sistem kakovosti nadomesti z opravljanjem rednih organizacijskih pregledov, pod pogojem, da jih odobri pristojni organ, razen ko organizacija izda potrdilo o pregledu plovnosti za zrakoplov z MTOM nad 2 730 kg, ki ni balon. Če sistem kakovosti ne obstaja, organizacija ne sklene pogodbe za opravljanje nalog vodenja stalne plovnosti z drugimi strankami.

▼B**M.A.713 Spremembe potrjene organizacije za stalno plovnost.**

Da bi pristojnemu organu omogočili določitev stalne skladnosti s tem delom, ga potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti obvesti o

▼B

vsakem predlogu za izvedbo katere koli od naslednjih sprememb, preden se te spremembe izvršijo:

1. ime organizacije;
2. lokacija organizacije;
3. dodatne lokacije organizacije;
4. odgovorni vodja;
5. katera koli od oseb, navedenih v odstavku M.A.706(c);
6. objekti, postopki, obseg dela in osebje, ki bi lahko vplivali na odobritev.

V primeru predlaganih sprememb oseb, ki jih vodstvo ne pozna vnaprej, ga je treba o teh spremembah obvestiti ob prvi priložnosti.

M.A.714 Hranjenje evidence

- (a) Organizacija za vodenje stalne plovnosti evidentira vse podrobnosti o opravljenem delu. Evidenca, ki jo zahteva M.A.305 in, če je ustrezno, M.A.306, se zadrži.
- (b) Če ima organizacija za vodenje stalne plovnosti privilegij iz točke M.A.711(b), obdrži kopijo vsakega izdanega ali, če je ustrezno, podaljšanega potrdila in priporočila o pregledu plovnosti, skupaj z vsemi spremljajočimi dokumenti. Poleg tega organizacija obdrži kopijo vsakega potrdila o pregledu plovnosti, ki ga je podaljšala na podlagi privilegija iz točke M.A.711(a)4.
- (c) Če ima organizacija za vodenje stalne plovnosti privilegij iz točke M.A.711(c), obdrži kopijo vsakega dovoljenja za letenje, izdanega v skladu z določbami točke 21A.729 Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012.
- (d) Organizacija za vodenje stalne plovnosti obdrži kopijo vse evidence, navedene v točkah (b) in (c), še dve leti po tem, ko je bil zrakoplov stalno umaknjen iz uporabe.
- (e) Evidenca se hrani na način, ki zagotavlja zaščito pred poškodbami, spremembo in krajo.
- (f) Vsa računalniška strojna oprema za zagotavljanje rezervne kopije se hrani na lokaciji, ki je drugačna od lokacije, kjer se hranijo delovni podatki, v okolju, ki zagotavlja, da ostanejo v dobrem stanju.
- (g) Kjer se vodenje stalne plovnosti zrakoplova prenese na drugo organizacijo ali osebo, se vsa zadržana evidenca prenese na omenjeno osebo ali organizacijo. Časovna obdobja, predpisana za zadržanje evidence, še naprej veljajo za omenjeno organizacijo ali osebo.
- (h) Ko organizacija za vodenje stalne plovnosti zaključi svoje delovanje, se vsa zadržana evidenca prenese na lastnika zrakoplova.

▼B**M.A.715 Stalna veljavnost odobritve**

- (a) Izda se odobritev z neomejenim trajanjem. Veljavna ostaja pod pogojem, da:
1. organizacija ostaja skladna s tem delom v skladu z določbami, ki se nanašajo na obravnavanje ugotovitev, kot so opredeljene v M.B.705, in
 2. se pristojnemu organu odobri dostop do organizacije za določitev stalne skladnosti s tem delom in
 3. odobritev ni umaknjena ali preklicana.
- (b) Ob umiku ali preklicu se potrdilo o odobritvi vrne pristojnemu organu.

M.A.716 Ugotovitve

- (a) Ugotovitev 1. stopnje je vsako pomembno neizpolnjevanje zahtev Dela M, ki znižuje varnostni standard in resno ogroža varnost letenja.
- (b) Ugotovitev 2. stopnje je vsako neizpolnjevanje zahtev Dela M, ki bi lahko znižalo varnostni standard in mogoče ogrozilo varnost letenja.
- (c) Po prejemu obvestila o ugotovitvah v skladu s točko M.B.705 imetnik odobritve organizacije za vodenje stalne plovnosti opredeli načrt za korektivno ukrepanje in korektivno ukrepanje pristojnemu organu zadovoljivo izkaže v roku, dogovorjenem s tem organom.

PODDEL H**POTRDILO O SPROSTITVI V UPORABO – CRS****M.A.801 Potrdilo o sprostitvi zrakoplova v uporabo**

- (a) Razen za zrakoplov, ki ga je v uporabo sprostila vzdrževalna organizacija, potrjena v skladu s Prilogo II (Del 145), se potrdilo o sprostitvi v uporabo izda skladno s tem poddelom.
- (b) Noben zrakoplov se ne sprosti v uporabo, če ob zaključku vzdrževanja ni bilo izdano potrdilo o sprostitvi v uporabo, ko je dokazano, da je bilo vse potrebno vzdrževanje primerno opravljeno. Potrdilo izda:
1. ustrezno potrditveno osebje v imenu vzdrževalne organizacije, potrjene v skladu s Poddelom F Oddelka A te priloge (Del M), ali
 2. potrditveno osebje v skladu z zahtevami iz Priloge III (Del 66), razen za opravljanje nalog zahtevnega vzdrževanja, navedenih v Dodatku VII k tej prilogi, za katero velja točka 1, ali
 3. lastnik pilot v skladu s točko M.A.803.

▼M2

- (c) Z odstopanjem od točke M.A.801(b)2 za zrakoplove ELA1, ki se ne uporabljajo v komercialnem letalskem prevozu ali specializiranih komercialnih operacijah ali operacijah komercialnih odobrenih

▼ M2

organizacij za usposabljanje, lahko naloge zahtevnega vzdrževanja zrakoplova iz Dodatka VIII potrdi potrditveno osebje iz točke M.A.801(b)2.

- (d) Z odstopanjem od točke M.A.801(b) lahko lastnik v nepredvidenih okoliščinah, ko je zrakoplov prizemljen na lokaciji, kjer ni na voljo potrjene vzdrževalne organizacije, ustrezno potrjene v skladu s to prilogo ali Prilogo II (Del 145), in ustreznega potrditvenega osebja, pooblasti katero koli osebo, ki ima najmanj tri leta ustreznih izkušenj z vzdrževanjem in primerne kvalifikacije, da v skladu s standardi iz poddela D te priloge vzdržuje zrakoplov in ga sprostí v obratovanje. V tem primeru lastnik:

1. pridobi in hrani podatke iz evidenc o zrakoplovu o vsem opravljenem delu in usposobljenosti osebe, ki izdaja potrdilo; in
2. zagotovi, da takšno vzdrževanje čim prej, a najpozneje v sedmih dneh, ponovno preveri in potrdi ustrezno pooblaščená oseba iz točke M.A.801(b) ali organizacija, potrjena v skladu s poddelom F oddelka A te priloge (Del M) ali s Prilogo II (Del 145); in
3. obvesti organizacijo, odgovorno za vodenje stalne plovnosti zrakoplova, ko je z njo sklenjena pogodba v skladu s točko M.A.201(i), ali pristojni organ, če taka pogodba ni sklenjena, in sicer v sedmih dneh od izdaje takega pooblastila za potrjevanje.

▼ B

- (e) Ob sprostí v uporabo v skladu s točko M.A.801(b)2 ali točko M.A.801(c) lahko potrditvenemu osebju pri izvrševanju nalog vzdrževanja pomaga ena ali več oseb pod njegovim/njenim neposrednim in stalnim nadzorom.

- (f) Potrdilo o sprostí v uporabo vsebuje najmanj:

1. osnovne podrobnosti o opravljenem vzdrževanju; in
2. datum, ko je bilo tako vzdrževanje zaključeno; in
3. identiteto organizacije in/ali osebe, ki izda potrdilo o sprostí v uporabo, vključno s:
 - (i) sklicem na odobritev vzdrževalne organizacije, potrjene v skladu s Poddelom F Oddelka A te priloge (Del M), in potrditvenega osebja, ki izda tako potrdilo; ali
 - (ii) v primeru potrdila iz točke M.A.801(b)2 ali M.A.801(c) o sprostí v uporabo, identiteto in, če je ustrezno, številko licence potrditvenega osebja, ki izdaja tako potrdilo;

▼B

4. omejitve plovnosti ali operacij, če te obstajajo.

- (g) Z odstopanjem od točke (b) in ne glede na določbe točke (h), ko naročenega vzdrževanja ni mogoče zaključiti, se lahko potrdilo o sprostitvi v uporabo izda v okviru potrjenih omejitev zrakoplova. To dejstvo se, skupaj z morebitnimi veljavnimi omejitvami plovnosti ali operacij, vpiše v potrdilo o sprostitvi zrakoplova v uporabo pred izdajo tega potrdila kot del informacij, zahtevanih v točki (f)4.
- (h) Potrdilo o sprostitvi v uporabo se ne izda v primeru kakršne koli znane neskladnosti, ki ogroža varnost letenja.

M.A.802 Potrdilo o sprostitvi komponente v uporabo

- (a) Potrdilo o sprostitvi v uporabo se izda ob zaključku kakršnega koli vzdrževanja komponente zrakoplova v skladu s točko M.A.502.
- (b) Potrdilo o sprostitvi v uporabo, identificirano kot obrazec EASA 1, predstavlja dovoljenje za sprostitve komponente v uporabo, razen ko je bilo tako vzdrževanje komponent zrakoplova opravljeno v skladu s točko M.A.502(b), točko M.A.502(d) ali točko M.A.502(e); v tem primeru so za vzdrževanje predpisani postopki sprostitve zrakoplova v skladu s točko M.A.801.

M.A.803 Pooblastilo pilota-lastnika

- (a) Pilot lastnik mora:
 - 1. imeti veljavno pilotsko licenco (ali enakovredno dokazilo), ki ga je izdala ali potrdila država članica za rating za tip ali razred zrakoplova, in
 - 2. imeti v svoji ali skupni lasti zrakoplov; ta lastnik mora biti:
 - (i) ena izmed fizičnih oseb v registracijskem obrazcu ali
 - (ii) član neprofitne rekreativne pravne osebe, kjer je pravna oseba na registracijskem dokumentu opredeljena kot lastnik ali operator, ta član pa je neposredno udeležen pri postopku sprejemanja odločitev pravne osebe in ga ta pravna oseba imenuje za izvajanje vzdrževanja pilota-lastnika.

▼M2

- (b) Za vsak nekompleksni zrakoplov na motorni pogon z MTOM 2 730 kg in manj, jadralno letalo, jadralno letalo z motorjem ali balon, ki se ne uporablja za komercialni zračni prevoz ali specializirane komercialne operacije ali operacije komercialnih odobrenih organizacij za usposabljanje, lahko pilot-lastnik izda potrdilo o sprostitvi v obratovanje, potem ko pilot-lastnik opravi omejeno vzdrževanje iz Dodatka VIII.

▼B

- (c) Obseg omejenega vzdrževanja pilota-lastnika je opredeljen v programu vzdrževanja zrakoplova iz točke M.A.302.

▼B

- (d) Potrdilo o sprostitvi v uporabo se vpiše v tehnične knjige in vsebuje osnovne informacije o opravljenem vzdrževanju, uporabljene podatke za vzdrževanje, datum, ko je bilo to vzdrževanje zaključeno, in identiteto, podpis ter številko pilotske licence lastnika-pilota, ki izdaja tako potrdilo.

PODDEL I

*POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI***M.A.901 Pregled plovnosti zrakoplova**

Za zagotovitev veljavnosti potrdila o plovnosti zrakoplova se redno opravlja pregled plovnosti zrakoplova in njegove evidence o stalni plovnosti.

▼M1

- (a) Potrdilo o pregledu plovnosti je izdano v skladu z Dodatkom III (obrazec EASA 15a, 15b ali 15c) ob zaključku zadovoljivega pregleda plovnosti. pregledu plovnosti velja eno leto;

▼B

- (b) Zrakoplov v nadzorovanem okolju je zrakoplov, (i) ki ga je v preteklih 12 mesecih vodila enotna organizacija za vodenje stalne plovnosti, potrjena v skladu s Poddalom G Oddelka A te priloge (Del M), in (ii) ki ga je v preteklih 12 mesecih vzdrževala vzdrževalna organizacija, potrjena v skladu s Poddalom F Oddelka A te priloge (Del M) ali v skladu s Prilogo II (Del 145). To vključuje naloge vzdrževanja iz točke M.A.803(b), opravljene in sproščene v uporabo v skladu s točko M.A.801(b)2 ali M.A.801(b)3.

▼M2

- (c) Za vse zrakoplove, ki jih uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, in zrakoplove z MTOM nad 2 730 kg, razen balonov, ki so v nadzorovanem okolju, lahko organizacija iz točke (b), ki vodi stalno plovnost zrakoplova, ob ustreznih odobritvi in pod pogojem skladnosti s točko (k):

1. izda potrdilo o pregledu plovnosti v skladu s točko M.A.710; in

2. za potrdila o pregledu plovnosti, ki jih je izdala, ko je zrakoplov ostal v nadzorovanem okolju, dvakrat podaljša veljavnost potrdila o pregledu plovnosti, vsakokrat za obdobje enega leta.

- (d) Za zrakoplove, ki jih uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, in zrakoplove z MTOM nad 2 730 kg, razen balonov, ki

(i) niso v nadzorovanem okolju ali

(ii) katerih stalno plovnost vodi organizacija za vodenje stalne plovnosti, ki nima pravice za opravljanje pregledov plovnosti,

▼ M2

potrdilo o pregledu plovnosti izda pristojni organ po zadovoljivi oceni, ki temelji na priporočilu organizacije za vodenje stalne plovnosti, ustrezno potrjene v skladu s poddelom G oddelka A te priloge (Del M), poslanem skupaj z zahtevkom lastnika ali operatorja. To priporočilo temelji na pregledu plovnosti, opravljenem v skladu s točko M.A.710.

- (e) Za zrakoplove, ki jih ne uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 z MTOM 2 730 kg in manj, in balone lahko organizacija za vodenje stalne plovnosti, ki je potrjena v skladu s poddelom G oddelka A te priloge (Del M) in jo imenuje lastnik ali operator, ob ustrezni odobritvi in v skladu s točko (k):

1. izda potrdilo o pregledu plovnosti v skladu s točko M.A.710; in

2. za potrdila o pregledu plovnosti, ki jih je izdala, ko je zrakoplov ostal v nadzorovanem okolju pod njenim vodenjem, dvakrat podaljša veljavnost potrdila o pregledu plovnosti, vsakokrat za obdobje enega leta.

▼ B

- (f) Z odstopanjem od točk M.A.901(c)2 in M.A.901(e)2 lahko za zrakoplove, ki so v nadzorovanem okolju, organizacija iz (b), ki vodi stalno plovnost zrakoplova, pod pogojem skladnosti s točko (k), dvakrat podaljša, vsakič za obdobje enega leta, veljavnost potrdila o pregledu plovnosti, ki ga je izdal pristojni organ ali druga organizacija za vodenje stalne plovnosti, potrjena v skladu s Poddelom G Oddelka A te priloge (Del M).

▼ M2

- (g) Z odstopanjem od točke M.A.901(e) in točke M.A.901(i)2 lahko za zrakoplove ELA1, ki se ne uporabljajo v komercialnem letalskem prevozu ali specializiranih komercialnih operacijah ali operacijah komercialnih odobrenih organizacij za usposabljanje, potrdilo o pregledu plovnosti izda tudi pristojni organ po zadovoljivi oceni, izdelani na podlagi priporočila potrditvenega osebja, ki ga je pristojni organ uradno potrdil in je skladno z določbami Priloge III (Del 66) ter zahtevami iz točke M.A.707(a)2(a), poslanem skupaj z zahtevkom lastnika ali operatorja. To priporočilo temelji na pregledu plovnosti, opravljenem v skladu s točko M.A.710, in se ne izda za več kot dve zaporedni leti.

▼ B

- (h) Kadar koli okoliščine kažejo na potencialno ogroženost varnosti, pristojni organ sam opravi pregled plovnosti in izda potrdilo o pregledu plovnosti.

- (i) Poleg točke (h) lahko pristojni organ opravi tudi pregled plovnosti in sam izda potrdilo o pregledu plovnosti v naslednjih primerih:

1. ko zrakoplov vodi organizacija za vodenje stalne plovnosti, potrjena v skladu s poddelom G oddelka A te priloge (del M), ki se nahaja v tretji državi;

2. za vse balone in druge zrakoplove z MTOM 2 730 kg in manj, če to zahteva lastnik.

▼B

(j) Ko pristojni organ sam opravi pregled plovnosti in/ali izda potrdilo o pregledu plovnosti, lastnik ali operator pristojnemu organu zagotovi:

1. dokumentacijo, ki jo pristojni organ zahteva, in
2. primerno namestitev na ustrezni lokaciji za njegovo osebje in
3. po potrebi podporo osebja, ustrezno usposobljenega v skladu s Prilogo III (Del 66) ali enakovrednimi zahtevami za osebje, določenimi v točki 145.A.30(j)(1) in (2) Priloge II (Del 145).

(k) Potrdila o pregledu plovnosti ni mogoče izdati ali podaljšati, če obstajajo dokazi ali razlogi, ki nakazujejo, da zrakoplov ni ploven.

▼M1

(l) Za zrakoplove ELA1, ki niso udeleženi v komercialnih operacijah, lahko vzdrževalna organizacija iz dela 145 ali točk M.A. poddela F, ki opravi letno vzdrževanje, vključeno v program vzdrževanja, če je ustrezno odobrena, opravi pregled plovnosti in izda ustrezno potrdilo o pregledu plovnosti, in sicer pod naslednjimi pogoji:

1. Organizacija imenuje osebje za pregled plovnosti, ki izpolnjuje vse naslednje zahteve:

(a) Osebje za pregled plovnosti ima pooblastilo potrditvenega osebja za ustrezen zrakoplov.

(b) Osebje za pregled plovnosti ima vsaj triletno izkušnje kot potrditveno osebje.

(c) Osebje za pregled plovnosti je neodvisno od procesa vodenja stalne plovnosti zrakoplova, ki se pregleduje, ali ima splošno pristojnost nad procesom vodenja stalne plovnosti celotnega zrakoplova, ki se pregleduje.

(d) Osebje za pregled plovnosti je pridobilo znanje o delih te priloge (Del M), ki se nanašajo na vodenje stalne plovnosti.

(e) Osebje za pregled plovnosti je pridobilo dokazano znanje o postopkih vzdrževalne organizacije, ki se nanaša na pregled plovnosti in izdajo potrdila o pregledu plovnosti.

(f) Pristojni organ formalno sprejme osebje za pregled plovnosti po tem, ko opravi pregled plovnosti pod njegovim nadzorstvom ali pod nadzorstvom osebja za pregled plovnosti organizacije v skladu s postopkom, ki ga je odobril pristojni organ.

(g) Osebje za pregled plovnosti je v zadnjih dvanajstih mesecih opravilo vsaj en pregled plovnosti.

▼ M1

2. Pregled plovnosti je opravljen hkrati z letnim pregledom, vključenim v program vzdrževanja, in s strani iste osebe, ki opravi tak letni pregled, zaradi česar se lahko uporabi določba o opravljanju pregleda največ 90 dni pred rokom iz točke M.A.710(d).
3. V pregled plovnosti je vključen polni dokumentiran pregled v skladu s točko M.A.710(a).
4. V pregled plovnosti je vključen fizični pregled zrakoplova v skladu s točkama M.A.710(b) in (c).
5. Oseba, ki je opravila pregled plovnosti, v imenu vzdrževalne organizacije izda potrdilo o pregledu plovnosti na obrazcu EASA 15c, ko se zadovoljivo prepriča, da:
 - (a) je bil pregled plovnosti v celoti in zadovoljivo opravljen in
 - (b) je bil program vzdrževanja pregledan v skladu s točko M.A.710(ga) in
 - (c) ni nobene znane neskladnosti, ki ogroža varnost letenja.
6. Izvod potrdila o pregledu plovnosti se pristojnemu organu države članice registracije zrakoplova pošlje v 10 dneh od datuma izdaje.
7. Če organizacija ugotovi, da je pregled plovnosti neuspešen ali da se pri pregledu iz točke M.A.901(l)5(b) kažejo razlike na zrakoplovu, povezane z napakami v vsebini programa vzdrževanja, o tem v 72 urah obvesti pristojni organ države članice registracije.
8. V navodilih ali priročniku vzdrževalne organizacije je opisano naslednje:
 - (a) Postopki za opravljanje pregledov plovnosti in izdajanje ustreznih potrdil o pregledu plovnosti.
 - (b) Imena potrditvenega osebja, pooblaščenega za opravljanje pregledov plovnosti in izdajanje ustreznih potrdil o pregledu plovnosti.
 - (c) Postopki pregleda programov vzdrževanja.

▼ B**M.A.902 Veljavnost potrdila o pregledu plovnosti**

- (a) Potrdilo o pregledu plovnosti postane neveljavno, če:
 1. je začasno ukinjeno ali preklicano ali
 2. je začasno ukinjeno ali preklicano spričevalo o plovnosti ali
 3. zrakoplov ni v registru zrakoplovov države članice ali
 4. je certifikat tipa, po katerem je bilo izdano spričevalo o plovnosti, začasno ukinjen ali preklican.

▼B

- (b) Zrakoplov ne sme leteti, če je spričevalo o plovnosti neveljavno ali če:
1. stalna plovnost zrakoplova ali katere koli komponente, nameščene na zrakoplov, ne izpolnjuje zahtev tega dela, ali
 2. zrakoplov ne ostaja skladen s projektom tipa, ki ga je odobrila agencija, ali
 3. je zrakoplov pri delovanju presegel omejitve potrjenega letalskega priročnika ali spričevala o plovnosti, ne da bi se ustrezno ukrepalo, ali
 4. je bil zrakoplov vpleten v nesrečo ali incident, ki vpliva na plovnost zrakoplova, brez nadaljnjega ukrepanja za obnovitev plovnosti ali
 5. modifikacija ali popravilo nista v skladu s Prilogo I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012.
- (c) Ob umiku ali preklicu se potrdilo o pregledu plovnosti vrne pristojnemu organu.

M.A.903 Prenos registracije zrakoplova znotraj EU

- (a) Pri prenosu registracije zrakoplova znotraj EU prosilec:
1. obvesti prejšnjo državo članico, v kateri državi članici bo registriran, zatem
 2. zaprosi novo državo članico za izdajo novega spričevala o plovnosti v skladu s Prilogo I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012.
- (b) Ne glede na točko M.A.902(a)(3) prejšnje potrdilo o pregledu plovnosti ostane v veljavi do datuma poteka.

M.A.904 Pregled plovnosti zrakoplova, uvoženega v EU

- (a) Pri uvozu zrakoplova v državo članico registra iz tretje države prosilec:
1. zaprosi državo članico registracije za izdajo novega spričevala o plovnosti v skladu s Prilogo I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012 in
 2. za zrakoplov, ki ni nov, naroči zadovoljiv pregled plovnosti v skladu s točko M.A.901 in
 3. naroči izvedbo vsega vzdrževanja za izpolnjevanje potrjenega programa vzdrževanja v skladu s točko M.A.302.

▼M1

- (b) Ko se organizacija za vodenje stalne plovnosti ali vzdrževalna organizacija zadovoljivo prepriča, da zrakoplov izpolnjuje ustrezne zahteve, po potrebi pošlje dokumentirano priporočilo za izdajo potrdila o pregledu plovnosti državi članici registracije.

▼B

- (c) Lastnik dovoli dostop do zrakoplova, da država članica registracije opravi pregled.

▼B

(d) Država članica registracije izda novo spričevalo o plovnosti, ko se zadovoljivo prepriča, da zrakoplov izpolnjuje predpise Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012.

(e) Država članica izda tudi potrdilo o pregledu plovnosti, ki običajno velja eno leto, razen če ima država članica varnostne razloge za omejitve veljavnosti.

M.A.905 Ugotovitve

(a) Ugotovitev 1. stopnje je vsako pomembno neizpolnjevanje zahtev, določenih v tej prilogi (Del M), ki znižuje varnostni standard in resno ogroža varnost letenja.

(b) Ugotovitev 2. stopnje je vsako neizpolnjevanje zahtev, določenih v tej prilogi (Del M), ki bi lahko znižalo varnostni standard in mogoče ogrozilo varnost letenja.

(c) Po prejemu obvestila o ugotovitvah v skladu s točko M.B.903 odgovorna oseba ali organizacija iz točke M.A.201 opredeli načrt za korektivno ukrepanje in korektivno ukrepanje pristojnemu organu zadovoljivo izkaže v roku, dogovorjenem s tem organom, vključno z ustreznim korektivnim ukrepanjem za preprečitev ponovnega pojava ugotovitve in poglobitnega vzroka zanjo.

*ODDELEK B***POSTOPEK ZA PRISTOJNE ORGANE****PODDEL A***SPLOŠNO***M.B.101 Področje uporabe**

Ta oddelek vzpostavlja upravne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati pristojni organi, zadolženi za uporabo in uveljavljanje Oddelka A tega dela.

M.B.102 Pristojni organ

(a) Splošno

Države članice imenujejo pristojni organ, ki so mu dodeljene odgovornosti za izdajo, podaljšanje, spremembo, začasno ukinitve ali preklic odobritev in za nadzor stalne plovnosti. Ta pristojni organ vzpostavi dokumentirane postopke in organizacijsko strukturo.

(b) Viri

Število osebja je primerno za opravljanje zahtev, ki so podrobno opisane v tem oddelku.

(c) Kvalifikacije in usposabljanje

Vse osebe, ki se ukvarja z dejavnostmi, obravnavanimi v tej prilogi, ima ustrezne kvalifikacije in znanje, izkušnje ter začetno in nadaljevalno usposabljanje, da lahko opravlja dodeljene naloge.

(d) Postopki

Pristojni organ določi postopke, ki podrobno opisujejo, kako se doseže skladnost s to prilogo (Del M).

Postopki se pregledujejo in spreminjajo za zagotavljanje stalne skladnosti.

▼B**M.B.104 Vodenje evidence**

- (a) Pristojni organi vzpostavijo sistem vodenja evidence, ki dovoljuje ustrezno sledljivost postopka izdaje, podaljšanja, spremembe, začasne ukinitve ali preklica vsakega potrdila.
- (b) Evidenca za pregled nad organizacijami, potrjenimi v skladu s to prilogo, vključuje vsaj:
 - 1. zahtevek za odobritev organizacije,
 - 2. potrdilo o odobritvi organizacije, vključno s kakršnimi koli spremembami,
 - 3. kopijo revizijskega programa, ki navaja datume, kdaj so revizije predpisane in kdaj so bile opravljene,
 - 4. evidenco pristojnega organa o stalnem pregledu nad delovanjem, vključno z vso revizijsko evidenco,
 - 5. kopije vse ustrezne korespondence,
 - 6. podrobnosti o kakršnih koli izjemah in ukrepanjih za uveljavljanje,
 - 7. kakršno koli poročilo drugih pristojnih organov, ki se nanaša na pregled nad delovanjem organizacije,
 - 8. predstavitev ali priročnik organizacije s spremembami,
 - 9. kopijo kakršnega koli drugega dokumenta, ki ga je neposredno odobril pristojni organ.
- (c) Obdobje hranjenja evidence iz točke (b) je vsaj štiri leta.
- (d) Minimalna evidenca za pregled nad delovanjem vsakega zrakoplova vključuje vsaj kopijo:
 - 1. spričevala zrakoplova o plovnosti,
 - 2. potrdil o pregledu plovnosti,
 - 3. priporočila organizacije po Poddelu G Oddelka A,
 - 4. poročil s pregledov plovnosti, ki jih je neposredno opravila država članica,
 - 5. vse ustrezne korespondence, ki se nanaša na zrakoplov,
 - 6. podrobnih podatkov o morebitnih izjemah in ukrepanjih za uveljavljanje,
 - 7. vsakega dokumenta, ki ga je odobril pristojni organ na podlagi Priloge I (Del M) ali Priloge II (Del ARO) k Uredbi (EU) št. 965/2012.
- (e) Evidenca, opredeljena v točki (d), se zadrži še dve leti potem, ko je bil zrakoplov trajno umaknjen iz uporabe.
- (f) Vsa evidenca, opredeljena v točki M.B.104, je na voljo na zahtevo druge države članice ali agencije.

▼B**M.B.105 Medsebojna izmenjava informacij****▼M2**

- (a) Da bi prispevali k izboljšanju letalske varnosti, pristojni organi sodelujejo v medsebojni izmenjavi vseh potrebnih informacij po členu 15 Uredbe (ES) št. 216/2008.

▼B

- (b) Brez poseganja v pristojnosti držav članic zadevni pristojni organi v primeru potencialne ogroženosti varnosti, ki vključuje več držav članic, drug drugemu pomagajo pri opravljanju potrebnega ukrepanja za pregled nad delovanjem.

PODDEL B*ODGOVORNOST***M.B.201 Pristojnosti**

Pristojni organi, kot je opredeljeno v M.1, so pristojni za vodenje pregledov in preiskav za preverjanje, da so izpolnjene zahteve tega dela.

PODDEL C*STALNA PLOVNOST***▼M1****M.B.301 Program vzdrževanja**

- (a) Pristojni organ preveri, ali je program vzdrževanja skladen s točko M.A.302, razen v tistih primerih, ko je lastnik izdal izjavo za program vzdrževanja v skladu s točko M.A.302(h).
- (b) Program vzdrževanja in njegove spremembe neposredno odobri pristojni organ, razen ko je v točki M.A.302(c) in točki M.A.302(h) drugače navedeno.
- (c) V primeru posredne odobritve postopek programa vzdrževanja odobri pristojni organ s pomočjo priročnika vodenja stalne plovnosti.
- (d) Za odobritev programa vzdrževanja po točki (b) te točke ima pristojni organ dostop do vseh podatkov, zahtevanih v točkah M.A.302(d), (e), (f) in (h).

▼B**M.B.302 Izjeme**

Vse izjeme, odobrene po členu 14(4) Uredbe (ES) št. 216/2008, pristojni organ dokumentira in obdrži.

▼M2**M.B.303 Spremljanje stalne plovnosti zrakoplova**

- (a) Pristojni organ pripravi program pregleda, ki temelji na tveganju, za spremljanje statusa plovnosti flote zrakoplovov v svojem registru.
- (b) Program pregleda vključuje preglede zrakoplovov po sistemu vzorčnega pregledovanja proizvodov in zajema vse vidike ključnih elementov tveganja plovnosti.
- (c) Pri pregledovanju proizvodov se vzorčijo doseženi standardi plovnosti na osnovi veljavnih zahtev in opredelijo kakršne koli ugotovitve.

▼ M2

- (d) Vse ugotovitve se razvrstijo glede na zahteve iz tega dela in pisno potrdijo osebi ali organizaciji, odgovorni v skladu s točko M.A.201. Pristojni organ ima vzpostavljen postopek za analizo ugotovitev glede na njihov pomen za varnost.
- (e) Pristojni organ evidentira vse ugotovitve in zaključna ukrepanja.
- (f) Če se med pregledi zrakoplova odkrijejo dokazila, iz katerih je razvidna neskladnost s tem delom ali katerim koli drugim delom, se ugotovitve obravnavajo, kot je določeno v zadevnem delu.
- (g) Če se tako zahteva za zagotovitev ustreznih ukrepov za izvrševanje, si pristojni organ z drugimi pristojnimi organi izmenja informacije o neskladnosti, opredeljene v skladu s točko (f).

M.B.304 Preklic in začasna ukinitvev

Pristojni organ:

- (a) začasno ukine potrdilo o pregledu plovnosti iz utemeljenih razlogov v primeru potencialne ogroženosti varnosti ali;
- (b) začasno ukine ali prekliče potrdilo o pregledu plovnosti v skladu s točko M.B.903(1).

▼ B**PODDEL D***STANDARDI VZDRŽEVANJA*

(se ustrezno pripravi)

PODDEL E*KOMPONENTE*

(se ustrezno pripravi)

PODDEL F*VZDRŽEVALNA ORGANIZACIJA***M.B.601 Zahtevek**

Kjer se objekti za vzdrževanje nahajajo v več kot eni državi članici, se preiskava in stalen pregled nad odobritvijo opravljajo v povezavi s pristojnimi organi, ki so jih imenovala države članice, na katerih ozemlju se objekti za vzdrževanje nahajajo.

M.B.602 Začetna odobritev

- (a) Pod pogojem, da se izpolnjujejo zahteve iz točke M.A.606(a) in (b), pristojni organ prosilcu pisмено formalno naznani svoje sprejemanje osebja iz M.A.606(a) in (b).
- (b) Pristojni organ ugotovi, da se postopki, opredeljeni v priročniku vzdrževalne organizacije, skladajo s Poddalom F Oddelka A te priloge (Del M), in zagotovi, da odgovorni vodja podpiše izjavo o obvezi.
- (c) Pristojni organ preveri, da organizacija izpolnjuje zahteve iz Poddela F Oddelka A te priloge (Del M).

▼B

- (d) Srečanje z odgovornim vodjo se skliče vsaj enkrat med preiskavo za odobritev za zagotovitev, da v celoti razume pomen odobritve in razlog za podpis obveze organizacije o izpolnjevanju postopkov, opredeljenih v priročniku.
- (e) Vse ugotovitve se organizaciji prosilki pismeno potrdijo.
- (f) Pristojni organ evidentira vse ugotovitve, zaključna ukrepanja (potrebna ukrepanja za zaključek ugotovitve) in priporočila.
- (g) Za začetno odobritev organizacija vse ugotovitve popravi, pristojni organ pa zaključi, preden se odobritev lahko izda.

M.B.603 Izdaja odobritve

- (a) Pristojni organ prosilcu izda potrdilo o odobritvi, EASA obrazec 3 (Dodatek V), na katerem je naveden obseg odobritve, kadar vzdrževalna organizacija izpolnjuje veljavne točke tega dela.
- (b) Pristojni organ navede pogoje, priložene odobritvi, na potrdilu o odobritvi, EASA obrazec 3.
- (c) Sklicna številka je vključena v potrdilo o odobritvi, EASA obrazec 3, na način, ki ga opredeljuje agencija.

M.B.604 Stalen pregled nad delovanjem

- (a) Pristojni organ hrani in ažurira programski seznam za vsako vzdrževalno organizacijo, potrjeno v skladu s Poddelom F Oddelka B te priloge (Del M) in pod njegovim nadzorom, datume, kdaj so obiski zaradi revizije predpisani in kdaj so bili taki obiski opravljeni.
- (b) Vsaka organizacija se v celoti revidira v obdobjih, ki ne presegajo 24 mesecev.
- (c) Vse ugotovitve se organizaciji prosilki pismeno potrdijo.
- (d) Pristojni organ evidentira vse ugotovitve, zaključna ukrepanja (potrebna ukrepanja za zaključek ugotovitve) in priporočila.
- (e) Srečanje z odgovornim vodjo se skliče vsaj enkrat vsakih 24 mesecev za zagotovitev, da ostaja obveščen o vseh pomembnih vprašanjih, ki so se pojavila med revizijami.

M.B.605 Ugotovitve

- (a) Kadar se med revizijami ali na drug način najdejo dokazila, ki kažejo neskladnost z zahtevo, določeno v tej prilogi (Del M), pristojni organ sprejme naslednje ukrepe:
 1. Za ugotovitve 1. stopnje pristojni organ takoj ukrepa, da v celoti ali deloma prekliče, omeji ali začasno ukine potrdilo vzdrževalne organizacije, odvisno od obsega ugotovitve 1. stopnje, dokler organizacija ni uspešno korektivno ukrepala.

▼ B

2. Za ugotovitve 2. stopnje pristojni organ odobri obdobje za korektivno ukrepanje, ki ustreza vrsti ugotovitve in ni daljše od treh mesecev. V določenih okoliščinah ob koncu prvega obdobja in upošteva vrsto ugotovitve lahko pristojni organ podaljša trimesečno obdobje ob zadovoljivem načrtu korektivnega ukrepanja.

- (b) Pristojni organ ukrepa, da v primeru neizpolnjevanja časovnega obsega, ki ga je odobril, začasno v celoti ali deloma ukine potrditev.

M.B.606 Spremembe

- (a) Pristojni organ izpolnjuje veljavne elemente začetne odobritve za vse spremembe organizacije, sporočene v skladu s točko M.A.617.
- (b) Pristojni organ lahko določi pogoje, pod katerimi lahko potrjena vzdrževalna organizacija deluje med takimi spremembami, razen če določi, da je treba odobritev začasno ukiniti zaradi narave ali obsega sprememb.

- (c) Za vse spremembe priročnika vzdrževalne organizacije:

1. Ob neposredni odobritvi sprememb v skladu s točko M.A.604(b) pristojni organ preveri, da so postopki, opredeljeni v priročniku, skladni s to prilogo (Del M), preden potrjeno organizacijo formalno obvesti o odobritvi.
2. Če se za odobritev sprememb uporabi postopek posredne odobritve v skladu s točko M.A.604(c), pristojni organ zagotovi, (i) da spremembe ostanejo manjše, in (ii) da ima primeren nadzor nad odobritvijo sprememb za zagotovitev, da te ostanejo skladne z zahtevami te priloge (Del M).

M.B.607 Preklic, začasna ukinitve in omejitve odobritve

Pristojni organ:

- (a) začasno ukine odobritev iz utemeljenih razlogov v primeru potencialne ogroženosti varnosti ali
- (b) začasno ukine, prekliče ali omeji odobritev po točki M.B.605.

PODDEL G

ORGANIZACIJA ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI

M.B.701 Zahtevek**▼ M2**

- (a) Za letalske prevoznike z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 pristojni organ v odobritev skupaj z začetnim zahtevkom za pričevalo letalskega prevoznika in, kjer je primerno, vsako zaproseno spremembo ter vsak tip zrakoplova, ki se name-rava uporabljati, prejme:

1. priročnik vodenja stalne plovnosti;

▼ M2

2. operatorjeve programe vzdrževanja zrakoplova;
3. tehnični dnevnik zrakoplova;
4. po potrebi tehnično specifikacijo pogodb o vzdrževanju med potrjeno organizacijo za vodenje stalne plovnosti in potrjeno vzdrževalno organizacijo iz Dela 145.

▼ B

- (b) Kjer se objekti nahajajo v več kot eni državi članici, se preiskava in stalen pregled nad odobritvijo opravljajo v povezavi s pristojnimi organi, ki so jih imenovala države članice, na katerih ozemlju se ti objekti nahajajo.

M.B.702 Začetna odobritev

- (a) Pod pogojem, da se izpolnjujejo zahteve iz točk M.A.706(a), (c) in (d) ter M.A.707, pristojni organ prosilcu pismeno formalno navede svoje sprejemanje osebja po M.A.706(a), (c) in (d) ter M.A.707.
- (b) Pristojni organ ugotovi, da se postopki, opredeljeni v priročniku vodenja stalne plovnosti, skladajo z Oddelkom A, Poddalom G te priloge (Del M) in zagotovi, da vodja podpiše izjavo o obvezi.
- (c) Pristojni organ preveri, da je organizacija skladna z zahtevami, določenimi v Oddelku A, Poddalu G te priloge (Del M).
- (d) Srečanje z odgovornim vodjo se skliče vsaj enkrat med preiskavo za odobritev za zagotovitev, da v celoti razume pomen odobritve in razlog za podpis obveze o priročniku organizacije za skladnost s postopki, opredeljenimi v priročniku vodenja stalne plovnosti.
- (e) Vse ugotovitve se organizaciji prosilki pismeno potrdijo.
- (f) Pristojni organ evidentira vse ugotovitve, zaključna ukrepanja (potrebna ukrepanja za zaključek ugotovitve) in priporočila.
- (g) Za začetno odobritev organizacija vse ugotovitve popravi, pristojni organ pa zaključi, preden se lahko izda odobritev.

M.B.703 Izdaja odobritve

- (a) Pristojni organ prosilcu izda potrdilo o odobritvi, EASA obrazec 14 (Dodatek VI), ki vključuje obseg odobritve, kadar organizacija

▼B

za vodenje stalne plovnosti izpolnjuje zahteve iz Oddelka A, Poddela G te priloge (Del M).

- (b) Pristojni organ navede veljavnost odobritve na potrdilu o odobritvi, EASA obrazec 14.
- (c) Sklicna številka je vključena v potrdilu o odobritvi, obrazec 14, na način, ki ga opredeljuje agencija.

▼M2

- (d) V primeru letalskih prevoznikov z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 se bodo informacije iz obrazca EASA 14 vključile v spričevalo letalskega prevoznika.

▼B**M.B.704 Stalen pregled**

- (a) Pristojni organ hrani in ažurira programski seznam za vsako organizacijo za stalno plovnost, potrjeno v skladu z Oddelkom A, Poddelom G te priloge (Del M), ki je pod njegovim nadzorom, datume, kdaj so obiski zaradi revizije predpisani in kdaj so bili taki obiski opravljeni.
- (b) Vsaka organizacija se v celoti revidira v obdobjih, ki ne presegajo 24 mesecev.
- (c) Ustrezen vzorec zrakoplovov, ki ga vodi organizacija, potrjena v skladu z Oddelkom B, Poddelom G te priloge (Del M), se pregleduje v obdobju vsakih 24 mesecev. O velikosti vzorca bo odločal pristojni organ na osnovi rezultata predhodnih revizij in prejšnjih pregledov izdelkov.
- (d) Vse ugotovitve se organizaciji prosilki pismeno potrdijo.
- (e) Pristojni organ evidentira vse ugotovitve, zaključna ukrepanja (potrebna ukrepanja za zaključek ugotovitve) in priporočila.
- (f) Srečanje z odgovornim vodjo se skliče vsaj enkrat vsakih 24 mesecev za zagotovitev, da ostaja obveščen o vseh pomembnih zadevah, ki so se pojavile med revizijami.

M.B.705 Ugotovitve

- (a) Kadar se med revizijami ali na drug način najdejo dokazila, ki kažejo neskladnost z zahtevo, določeno v tej prilogi (Del M), pristojni organ izvede naslednja ukrepanja:
 1. Za ugotovitve 1. stopnje pristojni organ takoj ukrepa, tako da v celoti ali deloma prekliče, omeji ali začasno ukine odobritev organizacije za vodenje stalne plovnosti, odvisno od obsega ugotovitve 1. stopnje, dokler organizacija uspešno korektivno ne ukrepa.
 2. Za ugotovitve 2. stopnje pristojni organ odobri obdobje za popravno ukrepanje, ki ustreza vrsti ugotovitve in ni daljše od treh mesecev. V določenih okoliščinah ob koncu prvega obdobja in upošteva vrsto ugotovitve lahko pristojni organ podaljša trimesečno obdobje ob zadovoljivem načrtu korektivnega ukrepanja.

▼B

- (b) Pristojni organ ukrepa za začasno ukinitvev potrdila v celoti ali deloma v primeru neizpolnjevanja časovnega obsega, ki ga je odobril.

M.B.706 Spremembe

- (a) Pristojni organ izpolnjuje veljavne elemente začetne odobritve za vse spremembe organizacije, sporočene v skladu s točko M.A.713.
- (b) Pristojni organ lahko določi pogoje, pod katerimi lahko potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti deluje med takimi spremembami, razen če določi, da je treba odobritev začasno ukiniti zaradi narave ali obsega sprememb.
- (c) Za vse spremembe priročnika za vodenje stalne plovnosti:
 1. Ob neposredni odobritvi sprememb v skladu s točko M.A.704(b) pristojni organ preveri, da so postopki, opredeljeni v priročniku, skladni s to prilogo (Del M), preden formalno obvesti potrjeno organizacijo o odobritvi.
 2. Če se za odobritev sprememb uporabi postopek posredne odobritve v skladu s točko M.A.704(c), pristojni organ zagotovi, (i) da spremembe ostanejo manjše, in (ii) da ima primeren nadzor nad odobritvijo sprememb za zagotovitev, da te ostanejo skladne z zahtevami te priloge (Del M).

M.B.707 Preklic, začasna ukinitvev in omejitev odobritve

Pristojni organ:

- (a) začasno ukine odobritev iz utemeljenih razlogov v primeru potencialne ogroženosti varnosti ali
- (b) začasno ukine, prekliče ali omeji odobritev po točki M.B.705.

PODDEL H***POTRDILO O SPROSTITVI V UPORABO***

(se ustrezno pripravi)

PODDEL I***POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI*****M.B.901 Ocena priporočil**

Ob prejemu zahtevka in z njim povezanega priporočila za potrdilo o pregledu plovnosti v skladu s točko M.A.901:

1. Ustrezno usposobljeno osebje pristojnega organa preveri, da izjava o skladnosti iz priporočila izkazuje, da je bil opravljen popoln pregled plovnosti po M.A.710.
2. Pristojni organ preišče in lahko zahteva nadaljnje informacije v podporo oceni priporočila.

▼B**M.B.902 Pregled plovnosti, ki ga opravi pristojni organ**

- (a) Ko pristojni organ opravi pregled plovnosti in izda potrdilo o pregledu plovnosti, obrazec EASA 15a (Dodatek III), pristojni organ opravi pregled plovnosti v skladu s točko M.A.710.

▼M2

- (b) Za opravljanje pregledov plovnosti ima pristojni organ ustrezno osebje za pregled plovnosti.

1. Za vse zrakoplove, ki jih uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, in zrakoplove z MTOM nad 2 730 kg, razen balonov, mora to osebje imeti:

- (a) vsaj petletne izkušnje s stalno plovnostjo; in
- (b) ustrezno licenco v skladu s Prilogo III (Del 66) ali nacionalno priznano kvalifikacijo vzdrževalnega osebja, ki ustreza kategoriji zrakoplova (ko se člen 5(6) sklicuje na nacionalna pravila), ali diplomo iz aeronavtične ali enakovredno spričevalo; in
- (c) formalno usposabljanje iz letalskega vzdrževanja; in
- (d) položaj z ustreznimi pristojnostmi.

Ne glede na točke (a) do (d) se lahko zahteva iz točke M.B.902(b)1b nadomesti s petletnimi izkušnjami v stalni plovnosti poleg tistih, ki se že zahtevajo v točki M.B.902(b)1a.

2. Za zrakoplove, ki jih ne uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 z MTOM 2 730 kg in manj, ter balone, mora to osebje imeti:

- (a) vsaj triletno izkušnje s stalno plovnostjo; in
- (b) ustrezno licenco v skladu s Prilogo III (Del 66) ali nacionalno priznano kvalifikacijo vzdrževalnega osebja, ki ustreza kategoriji zrakoplova (ko se člen 5(6) sklicuje na nacionalna pravila), ali diplomo iz aeronavtične ali enakovredno spričevalo; in
- (c) ustrezno usposabljanje iz letalskega vzdrževanja; in
- (d) položaj z ustreznimi pristojnostmi.

Ne glede na točke (a) do (d) se lahko zahteva iz točke M.B.902(b)2b nadomesti s štiriletnimi izkušnjami v stalni plovnosti poleg tistih, ki se že zahtevajo v točki M.B.902(b)2a.

▼B

- (c) Pristojni organ hrani evidenco za vse osebje za pregled plovnosti, vključno s podrobnostmi o ustreznih kvalifikacijah, ki se hranijo skupaj s povzetkom ustreznih izkušenj in usposabljanja za vodenje stalne plovnosti.

▼B

- (d) Pristojno osebje ima pri izvajanju pregleda plovnosti dostop do veljavnih podatkov, kot je opredeljeno v M.A.305, M.A.306 in M.A.401.
- (e) Osebje, ki izvaja pregled plovnosti, izda obrazec 15a po zadovoljivem zaključku pregleda plovnosti.

M.B.903 Ugotovitve

Kadar se med pregledi zrakoplova ali na drug način najdejo dokazila, ki kažejo neskladnost z zahtevo Dela M, pristojni organ izvede naslednje ukrepe:

1. za ugotovitve 1. stopnje pristojni organ zahteva takojšnje korektivno ukrepanje pred nadaljnjim letom, pristojni organ pa takoj ukrepa, da prekliče ali začasno ukine potrdilo o pregledu plovnosti.
2. za ugotovitve 2. stopnje je korektivno ukrepanje, ki ga zahteva pristojni organ, ustrezno vrsti ugotovitve.

▼ **M2***Dodatek I***Pogodba o upravljanju stalne plovnosti**

1. Kadar lastnik/operator v skladu s točko M.A.201 sklene pogodbo z organizacijo za stalno plovnost, potrjeno v skladu s poddelom G Dela M (organizacija za vodenje stalne plovnosti), za opravljanje nalog vodenja stalne plovnosti, lastnik/operator na zahtevo pristojnega organa pošlje kopijo pogodbe pristojnemu organu države članice registracije, potem ko jo podpišeta obe strani.

2. Pogodba se pripravi ob upoštevanju zahtev Dela M in določa obveznosti podpisnikov glede stalne plovnosti zrakoplova.

3. Vsebuje najmanj:

— registracijo zrakoplova,

— tip zrakoplova,

— serijsko številko zrakoplova,

— ime lastnika zrakoplova ali registriranega najemnika ali podrobnosti o podjetju, vključno z naslovom,

— podrobnosti o organizaciji za vodenje stalne plovnosti, vključno z naslovom,

— vrsto operacije.

4. Navaja naj naslednje:

„Lastnik/operator organizaciji za vodenje stalne plovnosti poverja vodenje stalne plovnosti zrakoplova, pripravo programa vzdrževanja, ki ga odobri pristojni organ, kot je navedeno v točki M.1, in organizacijo vzdrževanja zrakoplova po omenjenem programu vzdrževanja.

Po tej pogodbi se oba podpisnika zavezujeta, da bosta izpolnjevala svoje obveznosti iz te pogodbe.

Lastnik/operator po svojem najboljšem prepričanju potrjuje, da so in bodo vse informacije v zvezi s stalno plovnostjo zrakoplova, dane organizaciji za vodenje stalne plovnosti, natančne ter da zrakoplov ne bo spremenjen brez predhodne odobritve te organizacije.

Če kateri koli od podpisnikov ne ravna skladno s to pogodbo, je ta pogodba nična. V tem primeru bo lastnik/operator ohranil polno odgovornost za vsako nalogo v zvezi s stalno plovnostjo zrakoplova, lastnik pa se tudi zavezuje, da o tem v dveh tednih obvesti pristojne organe države članice registracije.“

5. Ko lastnik/operator sklene pogodbo z organizacijo za vodenje stalne plovnosti v skladu s točko M.A.201, ima vsaka pogodbenica naslednje obveznosti:

- 5.1 Obveznosti organizacije za vodenje stalne plovnosti:

▼ M2

1. imeti mora tip zrakoplova v obsegu svoje odobritve;
2. upoštevati mora naslednje pogoje za vzdrževanje stalne plovnosti zrakoplova:
 - (a) pripraviti mora program vzdrževanja zrakoplova, vključno s pripravljenim programom zanesljivosti, če je to primerno;
 - (b) razglasiti mora naloge vzdrževanja (v programu vzdrževanja), ki jih lahko opravi pilot-lastnik v skladu s točko M.A.803(c);
 - (c) organizirati mora odobritev programa vzdrževanja zrakoplova;
 - (d) ko je program vzdrževanja zrakoplova potrjen, mora lastniku/operatorju dati izvod tega programa;
 - (e) organizirati mora premostitveni inšpekcijski pregled predhodnega programa vzdrževanja zrakoplova;
 - (f) organizirati mora, da vse vzdrževanje opravi potrjena vzdrževalna organizacija;
 - (g) organizirati mora uporabo vseh veljavnih plovnostnih zahtev;
 - (h) organizirati mora, da vse okvare, ki se odkrijejo med načrtovanim vzdrževanjem, pregledi plovnosti ali ki jih sporoči lastnik, popravi potrjena vzdrževalna organizacija; uskladiti mora načrtovano vzdrževanje, uporabo plovnostnih zahtev, zamenjavo delov z omejeno življenjsko dobo in zahteve glede pregleda komponent;
 - (i) obvestiti mora lastnika vsakič, ko je zrakoplov priveden k potrjeni vzdrževalni organizaciji;
 - (j) upravljati mora vsa tehnična poročila;
 - (k) arhivirati mora vsa tehnična poročila;
3. organizirati mora odobritev vsake spremembe zrakoplova v skladu s Prilogo I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012 še pred njeno vključitvijo;
4. organizirati mora odobritev vsakega popravila zrakoplova v skladu s Prilogo I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012 še pred njegovo izvedbo;
5. obvestiti mora pristojni organ države članice registracije, ko lastnik zrakoplova ne da v pregled potrjeni vzdrževalni organizaciji, kot to zahteva potrjena organizacija;
6. obvestiti mora pristojni organ države članice registracije, ko se ta pogodba ne spoštuje;

▼ **M2**

7. po potrebi mora opraviti pregled plovnosti zrakoplova in izdati potrdilo o pregledu plovnosti ali poslati priporočilo pristojnemu organu države članice registracije;
8. v 10 dneh mora pristojnemu organu države članice registracije poslati izvod vsakega izdanega ali podaljšanega potrdila o pregledu plovnosti;
9. izvesti mora vse poročanje o dogodkih, ki ga nalagajo veljavni predpisi;
10. obvestiti mora pristojni organ države članice registracije, kadar katera od strani odpove to pogodbo.

5.2 Obveznosti lastnika/operatorja:

1. na splošno mora razumeti potrjeni program vzdrževanja;
2. na splošno mora razumeti to prilogo (Del M);
3. zrakoplov mora dati v pregled potrjeni vzdrževalni organizaciji, kot je dogovorjeno z organizacijo za vodenje stalne plovnosti, in sicer v času, ki ga določa ta organizacija;
4. zrakoplova ne sme preoblikovati brez predhodnega posvetovanja z organizacijo za vodenje stalne plovnosti;
5. organizacijo za vodenje stalne plovnosti mora obvestiti o vsem vzdrževanju, ki se izjemoma opravi brez vedenja in nadzora te organizacije;
6. organizaciji za vodenje stalne plovnosti mora s knjigo zrakoplova sporočiti vse okvare, odkrite med operacijami;
7. obvestiti mora pristojni organ države članice registracije, ko katera od strani odpove to pogodbo;
8. organizacijo za vodenje stalne plovnosti in pristojni organ države članice registracije mora obvestiti o prodaji zrakoplova;
9. izvesti mora vse poročanje o dogodkih, ki ga nalagajo veljavni predpisi;
10. organizacijo za vodenje stalne plovnosti mora redno obveščati o urah letenja zrakoplova in o drugih podatkih o izkoriščenosti, kot je dogovorjeno s to organizacijo;
11. potrdilo o sprostitvi v obratovanje mora vpisati v tehnične knjige, kot je navedeno v točki M.A.803(d), ko se izvaja vzdrževanje pilota-lastnika, brez preseganja omejitev seznama nalog vzdrževanja, kot je razglašeno v potrjenem programu vzdrževanja v točki M.A.803(c);
12. organizacijo za vodenje stalne plovnosti mora najpozneje v 30 dneh po zaključku nalog vzdrževanja pilota-lastnika o tem obvestiti v skladu s točko M.A.305(a).

Dodatek II

Dovoljenje za sprostitev v uporabo – EASA obrazec 1

Ta navodila se nanašajo samo na uporabo EASA obrazca 1 za namene vzdrževanja. Opozoriti je treba na Dodatek I Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012, ki zajema uporabo EASA obrazca 1 za proizvodne namene.

1. NAMEN IN UPORABA

- 1.1 Osnovni namen dovoljenja je razglasitev plovnosti za vzdrževalna dela, opravljena na izdelkih, delih in napravah (v nadaljnjem besedilu: predmet(-i)).
- 1.2 Vzpostavljena mora biti korelacija med dovoljenjem in predmetom(-i). Izdajatelj mora obdržati dovoljenje v obliki, ki omogoča preverjanje prvotnih podatkov.
- 1.3 Dovoljenje sprejemajo številni organi za plovnost, vendar je to lahko odvisno od obstoja dvostranskih sporazumov in/ali politike organov za plovnost. Navedba „odobreni projektni podatki“ v dovoljenju torej pomeni, da jih je odobril organ za plovnost države uvoznice.
- 1.4 Dovoljenje ni dobavnica ali odpremnica.
- 1.5 Zrakoplovi se ne smejo sprostiti z dovoljenjem.
- 1.6 Dovoljenje ni odobritev za vgradnjo predmeta v določen zrakoplov, motor ali propeler, ampak končnemu uporabniku omogoča določitev statusa odobritve plovnosti.
- 1.7 Istega dovoljenja ni dovoljeno uporabiti obenem za predmete, sproščene iz proizvodnje, in predmete, sproščene iz vzdrževanja.

2. SPLOŠNA OBLIKA

- 2.1 Dovoljenje mora biti skladno s priloženo obliko, vključno s številkami polj in mestom vsakega polja. Velikost vsakega polja se lahko spreminja, da ustreza posameznemu zahtevku, vendar ne v takšnem obsegu, da bi bilo dovoljenje nerazpoznavno.
- 2.2 Dovoljenje mora biti v obliki „ležeče“, vendar se celotna velikost dovoljenja lahko znatno poveča ali zmanjša, v kolikor dovoljenje ostane razpoznavno in čitljivo. Če ste v dvomih, se posvetujte s pristojnim organom.
- 2.3 Izjava o odgovornosti uporabnika/osebe, ki izvaja vgradnjo, je lahko na kateri koli strani obrazca.
- 2.4 Ves tisk mora biti jasen in čitljiv, da omogoča dobro čitljivost.
- 2.5 Dovoljenje je lahko vnaprej natisnjeno ali računalniško izdelano, vendar mora biti v vsakem primeru odtis vrstic in znakov jasen in čitljiv ter v skladu z opredeljeno obliko.
- 2.6 Dovoljenje mora biti v angleščini in, če je primerno, v enem ali več drugih jezikih.

▼B

2.7 Podrobnosti, ki se vnesejo na dovoljenje, so lahko strojno/računalniško natisnjene ali napisane z roko z uporabo velikih tiskanih črk in morajo omogočati dobro čitljivost.

2.8 Zaradi večje jasnosti omejite uporabo okrajšav na minimum.

2.9 Prostor, ki ostaja na hrbtni strani dovoljenja, lahko izdajatelj uporabi za morebitne dodatne informacije, vendar ne sme vsebovati nobene potrditvene izjave. Uporaba hrbtne strani dovoljenja mora biti navedena v ustreznem polju na sprednji strani dovoljenja.

3. KOPIJE

3.1. Število kopij dovoljenja, ki so bile poslane stranki ali jih je izdajatelj zadržal, ni omejeno.

4. NAPAKA(-E) NA DOVOLJENJU

4.1 Če končni uporabnik ugotovi, da je(so) na dovoljenju napaka(-e), o tem pisno obvesti izdajatelja. Izdajatelj lahko izda novo dovoljenje samo, če je napako(-e) mogoče preveriti in popraviti.

4.2 Novo dovoljenje mora imeti novo referenčno številko, podpis in datum.

4.3 Zahtevek za novo dovoljenje se lahko izda brez ponovnega preverjanja stanja predmeta(-ov). Novo dovoljenje ni izjava o trenutnem stanju in se sklicuje na prejšnje dovoljenje v polju 12 z naslednjo izjavo: „To dovoljenje popravlja napako(-e) v polju(-ih) [vpišite popravljeno(-a) polje(-a) dovoljenja [vpišite prvotno referenčno številko] z dne [vpišite prvotni datum izdaje] in ne zajema skladnosti/stanja/sprostitve v uporabo“. Obe dovoljenji se obdržita za obdobje hranjenja, povezano s prvim dovoljenjem.

5. IZPOLNJEVANJE DOVOLJENJA ZA SPROSTITEV

Polje 1 Pristojni organ za odobritev/Država

Navedite ime in državo pristojnega organa, pod pristojnostjo katerega je bilo to potrjeno izdano. Če je pristojni organ Agencija, se navede samo „EASA“.

Polje 2 Glava EASA obrazca 1

„DOVOLJENJE ZA SPROSTITEV V UPORABO

EASA OBRAZEC 1“

Polje 3 Referenčna številka obrazca

Vpišite edinstveno številko, ki jo določi sistem/postopek številčenja organizacije, opredeljene v polju 4; ta lahko vključuje alfanumerične znake.

Polje 4 Ime in naslov organizacije

Vpišite polno ime in naslov odobrene organizacije (sklic na EASA obrazec 3), ki sprošča delo, zajeto v tem dovoljenju. Logotipi itd. so dovoljeni, če je logotip mogoče vstaviti v polje.

Polje 5 Delovni nalog/pogodba/račun

Za izboljšanje sledljivosti predmeta(-ov) vpišite številko delovnega naloga, številko pogodbe, številko računa ali podobno sklicno številko.

Polje 6 Predmet

Pri več kot eni vrstični postavki vpišite številko vrstične postavke. To polje omogoča lažje navzkrižno sklicevanje na polje 12 „Opombe“.

Polje 7 Opis

Vpišite ime ali opis predmeta. Prednost ima izraz, ki se uporablja v navodilih za stalno plovnost ali podatkih za vzdrževanje (npr. ilustrirani katalog delov, priročnik za vzdrževanje zrakoplova, servisni bilten, priročnik za vzdrževanje komponent).

Polje 8 Številka dela

Vpišite številko dela, navedeno na predmetu ali oznaki/embalaži. Za motor ali propeler se lahko uporabi oznaka tipa.

Polje 9 Količina

Navedite količino predmetov.

Polje 10 Serijska številka

Če predpisi zahtevajo, da se predmet označi s serijsko številko, jo vpišite tukaj. Poleg tega se lahko vpiše tudi vsako drugo serijsko številko, ki je predpisi ne zahtevajo. Če na predmetu ni serijske številke, vpišite „N/A“.

Polje 11 Status/Delo

Spodaj so opisani dovoljeni vpisi za polje 11. Vpišite samo enega od teh izrazov; kadar se lahko uporablja več kot eden, uporabite izraz, ki najbolj natančno opisuje večino opravljenega dela in/ali status izdelka.

(i)	Obnovljen	.	Pomeni postopek, s katerim se zagotovi popolna skladnost predmeta z veljavnimi servisnimi odstopanji, določenimi v navodilih nosilca certifikata tipa oziroma proizvajalca opreme za stalno plovnost ali v podatkih, ki jih je odobril ali sprejel pristojni organ. Predmet se najmanj razstavi, očisti, pregleda, po potrebi popravi, ponovno sestavi in preskusi v skladu z zgoraj navedenimi podatki.
(ii)	Popravljen	.	Odprava okvar(-e) z uporabo veljavnega standarda ⁽¹⁾ .
(iii)	Pregledan/ Preskušen	.	Pregled, merjenje itd. v skladu z veljavnim standardom ⁽¹⁾ (npr. vizualni pregled, preskušanje delovanja, preskušanje zmogljivosti itd.).
(iv)	Modificiran	.	Sprememba predmeta, tako da je skladen z veljavnim standardom ⁽¹⁾ .

⁽¹⁾ Veljavni standard pomeni standard, način, tehniko ali prakso proizvodnje/projekta/vzdrževanja/kakovosti, ki ga je pristojni organ odobril ali je zanj sprejemljiv. Veljavni standard se opiše v polju 12.

Polje 12 Opombe

Opišite delo, opredeljeno v polju 11, neposredno ali s sklicem na spremljajočo dokumentacijo, ki jo uporabnik ali oseba, ki izvaja vgradnjo, potrebuje za določanje plovnosti predmeta(-ov) v zvezi z delom, za katero se izdaja potrdilo. Po potrebi se lahko uporabi dodatni list, v glavnem EASA obrazcu 1 pa se doda sklic nanj. Vsaka izjava mora jasno označevati, na kateri(-e) predmet(-e) v polju 6 se nanaša.

Primeri informacij, ki jih je treba vpisati v polje 12, so:

- (i) Uporabljeni podatki za vzdrževanje, vključno s statusom spremembe in sklicem.

▼B

- (ii) Skladnost s plovnostnimi zahtevami ali servisnimi bilteni.
- (iii) Opravljena popravila.
- (iv) Opravljene modifikacije.
- (v) Vgrajeni nadomestni deli.
- (vi) Status delov z omejeno življenjsko dobo.
- (vii) Odstopanja od delovnega naloga stranke.
- (viii) Izjave o sprostitvi za izpolnitev zahteve tujega organa za civilno letalstvo po vzdrževanju.
- (ix) Informacije, potrebne za podporo pošiljk s pomanjkljivostmi ali ponovno sestavljanje po dostavi.

▼M1

- (x) Za vzdrževalne organizacije, potrjene v skladu s poddelom F Priloge I (Del M), izjava o potrdilu o sprostitvi komponente v obratovanje iz točke M.A.613:

„Potrjuje, da, razen če je v tem polju drugače določeno, je bilo delo, opredeljeno v polju 11 in opisano v tem polju, opravljeno v skladu z zahtevami poddela F oddelka A Priloge I (Del M) k Uredbi (EU) št. 1321/2014 in se v zvezi s tem delom predmet šteje za ustreznega za sprostitev v obratovanje. TO NI SPROSTITEV PO PRILOGI II (DEL 145) K UREDBI (EU) št. 1321/2014.“

▼B

Če se podatki tiskajo iz elektronskega EASA obrazca 1, se vsi ustrezni podatki, ki niso primerni za druga polja, vpišejo v to polje.

Polje 13a–13e

Splošne zahteve za polja 13a-13e: Se ne uporablja za sprostitev iz vzdrževanja. Osenčite, potemnite ali kako drugače označite, da se prepreči nenamerna ali nedovoljena uporaba.

*Polje 14a***▼M1**

Označite ustrezno(-a) polje(-a) z navedbami, kateri predpisi se uporabljajo za dokončano delo. Če je označeno polje „drugi predpisi, navedeni v polju 12“, je treba v polju 12 navesti predpise drugega(-ih) organa(-ov) za plovnost. Označeno mora biti vsaj eno polje ali pa obe polji, kot je ustrezno.

Za vse vzdrževanje, ki ga opravijo vzdrževalne organizacije, potrjene v skladu s poddelom F oddelka A Priloge I (Del M) k Uredbi (EU) št. 1321/2014, se označi polje „drug predpis, naveden v polju 12“ ter izjava o potrdilu o sprostitvi v obratovanje iz polja 12. V tem primeru je potrditvena izjava „razen če je v tem polju drugače določeno“ namenjena obravnavi naslednjih primerov:

- (a) ko vzdrževanja ni bilo mogoče zaključiti;
- (b) ko je vzdrževanje odstopalo od standarda, ki ga zahteva Priloga I (Del M);

▼ M1

- (c) ko je bilo vzdrževanje opravljeno v skladu z zahtevo, ki ni opredeljena v Prilogi I (Del M). V tem primeru se v polju 12 navede določen nacionalni predpis.

Za vse vzdrževanje, ki ga opravijo vzdrževalne organizacije, potrjene v skladu z oddelkom A Priloge II (Del 145) k Uredbi (EU) št. 1321/2014, je potrditvena izjava „razen če je v polju 12 drugače določeno“ namenjena obravnavi naslednjih primerov:

- (a) ko vzdrževanja ni bilo mogoče zaključiti;
- (b) ko je vzdrževanje odstopalo od standarda, ki ga zahteva Priloga II (Del 145);
- (c) ko je bilo vzdrževanje opravljeno v skladu z zahtevo, ki ni opredeljena v Prilogi II (Del 145). V tem primeru se v polju 12 navede določen nacionalni predpis.

▼ B*Polje 14b Podpis pooblaščenca*

V ta prostor se podpiše pooblaščenca oseba. V to polje se lahko podpišejo samo osebe, posebej pooblaščen v skladu s predpisi in politikami pristojnega organa. Za pomoč pri prepoznavanju se lahko doda enotna številka, ki opredeljuje pooblaščenca osebo.

Polje 14c Številka certifikata/potrdila

Vpišite številko/sklic certifikata/potrdila. To številko ali sklic izda pristojni organ.

Polje 14d Ime

V čitljivi obliki vpišite ime osebe, ki se je podpisala v polje 14b.

Polje 14e Datum

Vpišite datum, ko je bilo polje 14b podpisano; datum mora biti v obliki dd = dan z dvema števčkama, mmm = prve tri črke meseca, llll = letnica s štirimi števčkami

Odgovornosti uporabnika/osebe, ki izvaja vgradnjo

Na potrdilo vpišite naslednjo izjavo, s katero končne uporabnike obvestite, da niso oproščeni odgovornosti glede vgradnje in uporabe predmeta, ki mu je priložen obrazec:

„TO POTRDILO NE POMENI AVTOMATSKEGA POOBLASTILA ZA VGRADNJO.

ČE UPORABNIK/OSEBA, KI VGRAJUJE, OPRAVLJA DELO V SKLADU S PREDPISI ORGANA ZA PLOVNOST, KI NI ISTI KOT ORGAN ZA PLOVNOST, OPREDELJEN V POLJU 1, JE BISTVENO, DA UPORABNIK/OSEBA, KI VGRAJUJE, ZAGOTOVI, DA NJEGOV/NJEN ORGAN ZA PLOVNOST SPREJME PREDMETE ORGANA ZA PLOVNOST, OPREDELJENEGA V POLJU 1.

IZJAVI V POLJIH 13A IN 14A NISTA DOVOLJENJE ZA VGRADNJO. V VSEH PRIMERIH MORA DOKUMENTACIJA O VZDRŽEVANJU ZRAKOPLOVA VSEBOVATI DOVOLJENJE ZA VGRADNJO, KI GA UPORABNIK/OSEBA, KI VGRAJUJE, IZDA SKLADNO Z NACIONALNIMI PREDPISI, PREDEN LAHKO ZRAKOPLOV UPORABLJA ZA LETENJE.“

1. Pristojni organ za odobritev/Država		2. DOVOLJENJE ZA SPROSTITEV V UPORABO EASA OBRAZEC 1			3. Referenčna številka obrazca
4. Ime in naslov organizacije					5. Delovni nalog/pogodba/račun
6. Opis	7. Opis	8. Št. dela	9. Količina	10. Serijska številka	11. Status/Delo
12. Opombe					
13a. Potrjuje se, da so bili zgoraj opredeljeni predmeti izdelani skladno z: ☐ odobrenimi projektnimi podatki in so sposobni za varno delovanje ☐ neodobrenimi projektnimi podatki, skladno z opredelitvijo v polju 12			14a. ☐ Sprostitev v obratovanje po delu 145.A.50 Drug predpis, naveden v polju 12 Potrjuje, da, razen če ni drugače določeno v polju 12, je bilo delo, navedeno v polju 11 in opisano v polju 12, opravljeno v skladu z delom 145 in se v zvezi s tem delom predmeti štejejo za ustrezne za sprostitev v obratovanje.		
13b. Podpis pooblaščenca		13c. Št. potrdila/odobritve	14b. Podpis pooblaščenca		14c. Referenčna št. certifikata/potrdila
13d. Ime		13e. Datum (dd mmm llll)	14d. Ime		14e. Datum (dd mmm llll)
ODGOVORNOSTI UPORABNIKA/OSEBE, KI IZVAJA VGRADNJO To potrdilo ne pomeni avtomatskega pooblastila za vgradnjo predmeta(-tov). Če uporabnik/oseba, ki vgrajuje, opravlja delo v skladu s predpisi organa za plovnost, ki ni isti kot organ za plovnost, opredeljen v polju 1, je bistveno, da uporabnik/oseba, ki vgrajuje, zagotovi, da njegov/njen organ za plovnost sprejme predmete organa za plovnost, opredeljenega v polju 1. Izjavi v poljih 13a in 14a nista dovoljenje za vgradnjo. V vseh primerih mora dokumentacija o vzdrževanju zrakoplova vsebovati dovoljenje za vgradnjo, ki ga uporabnik/oseba, ki vgrajuje, izda skladno z nacionalnimi predpisi, preden lahko zrakoplov uporablja za letenje.					

EASA obrazec 1 -MF/145 2. izdaja

Dodatek III

Potrdilo o pregledu plovnosti – EASA obrazec 15

[DRŽAVA ČLANICA] Članica Evropske unije (*)	
POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI Sklic na PPP:	
V skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta, ki je trenutno v veljavi, naslednja organizacija za vodenje stalne plovnosti, potrjena v skladu s poddelom G oddelka A Priloge I (Del M) k Uredbi Komisije (EU) št. 1321/2014,	
[IME IN NASLOV POTRJENE ORGANIZACIJE] Sklic na potrditev: [KODA DRŽAVE ČLANICE].MG.[NNNN].	
potrjuje, da je opravila pregled plovnosti v skladu s točko M.A.710 Priloge I k Uredbi Komisije (EU) št. 1321/2014 na naslednjem zrakoplovu:	
Proizvajalec zrakoplova:	
Oznaka proizvajalca:	
Registracija zrakoplova:	
Serijska številka zrakoplova:	
in ta zrakoplov v času pregleda velja za plovnega.	
Datum izdaje:	Datum poteka veljavnosti:
Nalet osnovne konstrukcije zrakoplova na datum izdaje (**):	
Podpis:	Št. pooblastila:
Prvo podaljšanje: zrakoplov je bil v zadnjem letu v nadzorovanem okolju v skladu s točko M.A.901 Priloge I k Uredbi Komisije (EU) št. 1321/2014. Ta zrakoplov v času izdaje velja za plovnega.	
Datum izdaje:	Datum poteka veljavnosti:
Nalet osnovne konstrukcije zrakoplova na datum izdaje (**):	
Podpis:	Št. pooblastila:
Ime podjetja:	Sklic na potrditev:
Drugo podaljšanje: zrakoplov je bil v zadnjem letu v nadzorovanem okolju v skladu s točko M.A.901 Priloge I k Uredbi Komisije (EU) št. 1321/2014. Ta zrakoplov v času izdaje velja za plovnega.	
Datum izdaje:	Datum poteka veljavnosti:
Nalet osnovne konstrukcije zrakoplova na datum izdaje (**):	
Podpis:	Št. pooblastila:
Ime podjetja:	Sklic na potrditev:

Obrazec EASA 15b, 4. izdaja

(*) Črtati za države, ki niso članice EU.

(**) Razen za balone in zračne ladje.

[DRŽAVA ČLANICA]

Članica Evropske unije (*)

POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI

Sklic na PPP:

V skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta, ki je trenutno v veljavi, [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE] potrjuje, da naslednji zrakoplov:

Proizvajalec zrakoplova:

Oznaka proizvajalca:

Registracija zrakoplova:

Serijska številka zrakoplova:

v času pregleda velja za plovnega.

Datum izdaje: Datum poteka veljavnosti:

Nalet osnovne konstrukcije zrakoplova na datum izdaje (**):

Podpis: Št. pooblastila:

Prvo podaljšanje: zrakoplov je bil v zadnjem letu v nadzorovanem okolju v skladu s točko M.A.901 Priloge I k Uredbi Komisije (EU) št. 1321/2014. Ta zrakoplov v času izdaje velja za plovnega.

Datum izdaje: Datum poteka veljavnosti:

Nalet osnovne konstrukcije zrakoplova na datum izdaje (**):

Podpis: Št. pooblastila:

Ime podjetja: Sklic na potrditev:

Drugo podaljšanje: zrakoplov je bil v zadnjem letu v nadzorovanem okolju v skladu s točko M.A.901 Priloge I k Uredbi Komisije (EU) št. 1321/2014. Ta zrakoplov v času izdaje velja za plovnega.

Datum izdaje: Datum poteka veljavnosti:

Nalet osnovne konstrukcije zrakoplova na datum izdaje (**):

Podpis: Št. pooblastila:

Ime podjetja: Sklic na potrditev:

Obrazec EASA 15a, 4. izdaja

(*) Črtati za države, ki niso članice EU.

(**) Razen za balone in zračne ladje.

[DRŽAVA ČLANICA]
Članica Evropske unije (*)

POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI ()**

Sklic na PPP:

V skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta, ki je trenutno v veljavi, naslednja vzdrževalna organizacija, odobrena v skladu s (označite, kot velja):

☐ poddelom F oddelka A Priloge I (Del M) k Uredbi Komisije (EU) št. 1321/2014 oziroma

☐ oddelkom A Priloge II (Del 145) k Uredbi Komisije (EU) št. 1321/2014,

[IME IN NASLOV ODOBRENE ORGANIZACIJE]

Sklic na odobritev: [KODA DRŽAVE ČLANICE]. [MF ali 145].[NNNN].

potrjuje, da je opravila pregled plovnosti v skladu s točko M.A.901(l) Priloge I k Uredbi Komisije (EU) št. 1321/2014 na naslednjem zrakoplovu:

Proizvajalec zrakoplova:

Oznaka proizvajalca:

Registracija zrakoplova:

Serijska številka zrakoplova:

in ta zrakoplov v času pregleda velja za plovnega.

Datum izdaje: Datum poteka veljavnosti:

Nalet osnovne konstrukcije zrakoplova na datum izdaje (***):

Podpis: Št. pooblastila:

Obrazec EASA 15c, 1. izdaja

(*) Črtati za države, ki niso članice EU.

(**) To velja le za zrakoplove ELA1, ki niso udeleženi v komercialnih operacijah.

(***) Razen za balone in zračne ladje.

Dodatek IV

Sistem razredov in ratingov, ki se uporablja za odobritev vzdrževalnih organizacij iz poddela F Priloge I (Del M) in iz Priloge II (Del 145)

1. Razen če je drugače navedeno za najmanjše organizacije v točki 12, preglednica iz točke 13 določa standardni sistem za odobritev vzdrževalnih organizacij po Poddelu F Priloge I (Del M) in Prilogi II (Del 145). Organizacija mora pridobiti odobritev, ki sega od enega razreda in ratinga z omejitvami do vseh razredov in ratingov z omejitvami.
2. Poleg preglednice iz točke 13 mora odobrena vzdrževalna organizacija navesti *obseg dela* v priročniku vzdrževalne organizacije. Glej tudi točko 11.
3. Znotraj odobritvenega(-ih) razreda(-ov) in ratinga(-ov), ki ga/jih dodeli pristojni organ, obseg dela, opredeljen v priročniku vzdrževalne organizacije, določa natančne omejitve odobritve. Zato je bistvenega pomena, da sta/so odobritveni razred(-i) in rating(-i) ter obseg dela organizacije usklajeni.
4. *Rating razreda kategorije A* pomeni, da lahko odobrena vzdrževalna organizacija izvaja vzdrževanje na zrakoplovu in komponentah, vključno z motorji in/ali pomožnimi agregati (APU), v skladu s podatki za vzdrževanje zrakoplova ali, če to dovoli pristojni organ, v skladu s podatki za vzdrževanje komponente, a le, ko so take komponente nameščene na zrakoplovu. Kljub temu lahko odobrena vzdrževalna organizacija ratinga A začasno odstrani komponento zaradi vzdrževanja, zato da se olajša dostop do komponente, razen če taka odstranitev povzroči potrebo po dodatnem vzdrževanju, ki ni predmet določb te točke. To je predmet postopka nadzora v priročniku vzdrževalne organizacije, ki ga mora odobriti pristojni organ. V oddelku o omejitvah bo opredeljen obseg takega vzdrževanja in s tem obseg odobritve.
5. *Rating razreda kategorije B* pomeni, da lahko odobrena vzdrževalna organizacija izvaja vzdrževanje na nenameščenem motorju in/ali APU in komponentah motorja in/ali APU v skladu s podatki za vzdrževanje motorja in/ali APU ali, če to dovoli pristojni organ, v skladu s podatki za vzdrževanje komponente, a le, ko so take komponente nameščene na motorju in/ali APU. Kljub temu lahko taka odobrena vzdrževalna organizacija ratinga B komponento začasno odstrani zaradi vzdrževanja, zato da se olajša dostop do te komponente, razen če taka odstranitev povzroči potrebo po dodatnem vzdrževanju, ki ni predmet določb te točke. V oddelku o omejitvah bo opredeljen obseg takega vzdrževanja in tako naveden obseg odobritve. Vzdrževalna organizacija, odobrena z ratingom razreda kategorije B, lahko tudi izvaja vzdrževanje na nameščenem motorju med vzdrževanjem „v bazi“ in „linijskim“ vzdrževanjem, pod pogojem, da je v skladu s postopkom nadzora v priročniku vzdrževalne organizacije, ki ga mora odobriti pristojni organ. Obsega dela v priročniku vzdrževalne organizacije odraža tako dejavnost, kjer to dovoli pristojni organ.
6. *Rating razreda kategorije C* pomeni, da odobrena vzdrževalna organizacija lahko izvaja vzdrževanje na nevgrajenih komponentah (brez motorjev in pomožnih agregatov), namenjenih namestitvi na zrakoplov ali motor/APU. V oddelku o omejitvah bo opredeljen obseg takega vzdrževanja in tako

▼B

naveden obseg odobritve. Vzdrževalna organizacija, odobrena z ratingom razreda kategorije C, lahko tudi izvaja vzdrževanje na vgrajeni komponenti med vzdrževanjem v bazi in v linijskem vzdrževanju ali na objektu za vzdrževanje motorjev/APU, pod pogojem da je v skladu s postopkom nadzora v priročniku vzdrževalne organizacije, ki ga mora odobriti pristojni organ. Obsega dela v priročniku vzdrževalne organizacije odraža tako dejavnost, kjer to dovoli pristojni organ.

7. *Kategorija ratinga razreda D* je samostojni rating razreda, ki ni nujno vezan na določen zrakoplov, motor ali drugo komponento. D1 – rating neporušitveni preskusi (NDT) – je potreben samo za odobreno vzdrževalno organizacijo, ki opravlja NDT kot posebno nalogo za neko drugo organizacijo. Vzdrževalna organizacija, odobrena z ratingom razreda A, B ali C, lahko opravlja NDT na izdelkih, ki jih vzdržuje, ne da bi bil potreben rating razreda D1, če priročnik vzdrževalne organizacije vsebuje postopke NDT.
8. V primeru vzdrževalnih organizacij, odobrenih v skladu s Prilogo II (del 145), so *ratingi v kategoriji razreda A* nadalje razdeljeni v vzdrževanje „v bazi“ ali „linijsko“ vzdrževanje. Taka organizacija je lahko odobrena za vzdrževanje „v bazi“ ali „linijsko“ vzdrževanje ali oboje. Treba je opozoriti, da „linijski“ objekt, ki se nahaja na lokaciji glavne baze, zahteva odobritev za „linijsko“ vzdrževanje.
9. Namen oddelka „omejitev“ je, da se pristojnim organom omogoči prožnost pri prilagajanju odobritve določeni organizaciji. Ratingi so na odobritvi navedeni le, če so ustrezno omejeni. Preglednica iz točke 13 opredeljuje možne vrste omejitev. Ker je vzdrževanje navedeno zadnje v vsakem ratingu razreda, je sprejemljivo poudariti nalogo vzdrževanja namesto tipa ali proizvajalca zrakoplova ali motorja, če je to za organizacijo ustrežnejše (primer bi lahko bile vgradnje in vzdrževanje letalskih elektronskih sistemov). Taka navedba v oddelku „omejitev“ pomeni, da je vzdrževalna organizacija potrjena za izvajanje vzdrževanja do vključno tega tipa/naloge.
10. Pri sklicevanju na *serijo, tip in skupino* v oddelku omejitev razreda A in B serija pomeni specifično serijo tipa, kot je serija Airbus 300 ali 310 ali 319 ali Boeing 737-300 ali serija RB211-524 ali Cessna 150 ali Cessna 172, serija Beech 55 ali kontinentalna serija O-200 itd; tip pomeni specifični tip ali model, kot je Airbus tipa 310-240 ali RB tipa 211-524 B4 ali Cessna tipa 172RG; lahko se navede poljubno število serij ali tipov; skupina pomeni na primer enomotorni batni zrakoplov Cessna ali batne motorje Lycoming brez tlačnega polnjenja itd.
11. Kadar se uporablja *daljši seznam zmogljivosti*, ki bi se lahko hitro spreminjal, se ta sprememba lahko vnese v skladu s postopkom posredne odobritve iz točk M.A.604(c) in M.B.606(c) ali 145.A.70(c) in 145.B.40, kot je ustrezno.
12. *Vzdrževalna organizacija, ki zaposluje samo eno osebo* za načrtovanje in izvajanje vsega vzdrževanja, ima lahko ratinge odobrene samo v omejenem obsegu. Najvišje dovoljene omejitve so:

▼ **B**

RAZRED	RATING	OMEJITEV
RAZRED ZRAKOPLOVI	RATING A2 LETALA, 5 700 KG IN MANJ	Z BATNIM MOTORJEM, 5 700 KG IN MANJ
RAZRED ZRAKOPLOVI	RATING A3 HELIKOPTERJI	Z ENIM BATNIM MOTORJEM, 3 175 KG IN MANJ
RAZRED ZRAKOPLOVI	RATING A4 ZRAKOPLOVI RAZEN A1, A2 IN A3	BREZ OMEJITVE
RAZRED MOTORJI	RATING B2 BATNI	MANJ KOT 450 HP
RAZRED KOMPONENTE KATEGORIZACIJE RAZEN KOMPLETNIH MOTORJEV ALI POMOŽNIH AGREGATOV	C1 DO C22	KOT JE NA SEZNAMU ZMOGLJIVOSTI
RAZRED SPECIALIZIRANO	D1 NDT	NDT METODE SE ŠE OPREDELJO

Treba je opozoriti, da lahko pristojni organ tako organizacijo nadalje omeji glede obsega odobritve, kar je odvisno od zmogljivosti določene organizacije.

13. Preglednica

▼ **M1**

RAZRED	RATING	OMEJITEV	V BAZI	LINIJSKO
ZRAKOPLOV	A1 Letala z več kot 5 700 kg	[Rating rezerviran za vzdrževalne organizacije, potrjene v skladu s Prilogo II (Del 145).] [Navedi proizvajalca letala ali skupino, serijo ali tip in/ali naloge vzdrževanja.] <i>Primer:</i> Airbus serije A320	[DA/NE] (*)	[DA/NE] (*)
	A2 Letala s 5 700 kg in manj	[Navedi proizvajalca letala ali skupino, serijo ali tip in/ali naloge vzdrževanja.] <i>Primer:</i> serija DHC-6 Twin Otter Navedi, ali je izdajanje priporočil in potrdil o pregledu plovnosti dovoljeno ali ne (možno le za zrakoplove ELA1, ki niso udeleženi v komercialnih operacijah).	[DA/NE] (*)	[DA/NE] (*)

▼ **M1**

RAZRED	RATING	OMEJITEV	V BAZI	LINIJSKO
	A3 Helikopterji	[Navedi proizvajalca helikopterja ali skupino, serijo ali tip in/ali nalogo(-e) vzdrževanja.] <i>Primer:</i> Robinson R44	[DA/NE] (*)	[DA/NE] (*)
	A4 Zrakoplovi razen A1, A2 in A3	[Navedi kategorijo zrakoplova (jadrarno letalo, balon, zračna ladja itd.), proizvajalca ali skupino, serijo ali tip in/ali nalogo(-e) vzdrževanja.] Navedi, ali je izdajanje priporočil in potrdil o pregledu plovnosti dovoljeno ali ne (možno le za zrakoplove ELA1, ki niso udeleženi v komercialnih operacijah).	[DA/NE] (*)	[DA/NE] (*)

▼ **B**

MOTORJI	B1 Turbinski	[navede se serijo ali tip motorjev in/ali nalogo(-e) vzdrževanja] <i>Primer:</i> serija PT6A
	B2 Batni	[navede se proizvajalca motorja ali skupino, serijo ali tip in/ali nalogo(-e) vzdrževanja]
	B3 Pomožni agregati	[navede se proizvajalca motorja ali serijo, tip in/ali nalogo(-e) vzdrževanja]
KOMPONENTE RAZEN KOMPLETNIH MOTORJEV IN POMOŽNIH AGREGATOV	C1 Sistem prezračevanja in tlaka	[navede se tip zrakoplova, proizvajalca zrakoplova, proizvajalca komponente ali določene komponente in/ali se navzkrižno sklicuje na seznam zmogljivosti v priročniku in/ali nalogo(-e) vzdrževanja.] <i>Primer:</i> PT6A Komanda za gorivo
	C2 Sistem avtopilota	
	C3 Komunikacijski in navigacijski sistem	
	C4 Vrata – izstopne odprtine	
	C5 Električna energija in luči	
	C6 Oprema	
	C7 Motor – pomožni agregati	
	C8 Kontrole za letenje	
	C9 Gorivo	

▼B

RAZRED	RATING	OMEJITEV	V BAZI	LINIJSKO
	C10 Helikopter – Rotorji			
	C11 Helikopter – Transmisija			
	C12 Hidravlična energija			
	C13 Sistem prikazo- vanja in zapi- sovanja			
	C14 Podvozje letala			
	C15 Kisik			
	C16 Propelerji			
	C17 Pnevmatika in vakuum			
	C18 Zaščita pred ledom/dežjem/ protipožarni sistem			
	C19 Okna			
	C20 Konstrukcije			
	C21 Vodni balast			
	C22 Pomožni pogon			
SPECIALIZI- RANE STORITVE	D1 neporušitveni preskusi	[navede se posebno(-e) NDT metodo(-e)]		

▼M1

(*) Po potrebi črtajte.

Dodatek V

Odobritev vzdrževalne organizacije iz poddela F Priloge I (Del M)

Stran 1 od 2

[DRŽAVA ČLANICA (*)]
Članica Evropske unije (**)

POTRDILO O ODOBREDITVI VZDRŽEVALNE ORGANIZACIJE

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*)].MF.[XXXX]

V skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbo Komisije (EU) št. 1321/2014, ki sta trenutno v veljavi, ter ob upoštevanju spodaj navedenih pogojev [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)] potrjuje, da je:

[IME IN NASLOV PODJETJA]

vzdrževalna organizacija v skladu s poddelom F oddelka A Priloge I (Del M) k Uredbi (EU) št. 1321/2014, odobrena za vzdrževanje proizvodov, delov in naprav, navedenih v priloženem seznamu odobritev, in izdajanje ustreznih potrdil o sprostitvi v obratovanje z uporabo navedenih sklicev ter, ko je tako določeno, izdajanje priporočil in potrdil o pregledu plovnosti po pregledu plovnosti, kot je določeno v točki M.A.901(l) Priloge I (Dela M) iste uredbe, za zrakoplove, navedene v priloženem seznamu odobritev.

POGOJI:

1. ta odobritev je omejena na tisto, navedeno v oddelku o obsegu dela v priročniku odobrene vzdrževalne organizacije iz poddela F oddelka A Priloge I (Del M), in
2. ta odobritev zahteva skladnost s postopki, opredeljenimi v priročniku odobrene vzdrževalne organizacije, in
3. ta odobritev je veljavna, dokler je odobrena vzdrževalna organizacija skladna s Prilogo I (Del M) k Uredbi (EU) št. 1321/2014;
4. če so zgoraj navedeni pogoji izpolnjeni, ta odobritev velja za nedoločen čas, razen če je bila predhodno umaknjena, nadomeščena, začasno ukinjena ali preklicana.

Datum prvotne izdaje:

Datum te spremembe:

Št. spremembe:

Podpis:

Za pristojni organ: [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)]

Obrazec EASA 3-MF, 3. izdaja

(*) Ali EASA, če je pristojni organ EASA.

(**) Črtati za države, ki niso članice EU, ali za agencijo EASA.

Stran 2 od 2

SEZNAM ODOBRITEV VZDRŽEVALNE ORGANIZACIJE

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*).MF.XXXX

Organizacija: [IME IN NASLOV PODJETJA]

RAZRED	RATING	OMEJITEV
ZRAKOPLOV (**)	(***)	(****)
	(***)	(****)
MOTORJI (**)	(***)	(***)
	(***)	(***)
KOMPONENTE, RAZEN KOMPLETNIH MOTORJEV ALI POMOŽNIH AGREGATOV (**)	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
SPECIALIZIRANE STORITVE (**)	(***)	(***)
	(***)	(***)

Ta odobritev je omejena na proizvode, dele in naprave ter dejavnosti, opredeljene v oddelku o obsegu dela v priročniku odobrene vzdrževalne organizacije.

Sklic priročnika vzdrževalne organizacije:

Datum prvotne izdaje:

Datum zadnje odobrene spremembe: Št. spremembe:

Podpis:

Za pristojni organ: [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)]

Obrazec EASA 3-MF, 3. izdaja

(*) Ali EASA, če je pristojni organ EASA.

(**) Če organizacija ni odobrena, ustrezno črtajte.

(***) Navedite ustrezni rating in omejitev.

(****) Navedite ustrezno omejitev in, ali je izdajanje priporočil in potrdil o pregledu plovnosti dovoljeno ali ne (mogoče le za zrakoplove ELA1, ki niso udeleženi v komercialnih operacijah, ko organizacija opravi pregled plovnosti skupaj z letnim pregledom, vključenim v program vzdrževanja).

Dodatek VI

Odobritev organizacije za vodenje stalne plovnosti iz poddela G Priloge I (Del M)

[DRŽAVA ČLANICA (*)]

Članica Evropske unije (**)

POTRDILO O ODOBRTVI ORGANIZACIJE ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*)].MG.XXXX (sklic AOC XX.XXXX)

V skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbo Komisije (EU) št. 1321/2014, ki sta trenutno v veljavi, ter ob upoštevanju spodaj navedenih pogojev [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)] potrjuje, da je:

[NAZIV IN NASLOV PODJETJA]

organizacija za vodenje stalne plovnosti v skladu s poddelom G oddelka A Priloge I (Del M) k Uredbi (EU) št. 1321/2014, odobrena za vodenje stalne plovnosti zrakoplovov s priloženega seznama odobritev ter, ko je to določeno, za izdajanje priporočil ali potrdil o pregledu plovnosti po pregledu plovnosti, kot je opredeljeno v točki M.A.710 Priloge I (Del M) in, ko je to določeno, za izdajanje dovoljenj za letenje, kot je opredeljeno v točki M.A.711(c) Priloge I (Del M) k isti uredbi.

POGOJI

1. Ta odobritev je omejena na tisto, navedeno v oddelku o obsegu odobritev odobrenega priročnika vodenja stalne plovnosti iz poddela G oddelka A Priloge I (Del M) k Uredbi (EU) št. 1321/2014.
2. Ta odobritev zahteva skladnost s postopki v odobrenem priročniku vodenja stalne plovnosti iz Priloge I (Del M) in po potrebi Priloge Va (Del T) k Uredbi (EU) št. 1321/2014.
3. Ta odobritev je veljavna, dokler je odobrena organizacija za vodenje stalne plovnosti skladna s Prilogo I (Del M) in po potrebi Prilogo Va (Del T) k Uredbi (EU) št. 1321/2014.
4. Ko organizacija za vodenje stalne plovnosti po svojem sistemu kakovosti sklene pogodbo z eno ali več organizacijami, ta odobritev ostane veljavna pod pogojem, da taka organizacija ali organizacije izpolnjujejo veljavne pogodbene obveznosti.
5. Če so zgoraj navedeni pogoji 1 do 4 izpolnjeni, ta odobritev velja za nedoločen čas, razen če je bila predhodno umaknjena, nadomeščena, začasno ukinjena ali preklicana.
Če se ta obrazec uporablja tudi za letalske prevoznike z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, se sklicu poleg standardne številke doda številka spričevala letalskega prevoznika (AOC), pogoj 5 pa nadomestijo naslednji dodatni pogoji:
6. Ta odobritev ni dovoljenje za upravljanje tipov zrakoplovov iz odstavka 1. Dovoljenje za upravljanje zrakoplova je AOC.
7. Odpoved, začasna ukinitve ali preklic AOC samodejno razveljavi to odobritev v zvezi z registracijami zrakoplova, opredeljenimi v AOC, razen če pristojni organ izrecno ne navede drugače.
8. Če so zgoraj navedeni pogoji izpolnjeni, ta odobritev velja za nedoločen čas, razen če je bila predhodno umaknjena, nadomeščena, začasno ukinjena ali preklicana.

Datum prvotne izdaje:

Podpis:

Datum te spremembe: Št. spremembe:

Za pristojni organ: [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)]

Stran 1 od 2

▼ **M2**

Stran 2 od 2

SEZNAM ODOBRITEV
ORGANIZACIJE ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*).MG.XXXX

(sklic AOC XX.XXXX)

Organizacija: [NAZIV IN NASLOV PODJETJA]

Tip/serija/skupina zrakoplova	Dovoljen pregled plovnosti	Odobrena dovoljenja za letenje	Organizacija(-e) dela(-jo) po sistemu kakovosti
	[DA/NE] (***)	[DA/NE] (***)	
	[DA/NE] (***)	[DA/NE] (***)	
	[DA/NE] (***)	[DA/NE] (***)	
	[DA/NE] (***)	[DA/NE] (***)	

Ta seznam odobritev je omejen na seznam iz oddelka o obsegu odobritev odobrenega priročnika vodenja stalne plovnosti

Sklic priročnika za vodenje stalne plovnosti:

Datum prvotne izdaje:

Podpis:

Datum te spremembe: Št. spremembe:

Za pristojni organ: [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)]

Obrazec EASA 14, 4. izdaja

(*) Ali EASA, če je pristojni organ EASA.

(**) Črtati za države, ki niso članice EU, ali za agencijo EASA.

(***) Ustrezno črtati, če organizacija ni odobrena.

Dodatek VII

Naloge zahtevnega vzdrževanja

Naslednje predstavlja naloge zahtevnega vzdrževanja iz točk M.A.502(d)3, M.A.801(b)2 in M.A.801(c):

1. Modifikacija, popravilo ali zamenjava z zakovičenjem, spajanjem/vezanjem, laminiranjem ali varjenjem katerega od naslednjih delov ogrođja letala:

- (a) škatlast nosilec,
- (b) vzdolžnica krila ali del rebra,
- (c) nosilec krila,
- (d) pasnica,
- (e) del paličnega nosilca,
- (f) stojina nosilca,
- (g) kobilica trupa ali plovca hidroplana,
- (h) tlačni del iz valovite pločevine na površini krila ali repa,
- (i) torzijsko rebro krila,
- (j) opornik na površini krila ali repa,
- (k) nosilec motorja,
- (l) vzdolžnik ali okvir trupa,
- (m) del bočnega vzdolžnega nosilca tlačne pregrade,
- (n) pritrdilni okov sedeža,
- (o) zamenjava sedežne tirnice,
- (p) opora noge letala ali opornik,
- (q) os,
- (r) kolo; in
- (s) zamenjava smučke ali podnožje smučke, razen prevleke za manjše trenje.

2. Modifikacija ali popravilo katerega od naslednjih delov:

- (a) oplata zrakoplova ali oplata plovca zrakoplova, če delo zahteva uporabo podpore, dvigala ali stojala;
- (b) oplata dela trupa pod tlakom, če poškodba oplata meri več kot 15 cm (6 inčev) v kateri koli smeri;
- (c) nosilnega dela sistema za krmarjenje, vključno z volanom, pedali, gredjo, kvadrantom, kotnim vzvodom in kovanim ali litim nosilcem, vendar brez:

▼B

- (i) namestitvev pritrdilnega okova jeklenice ali popravilo povezave jeklenice, in
 - (ii) zamenjava končnega okova bowden cevi, ki je prikovan; in
 - (d) katere koli druge konstrukcije, ki ni navedena pod (1) in jo je proizvajalec v svojem priročniku za vzdrževanje, priročniku za popravila konstrukcij ali navodilih za stalno plovnost določil za osnovno konstrukcijo.
3. Izvajanje naslednjega vzdrževanja na batnem motorju:
- (a) razstavljanje in ponovno sestavljanje batnega motorja, razen zaradi (i) lažjega dostopa do sklopov bata/valja; ali (ii) za odstranitev zadnje pomožne plošče zaradi pregleda in/ali zamenjave delov oljne črpalke, kjer tako delo ne zajema odstranitve in ponovne vgradnje notranjih prestav;
 - (b) razstavljanje in ponovno sestavljanje redukcijskih sklopov;
 - (c) varjenje in spajkanje spojev, razen manjših popravil z varjenjem na izpušnih enotah, ki jih izvede ustrezno odobren ali pooblaščen varilec, a brez zamenjave komponent;
 - (d) poseg v posamezne dele, ki se dobavijo kot predhodno testirane enote, razen za zamenjavo ali prilagoditev predmetov, ki se običajno zamenjajo ali prilagodijo v uporabi.
4. Uravnoteženje propelerja, razen:
- (a) za certificiranje statičnega uravnoteženja, kjer to zahteva priročnik za vzdrževanje;
 - (b) dinamičnega uravnoteženja nameščenih propelerjev z uporabo elektronske opreme za uravnoteženje, kjer to dovoljuje priročnik za vzdrževanje ali drugi odobreni podatki za plovnost.
5. Katera koli dodatna naloga, ki zahteva:
- (a) posebno orodje, opremo ali objekte ali
 - (b) precej postopkov usklajevanja zaradi dolgotrajnosti nalog in sodelovanja več oseb.

▼B*Dodatek VIII***Omejeno vzdrževanje pilota-lastnika**

Poleg zahtev iz Priloge I (Del M) je treba upoštevati naslednja osnovna načela, preden se izvede naloga vzdrževanja pod pogoji vzdrževanja pilota-lastnika:

(a) Sposobnost in odgovornost

1. Pilot-lastnik je vedno odgovoren za vsako vzdrževanje, ki ga izvaja.
2. Pred izvajanjem nalog vzdrževanja pilota-lastnika se mora pilot-lastnik prepričati, da je sposoben opraviti nalogo. Piloti-lastniki se morajo seznaniti s standardnimi praksami vzdrževanja za zrakoplove in s programom vzdrževanja zrakoplova. Če pilot-lastnik ni sposoben opraviti naloge, je tudi ne sme opraviti.
3. Pilot-lastnik (ali njegova pogodbeno organizacija za vodenje stalne plovnosti iz Poddela G Oddelka A te priloge) je odgovoren za identifikacijo nalog pilota-lastnika v skladu s temi osnovnimi načeli v programu vzdrževanja in za zagotovitev, da je dokument pravočasno posodobljen.
4. Odobritev programa vzdrževanja se izvede v skladu s točko M.A.302.

(b) Naloge

Pilot-lastnik lahko opravi preproste vizualne preglede ali operacije za preverjanje splošnega stanja in očitne poškodbe ter običajnega delovanja ogrodja, motorjev, sistemov in komponent.

Nalog vzdrževanja pilot-lastnik ne opravlja, ko je naloga:

▼M2

1. kritična naloga vzdrževanja;

▼B

2. zahteva odstranitev večjih komponent ali večjih sklopov in/ali
3. izvedena v skladu s plovnostno zahtevo (AD) ali točko omejitve plovnosti (ALI), razen če je to posebej dovoljeno v AD ali v ALI, in/ali
4. zahteva uporabo posebnih orodij, umerjenih orodij (razen navornih ključev in orodij za zvijanje) in/ali
5. zahteva uporabo preskusne opreme ali posebnega preskušanja (npr. NDT (neporušitveni preskusi), preskušanj sistemov ali operativnih preverjanj) in/ali
6. sestavljena iz nenačrtovanih posebnih pregledov (npr. pregled podvozja) in/ali

▼B

7. vpliva na sisteme, ki so pomembni za operacije IFR, in/ali

8. navedena v Dodatku VII k tej prilogi ali je naloga vzdrževanja komponente v skladu s točkami M.A.502(a), (b), (c) ali (d), in/ali

▼M1

9. del letnega pregleda ali pregleda po 100 urah, vključenega v program minimalnega pregleda iz točke M.A.302(i).

Meril 1 do 9 ne morejo nadomestiti manj omejevalna navodila, izdana v skladu s točko „M.A.302(d) Program vzdrževanja“.

▼B

Vsaka naloga, opisana v priročniku za letenje za zrakoplov kot priprava zrakoplova na let (primer: sestavljanje kril jadralnega letala ali pregled pred letenjem), je naloga pilota in se ne šteje za nalogo vzdrževanja pilota-lastnika ter zato ne zahteva potrdila o sprostitvi v uporabo.

(c) Izvajanje vzdrževalnih nalog pilota-lastnika in evidence

Podatki za vzdrževanje, opredeljeni v točki M.A.401, morajo biti vedno na voljo med izvajanjem vzdrževanja pilota-lastnika in jih je treba upoštevati. Podrobne informacije v zvezi z izvajanjem vzdrževanja pilota-lastnika morajo biti vključene v potrdilo o sprostitvi v uporabo v skladu s točko M.A.803(d).

Pilot-lastnik mora potrjeno organizacijo za vodenje stalne plovnosti, odgovorno za vodenje stalne plovnosti zrakoplova, (po potrebi) najpozneje v 30 dneh po zaključku nalog vzdrževanja pilota-lastnika obvestiti v skladu s točko M.A.305(a).

▼ B*PRILOGA II***(Del 145)**

VSEBINA

145.1 **Splošno**

ODDELEK A – EHNIČNE ZAHTEVE

- 145.A.10 Področje uporabe
- 145.A.15 Zahtevek
- 145.A.20 Pogoji odobritve
- 145.A.25 Zahteve glede objektov
- 145.A.30 Zahteve glede osebja
- 145.A.35 Potrditveno in podporno osebje

▼ M1

- 145.A.36 Evidence osebja za pregled plovnosti

▼ B

- 145.A.40 Oprema, orodje in material
- 145.A.42 Sprejem komponent
- 145.A.45 Podatki za vzdrževanje
- 145.A.47 Načrtovanje proizvodnje

▼ M2

- 145.A.48 Izvajanje vzdrževanja

▼ B

- 145.A.50 Potrjevanje vzdrževanja

▼ M1

- 145.A.55 Evidenci o vzdrževanju in pregledu plovnosti

▼ B

- 145.A.60 Javljanje dogodkov
- 145.A.65 Politika varnosti in kakovosti, postopki vzdrževanja in sistem kakovosti
- 145.A.70 Priročnik vzdrževalne organizacije
- 145.A.75 Pravice organizacije
- 145.A.80 Omejitve organizacije
- 145.A.85 Spremembe organizacije
- 145.A.90 Stalna veljavnost
- 145.A.95 Ugotovitve

ODDELEK B – POSTOPKI ZA PRISTOJNE ORGANE

- 145.B.1 Področje uporabe
- 145.B.10 Pristojni organ oblasti
- 145.B.15 Organizacije, ki se nahajajo v več državah članicah
- 145.B.20 Začetna odobritev
- 145.B.25 Izdaja odobritve
- 145.B.30 Podaljšanje odobritve
- 145.B.35 Spremembe

▼B

145.B.40 Spremembe priročnika vzdrževalne organizacije

145.B.45 Preklic, začasna ukinitve in omejitve odobritve

145.B.50 Ugotovitve

145.B.55 Vodenje evidence

145.B.60 Oprostitev

Dodatek I – Dovoljenje za sprostitev v uporabo – EASA obrazec 1

Dodatek II – Sistem ratingov in razredov, ki se uporablja za odobritev vzdrževalnih organizacij iz Poddela F Priloge I (Del M) in iz Priloge II (Del 145)

Dodatek III – Odobritev vzdrževalne organizacije iz Priloge II (Del 145)

Dodatek IV – Pogoji za uporabo osebja, ki ni kvalificirano v skladu s Prilogo III (Del 66) iz točk 145.A.30(j) 1 in 2

145.1 Splošno

Za namene tega dela je pristojni organ:

1. za organizacije z glavnim krajem poslovanja v državi članici organ, ki ga imenuje ta država članica, ali
2. za organizacije z glavnim krajem poslovanja v tretji državi, agencija.

ODDELEK A

TEHNIČNE ZAHTEVE

145.A.10 Področje uporabe

Ta oddelek določa zahteve, ki jih mora organizacija izpolnjevati, da izpolnjuje pogoje za izdajo ali podaljšanje odobritve za vzdrževanje zrakoplovov in komponent.

145.A.15 Zahtevki

Zahtevki za izdajo ali spremembo odobritve se predloži pristojnemu organu na obrazcu in na način, ki ga določi pristojni organ.

145.A.20 Pogoji odobritve

Organizacija v svojem priročniku opredeli obseg dela, za katerega se šteje, da predstavlja odobritev (Dodatek IV k Prilogi I (Del M) vsebuje preglednico vseh razredov in ratingov).

145.A.25 Zahteve glede objektov

Organizacija zagotovi, da:

- (a) so zagotovljeni objekti, ki ustrezajo za vse načrtovano delo in zagotavljajo zlasti zaščito pred vremenskimi vplivi. Specializirane delavnice in oddelki so ustrezno ločeni za zagotovitev, da ne pride do kontaminacije okolja in delovnega območja;

▼B

1. Za vzdrževanje zrakoplova v bazi so na voljo dovolj veliki letalski hangarji, da gre vanje zrakoplov ob načrtovanem vzdrževanju v bazi.
 2. Za vzdrževanje komponent so delavnice za komponente dovolj velike, da grejo vanje komponente ob načrtovanem vzdrževanju.
- (b) so zagotovljene pisarne za vodenje načrtovanega dela iz točke (a) in potrditveno osebje, da lahko opravlja svoje predvidene naloge na način, ki prispeva k standardom dobrega vzdrževanja zrakoplova;
- (c) delovno okolje, vključno z letalskimi hangarji, delavnicami za komponente in pisarnami, ustreza opravljeni nalogi ter zlasti upoštevanju posebnih zahtev. Razen v primeru, ko to narekuje okolje posebne naloge, mora biti delovno okolje tako, da se učinkovitost osebja ne poslabša:
1. temperature se morajo vzdrževati tako, da lahko osebje opravlja zahtevane naloge brez nepotrebnega neugodja;
 2. prah in druga kontaminacija v zraku so kar najmanjši in ni dovoljeno, da na območju delovne naloge dosega raven, ko je očitna vidna površinska kontaminacija zrakoplova/komponente. Ko prah/druga kontaminacija v zraku povzroči vidno površinsko kontaminacijo, se vsi dovzetni sistemi zapečatijo, dokler se ponovno ne vzpostavijo sprejemljivi pogoji;
 3. razsvetljava zagotavlja, da se vsak pregled in vzdrževalna naloga lahko opravi učinkovito;
 4. hrup ne sme odvrniti osebja od opravljanja nalog pregleda. Kjer nadzor nad virom hrupa ni izvedljiv, je osebju zagotovljena potrebna osebna oprema za preprečevanje motenj zaradi pretiranega hrupa med nalogami pregleda;
 5. ko določena naloga vzdrževanja zahteva uporabo posebnih pogojev v okolju, drugačnih od zgoraj navedenih, se taki pogoji upoštevajo. Posebni pogoji so določeni v podatkih za vzdrževanje;
 6. delovno okolje za linijsko vzdrževanje je tako, da se lahko določena naloga vzdrževanja ali pregleda opravi brez nepotrebnega motenja. Zato je treba, kadar se delovno okolje poslabša na nesprejemljivo raven kar zadeva temperaturo, vlago, točo, led, sneg, veter, svetlobo, prah/drugo kontaminacijo v zraku, določene naloge vzdrževanja ali pregleda prekiniti, dokler se zadovoljivi pogoji ponovno ne vzpostavijo.
- (d) so zagotovljene varne zmogljivosti za skladiščenje komponent, opreme, orodja in materiala. Pogoji za skladiščenje zagotavljajo ločitev uporabnih komponent in materiala od neuporabnih komponent, materiala, opreme in orodja za zrakoplove. Pogoji skladiščenja so v skladu s proizvajalčevimi navodili za preprečitev kvarjenja in poškodovanja skladiščenih predmetov. Dostop do skladiščnih prostorov je omejen na pooblaščen osebje.

▼B**145.A.30 Zahteve glede osebja**

- (a) Organizacija imenuje odgovornega vodjo, ki ima pooblastilo podjetja za zagotavljanje, da je mogoče vse vzdrževanje, ki ga zahteva stranka, financirati in opraviti po standardu, zahtevanem po tem delu. Odgovorni vodja:
1. zagotovi, da so na voljo vsa potrebna sredstva za zaključitev vzdrževanja po točki 145.A.65(b) v podporo odobritvi organizacije;
 2. vzpostavi in pospešuje politiko varnosti in kakovosti po točki 145.A.65(a).
 3. izkaže osnovno razumevanje te priloge (Del 145).
- (b) Organizacija imenuje osebo ali skupino oseb, odgovornih med drugim za zagotavljanje, da organizacija izpolnjuje ta del. Ta(-e) oseba(-e) je/so predvsem odgovorna(-e) odgovornemu vodji.
1. Imenovana oseba ali osebe predstavljajo konstrukcijo vodenja vzdrževanja v organizaciji in so odgovorne za vse funkcije, opredeljene v tem delu.
 2. Imenovana oseba ali osebe so določene, njihove poverilnice pa se predložijo v obliki in na način, ki ga določi pristojni organ.
 3. Imenovani osebi ali osebam je omogočeno, da izkazujejo ustrezno znanje, izobrazbo in zadovoljive izkušnje v zvezi z vzdrževanjem zrakoplova ali komponente ter izkazujejo delovno poznavanje tega dela.
 4. Postopki pojasnjujejo, kdo nadomešča katero koli določeno osebo v primeru njene daljše odsotnosti.
- (c) Odgovorni vodja po točki (a) imenuje osebo, odgovorno za spremljanje sistema kakovosti, vključno z njim povezanega sistema povratnih informacij, kot zahteva točka 145.A.65(c). Imenovana oseba ima neposreden dostop do odgovornega vodje za zagotovitev, da je le-ta ustrezno obveščen o zadevah v zvezi s kakovostjo in izpolnjevanjem.
- (d) Organizacija ima načrt delovnih ur za vzdrževanje, ki kaže, da ima organizacija dovolj osebja za načrtovanje, opravljanje, nadzor, pregled ter spremljanje kakovosti organizacije skladno z odobritvijo. Poleg tega ima organizacija postopek za ponovno ovrednotenje dela, ki ga je treba opraviti, kadar je dejanska razpoložljivost osebja manjša od načrtovane ravni konstrukcije zaposlenih za katero koli določeno delovno izmeno ali obdobje.
- (e) ►**M1** Organizacija določi in nadzoruje usposobljenost osebja, ki se ukvarja z vzdrževanjem, pripravo programov vzdrževanja, pregledi plovnosti, vodenjem in/ali revizijo kakovosti po postopku in standardu, dogovorjenem s pristojnim organom. ◀ Poleg potrebnega strokovnega znanja, povezanega s funkcijo delovnega mesta, mora sposobnost vključevati razumevanje uporabe človeških dejavnikov in vprašanj človekove storilnosti, ki ustrezajo funkciji te osebe v organizaciji. „Človeški dejavnik“ pomeni

▼B

načela, ki se uporabljajo za aeronavtično projektiranje, potrjevanje, usposabljanje, postopke in vzdrževanje ter skušajo poiskati varen vmesnik med človekovimi in drugimi sistemskimi komponentami z ustreznim upoštevanjem človekove storilnosti. „Človekova storilnost“ pomeni človekove sposobnosti in omejitve, ki vplivajo na varnost in učinkovitost aeronavtičnih postopkov.

- (f) Organizacija zagotovi, da je osebje, ki opravlja in/ali nadzoruje stalne neporušitvene preskuse stalne plovnosti na konstrukciji zrakoplova in/ali komponentah, ustrezno kvalificirano za določeni neporušitveni preskus v skladu z evropskim ali enakovrednim standardom, ki ga agencija priznava. Osebje, ki opravlja katere koli druge naloge, je ustrezno usposobljeno v skladu z uradno priznanimi standardi. Z odstopanjem od te točke osebje, opredeljeno v točkah (g), (h)(1) in (h)(2), razvrščeno v kategorijo B1 ali B3 v skladu s Prilogo III (Del 66), lahko opravlja in/ali nadzoruje preskuse prodornosti barvno kontrastnega barvila.
- (g) Vsaka organizacija, ki vzdržuje zrakoplov, razen kjer je drugače navedeno v točki (j), ima v primeru linijskega vzdrževanja zrakoplova potrditveno osebje za ustrezen zrakoplov, razvrščeno v kategorije B1, B2, B3, kot je ustrezno, v skladu s Prilogo III (Del 66) in točko 145.A.35.

Poleg tega te organizacije lahko uporabijo tudi potrditveno osebje, ustrezno usposobljeno za nalogo, ki ima pravice iz točk 66.A.20(a)(1) in 66.A.20(a)(3)(ii) ter ki je razvrščeno v skladu s Prilogo III (Del 66) in točko 145.A.35, za opravljanje manjšega načrtovanega linijskega vzdrževanja in odpravljanje preprostih napak. Razpoložljivost tega potrditvenega osebja ne nadomesti potrebe po potrditvenem osebju kategorij B1, B2, B3, kot je ustrezno.

▼M2

- (h) Vsaka organizacija, ki vzdržuje zrakoplov, razen ko je v točki (j) drugače navedeno:
 - 1. ima v primeru vzdrževanja kompleksnega zrakoplova na motorni pogon v bazi potrditveno osebje za ustrezen tip zrakoplova, razvrščeno v kategorijo C v skladu z Delom 66 in točko 145.A.35. Poleg tega ima dovolj potrditvenega osebja za ustrezen tip zrakoplova, razvrščeno bodisi v kategorijo B1 ali B2 v skladu z Delom 66 in točko 145.A.35, v podporo potrditvenemu osebju kategorije C.
 - (i) Podporno osebje kategorij B1 in B2 zagotavlja, da so vse ustrezne naloge ali pregledi opravljeni po zahtevanem standardu, preden potrditveno osebje kategorije C izda potrdilo o sprostitvi v obratovanje.
 - (ii) Organizacija vzdržuje evidenco o vsem podpornem osebju kategorij B1 in B2.

▼ M2

- (iii) Potrditveno osebje kategorije C zagotavlja, da se upošteva točka (i) in da je vse delo, ki ga zahteva stranka, zaključeno med kontrolo določenega vzdrževanja v bazi ali nabora del ter tudi ovrednoti vpliv vsakega dela, ki ni bilo opravljeno, da se bodisi zahteva njegova zaključitev bodisi se z operatorjem dogovori o odložitvi tega dela do druge določene kontrole ali roka;
2. v primeru vzdrževanja zrakoplova v bazi, razen kompleksnega zrakoplova na motorni pogon, ima:
- (i) potrditveno osebje za ustrezen zrakoplov, razvrščeno bodisi v kategorijo B1 ali B2 ali B3 v skladu s Prilogo III (Del 66) in točko 145.A.35, ali
 - (ii) potrditveno osebje za ustrezen zrakoplov, razvrščeno v kategorijo C, ki mu pomaga podporno osebje, kot je opredeljeno v točki 145.A.35(a)(i).
- (i) Potrditveno osebje za komponente izpolnjuje določbe člena 5(6) Uredbe (EU) št. 1321/2014.

▼ B

- (j) Z odstopanjem od točk (g) in (h), glede na obveznost upoštevanja Priloge III (Del 66), lahko organizacija uporabi potrditveno osebje, usposobljeno v skladu z naslednjimi določbami:
1. Za objekte organizacije, ki se nahajajo zunaj ozemlja Skupnosti, je lahko potrditveno osebje usposobljeno v skladu z nacionalnimi letalskimi pravili države, v kateri je objekt organizacije registriran ob upoštevanju pogojev iz Dodatka IV k temu delu.
 2. Za linijsko vzdrževanje, opravljeno na lokaciji za linijsko vzdrževanje organizacije, ki se nahaja zunaj ozemlja Skupnosti, je lahko potrditveno osebje usposobljeno v skladu z nacionalnimi letalskimi pravili države, v kateri se linijska postaja nahaja, po pogojih iz Dodatka IV k temu delu.
 3. Za ponavljajočo se predpoletno plovnostno zahtevo, ki posebej navaja, da sme to plovnostno zahtevo izvesti letalska posadka, lahko organizacija izda omejeno pooblastilo za potrjevanje vodji zrakoplova in/ali inženirju letalcu na osnovi licence, ki jo ima letalska posadka. Organizacija pa zagotovi, da se opravi dovolj praktičnega usposabljanja za zagotovitev, da lahko ta vodja zrakoplova ali inženir letalec izpolni plovnostno zahtevo po zahtevanem standardu.
 4. V primeru, ko zrakoplov deluje drugje kot na podprti lokaciji, lahko organizacija izda omejeno pooblastilo za potrjevanje vodji zrakoplova in/ali inženirju letalcu na osnovi dane licence letalske posadke, če se je zadovoljivo prepričala, da je bilo

▼B

opravljeno zadostno praktično usposabljanje za zagotovitev, da vodja zrakoplova ali inženir letalec lahko izpolni določeno nalogo po zahtevanem standardu. Določbe te točke so podrobno opisane v postopku iz priročnika.

5. V naslednjih nepredvidenih primerih, ko je zrakoplov prizemljen na lokaciji, razen na glavni lokaciji za vzdrževanje v bazi, in kjer ni na voljo ustreznega potrditvenega osebja, organizacija s pogodbo za zagotavljanje podpore vzdrževanju lahko izda enkratno pooblastilo za potrjevanje:

- (i) enemu svojih zaposlenih, ki ima pooblastila enakovrednega tipa za zrakoplov podobne tehnologije, konstrukcije in sistemov, ali
- (ii) kateri koli osebi z najmanj petletnimi izkušnjami z vzdrževanjem in z veljavno ICAO licenco za vzdrževanje zrakoplova, veljavno za tip zrakoplova, ki ga je treba potrditi, pod pogojem da na omenjeni lokaciji ni nobene organizacije, ustrezno potrjene po tem delu, ter da organizacija, s katero je bila sklenjena pogodba, pridobi in ima kartotečno evidenco o izkušnjah in licenci te osebe.

►M1 O vseh primerih, opredeljenih v tej točki, je treba poročati pristojnemu organu v sedmih dneh po izdaji takega pooblastila za potrjevanje. ◄ Organizacija, ki izdaja enkratno pooblastilo, zagotovi, da vsako tako vzdrževanje, ki bi lahko vplivalo na varnost letenja, ponovno kontrolira ustrezno potrjena organizacija.

▼M1

(k) Če organizacija opravlja preglede plovnosti in izdaja ustrezno potrdilo o pregledu plovnosti za zrakoplove ELA1, ki niso udeleženi v komercialnih operacijah v skladu s točko M.A.901(l), ima osebje za pregled plovnosti, ki je usposobljeno in pooblaščen v skladu s točko M.A.901(l)1.

(l) Če je organizacija vključena v pripravo in obdelavo odobritve programa vzdrževanja za zrakoplove ELA2, ki niso udeleženi v komercialnih operacijah v skladu s točko M.A.201(e)(ii), ima usposobljeno osebje, ki lahko dokaže ustrezno znanje in izkušnje.

▼B**145.A.35 Potrditveno in podporno osebje**

(a) Poleg ustreznih zahtev iz točk 145.A.30(g) in (h) organizacija zagotovi, da potrditveno in podporno osebje primerno poznata ustrezen zrakoplov in/ali komponente, ki jih je treba vzdrževati, skupaj z organizacijskimi postopki, ki so s tem povezani. V primeru potrditvenega osebja se to doseže pred izdajo ali ponovno izdajo pooblastila za potrjevanje.

(i) „Podporno osebje“ pomeni tisto osebje, ki ima, po Prilogi III (Del 66), licenco za vzdrževanje zrakoplova kategorije B1, B2 in/ali B3 z ustreznim ratingom zrakoplova v okolju vzdrževanja v bazi, ki nima nujno pravic potrjevanja.

▼B

- (ii) „Ustrezen zrakoplov in/ali komponente“ pomeni tiste zrakoplove ali komponente, opredeljene v določenem pooblastilu za potrjevanje.
- (iii) „Pooblastilo za potrjevanje“ pomeni pooblastilo, ki ga potrditvenemu osebju izda organizacija in ki opredeljuje dejstvo, da lahko v imenu potrjene organizacije podpisujejo potrdila o sprostitvi v uporabo z omejitvami, navedenimi v takem pooblastilu.
- (b) Razen v primerih, navedenih v točkah 145.A.30(j) in 66.A.20(a)3(ii), lahko organizacija izda samo pooblastilo za potrjevanje potrditvenemu osebju v zvezi z osnovnimi kategorijami ali podkategorijami in kateri koli rating za tip zrakoplova, naveden na licenci za vzdrževanje zrakoplova, kot zahteva Priloga III (Del 66), pod pogojem da licenca ostane veljavna ves čas veljavnosti pooblastila in potrditveno osebje ostaja v skladu s Prilogo III (Del 66).
- (c) Organizacija zagotovi, da vse potrditveno osebje in podporno osebje pridobi vsaj šestmesečne izkušnje s sodelovanjem pri dejanskem ustreznem vzdrževanju zrakoplova ali komponent v katerem koli dveletnem obdobju.

Za namene te točke „sodelovanje pri dejanskem ustreznem vzdrževanju zrakoplova ali komponente“ pomeni, da je oseba delala v okolju za vzdrževanje zrakoplova ali komponent in je uresničevala pravice pooblastila za potrjevanje in/ali dejansko opravljala vzdrževanje na vsaj nekaterih sistemih za tip ali skupino zrakoplova, opredeljenih v določenem pooblastilu za potrjevanje.

- (d) Organizacija zagotovi, da je vse potrditveno osebje in podporno osebje deležno dovolj stalnega usposabljanja v vsakem dvoletnem obdobju za zagotovitev, da ima to osebje ažurirano znanje o ustrezni tehnologiji, organizacijskih postopkih in vprašanih človeškega dejavnika.
- (e) Organizacija določi program za stalno usposabljanje za potrditveno osebje in podporno osebje, vključno s postopkom za zagotavljanje skladnosti z ustreznimi točkami iz 145.A.35, kot osnovo za izdajo pooblastil za potrjevanje po tem delu potrditvenemu osebju, ter postopkom za zagotavljanje skladnosti s Prilogo III (Delom 66).
- (f) Razen ko gre za katerega od nepredvidenih primerov po točki 145.A.30(j)(5), organizacije ocenijo predvideno potrditveno osebje glede njegove kompetence, usposobljenosti in sposobnosti opravljanja dolžnosti potrjevanja po postopkih, kot so opredeljeni v priročniku, pred izdajo ali ponovno izdajo pooblastila za potrjevanje po tem delu.
- (g) Ko je potrditveno osebje izpolnilo pogoje iz točk (a), (b), (d), (f) in, kjer je ustrezno, točke (c), organizacija izda pooblastilo za potrjevanje, ki jasno določa področje uporabe in omejitve takega pooblastila. Stalna veljavnost pooblastila za potrjevanje je odvisna od stalnega izpolnjevanja točk (a), (b), (d) in, kjer je ustrezno, točke (c).

▼B

(h) Pooblastilo za potrjevanje mora biti sestavljeno v stilu, ki potrditvenemu osebju in vsaki pooblašteni osebi, ki sme zahtevati pregled pooblastila, jasno izkazuje področje uporabe. Kadar se za opredelitev področja uporabe uporabljajo kode, ima organizacija pripravljeno tolmačenje kod. „Pooblaščen osebja“ pomeni uradnike pristojnih organov, agencije in države članice in je odgovorna za pregled nad delovanjem vzdrževanega zrakoplova ali komponente.

(i) Oseba, odgovorna za sistem kakovosti, ostane v imenu organizacije odgovorna tudi za izdajo pooblastil za potrjevanje potrditvenemu osebju. Ta oseba lahko imenuje druge osebe za dejansko izdajo ali preklic pooblastil za potrjevanje v skladu s postopkom, kot je opredeljen v priročniku.

(j) Organizacija hrani evidenco vsega potrditvenega osebja in podpornega osebja ter vsebuje:

1. podrobnosti o vsaki licenci za vzdrževanje zrakoplova, posedovani po Prilogi III (Del 66), in
2. vse ustrezno zaključeno usposabljanje in
3. področje uporabe izdanih pooblastil za potrjevanje, ko je to ustrezno, in
4. podrobnosti o osebju z omejenimi ali enkratnimi pooblastili za potrjevanje.

Organizacija zadrži evidenco vsaj tri leta potem, ko je osebje iz te točke prenehalo biti zaposleno v organizaciji ali kakor hitro je bilo pooblastilo umaknjeno. Poleg tega vzdrževalna organizacija na zahtevo osebja iz te točke ob odhodu iz organizacije dostavi kopijo njihove osebne evidence.

Osebje iz te točke na zahtevo dobi dostop do svoje osebne evidence, kot je podrobno opisana zgoraj.

(k) Organizacija zagotovi potrditvenemu osebju kopijo njihovega pooblastila za potrjevanje v papirni ali elektronski obliki.

(l) Potrditveno osebje predloži svoje pooblastilo za potrjevanje kateri koli pooblašteni osebi v 24 urah.

(m) Minimalna starost potrditvenega osebja in podpornega osebja je 21 let.

(n) Imetnik licence za vzdrževanje zrakoplova kategorije A lahko izvaja pravice potrjevanja na določenem tipu zrakoplova samo potem, ko je uspešno zaključil ustrezno usposabljanje za naloge na zrakoplovu kategorije A, ki ga je izvedla ustrezno potrjena organizacija v skladu s Prilogo II (Del 145) ali Prilogo IV (Del

▼B

147). To usposabljanje vključuje praktično usposabljanje na zrakoplovu in teoretično usposabljanje, kot ustreza za vsako potrjeno nalogo. Uspešno dokončanje usposabljanja se izkaže z izpitom ali oceno na delovnem mestu, ki ju izvede organizacija.

- (o) Imetnik licence za vzdrževanje zrakoplova kategorije B2 lahko uresničuje pravice potrjevanja iz točke 66.A.20(a)(3)(ii) Priloge III (Del 66) samo potem, ko je uspešno zaključil (i) ustrezno usposabljanje za naloge na zrakoplovu kategorije A in (ii) šestmesečne dokumentirane praktične izkušnje, ki pokrivajo področje uporabe pooblastila, ki bo izdano. Usposabljanje vključuje praktično usposabljanje na zrakoplovu in teoretično usposabljanje, kot ustreza za vsako potrjeno nalogo. Uspešno dokončanje usposabljanja se izkaže z izpitom ali oceno na delovnem mestu. Usposabljanje za naloge in preverjanje znanja/oceno izvaja vzdrževalna organizacija, ki je izdala pooblastilo za potrditveno osebje. V okviru teh vzdrževalnih organizacij je mogoče pridobiti tudi praktične izkušnje.

▼M1**145.A.36 Evidence osebja za pregled plovnosti**

Organizacija evidentira vse podrobnosti v zvezi z osebjem za pregled plovnosti in ohranja veljavni seznam vsega osebja za pregled plovnosti, skupaj z obsegom odobritve, in sicer kot del priročnika organizacije po točki 145.A.70(a)6.

Organizacija hrani evidenco vsaj tri leta potem, ko osebju iz te točke preneha delovno razmerje (ali osebje preneha delati kot izvajalec ali prostovoljec) v organizaciji ali kakor hitro je bilo pooblastilo umaknjeno. Poleg tega vzdrževalna organizacija osebju iz te točke ob odhodu iz organizacije na zahtevo zagotovi izvod njihove osebne evidence.

Osebje iz te točke dobi na zahtevo dostop do svoje osebne evidence.

▼B**145.A.40 Oprema, orodje in material**

- (a) Organizacija ima na voljo in uporablja potrebno opremo, orodja in material za opravljanje potrjenega obsega dela.

1. Kjer proizvajalec opredeli določeno orodje ali opremo, organizacija uporablja to orodje ali opremo, razen če se je s pristojnim organom preko postopkov, opredeljenih v priročniku, dogovorila za drugačno orodje ali opremo.
2. Orodje in oprema morajo biti stalno na voljo, razen v primeru orodja ali opreme, ki se tako redko uporablja, da njegova stalna razpoložljivost ni potrebna. Taki primeri se podrobno opišejo v postopku iz priročnika.
3. Organizacija, potrjena za vzdrževanje v bazi, ima dovolj opreme za dostop do zrakoplova in ploščadi za pregled, ki omogočajo ustrezen pregled zrakoplova.

▼B

- (b) Organizacija zagotovi, da se vse orodje, oprema in zlasti preskusna oprema, kot je ustrezno, nadzorujejo in umerjajo v skladu z uradno priznanim standardom tako pogosto, da se zagotovi uporabnost in natančnost. Organizacija hrani evidenco o teh umerjanjih in sledljivosti po uporabljenem standardu.

145.A.42 Sprejem komponent

- (a) Vse komponente se razvrstijo in ustrezno ločijo v naslednje kategorije:

1. Komponente, ki so v zadovoljivem stanju, sproščene na obrazcu EASA 1 ali enakovrednem dokumentu, in označene v skladu s Poddelom Q Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012.
2. Neuporabne komponente, ki se vzdržujejo v skladu s tem oddelkom.
3. Nepopravljive komponente, ki so razvrščene v skladu s točko 145.A.42(d).
4. Standardni deli, ki se uporabljajo na zrakoplovu, motorju, propelerju ali drugi komponenti zrakoplova, ko so navedeni v ilustriranem katalogu delov in/ali podatkih za vzdrževanje.
5. Material, ki je surovina in potrošni material hkrati, ter se uporablja med vzdrževanjem, ko se je organizacija zadovoljivo prepričala, da izpolnjuje zahtevano specifikacijo in ima ustrezno sledljivost. Ves material mora spremljati dokumentacija, ki se jasno nanaša na določen material in vsebuje izjavo o skladnosti s specifikacijo ter oba vira, proizvodni in dobaviteljev.
6. Komponente iz točke 21.A.307(c) Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012.

- (b) Pred vgradnjo komponente organizacija zagotovi, da se ta komponenta lahko namesti, kadar se lahko uporabijo drugačna modifikacija in/ali standardi plovnostnih zahtev.

- (c) Organizacija lahko proizvede omejen obseg delov za uporabo med delom v svojih lastnih objektih, pod pogojem, da so postopki določeni v priročniku.

- (d) Komponente, ki so dosegle svojo potrjeno življenjsko dobo ali vsebujejo nepopravljivo okvaro, se razvrstijo kot nepopravljive in se jim ne dovoli ponoven vstop v sistem oskrbe s komponentami, razen če je bila potrjena omejena življenjska doba podaljšana ali pa je bila rešitev popravila potrjena v skladu s Prilogo I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012.

- (e) Komponente iz točke 21.A.307(c) Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012 se vgradijo samo, če lastnik zrakoplova meni, da so ustrezne za vgradnjo v njegov zrakoplov.

▼B**145.A.45 Podatki za vzdrževanje**

- (a) Organizacija ima pri izvajanju vzdrževanja, vključno z modifikacijami in popravili, trenutno veljavne podatke za vzdrževanje in jih uporablja. „Veljaven“ pomeni ustrezen za vsak zrakoplov, komponento ali postopek, opredeljen v seznamu ratingov za razrede, za katere je odobrena organizacija, in v vsakem seznamu zmogljivosti s tem v zvezi.

V primeru podatkov za vzdrževanje, ki jih je priskrbel operator ali stranka, organizacija te podatke ima, ko delo poteka, z izjemo potrebe po skladnosti s točko 145.A.55(c).

- (b) Za namene tega dela so veljavni podatki za vzdrževanje kateri koli od naslednjih:

1. katera koli veljavna zahteva, postopek, zahteva za delovanje ali informacije, ki jih je izdal organ, odgovoren za pregled nad delovanjem zrakoplova ali komponente;
2. vse veljavne plovnostne zahteve, ki jih je izdal organ, odgovoren za pregled nad delovanjem zrakoplova ali komponente;
3. navodila za stalno plovnost, ki so jih izdali nosilci certifikata tipa, nosilci dodatnega certifikata tipa in katera koli druga organizacija, ki mora take podatke objavljati v skladu s Prilogo I (Delom 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012, ter v primeru zrakoplova ali komponent iz tretjih držav, podatki o plovnosti, ki jih je določil organ, odgovoren za pregled nad delovanjem zrakoplova ali komponente;
4. vsak veljaven standard, med drugim standardne prakse vzdrževanja, ki jih agencija priznava kot dober standard vzdrževanja;
5. vsi veljavni podatki, izdani skladno s točko (d).

- (c) Organizacija vzpostavi postopke za zagotovitev, da se kakršen koli ugotovljen netočen, nepopoln ali dvomljiv postopek, praksa, informacije ali navodilo za vzdrževanje, vsebovano v podatkih za vzdrževanje, ki jih uporablja osebje za vzdrževanje, dokumentira in o njem obvesti avtorja podatkov za vzdrževanje.

- (d) Organizacija lahko spremeni navodila za vzdrževanje samo v skladu s postopkom, opredeljenim v priročniku vzdrževalne organizacije. V zvezi s temi spremembami organizacija pokaže, da omogočijo enakovredne ali izboljšane standarde vzdrževanja, o teh spremembah pa obvesti imetnika certifikata tipa. Navodila za vzdrževanje za namene te točke pomeni navodila, kako opraviti določeno nalogo vzdrževanja: izključujejo tehnično projektiranje popravil in sprememb.

▼B

- (e) Organizacija zagotovi enoten sistem delovnih kartic ali delovnih pol, ki se uporablja v vseh ustreznih delih organizacije. Poleg tega organizacija na delovne kartice ali pole natančno prepíše podatke za vzdrževanje, vsebovane v točkah (b) in (d), ali pa navede natančne sklice na določeno vzdrževalno nalogo ali naloge, vsebovane v teh podatkih za vzdrževanje. Delovne kartice in delovne pole so lahko računalniško izdelane in se hranijo v elektronski podatkovni bazi upoštevaje ustrezne zaščite pred nepooblaščenimi spremembami ter z rezervno elektronsko podatkovno bazo, ki se ažurira v 24 urah od vpisa v glavno računalniško podatkovno bazo. Naloge zahtevnega vzdrževanja se prepíšejo na delovne kartice ali delovne pole in nadalje razdelijo v jasne stopnje, ki zagotavljajo evidenco o zaključku naloge vzdrževanja.

Kadar organizacija zagotavlja storitve vzdrževanja operatorju zrakoplova, ki zahteva uporabo svojega sistema delovnih kartic ali delovnih pol, se lahko uporabi ta sistem delovnih kartic ali pol. V tem primeru organizacija vzpostavi postopek za zagotavljanje pravilnega izpolnjevanja delovnih kartic ali pol operatorja zrakoplova.

- (f) Organizacija zagotovi, da so vsi veljavni podatki za vzdrževanje pripravljeni za uporabo, kadar jih zahteva vzdrževalno osebje.
- (g) Organizacija vzpostavi postopek za zagotavljanje, da so podatki za vzdrževanje, ki jih nadzoruje, ažurirani. V primeru podatkov za vzdrževanje, ki jih nadzoruje in zagotavlja operator/stranka, organizacija lahko izkaže, ali da ima pismeno potrditev operatorja/stranke, da so vsi ti podatki za vzdrževanje ažurirani, ali da ima delovne naloge, ki opredeljujejo status spremembe podatkov za vzdrževanje, ki naj se uporabijo, ali lahko izkaže, da so na seznamu sprememb podatkov za vzdrževanje operatorja/stranke.

145.A.47 Načrtovanje proizvodnje

- (a) Organizacija ima sistem, ki ustreza količini in zahtevnosti dela, za načrtovanje razpoložljivosti vsega potrebnega osebja, orodja, materiala, podatkov in objektov za vzdrževanje za zagotovitev varnega dokončanja vzdrževalnega dela.
- (b) Načrtovanje nalog vzdrževanja in organiziranje izmen upošteva omejitve človekove storilnosti.
- (c) Kadar je treba predati nedokončane ali nezaključene naloge vzdrževanja zaradi izmene ali zamenjave osebja, si osebje, ki prihaja in odhaja, primerno izmenja ustrezne informacije.

▼M2**145.A.48 Izvajanje vzdrževanja**

Organizacija določi postopke, s katerimi zagotovi, da:

- (a) po zaključku vsega vzdrževanja izvede splošno preverjanje za zagotovitev, da na zrakoplovu ali komponenti niso ostala kakršna koli orodja, oprema in drugi tuji deli ali material, ter da so bile ponovno nameščene vse odstranjene panelne plošče za dostop;

▼ M2

- (b) se po vsaki kritični nalogi vzdrževanja izvede metoda za zajemanje napak;
- (c) se čim bolj zmanjšata tveganje večkratnih napak med vzdrževanjem in tveganje ponavljanja napak pri enakih nalogah vzdrževanja in
- (d) se oceni škoda ter izvedejo modifikacije in popravila, pri čemer se uporabljajo podatki iz točke M.A.304.

▼ B**145.A.50 Potrjevanje vzdrževanja**

- (a) Potrdilo o sprostitvi v uporabo izda ustrezno pooblaščen potrditveno osebo v imenu organizacije, ko je bilo ugotovljeno, da je organizacija vse naročeno vzdrževanje pravilno opravila v skladu s postopki iz točke 145.A.70 ob upoštevanju razpoložljivosti in uporabe podatkov za vzdrževanje, opredeljenih v točki 145.A.45, in da niso znane neskladnosti, ki ogrožajo varnost letenja.
- (b) Potrdilo o sprostitvi v uporabo se izda pred letom ob zaključku kakršnega koli vzdrževanja.
- (c) Na nove okvare ali nepopolne delovne naloge za vzdrževanje, ugotovljene med navedenim vzdrževanjem, se opozori operatorja zrakoplova s posebnim namenom pridobitve soglasja za odpravo teh okvar ali dopolnitev manjkajočih elementov delovnega naloga za vzdrževanje. V primeru, ko operator zrakoplova zavrne izvedbo tega vzdrževanja po tej točki, se uporablja točka (e).
- (d) Potrdilo o sprostitvi v uporabo se izda ob zaključku kakršnega koli vzdrževanja na komponenti v času, ko ni na zrakoplovu. Dovoljenje za sprostitev v uporabo „obrazec EASA 1“ iz Dodatka II k Prilogi I (Del M) predstavlja potrdilo o sprostitvi komponente v uporabo, razen če v točki M.A.502(b) ali točki M.A.502(e) ni drugače določeno. Ko organizacija zadrži komponento za lastno uporabo, obrazec EASA 1 ni nujno potreben, odvisno od notranjih postopkov organizacije za sprostitev, opredeljenih v priročniku.
- (e) Ko organizacija ne more izpolniti vsega naročenega vzdrževanja, lahko z odstopanjem od točke (a) izda potrdilo o sprostitvi v uporabo v okviru potrjenih omejitev zrakoplova. Organizacija to dejstvo vpiše v potrdilo o sprostitvi zrakoplova v uporabo pred izdajo tega potrdila.
- (f) Z odstopanjem od točk (a) in 145.A.42, ko je zrakoplov prizemljen na lokaciji, ki ni glavna lokacija za linijsko vzdrževanje ali glavna lokacija za vzdrževanje v bazi, ker ni na voljo komponente z ustreznim dovoljenjem o sprostitvi, je dovoljeno začasno namestiti komponento brez ustreznega dovoljenja o sprostitvi za največ 30 ur letenja ali dokler se zrakoplov prvič ne vrne na glavno lokacijo za linijsko vzdrževanje ali glavno lokacijo za vzdrževanje v bazi, kar nastopi prej, pri čemer je treba upoštevati soglasje operatorja

▼ B

zrakoplova, omenjena komponenta pa mora imeti ustrezno dovoljenje o sprostitvi ter sicer izpolnjevati vse veljavne zahteve za vzdrževanje in delovanje. Te komponente se odstranijo do podpisane roka, razen če je bilo medtem pridobljeno ustrezno dovoljenje o sprostitvi po točkah (a) in 145.A.42.

▼ M1**145.A.55 Evidenci o vzdrževanju in pregledu plovnosti**

- (a) Organizacija evidentira vse podrobnosti o opravljenem vzdrževalnem delu. Organizacija obdrži vsaj evidenco, potrebno za dokazovanje, da so bile izpolnjene vse zahteve za izdajanje potrdila o sprostitvi v obratovanje, vključno s podizvajalčevimi dokumenti o sprostitvi, ter za izdajanje potrdila o pregledu plovnosti in priporočila.

▼ B

- (b) Organizacija operatorju zrakoplova zagotovi kopijo vsakega potrdila o sprostitvi v uporabo skupaj s kopijo kakršnih koli podatkov o specifičnem popravilu/modifikaciji, uporabljenih za opravljena popravila/modifikacije.

- (c) ► **M1** Organizacija obdrži izvod vse podrobne evidence o vzdrževanju in s tem povezanih podatkov za vzdrževanje tri leta od datuma, ko je organizacija zrakoplov ali komponento, na katero se delo nanaša, sprostila v obratovanje. Poleg tega obdrži izvod vse evidence v zvezi z izdajanjem priporočil in potrdil o pregledu plovnosti tri leta od datuma njihove izdaje ter zagotovi izvod teh dokumentov lastniku zrakoplova. ◀

1. Evidenca po tej točki se hrani na način, ki zagotavlja zaščito pred poškodbami, spremembo in krajo.

2. Računalniške rezervne kopije na diskih, trakovih itd. se hranijo na drugi lokaciji in ne tam, kjer se hranijo delovni diski, trakovi itd., v okolju, ki zagotavlja, da ostanejo v dobrem stanju.

▼ M1

3. Kadar organizacija, potrjena po tej prilogi (Del 145), zaključi svoje delovanje, se vsa obdržana evidenca o vzdrževanju, ki zajema zadnja tri leta, odpošlje zadnjemu lastniku ali stranki zadevnega zrakoplova ali komponente ali pa se hrani, kot opredeljuje pristojni organ.

▼ B**145.A.60 Javljanje dogodkov**

- (a) Organizacija poroča pristojnemu organu, državi registracije in organizaciji, odgovorni za projektiranje zrakoplova ali komponente, o kakršnem koli ugotovljenem stanju zrakoplova ali komponente, ki je povzročilo ali lahko povzroči nevarno stanje, ki resno ogroža varnost letenja.

- (b) Organizacija vzpostavi notranji sistem poročanja o dogodkih, kot je podrobno opisan v priročniku, da omogoči zbiranje in ovrednotenje teh poročil, vključno z oceno in izvlečki teh dogodkov, o katerih je treba poročati po točki (a). S tem postopkom se ugotovljajo neugodni trendi, korektivni ukrepi, ki jih je organizacija

▼B

sprejela ali jih mora sprejeti za obravnavo pomanjkljivosti, in vključuje ovrednotenje vseh znanih ustreznih informacij v zvezi s temi dogodki ter metodo za razpošiljanje informacij po potrebi.

- (c) Organizacija izdela poročila na obrazcu in na način, ki ga določa agencija, ter zagotovi, da vsebuje vse ustrezne informacije o stanju in rezultate ovrednotenja, ki so organizaciji poznani.
- (d) Kadar komercialni operator sklene pogodbo z organizacijo za opravljanje vzdrževanja, organizacija operatorju poroča tudi o vsakem stanju, ki vpliva na operatorjev zrakoplov ali komponento.
- (e) Organizacija ta poročila izdela in predloži kakor hitro je izvedljivo, vendar v vsakem primeru v 72 urah, ko je organizacija ugotovila stanje, na katerega se poročilo nanaša.

145.A.65 **Politika varnosti in kakovosti, postopki vzdrževanja in sistem kakovosti**

- (a) Organizacija določi politiko varnosti in kakovosti, ki jo organizacija vključi v priročnik po točki 145.A.70.

▼M2

- (b) Organizacija določi postopke, o katerih se je dogovorila s pristojnim organom, pri čemer upošteva človeške dejavnike in človeško učinkovitost, da se zagotovijo dobre vzdrževalne prakse in skladnost z veljavnimi zahtevami iz točk 145.A.25 do 145.A.95. Postopki iz te točke

1. zagotavljajo, da se organizacija in organizacija, ki zahteva vzdrževanje, dogovorita o jasnem delovnem nalogu ali pogodbi za jasno določitev vzdrževanja, ki ga je treba opraviti, da se lahko zrakoplovi in komponente sprostijo v obratovanje v skladu s točko 145.A.50; in
2. pokrivajo vse vidike izvedbe vzdrževanja, vključno z zagotavljanjem in nadzorom specializiranih storitev, ter določajo standarde, po katerih namerava organizacija delovati.

▼B

- (c) Organizacija vzpostavi sistem kakovosti, ki vključuje naslednje:

1. neodvisne revizije za spremljanje skladnosti z zahtevanimi standardi za zrakoplov/komponente zrakoplova in ustreznosti postopkov za zagotovitev, da ti postopki omogočijo dobre prakse vzdrževanja in plovev zrakoplov/komponente zrakoplova. V najmanjši organizaciji se lahko za neodvisni revizijski del sistema kakovosti sklene pogodbo z drugo organizacijo, potrjeno po tem delu, ali osebo z ustreznim tehničnim znanjem in dokazanimi zadovoljivimi revizijskimi izkušnjami in

▼ B

2. sistem sporočanja povratnih informacij o kakovosti osebam ali skupini oseb, opredeljenih v točki 145.A.30(b), in predvsem odgovornemu vodji, ki zagotavlja, da se opravi pravilno in pravočasno korektivno ukrepanje kot odziv na poročila, ki so rezultat neodvisnih revizij, določenih za izpolnjevanje točke (1).

145.A.70 Priročnik vzdrževalne organizacije

- (a) „Priročnik vzdrževalne organizacije“ pomeni dokument ali dokumente, ki vsebujejo gradivo z opredelitvijo obsega dela, za katerega se šteje, da predstavlja odobritev, in kažejo, kako namerava organizacija izpolnjevati to prilogo (Del 145). Organizacija pristojnemu organu zagotovi priročnik vzdrževalne organizacije, ki vsebuje vsaj naslednje informacije:

1. izjava, ki jo je podpisal odgovorni vodja in potrjuje, da priročnik vzdrževalne organizacije in priročniki s tem v zvezi, na katere se sklicuje, opredeljujejo skladnost organizacije s to prilogo (Del 145) in se bodo vedno upoštevali. Kadar odgovorni vodja ni glavni direktor organizacije, potem glavni direktor sopodpiše izjavo;
2. politika kakovosti in varnosti organizacije, kot je opredeljeno v točki 145.A.65;
3. naziv(-i) in ime(-na) oseb, imenovanih po točki 145.A.30(b);
4. dolžnosti in odgovornosti oseb, imenovanih po točki 145.A.30(b), vključno z zadevami, na katerih lahko v imenu organizacije delajo neposredno s pristojnim organom;
5. organizacijski diagram, ki kaže ustrezne verige odgovornosti med osebami, imenovanimi po točki 145.A.30(b);

▼ M1

6. seznam potrditvenega in podpornega osebja ter, če je ustrezno, osebja za pregled plovnosti in osebja, odgovornega za pripravo in obdelavo programa vzdrževanja, z obsegom odobritve;

▼ B

7. splošen opis virov delovne sile;
8. splošen opis zmogljivosti, ki se nahajajo na vsakem naslovu, opredeljenem v potrdilu o odobritvi organizacije;
9. specifikacija obsega dela organizacije, ki se nanaša na obseg odobritve;
10. postopki obveščanja iz točke 145.A.85 za organizacijske spremembe;
11. postopek za spremembo priročnika vzdrževalne organizacije;

▼ M1

12. postopki in sistem kakovosti, ki jih je organizacija določila v skladu s točkami 145.A.25 do 145.A.90, ter kateri koli dodatni postopek, uporabljen v skladu s Prilogo I (Del M);

▼B

13. seznam komercialnih operatorjev, kjer je ustrezno, ki jim organizacija zagotavlja storitve vzdrževanja zrakoplova;
 14. seznam organizacij podizvajalk, kjer je ustrezno, kot je opredeljeno v točki 145.A.75(b);
 15. seznam lokacij za linijsko vzdrževanje, kjer je ustrezno, kot je opredeljeno v točki 145.A.75(d);
 16. seznam organizacij, s katerimi je bila sklenjena pogodba, kjer je ustrezno.
- (b) Priročnik se po potrebi spreminja, da ostaja ažuren opis organizacije. Priročnik in nadaljnje spremembe odobri pristojni organ.
- (c) Ne glede na točko (b) se lahko manjše spremembe priročnika odobrijo s pomočjo postopka spremembe priročnika (v nadaljnjem besedilu: neposredna odobritev).

145.A.75 Privilegiji organizacije

V skladu s priročnikom je organizacija upravičena do izvajanja naslednjih nalog:

- (a) vzdržuje vsak zrakoplov in/ali komponento, za katero je potrjena, na lokacijah, opredeljenih v potrdilu o odobritvi in v priročniku;
- (b) se dogovori za vzdrževanje katerega koli zrakoplova ali komponente, za katerega je potrjena, z drugo organizacijo, ki dela pod njenim sistemom kakovosti. To se nanaša na delo, ki ga opravlja organizacija, ki sama ni ustrezno potrjena za opravljanje takega vzdrževanja po tem delu in je omejena na obseg del, dovoljenih po postopkih iz točke 145.A.65(b). Ta obseg del ne vključuje kontrole vzdrževanja na zrakoplovu v bazi, popolne kontrole vzdrževanja v delavnici ali obnove motorja ali motorjevega modula;
- (c) vzdržuje vsak zrakoplov in/ali komponento, za katero je potrjena, na kateri koli lokaciji, pod pogojem, da potreba po tem vzdrževanju izhaja iz neuporabnosti zrakoplova ali iz potrebe po podpiranju občasnega linijskega vzdrževanja ob upoštevanju pogojev iz priročnika;
- (d) vzdržuje vsak zrakoplov in/ali komponento, za katere je potrjena, na lokaciji, določeni kot lokacija za linijsko vzdrževanje, ki lahko podpira manjše vzdrževanje, in samo če priročnik organizacije dovoljuje to dejavnost in navaja te lokacije;
- (e) izdaja potrdila o sprostitvi v uporabo ob zaključku vzdrževanja v skladu s točko 145.A.50;
- (f) Če je to posebej odobreno, za zrakoplove ELA1, ki niso udeleženi v komercialnih operacijah,

▼M1

▼ M1

1. opravi preglede plovnosti in izda ustrezno potrdilo o pregledu plovnosti pod pogoji iz točke M.A.901(l) in
 2. opravi preglede plovnosti in izda ustrezno priporočilo pod pogoji iz točke M.A.901(l) ter točke M.A.904(a)2 in (b).
- (g) Pripravi program vzdrževanja in obdela njegovo odobritev, tako da je skladna s točko M.A.302 za zrakoplove ELA2, ki niso udeleženi v komercialnih operacijah, pod pogoji iz točke M.A.201(e)(ii) ter omejena na ratinge zrakoplova, navedene v potrdilu o odobritvi.

▼ B**145.A.80 Omejitve organizacije**

Organizacija vzdržuje zrakoplov ali komponento, za katere je potrjena, samo kadar so na voljo vsi potrebni objekti, oprema, orodje, material, podatki za vzdrževanje in potrditveno osebje.

145.A.85 Spremembe organizacije

Organizacija pristojni organ obvesti o vsakem predlogu za opravljanje katere koli od naslednjih sprememb, preden se te spremembe izvršijo, da bi se pristojnemu organu omogočilo, da določi stalno skladnost s tem delom in spremeni, če je treba, potrdilo o odobritvi, razen v primeru predlaganih sprememb oseb, ki jih vodstvo ne pozna vnaprej, ko je treba te spremembe sporočiti ob prvi priliki:

1. ime organizacije;
2. glavni kraj organizacije;
3. dodatni kraji organizacije;
4. odgovorni vodja;
5. katere koli osebe, imenovane po točki 145.A.30(b);

▼ M1

6. objekti, oprema, orodje, material, postopki, področje dela, potrditveno osebje in osebje za pregled plovnosti, ki bi lahko vplivali na odobritev.

▼ B**145.A.90 Stalna veljavnost**

- (a) Odobritev se izda z neomejenim trajanjem. Ostaja veljavna pod pogojem, da:
 1. organizacija ostaja skladna s Prilogo II (Del 145) v skladu z določbami, ki se nanašajo na obravnavanje ugotovitev, kot je opredeljeno v točki 145.B.50, in
 2. se pristojnemu organu odobri dostop do organizacije za določitev stalne skladnosti s tem delom in

▼B

3. potrdilo ni umaknjeno ali preklicano.

- (b) Ob umiku ali preklicu se potrdilo o odobritvi pristojnemu organu vrne.

145.A.95 Ugotovitve

- (a) Ugotovitev 1. stopnje je vsako pomembno neizpolnjevanje zahtev iz te priloge (Del 145), ki znižuje varnostni standard in resno ogroža varnost letenja.
- (b) Ugotovitev 2. stopnje je vsako neizpolnjevanje zahtev iz te priloge (Del 145), ki bi lahko znižalo varnostni standard in mogoče ogrozilo varnost letenja.
- (c) Po prejemu obvestila o ugotovitvah v skladu s točko 145.B.50 nosilec potrdila vzdrževalne organizacije opredeli načrt za korektivno ukrepanje in korektivno ukrepanje pristojnemu organu zadovoljivo izkaže v roku, dogovorjenem s tem organom.

*ODDELEK B***POSTOPEK ZA PRISTOJNE ORGANE****145.B.01 Področje uporabe**

Ta oddelek določa upravne postopke, ki jim pristojni organ sledi pri izvajanju svojih nalog in odgovornosti v zvezi z izdajo, podaljšanjem, spremembo, začasnim odvzemom ali preklicem odobritev vzdrževalne organizacije po tej prilogi (Del 145).

145.B.10 Pristojni organ**1. Splošno**

Država članica imenuje pristojni organ, ki so mu dodeljene odgovornosti za izdajo, podaljšanje, spremembo, začasno ukinitve ali preklic odobritve za vzdrževanje. Ta pristojni organ vzpostavi dokumentirane postopke in organizacijsko strukturo.

2. Viri

Število osebja ustreza za opravljanje zahtev, kot so podrobno opisane v tem oddelku.

3. Kvalifikacije in usposabljanje

Osebe, ki se ukvarja z odobritvami po tej prilogi (Del 145), mora:

- (a) imeti ustrezne kvalifikacije in vse potrebno znanje, izkušnje in usposabljanje za opravljanje dodeljenih nalog;
- (b) biti ustrezno deležno usposabljanja/stalnega usposabljanja po tej prilogi (Del 145), vključno s predvidenim pomenom in standardom.

4. Postopki

Pristojni organ določi postopke, ki podrobno opisujejo, kako se dosega skladnost s tem oddelkom B.

Postopke je treba za zagotavljanje stalne skladnosti pregledovati in spreminjati.

▼B**145.B.15 Organizacije, ki se nahajajo v več državah članicah**

Kjer se objekti za vzdrževanje nahajajo v več kot eni državi članici, se morata preiskava in stalen pregled nad odobritvijo opravljati v povezavi s pristojnimi organi držav članic, na katerih ozemlju se objekti za vzdrževanje nahajajo.

145.B.20 Začetna odobritev

1. Pod pogojem, da se izpolnjujejo zahteve točk 145.A.30(a) in (b), pristojni organ prosilcu pismeno formalno navede svoje sprejemanje osebja, opredeljenega v točkah 145.A.30(a) in (b).
2. Pristojni organ preveri, da se postopki, opredeljeni v priročniku vzdrževalne organizacije, skladajo s to prilogo (Del 145), in preveri, da odgovorni vodja podpiše izjavo o obvezi.
3. Pristojni organ preveri, da organizacija izpolnjuje zahteve te priloge (Del 145).
4. Srečanje z odgovornim vodjo se skliče vsaj enkrat med preiskavo za odobritev za zagotovitev, da v celoti razume pomen odobritve in razlog za podpis obveze o priročniku organizacije za skladnost s postopki, opredeljenimi v priročniku organizacije.
5. Vse ugotovitve se organizaciji pismeno potrdijo.
6. Pristojni organ evidentira vse ugotovitve, zaključna ukrepanja (potrebna ukrepanja za zaključek ugotovitve) in priporočila.
7. Za začetno odobritev se morajo vse ugotovitve popraviti, preden je odobritev mogoče izdati.

145.B.25 Izdaja odobritve

1. Pristojni organ formalno odobri priročnik organizacije ter prosilcu izda potrdilo o odobritvi na obrazcu 3, ki vključuje ratinge odobritve. Pristojni organ potrdilo izda samo, ko organizacija izpolnjuje to prilogo (Del 145).
2. Pristojni organ navede pogoje odobritve na potrdilu o odobritvi, obrazcu 3.
3. Sklicna številka je vključena na potrdilo o odobritvi, obrazec 3, na način, ki ga opredeljuje agencija.

145.B.30 Podaljšanje odobritve

Podaljšanje odobritve se spremlja po veljavnem postopku „začetne odobritve“ po točki 145.B.20. Poleg tega:

1. Pristojni organ hrani in ažurira programski seznam potrjenih vzdrževalnih organizacij pod svojim nadzorom, datume, kdaj so obiski zaradi revizije predpisani in kdaj so bili obiski opravljeni.

▼B

2. Vsaka organizacija se v celoti pregleda glede izpolnjevanja te priloge (Del 145) v obdobjih, ki ne presegajo 24 mesecev.
3. Srečanje z odgovornim vodjo se skliče vsaj enkrat vsakih 24 mesecev za zagotovitev, da ostaja obveščen o vseh pomembnih zadevah, ki so se pojavile med revizijami.

145.B.35 Spremembe

1. Pristojni organ od organizacije prejme obvestilo o vseh predlaganih spremembah, kot je navedeno v točki 145.A.85.

Pristojni organ mora za kakršno koli spremembo organizacije izpolnjevati veljavne določbe točk, povezane z začetnim procesom.

2. Pristojni organ lahko predpiše pogoje, po katerih sme organizacija delovati med takimi spremembami, razen če ugotovi, da je treba odobritev začasno ukiniti.

145.B.40 Spremembe priročnika vzdrževalne organizacije

Za vse spremembe priročnika vzdrževalne organizacije:

1. V primeru, ko se spremembe neposrednoodobrijo v skladu s točko 145.A.70(b), pristojni organ preveri, da so postopki, opredeljeni v priročniku, skladni s Prilogo II (Del 145), preden odobreno organizacijo formalno obvesti o odobritvi.
2. Če se za odobritev sprememb uporabi postopek posredne odobritve v skladu s točko 145.A.70(c), pristojni organ zagotovi, (i) da spremembe ostanejo manjše in (ii) da ima primeren nadzor nad odobritvijo sprememb za zagotovitev, da te ostanejo skladne z zahtevami Priloge II (Del 145).

145.B.45 Preklic, začasna ukinitve in omejitve odobritve

Pristojni organ:

- (a) začasno ukine odobritev iz utemeljenih razlogov v primeru potencialne ogroženosti varnosti ali;
- (b) začasno ukine, prekliče ali omeji odobritev po točki 145.B.50.

145.B.50 Ugotovitve

- (a) Kadar se med revizijami ali na drug način najdejo dokazila, ki kažejo neskladnost z zahtevami te priloge (Del 145), pristojni organ opravi naslednja ukrepanja:
 1. Za ugotovitve 1. stopnje pristojni organ takoj ukrepa, tako da v celoti ali deloma prekliče, omeji ali začasno ukine, odvisno od obsega ugotovitve 1. stopnje, odobritev vzdrževalne organizacije, dokler organizacija ne izvede uspešnega korektivnega ukrepa.
 2. Za ugotovitve 2. stopnje mora rok za popravno ukrepanje, ki ga določi pristojni organ, ustrezati vrsti ugotovitve, v vsakem primeru pa na začetku ne sme presegati treh mesecev. V

▼B

določenih okoliščinah in upošteva vrsto ugotovitve lahko pristojni organ podaljša trimesečno obdobje ob zadovoljivem načrtu ukrepanja, dogovorjenem s pristojnim organom.

- (b) Pristojni organ v primeru neizpolnjevanja časovnega obsega, ki ga je odobril, ukrepa za začasno popolno ali delno ukinitve odobritve.

145.B.55 Vodenje evidence

1. Pristojni organi vzpostavijo sistem vodenja evidence po merilih minimalnega hranjenja, ki dovoljuje ustrezno sledljivost postopka izdaje, podaljšanja, spremembe, začasne ukinitve ali preklica vsake posamezne odobritve organizacije.
2. Evidenca vsebuje vsaj:
 - (a) zahtevek za odobritev organizacije, vključno s podaljšanjem odobritve,
 - (b) program pristojnega organa za stalen pregled nad delovanjem, vključno z vso revizijsko evidenco,
 - (c) potrdilo o odobritvi organizacije, vključno s kakršnimi koli spremembami,
 - (d) kopijo revizijskega programa, ki navaja datume, kdaj so revizije predpisane in kdaj so bile opravljene,
 - (e) kopije vsega formalnega dopisovanja, vključno z obrazcem 4 ali enakovrednim obrazcem,
 - (f) podrobnosti o morebitnih izjemah in ukrepanju(ih) za uveljavljanje,
 - (g) kakršne koli druge obrazce z revizijskimi poročili pristojnega organa,
 - (h) priročnike vzdrževalne organizacije.
3. Minimalno obdobje hranjenja gornje evidence znaša štiri leta.
4. Pristojni organ lahko izbere uporabo papirnega ali računalniškega sistema ali pa kombinacijo obeh, pri čemer upošteva ustrezne kontrole.

145.B.60 Izjeme

Vse izjeme, odobrene po členu 10(3) Uredbe (ES) št. 216/2008), pristojni organ dokumentira in zadrži.

Dodatek I

Dovoljenje za sprostitev v uporabo – EASA obrazec 1

Uporabljajo se določbe Dodatka II k Prilogi I (Del M).

▼B

Dodatek II

Sistem ratingov in razredov, ki se uporablja za odobritev vzdrževalnih organizacij iz Poddela F Priloge I (Del M) in iz Priloge II (Del 145)

Uporabljajo se določbe Dodatka IV k Prilogi I (Del M).

Dodatek III

Odobritev vzdrževalne organizacije iz Priloge II (Del 145)

Stran 1 od 2

[DRŽAVA ČLANICA (*)]
Članica Evropske unije (**)

POTRDILO O ODOBREDITVI VZDRŽEVALNE ORGANIZACIJE

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*)].145.XXXX

V skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbo Komisije (EU) št. 1321/2014, ki sta trenutno v veljavi, ter ob upoštevanju spodaj navedenih pogojev [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)] potrjuje, da je:

[IME IN NASLOV PODJETJA]

vzdrževalna organizacija v skladu z oddelkom A Priloge II (Del 145) Uredbe (EU) št. 1321/2014, odobrena za vzdrževanje proizvodov, delov in naprav, navedenih v priloženem seznamu odobritev, in izdajanje ustreznih potrdil o sprostitvi v obratovanje z uporabo navedenih sklicev ter, ko je tako določeno, izdajanje priporočil in potrdil o pregledu plovnosti po pregledu plovnosti, kot je določeno v točki M.A.901(l) Priloge I (Dela M) k isti uredbi, za zrakoplove, navedene v priloženem seznamu odobritev.

POGOJI:

1. ta odobritev je omejena na tisto, navedeno v oddelku o obsegu dela v priročniku potrjene vzdrževalne organizacije iz oddelka A Priloge II (Del 145), in
2. ta odobritev zahteva skladnost s postopki, opredeljenimi v priročniku potrjene vzdrževalne organizacije, in
3. ta odobritev je veljavna, dokler je potrjena vzdrževalna organizacija skladna s Prilogo II (Del 145) k Uredbi (EU) št. 1321/2014;
4. če so zgoraj navedeni pogoji izpolnjeni, ta odobritev velja za nedoločen čas, razen če je bila predhodno umaknjena, nadomeščena, začasno ukinjena ali preklicana.

Datum prvotne izdaje:

Datum te spremembe:

Št. spremembe:

Podpis:

Za pristojni organ: [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)]

Obrazec EASA 3-145, 3. izdaja

(*) Ali EASA, če je pristojni organ EASA.

(**) Črtati za države, ki niso članice EU, ali za agencijo EASA.

Stran 2 od 2

SEZNAM ODOBRITEV VZDRŽEVALNE ORGANIZACIJE

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*)].145.[XXXX]

Organizacija: [IME IN NASLOV PODJETJA]

RAZRED	RATING	OMEJITEV	V BAZI	LINIJSKO
ZRAKOPLOV (**)	(***)	(****)	[DA/NE] (**)	[DA/NE] (**)
	(***)	(****)	[DA/NE] (**)	[DA/NE] (**)
MOTORJI (**)	(***)	(****)	[DA/NE] (**)	[DA/NE] (**)
	(***)	(****)	[DA/NE] (**)	[DA/NE] (**)
KOMPONENTE, RAZEN KOMPLETNIH MOTORJEV IN POMOŽNIH AGREGATOV (**)	(***)	(***)		
	(***)	(***)		
	(***)	(***)		
	(***)	(***)		
	(***)	(***)		
	(***)	(***)		
SPECIALIZIRANE STORITVE (**)	(***)	(***)		
	(***)	(***)		

Ta seznam odobritev je omejen na proizvode, dele in naprave ter dejavnosti, opredeljene v oddelku o obsegu dela v priložniku potrjene vzdrževalne organizacije.

Sklic priložnika vzdrževalne organizacije:

Datum prvotne izdaje:

Datum zadnje odobrene spremembe: Št. spremembe:

Podpis:

Za pristojni organ: [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)]

Obrazec EASA 3-145, 3. izdaja

(*) Ali EASA, če je pristojni organ EASA.

(**) Če organizacija ni potrjena, ustrezno črtajte.

(***) Navedite ustrezni rating in omejitev.

(****) Navedite ustrezno omejitev in, ali je izdajanje priporočil in potrdil o pregledu plovnosti dovoljeno ali ne (mogoče le za zrakoplove ELA1, ki niso udeleženi v komercialnih operacijah, ko organizacija opravi pregled plovnosti skupaj z letnim pregledom, vključenim v program vzdrževanja).

▼B*Dodatek IV***Pogoji za uporabo osebja, ki ni kvalificirano v skladu s Prilogo III (Del 66)
iz točk 145.A.30(j) 1 in 2**

1. Za potrditveno osebje, ki izpolnjuje vse naslednje pogoje, se šteje, da izpolnjuje namen točke 145.A.30(j)(1) in (2):
 - (a) Oseba ima licenco ali pooblastilo potrditvenega osebja, izdano po nacionalnih predpisih popolnoma v skladu s Prilogo 1 ICAO.
 - (b) Obseg dela osebe ne presega obsega dela, ki ga opredeljuje nacionalna licenca ali pooblastilo potrditvenega osebja, kar koli je najbolj omejevalno.
 - (c) Oseba izkazuje, da je bila na usposabljanju o človeških dejavnikih in letalski zakonodaji iz modulov 9 in 10 Dodatka I k Prilogi III (Del 66).
 - (d) Oseba izkazuje petletne izkušnje z vzdrževanjem za potrditveno osebje za linijsko vzdrževanje ter osemletne izkušnje za potrditveno osebje za vzdrževanje v bazi. Osebe, katerih potrjene naloge ne presegajo nalog potrditvenega osebja po Delu 66, kategorija A, pa morajo izkazati samo tri leta izkušenj z vzdrževanjem.
 - (e) Potrditveno osebje za linijsko vzdrževanje in podporno osebje za vzdrževanje v bazi izkažeta, da sta bila deležna usposabljanja za tip zrakoplova in da sta opravila izpit na ravni kategorije B1, B2 ali B3, kot je ustrezno, iz Dodatka III k Prilogi III (Del 66) za vsak tip zrakoplova v področju uporabe dela iz točke (b). Osebe, katerih področje uporabe dela ne presega področja uporabe dela potrditvenega osebja kategorije A, pa so lahko deležne usposabljanja za nalogo namesto celotnega usposabljanja za tip zrakoplova.
 - (f) Potrditveno osebje za vzdrževanje v bazi izkaže, da je bilo deležno usposabljanja za tip zrakoplova in da je opravilo izpit na ravni kategorije C iz Dodatka III k Prilogi III (Del 66) za vsak tip zrakoplova v področju uporabe dela iz točke (b), usposabljanje in preverjanje znanja, razen za prvi tip zrakoplova, pa se izvajata na ravni kategorije B1, B2 ali B3 Dodatka III.
2. Zaščitene pravice
 - (a) Osebje, ki je pridobilo pravice pred začetkom veljavnosti ustreznih zahtev iz Priloge III (del 66), lahko te pravice še naprej izvaja, ne da bi morale izpolnjevati točke 1(c) do 1(f).
 - (b) Po tem datumu je potrditveno osebje, ki želi razširiti obseg svojega pooblastila, tako da bo vključevalo dodatne pravice, v skladu s točko 1.
 - (c) Ne glede na točko 2(b) zgoraj v primeru dodatnega usposabljanja za tip zrakoplova ni potrebno izpolnjevanje točk 1(c) in 1(d).

▼B*PRILOGA III***(Del 66)**

VSEBINA

66.1 Pristojni organ

ODDELEK A – TEHNIČNE ZAHTEVE

PODDEL A – LICENCA ZA VZDRŽEVANJE ZRAKOPLOVOV

66.A.1 Področje uporabe

66.A.3 Kategorije licenc

66.A.5 Skupine zrakoplovov

66.A.10 Zahteva

66.A.15 Upravičenost

66.A.20 Pravice

66.A.25 Zahteve glede osnovnega znanja

66.A.30 Zahtevane osnovne izkušnje

66.A.40 Stalna veljavnost licence za vzdrževanje zrakoplova

66.A.45 Odobritev ratingov za zrakoplov

66.A.50 Omejitve

66.A.55 Dokazilo o usposobljenosti

66.A.70 Določbe o konverziji

ODDELEK B – POSTOPKI ZA PRISTOJNE ORGANE

PODDEL A – SPLOŠNO

66.B.1 Področje uporabe

66.B.10 Pristojni organ oblasti

66.B.20 Vodenje evidenc

66.B.25 Medsebojna izmenjava informacij

66.B.30 Oprostitve

PODDEL B – IZDAJA LICENCE ZA VZDRŽEVANJE ZRAKOPLOVA

66.B.100 Postopek, po katerem pristojni organ izdaja licenco za vzdrževanje zrakoplova

66.B.105 Postopek za izdajo licence za vzdrževanje zrakoplova preko odobrene vzdrževalne organizacije po Delu 145

66.B.110 Postopek za spremembo licence za vzdrževanje zrakoplova za vključitev dodatne osnovne kategorije ali podkategorije

▼B

66.B.115 Postopek za spremembo licence za vzdrževanje zrakoplova za vključitev ratinga za zrakoplov ali odpravo omejitev

66.B.120 Postopek za obnovitev veljavnosti licence za vzdrževanje zrakoplova

66.B.125 Postopek za konverzijo licenc, vključno s skupinskimi ratingi

66.B.130 Postopek za neposredno odobritev usposabljanja za tip zrakoplova

PODDEL C – IZPITI

66.B.200 Izpit, ki ga vodi pristojni organ

PODDEL D – KONVERZIJA KVALIFIKACIJ ZA POTRINITVENO OSEBJE

66.B.300 Splošno

66.B.305 Poročilo o konverziji za nacionalne kvalifikacije

66.B.310 Poročilo o konverziji za pooblastila potrjenih vzdrževalnih organizacij

PODDEL E – KREDITNE TOČKE ZA OPRAVLJENE IZPITE

66.B.400 Splošno

66.B.405 Poročilo o kreditnih točkah za opravljene izpite

66.B.410 Veljavnost kreditnih točkah za opravljene izpite

PODDEL F – STALEN PREGLED

66.B.500 Preklic, začasna ukinitve ali omejitve licence za vzdrževanje zrakoplova

DODATKI

Dodatek I – Zahteve glede osnovnega znanja

Dodatek II – Standard osnovnega izpita

Dodatek III – Standard usposabljanja za tip zrakoplova in izpitni standard. Usposabljanje na delovnem mestu

Dodatek IV – Zahtevane izkušnje za podaljšanje licence za vzdrževanje zrakoplova

Dodatek V – Obrazec za zahtevek – obrazec EASA 19

Dodatek VI – Licenca za vzdrževanje zrakoplova iz Priloge III (Del 66)

66.1 Pristojni organ

(a) Za namene te priloge (Del 66) je pristojni organ:

1. organ, ki ga imenuje država članica in ga oseba najprej zaprosi za izdajo licence za vzdrževanje zrakoplova, ali

▼B

2. organ, ki ga je imenovala druga država članica, če gre za drug organ, v skladu s sporazumom z organom iz točke 1. V tem primeru se prekliče licenca iz točke 1, prenesejo se vse evidence iz točke 66.B.20, na podlagi teh evidenc pa se izda nova licenca.

(b) Agencija je odgovorna za opredelitev:

1. seznama tipov zrakoplova in
2. katere kombinacije konstrukcije zrakoplovov/motorjev se vključijo v posamezen rating za tip zrakoplova.

*ODDELEK A***TEHNIČNE ZAHTEVE****PODDEL A***VZDRŽEVANJE ZRAKOPLOVA***66.A.1 Področje uporabe**

Ta oddelek določa licenco za vzdrževanje zrakoplova ter pogoje njene uporabe, izdaje in nadaljevanja veljavnosti.

66.A.3 Kategorije licenc

(a) Licence za vzdrževanje zrakoplova vključujejo naslednje kategorije:

- Kategorija A
- Kategorija B1
- Kategorija B2
- Kategorija B3
- Kategorija C

(b) Kategoriji A in B1 sta nadalje razdeljeni v podkategorije, ki se nanašajo na kombinacije letal, helikopterjev, turbinskih in batnih motorjev. Te podkategorije so:

- A1 in B1.1 Letala s turbinskimi motorji
- A2 in B1.2 Letala z batnimi motorji
- A3 in B1.3 Helikopterji s turbinskimi motorji
- A4 in B1.4 Helikopterji z batnimi motorji

(c) Kategorija B3 se uporablja za letala z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z 2 000 kg MTOM in manj.

66.A.5 Skupine zrakoplovov

Za namen ratingov v licencah za vzdrževanje zrakoplova se zrakoplovi razvrščajo v naslednje skupine:

1. Skupina 1: kompleksni zrakoplovi na motorni pogon ter večmotorni helikopterji, letala, pri katerih največja potrjena operativna višina presega FL290, zrakoplovi, opremljeni s sistemi krmarjenja z uporabo

▼B

računalnika, in drugi zrakoplovi, za katere je potreben rating za tip zrakoplova, če tako določa Agencija.

2. Skupina 2: zrakoplovi, razen tistih iz skupine 1, ki sodijo v naslednje podskupine:

— podskupina 2a: letala z enim turbopropellerskim motorjem

— podskupina 2b: helikopterji z enim turbinskim motorjem

— podskupina 2c: helikopterji z enim batnim motorjem.

3. Skupina 3: letala z batnimi motorji, ki ne sodijo v skupino 1.

66.A.10 Zahtevek

- (a) Zahtevek za licenco ali spremembo licence za vzdrževanje zrakoplova se izdela na EASA obrazcu 19 (glej Dodatek V) na način, ki ga določi pristojni organ, ki se mu zahtevek predloži.
- (b) Zahtevek za spremembo licence za vzdrževanje zrakoplova se predloži pristojnemu organu države članice, ki je izdal licenco za vzdrževanje zrakoplova.
- (c) Poleg dokumentov, ki se zahtevajo v točkah 66.A.10(a), 66.A.10(b) ali 66.B.105, kot je ustrezno, prosilec za dodatne osnovne kategorije ali podkategorije k licenci za vzdrževanje zrakoplova pristojnemu organu predloži izvirnik svoje trenutne licence za vzdrževanje skupaj z EASA obrazcem 19.
- (d) Ko prosilec za spremembo osnovnih kategorij izpolnjuje pogoje za tako spremembo po postopku iz točke 66.B.100 v državi članici, ki ni država članica, ki je izdala licenco, se zahtevek pošlje pristojnemu organu iz točke 66.1.
- (e) Ko prosilec za spremembo osnovnih kategorij izpolnjuje pogoje za tako spremembo po postopku iz točke 66.B.105 v državi članici, ki ni država članica, ki je izdala licenco, vzdrževalna organizacija, odobrena v skladu s Prilogo II (Del 145), pošlje licenco za vzdrževanje zrakoplova skupaj z EASA obrazcem 19 pristojnemu organu iz točke 66.1 zaradi ožigosanja in podpisa na spremenjeni ali ponovno izdani licenci, kot je ustrezno.
- (f) Vsak zahtevek je utemeljen z dokumentacijo, ki izkazuje skladnost z ustreznim teoretičnim znanjem, praktičnim usposabljanjem in zahtevanimi izkušnjami v času vložitve zahtevka.

66.A.15 Upravičenost

Prosilec za licenco za vzdrževanje zrakoplova je star najmanj 18 let.

66.A.20 Pravice

- (a) Veljajo naslednje pravice:

- 1. Licenca za vzdrževanje zrakoplova kategorije A imetniku dovoljuje, da izdaja potrdila o sprostitvi v uporabo po manjšem načrtovanem linijskem vzdrževanju in odpravljanju manjših napak v mejah nalog, ki so izrecno potrjene na pooblastilu za potrjevanje

▼B

iz točke 145.A.35 Priloge II (Del 145). Pravice potrjevanja so omejene na delo, ki ga je imetnik licence osebno opravil v vzdrževalni organizaciji, ki je izdala pooblastilo za potrjevanje.

2. Licenca za vzdrževanje zrakoplova kategorije B1 imetniku dovoljuje, da izdaja potrdila o sprostitvi v uporabo in opravlja nalogo podpornega osebja kategorije B1 po:

- vzdrževanju, opravljenem na strukturi zrakoplova ter na pogonskih, mehanskih in električnih sistemih,
- delih, opravljenih na letalskih elektronskih sistemih, za katere so potrebni le preprosti preskusi za izkazovanje njihove sposobnosti, ne pa tudi odpravljanje napak.

Kategorija B1 vključuje ustrezno podkategorijo A.

3. Licenca za vzdrževanje zrakoplova kategorije B2 imetniku dovoljuje, da:

- (i) izdaja potrdila o sprostitvi v uporabo in opravlja nalogo podpornega osebja kategorije B2 po:

- vzdrževanju, opravljenem na elektronskih in električnih sistemih, in
- delih, opravljenih na elektronskih in električnih sistemih znotraj pogonskih in mehanskih sistemov, za katere so potrebni le preprosti preskusi za izkazovanje njihove sposobnosti, ter

- (ii) izdaja potrdila o sprostitvi v uporabo po manjšem načrtovanem linijskem vzdrževanju in odpravljanju manjših napak v okviru nalog, ki so izrecno potrjene na pooblastilu za potrjevanje iz točke 145.A.35 Priloge II (Del 145). Ta pravica potrjevanja je omejena na delo, ki ga je imetnik licence osebno opravil v vzdrževalni organizaciji, ki je izdala pooblastilo za potrjevanje, ter na ratinge, ki so že bili potrjeni v licenci B2.

Licenca kategorije B2 ne vključuje podkategorije A.

4. Licenca za vzdrževanje zrakoplova kategorije B3 imetniku dovoljuje, da izdaja potrdila o sprostitvi v uporabo in opravlja nalogo podpornega osebja kategorije B3 za:

- vzdrževanje, opravljeno na strukturi letala ter na pogonskih, mehanskih in električnih sistemih,
- dela, opravljena na letalskih elektronskih sistemih, za katere so potrebni le preprosti preskusi za izkazovanje njihove uporabnosti, ne pa tudi odpravljanje napak.

5. Licenca za vzdrževanje zrakoplova kategorije C imetniku dovoljuje, da izdaja potrdila o sprostitvi v uporabo po vzdrževanju na zrakoplovu v bazi. Pravice se uporabljajo za zrakoplov v celoti.

▼B

- (b) Imetnik licence za vzdrževanje zrakoplova ne sme izvajati svojih pravic, če:

1. ne izpolnjuje veljavnih zahtev iz Priloge I (Del M) in Priloge II (Del 145) in
2. ni v predhodnem dvehletnem obdobju imel šest mesecev ustreznih izkušenj z vzdrževanjem v skladu s pravicami, ki jih dodeljuje licenca za vzdrževanje zrakoplova, ali če ni izpolnjeval določbe za izdajo ustreznih pravic in
3. ni ustrezno usposobljen za potrjevanje vzdrževanja ustreznega zrakoplova in
4. ni sposoben do ravni razumevanja brati, pisati in komunicirati v jezikih, v katerih so tehnična dokumentacija in postopki, potrebni za spremljanje izdaje potrdila o sprostitvi v uporabo.

66.A.25 Zahteve glede osnovnega znanja

- (a) Prosilec za licenco za vzdrževanje zrakoplova ali dodatek kategorije ali podkategorije k taki licenci z izpitom izkaže raven znanja iz ustreznih predmetnih modulov v skladu z Dodatkom I k Prilogi III (Del 66). Izpite vodi organizacija za usposabljanje, ki je ustrezno odobrena v skladu s Prilogo IV (Del 147), ali pristojni organ.
- (b) Usposabljanja in izpiti se zaključijo v desetih letih pred vložitvijo zahtevka za licenco za vzdrževanje zrakoplova ali dodatka kategorije ali podkategorije k taki licenci za vzdrževanje zrakoplova. V nasprotnem primeru je mogoče kreditne točke za opravljene izpite pridobiti v skladu s točko (c).
- (c) Prosilec lahko pri pristojnem organu zaprosi za popolno ali delno odobritev kreditnih točk v skladu z zahtevami glede osnovnega znanja, in sicer za:
1. izpite za preverjanje osnovnega znanja, ki ne izpolnjujejo zahteve iz točke (b) zgoraj, in
 2. katero koli drugo tehnično kvalifikacijo, za katero pristojni organ meni, da je enakovredna standardu znanja iz Priloge III (Del 66).

Kreditne točke se odobrijo v skladu s Poddelom E Oddelka B te priloge (Del 66).

- (d) Kreditne točke prenehajo veljati deset let po tem, ko jih je pristojni organ odobril za prosilca. Po izteku veljavnosti lahko prosilec zaprosi za nove kreditne točke.

66.A.30 Zahtevane osnovne izkušnje

- (a) Prosilec za licenco za vzdrževanje zrakoplova ima pridobljene naslednje izkušnje:
1. za kategorijo A, podkategoriji B1.2 in B1.4 ter kategorijo B3:
 - (i) tri leta praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu, če prosilec nima predhodnega ustreznega tehničnega usposabljanja, ali

▼B

- (ii) dve leti praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu, in zaključeno usposabljanje za kvalificiranega delavca v tehničnem poklicu, za katero pristojni organ meni, da ustreza, ali
- (iii) eno leto praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu in zaključeno osnovno usposabljanje, odobreno v skladu s Prilogo IV (Del 147);

2. za kategorijo B2 in podkategoriji B1.1 in B1.3:

- (i) pet let praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu, če prosilec nima predhodnega ustreznega tehničnega usposabljanja, ali
- (ii) tri leta praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu in zaključeno usposabljanje, za katerega pristojni organ meni, da je ustrezno, kot kvalificirani delavec v tehničnem poklicu ali
- (iii) dve leti praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu in zaključeno osnovno usposabljanje, odobreno v skladu s Prilogo IV (Del 147);

▼M2

3. za kategorijo C v zvezi s kompleksnimi zrakoplovi na motorni pogon:

- (i) tri leta izkušenj pri izvajanju pravic kategorije B1.1, B1.3 ali B2 na kompleksnem zrakoplovu na motorni pogon ali kot podporno osebje v skladu s točko 145.A.35 ali kombinacijo obojega ali
- (ii) pet let izkušenj pri izvajanju pravic kategorije B1.2 ali B1.4 na kompleksnem zrakoplovu na motorni pogon ali kot podporno osebje v skladu s točko 145.A.35 ali kombinacijo obojega;

4. za kategorijo C v zvezi zrakoplovi, ki niso kompleksni zrakoplovi na motorni pogon: tri leta izkušenj pri izvajanju pravic kategorije B1 ali B2 na zrakoplovu, ki ni kompleksni zrakoplov na motorni pogon, ali kot podporno osebje v skladu s točko 145.A.35 ali kombinacijo obojega;

▼B

- 5. za kategorijo C, pridobljeno po akademski poti: prosilec je diplomant iz tehničnih disciplin na univerzi ali drugi visokošolski izobraževalni ustanovi, ki jo priznava pristojni organ, s triletnimi izkušnjami pri delu v okolju za vzdrževanje civilnega zrakoplova z reprezentativnim izborom nalog, neposredno povezanih z vzdrževanjem zrakoplova, vključno s šestimi meseci opazovanja vzdrževalnih nalog v bazi.
- (b) Prosilec za podaljšanje licence za vzdrževanje zrakoplova izpolnjuje zahteve za minimalne izkušnje z vzdrževanjem civilnega zrakoplova, ki ustrezajo dodatni kategoriji ali podkategoriji licence, za katero je zaprosil, kot je opredeljeno v Dodatku IV k tej prilogi (Del 66).
- (c) Izkušnje so praktične in vključujejo reprezentativni izbor dejavnosti vzdrževanja na zrakoplovu.

▼B

- (d) Vsaj eno leto zahtevanih izkušenj predstavljajo nedavne izkušnje z vzdrževanjem na zrakoplovu kategorije/podkategorije, za katero želi prosilec pridobiti začetno licenco za vzdrževanje zrakoplova. Za nadaljnje dodajanje kategorij/podkategorij k obstoječi licenci za vzdrževanje zrakoplova smejo zahtevane nedavne izkušnje z vzdrževanjem zajemati manj kot eno leto, vendar vsaj tri mesece. Zahtevane izkušnje temeljijo na razliki med kategorijo/podkategorijo licence, ki jo prosilec ima, in kategorijo/podkategorijo, za katero prosi. Te dodatne izkušnje so tipične za novo kategorijo/podkategorijo licence, ki jo želi pridobiti.
- (e) Ne glede na točko (a) so izkušnje z vzdrževanjem zrakoplova, pridobljene zunaj okolja vzdrževanja civilnega zrakoplova, sprejemljive, kadar je to vzdrževanje enakovredno tistemu, ki se zahteva s to prilogo (Del 66), kar ugotovi pristojni organ. Za zagotovitev ustreznega razumevanja okolja za vzdrževanje civilnega zrakoplova pa se zahtevajo dodatne izkušnje z vzdrževanjem civilnega zrakoplova.
- (f) Izkušnje se pridobijo v desetih letih pred vložitvijo zahtevka za licenco za vzdrževanje zrakoplova ali za dodatek kategorije ali podkategorije k taki licenci.

66.A.40 Stalna veljavnost licence za vzdrževanje zrakoplova

- (a) Licenca za vzdrževanje zrakoplova postane neveljavna pet let po zadnji izdaji ali spremembi, razen če imetnik svojo licenco za vzdrževanje zrakoplova predloži pristojnemu organu, ki jo je izdal, da v skladu s točko 66.B.120 preveri, če so informacije v licenci enake kot informacije, vsebovane v evidenci pristojnega organa.
- (b) Imetnik licence za vzdrževanje zrakoplova izpolni ustrezne dele EASA obrazca 19 (glej Dodatek V) in ga skupaj s kopijo svoje licence predloži pristojnemu organu, ki je izdal prvotno licenco za vzdrževanje zrakoplova, razen če imetnik dela v vzdrževalni organizaciji, odobreni v skladu s Prilogo II (Del 145), ki ima v svojem priročniku postopek, po katerem lahko taka organizacija predloži potrebno dokumentacijo v imenu imetnika licence za vzdrževanje zrakoplova.
- (c) Vse pravice potrjevanja na osnovi licence za vzdrževanje zrakoplova postanejo neveljavne, takoj ko licenca za vzdrževanje zrakoplova preneha veljati.
- (d) Licenca za vzdrževanje zrakoplova je veljavna samo, (i) ko jo izda in/ali spremeni pristojni organ in (ii) ko je imetnik podpisal dokument.

66.A.45 Odobritev ratingov za zrakoplov

- (a) Da bi lahko izvajal pravice potrjevanja na določenem tipu letala, mora imeti imetnik licence za vzdrževanje zrakoplova svojo licenco potrjeno za ustrezne ratinge za zrakoplov.

— Za kategorijo B1, B2 ali C so ustrezni ratingi za zrakoplov naslednji:

▼B

1. Za zrakoplov skupine 1 ustrezen rating za tip zrakoplova.

2. Za zrakoplov skupine 2 ustrezen rating za tip zrakoplova, proizvajalčev podskupinski rating ali polni podskupinski rating.

3. Za zrakoplov skupine 3 ustrezen rating za tip zrakoplova ali polni skupinski rating.

— Za kategorijo B3 je ustrezen rating „letala z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z 2 000 kg MTOM in manj“.

— V skladu z zahtevami iz točke 145.A.35 Priloge II (Del 145) za kategorijo A ni potreben rating.

(b) Za odobritev ratingov za tip zrakoplova je potreben zadovoljiv zaključek ustreznega usposabljanja za tip zrakoplova kategorije B1, B2 ali C.

(c) Poleg zahteve iz točke (b) je za odobritev prvega ratinga za tip zrakoplova v dani kategoriji/podkategoriji potreben zadovoljiv zaključek ustreznega usposabljanja na delovnem mestu, kot je opisano v Dodatku III k Prilogi III (Del 66).

(d) Z odstopanjem od točk (b) in (c) je mogoče za zrakoplove iz skupin 2 in 3 odobriti tudi ratinge za tip zrakoplova, in sicer po:

— zadovoljivem zaključku ustreznega izpita za tip zrakoplova kategorije B1, B2 ali C, kot je opisano v Dodatku III k tej prilogi (Del 66), in

— v primeru kategorij B1 in B2, izkazu praktičnih izkušenj na tipu zrakoplova. V tem primeru praktične izkušnje vključujejo reprezentativni izbor dejavnosti vzdrževanja, ki ustrezajo tej kategoriji licence.

V primeru ratinga kategorije C za usposobljeno osebo z visokošolsko diplomo, kot je opredeljeno v točki 66.A.30(a)(5), je prvi ustrezeni izpit za tip zrakoplova na ravni kategorije B1 ali B2.

(e) Za zrakoplov skupine 2:

1. za odobritev proizvajalčevih podskupinskih ratingov za imetnike licenc kategorij B1 in C je potrebno izpolnjevanje zahtev za rating za tip vsaj dveh reprezentativnih tipov zrakoplovov, ki predstavljata podskupino istega proizvajalca;

▼B

2. za odobritev polnih podskupinskih ratingov za imetnike licenc kategorij B1 in C je potrebno izpolnjevanje zahtev za rating za tip vsaj treh tipov zrakoplovov različnih proizvajalcev, ki skupaj predstavljajo zadevno podskupino;
3. za odobritev proizvajalčevih podskupinskih ratingov in polnih podskupinskih ratingov za imetnike licenc kategorije B2 je potreben izkaz praktičnih izkušenj, ki vključujejo reprezentativni izbor dejavnosti vzdrževanja, ki ustrezajo kategoriji licence in ustrezni podskupini zrakoplova.

(f) Za zrakoplov skupine 3:

1. za odobritev polnega ratinga za zrakoplove skupine 3 za imetnike licenc kategorij B1, B2 in C je potreben izkaz praktičnih izkušenj, ki vključujejo reprezentativni izbor dejavnosti vzdrževanja, ki ustrezajo kategoriji licence in skupini 3;
2. za kategorijo B1, razen če prosilec predloži dokaze o ustreznih izkušnjah, za rating za zrakoplove skupine 3 veljajo naslednje omejitve, ki so potrjene v licenci:

- letala s kabino pod tlakom,
- letala s kovinsko konstrukcijo,
- letala s kompozitno konstrukcijo,
- letala z leseno konstrukcijo,
- letala s kovinsko cevasto konstrukcijo, prekrito s tkanino.

(g) Za licenco B3:

1. za odobritev ratinga „letala z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z 2 000 kg MTOM in manj“ je potreben izkaz praktičnih izkušenj, ki vključujejo reprezentativni izbor dejavnosti vzdrževanja, ki ustrezajo kategoriji licence.
2. razen če prosilec predloži dokaze o ustreznih izkušnjah, za rating iz točke 1 veljajo naslednje omejitve, ki so potrjene v licenci:

- letala z leseno konstrukcijo,
- letala s kovinsko cevasto konstrukcijo, prekrito s tkanino.
- letala s kovinsko konstrukcijo,
- letala s kompozitno konstrukcijo.

66.A.50 Omejitve

- (a) Omejitve, uvedene v zvezi z licenco za vzdrževanje zrakoplova, so izzetja iz pravic potrjevanja in veljajo za celoten zrakoplov.

- (b) Omejitve iz točke 66.A.45 prenehajo veljati po:

▼B

1. izkazu ustreznih izkušenj ali
 2. zadovoljivi oceni prakse, ki jo je opravil pristojni organ.
- (c) Omejitve iz točke 66.A.70 prenehajo veljati po zadovoljivem zaključku izpita iz modulov/predmetov, določenih v veljavnem poročilu o konverziji iz točke 66.B.300.

66.A.55 Dokazilo o usposobljenosti

Osebe, ki izvaja pravice potrjevanja, in podporno osebje, če tako zahteva za to pristojna oseba, v 24 urah predloži licenco kot dokazilo o usposobljenosti.

66.A.70 Določbe o konverziji

- (a) Imetniku kvalifikacije za potrditveno osebje, veljavne v državi članici pred datumom začetka veljavnosti Priloge III (Del 66), pristojni organ te države članice izda licenco za vzdrževanje zrakoplova brez nadaljnega izpita ob upoštevanju pogojev iz Poddela D Oddelka B.
- (b) Oseba, ki pridobiva kvalifikacije za potrditveno osebje v procesu usposabljanja, veljavne v državi članici pred začetkom veljavnosti Priloge III (Del 66), lahko nadaljuje z usposabljanjem. Imetniku kvalifikacije za potrditveno osebje, pridobljene v skladu s tem procesom, pristojni organ zadevne države članice izda licenco za vzdrževanje zrakoplova brez nadaljnega izpita ob upoštevanju pogojev iz Poddela D Oddelka B.
- (c) Če je potrebno, licenca za vzdrževanje zrakoplova vsebuje omejitve v skladu s točko 66.A.50, da bi odražala razlike med (i) področjem uporabe kvalifikacije za potrditveno osebje, veljavne v državi članici pred datumom začetka veljavnosti Uredbe (ES) št. 2042/2003, ter (ii) zahtevami za osnovno znanje in standardi osnovnega izpita iz Dodatkov I in II k tej prilogi (Del 66).

▼M2

- (d) Z odstopanjem od točke (c) za zrakoplove, ki jih ne uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, razen za kompleksne zrakoplove na motorni pogon, licenca za vzdrževanje zrakoplova vsebuje omejitve v skladu s točko 66.A.50, da se ohranijo pravice potrditvenega osebja, ki veljajo v zadevni državi članici pred datumom začetka veljavnosti te uredbe, in pravice v okviru konvertirane licence za vzdrževanje zrakoplova iz Dela 66.

▼B*ODDELEK B***POSTOPKI ZA PRISTOJNE ORGANE***PODDEL A**SPLOŠNO***66.B.1 Področje uporabe**

Ta oddelek določa postopke, vključno z upravnimi zahtevami, ki jih morajo izpolnjevati pristojni organi, zadolženi za izvajanje in uveljavljanje Oddelka A te priloge (Del 66).

▼B**66.B.10 Pristojni organ****(a) Splošno**

Država članica imenuje pristojni organ, ki so mu dodeljene odgovornosti za izdajo, podaljšanje, spremembo, začasno ukinitve ali preklic licenc za vzdrževanje zrakoplova.

Ta pristojni organ vzpostavi ustrezno organizacijsko strukturo za zagotavljanje skladnosti s to prilogo (Del 66).

(b) Viri

Pristojni organ ima dovolj ustreznega osebja za zagotovitev izvajanja zahtev iz te priloge (Del 66).

(c) Postopki

Pristojni organ določi postopke, ki podrobno opisujejo, kako se dosega skladnost s to prilogo (Del 66). Ti postopki se pregledujejo in spreminjajo za zagotavljanje stalne skladnosti.

66.B.20 Vodenje evidence

(a) Pristojni organ vzpostavi sistem vodenja evidence, ki dovoljuje ustrezno sledljivost postopka izdaje, ponovne potrditve, spremembe, začasne ukinitve ali preklica vsake licence za vzdrževanje zrakoplova.

(b) Ta evidenca za vsako licenco vključuje:

1. zahtevek za licenco ali spremembo licence za vzdrževanje zrakoplova, vključno z vso spremljajočo dokumentacijo;
2. kopijo licence za vzdrževanje zrakoplova, vključno z morebitnimi spremembami;
3. kopije vse ustrezne korespondence;
4. podrobnosti o kakršnih koli izjemah in ukrepanjih za uveljavljanje;
5. kakršno koli poročilo drugih pristojnih organov v zvezi z imetnikom licence za vzdrževanje zrakoplova;
6. evidenco o izpitih, ki jih je izvedel pristojni organ;
7. veljavno poročilo o konverziji, ki se uporablja za konverzijo;
8. veljavno poročilo o kreditnih točkah, ki se uporablja za odobritve.

(c) Evidenca iz točk 1 do 5 točke (b) se hrani vsaj pet let po koncu veljavnosti licence.

(d) Evidenca iz točk 6, 7 in 8 točke (b) se hrani za neomejeno obdobje.

▼B**66.B.25 Medsebojna izmenjava informacij**

- (a) Da bi izvajali zahteve iz te uredbe, pristojni organi sodelujejo v medsebojni izmenjavi informacij v skladu s členom 15 Uredbe (ES) št. 216/2008.
- (b) Brez poseganja v pristojnosti držav članic zadevni pristojni organi v primeru potencialne ogroženosti varnosti, ki vključuje več držav članic, drug drugemu pomagajo pri izvajanju potrebnega ukrepanja za pregled nad delovanjem.

66.B.30 Izjeme

Vse izjeme, odobrene po členu 14.4 Uredbe (ES) št. 216/2008, pristojni organ evidentira in hrani.

PODDEL B*IZDAJA LICENCE ZA VZDRŽEVANJE ZRAKOPLOVA*

Ta poddel zagotavlja postopke, ki jim mora slediti pristojni organ za izdajo, spremembo ali podaljšanje licence za vzdrževanje zrakoplova.

66.B.100 Postopek, po katerem pristojni organ izdaja licenco za vzdrževanje zrakoplova

- (a) Ob prejemu EASA obrazca 19 in spremljajoče dokumentacije pristojni organ preveri popolnost EASA obrazca 19 in preveri, da navedene izkušnje izpolnjujejo zahteve iz te priloge (Del 66).
- (b) Pristojni organ preveri status prosilčevega izpita in/ali potrdi veljavnost morebitnih kreditnih točk za opravljene izpite za zagotovitev, da so izpolnjeni vsi zahtevani moduli Dodatka I, kot zahteva ta priloga (Del 66).
- (c) Ko pristojni organ preveri identiteto in datum rojstva prosilca ter se zadovoljivo prepriča, da prosilec izpolnjuje standarde znanja in izkušenj, ki jih zahteva ta priloga (Del 66), mu izda ustrezno licenco za vzdrževanje zrakoplova. Enake informacije pristojni organ hrani v svoji evidenci.
- (d) Če se tipi ali skupine zrakoplovov potrjujejo v času izdaje prve licence za vzdrževanje zrakoplova, pristojni organ preveri skladnost s točko 66.B.115.

66.B.105 Postopek za izdajo licence za vzdrževanje zrakoplova prek potrjene vzdrževalne organizacije v skladu s Prilogo II (Del 145)

- (a) Vzdrževalna organizacija, odobrena v skladu s Prilogo II (Del 145), ki jo je pristojni organ pooblastil za opravljanje te dejavnosti, lahko (i) pripravi licenco za vzdrževanje zrakoplova v imenu pristojnega organa ali (ii) izdela priporočila pristojnemu organu

▼B

v zvezi z zahtevkom posameznika za licenco za vzdrževanje zrakoplova, tako da lahko pristojni organ tako licenco pripravi in izda.

- (b) Vzdrževalne organizacije iz točke (a) zagotovijo skladnost s točkami 66.B.100 (a) in (b).
- (c) V vseh primerih lahko licenco za vzdrževanje zrakoplova izda prosilcu le pristojni organ.

66.B.110 Postopek za spremembo licence za vzdrževanje zrakoplova za vključitev dodatne osnovne kategorije ali podkategorije

- (a) Ob zaključku postopkov, opredeljenih v točki 66.B.100 ali 66.B.105, pristojni organ vpiše in potrdi dodatno osnovno kategorijo ali podkategorijo na licenci za vzdrževanje zrakoplova z žigom in podpisom ali ponovno izdajo licence.
- (b) Sistem evidentiranja pristojnega organa se ustrezno spremeni.

66.B.115 Postopek za spremembo licence za vzdrževanje zrakoplova za vključitev ratinga za zrakoplov ali odpravo omejitev

- (a) Ob prejemu zadovoljivega EASA obrazca 19 in morebitne spremne dokumentacije, ki izkazuje izpolnjevanje zahtev za veljaven rating, in licence za vzdrževanje zrakoplova, pristojni organ:
 1. v prosilčevi licenci za vzdrževanje zrakoplova potrdi veljaven rating za zrakoplov ali
 2. ponovno izda omenjeno licenco za vključitev veljavnega ratinga za zrakoplov ali
 3. odpravi veljavne omejitve v skladu s točko 66.A.50.

Sistem evidentiranja pristojnega organa se ustrezno spremeni.

- (b) Če organizacija za usposabljanje za vzdrževanje, ustrezno odobrena v skladu s Prilogo IV (Del 147), ne izvede celotnega usposabljanja za tip zrakoplova, se pristojni organ prepriča, ali so pred izdajo ratinga za tip izpolnjene vse zahteve glede usposabljanja za tip zrakoplova.
- (c) Če usposabljanje na delovnem mestu ni potrebno, se rating za tip zrakoplova odobri na podlagi potrdila o priznanju, ki ga izda organizacija za usposabljanje za vzdrževanje, odobrena v skladu s Prilogo IV (Del 147).
- (d) Če usposabljanje za tip zrakoplova ni zajeto v enem tečaju, se pristojni organ pred odobritvijo ratinga za tip prepriča, ali sta vsebina in trajanje tečajev v celoti usklajena s področjem uporabe kategorije licence ter ali so bila ustrezno obravnavana vmesna področja.

▼B

- (e) V primeru izobraževanja o razlikah se pristojni organ prepriča, ali je (i) prejšnja kvalifikacija prosilca, dopolnjena s (ii) tečajem, odobrenim v skladu s Prilogo IV (Del 147), ali tečajem, ki ga je neposredno odobril pristojni organ, sprejemljiva za odobritev ratinga za tip.
- (f) Skladnost s praktičnimi elementi se izkaže (i) s predložitvijo podrobne evidence ali dnevnika praktičnega usposabljanja, ki ga zagotovi vzdrževalna organizacija, ustrezno odobrena v skladu s Prilogo II (Del 145) ali, če je na voljo, (ii) s potrdilom o usposabljanju, ki zajema element praktičnega usposabljanja in ki ga izda organizacija za usposabljanje za vzdrževanje, ustrezno odobrena v skladu s Prilogo IV (Del 147).
- (g) Pri odobritvi tipa zrakoplova se uporabljajo ratingi za tip zrakoplova, ki jih določi Agencija.

66.B.120 Postopek za obnovitev veljavnosti licence za vzdrževanje zrakoplova

- (a) Pristojni organ primerja imetnikovo licenco za vzdrževanje zrakoplova z evidenco pristojnega organa in preveri morebitno tekoče ukrepanje glede preklica, začasne ukinitve ali spremembe po točki 66.B.500. Če so dokumenti identični in ni tekočega ukrepanja po točki 66.B.500, se imetnikova kopija obnovi za pet let, evidenca pa ustrezno potrdi.
- (b) Če se evidenca pristojnega organa razlikuje od licence za vzdrževanje zrakoplova, ki jo ima imetnik licence:
 1. pristojni organ razišče razloge za te razlike in se lahko odloči, da ne bo obnovil licence za vzdrževanje zrakoplova;
 2. pristojni organ obvesti oba, imetnika licence in katero koli poznano vzdrževalno organizacijo, odobreno v skladu s Poddelom F Priloge I (Del M) ali Prilogo II (Del 145), na katero lahko to dejstvo neposredno vpliva;
 3. pristojni organ po potrebi ukrepa v skladu s točko 66.B.500 za preklic, začasno ukinitve ali spremembo zadevne licence.

66.B.125 Postopek za konverzijo licenc, vključno s skupinskimi ratingi

- (a) Posamezni ratingi za tip zrakoplova, ki so že odobreni na licenci za vzdrževanje zrakoplova iz točke 4 člena 5, ostanejo na licenci in se ne konvertirajo v nove ratinge, razen če imetnik licence v celoti izpolnjuje zahteve za odobritev iz točke 66.A.45 te priloge (Del 66) za ustrezne skupinske/podskupinske ratinge.
- (b) Konverzija se izvede v skladu z naslednjo pretvorbeno tabelo:

▼B

1. za kategorijo B1 ali C:

- helikopter z batnim motorjem, popolna skupina: konvertirana v „popolno podskupino 2c“, vključno z ratingi za tip zrakoplova za helikopterje z enim batnim motorjem iz skupine 1,
- helikopter z batnim motorjem, proizvajalčeva skupina: konvertirana v ustrezno „proizvajalčevo podskupino 2c“, vključno z ratingi za tip zrakoplova za helikopterje z enim batnim motorjem zadevnega proizvajalca iz skupine 1,
- helikopter s turbinskim motorjem, popolna skupina: konvertirana v „popolno podskupino 2b“, vključno z ratingi za tip zrakoplova za helikopterje z enim turbinskim motorjem iz skupine 1,
- helikopter s turbinskim motorjem, proizvajalčeva skupina: konvertirana v ustrezno „proizvajalčevo podskupino 2b“, vključno z ratingi za tip zrakoplova za helikopterje z enim turbinskim motorjem zadevnega proizvajalca iz skupine 1,
- letalo z enim batnim motorjem – kovinska konstrukcija, popolna skupina ali proizvajalčeva skupina: konvertirana v „popolno skupino 3“. Za licenco B1 se vključijo naslednje omejitve: letala s kompozitno konstrukcijo, letala z leseno konstrukcijo ter letala s kovinsko cevasto konstrukcijo, prekrito s tkanino,
- letala z več batnimi motorji – kovinska konstrukcija, popolna skupina ali proizvajalčeva skupina: konvertirana v „popolno skupino 3“. Za licenco B1 se vključijo naslednje omejitve: letala s kompozitno konstrukcijo, letala z leseno konstrukcijo ter letala s kovinsko cevasto konstrukcijo, prekrito s tkanino,
- letalo z enim batnim motorjem – lesena konstrukcija, popolna skupina ali proizvajalčeva skupina: konvertirana v „popolno skupino 3“. Za licenco B1 se vključijo naslednje omejitve: letala s kovinsko konstrukcijo, letala s kompozitno konstrukcijo ter letala s kovinsko cevasto konstrukcijo, prekrito s tkanino,
- letalo z več batnimi motorji – lesena konstrukcija, popolna skupina ali proizvajalčeva skupina: konvertirana v „popolno skupino 3“. Za licenco B1 se vključijo naslednje omejitve: letala s kovinsko konstrukcijo, letala s kompozitno konstrukcijo ter letala s kovinsko cevasto konstrukcijo, prekrito s tkanino,
- letalo z enim batnim motorjem – kompozitna konstrukcija, popolna skupina ali proizvajalčeva skupina: konvertirana v „popolno skupino 3“. Za licenco B1 se vključijo naslednje

▼B

omejitve: letala s kovinsko konstrukcijo, letala z leseno konstrukcijo ter letala s kovinsko cevasto konstrukcijo, prekrita s tkanino,

— letalo z več batnimi motorji – kompozitna konstrukcija, popolna skupina ali proizvajalčeva skupina: konvertirana v „popolno skupino 3“. Za licenco B1 se vključijo naslednje omejitve: letala s kovinsko konstrukcijo, letala z leseno konstrukcijo ter letala s kovinsko cevasto konstrukcijo, prekrita s tkanino,

— letalo z enim turbinskim motorjem, popolna skupina: konvertirana v „popolno podskupino 2a“, vključno z ratingi za tip zrakoplova za letala z enim turbopropellerskim motorjem, ki v prejšnjem sistemu niso potrebovala ratinga za tip zrakoplova in sodijo v skupino 1,

— letalo z enim turbinskim motorjem, proizvajalčeva skupina: konvertirana v ustrezno „proizvajalčevo podskupino 2a“, vključno z ratingi za tip zrakoplova za letala z enim turbopropellerskim motorjem zadevnega proizvajalca, ki v prejšnjem sistemu niso potrebovala ratinga za tip zrakoplova in sodijo v skupino 1,

— letalo z več turbinskimi motorji, popolna skupina: konvertirana v ratinge za tip zrakoplova za letala z več turbopropellerskimi motorji, ki v prejšnjem sistemu niso potrebovala ratinga za tip zrakoplova;

2. za kategorijo B2:

— letalo: konvertirana v „popolno podskupino 2a“ in „popolno skupino 3“, vključno z ratingi za tip zrakoplova za letala, ki v prejšnjem sistemu niso potrebovala ratinga za tip zrakoplova in sodijo v skupino 1,

— helikopter: konvertirana v „popolno podskupino 2b in 2c“, vključno z ratingi za tip zrakoplova za helikopterje, ki v prejšnjem sistemu niso potrebovali ratinga za tip zrakoplova in sodijo v skupino 1;

3. za kategorijo C:

— letalo: konvertirana v „popolno podskupino 2a“ in „popolno skupino 3“, vključno z ratingi za tip zrakoplova za letala, ki v prejšnjem sistemu niso potrebovala ratinga za tip zrakoplova in sodijo v skupino 1,

— helikopter: konvertirana v „popolno podskupino 2b in 2c“, vključno z ratingi za tip zrakoplova za helikopterje, ki v

▼B

prejšnjem sistemu niso potrebovali ratinga za tip zrakoplova in sodijo v skupino 1.

- (c) Če so po postopku konverzije iz točke 66.A.70 za licenco začele veljati omejitve, te omejitve ostanejo na licenci, razen če se odpravijo v skladu s pogoji, opredeljenimi v ustreznem poročilu o konverziji iz točke 66.B.300.

66.B.130 Postopek za neposredno odobritev usposabljanja za tip zrakoplova

Pristojni organ lahko odobri usposabljanje za tip zrakoplova, ki ga ni izvedla organizacija za usposabljanje za vzdrževanje, odobrena v skladu s Prilogo IV (Del 147), in sicer v skladu s točko 1 Dodatka III k tej prilogi (Del 66). V tem primeru mora imeti pristojni organ vzpostavljen postopek za zagotovitev, da je usposabljanje za tip zrakoplova v skladu z Dodatkom III k tej prilogi (Del 66).

PODDEL C

IZPITI

Ta poddel določa postopke za izpite, ki jih izvaja pristojni organ.

66.B.200 Izpit, ki ga izvaja pristojni organ

- (a) Vsa izpitna vprašanja se pred izpitom hranijo na zavarovan način za zagotovitev, da kandidati ne bodo vedeli, katera vprašanja bodo osnova izpita.
- (b) Pristojni organ imenuje:
 1. osebe za nadzor nad vprašanji, ki se uporabljajo za vsak izpit;
 2. izpraševalce, ki so prisotni na vseh izpitih, za zagotovitev integritete izpita.
- (c) Osnovni izpiti upoštevajo standard, opredeljen v dodatkih I in II k tej prilogi (Del 66).
- (d) Izpiti iz usposabljanja za tip zrakoplova in izpiti za tip zrakoplova upoštevajo standard, opredeljen v Dodatku III k tej prilogi (Del 66).
- (e) Nova opisna vprašanja se pripravijo vsaj vsakih šest mesecev, uporabljena vprašanja pa se umaknejo ali mirujejo. Zapis uporabljenih vprašanj se zadrži v evidenci zaradi sklicevanja.
- (f) Vse izpitne pole se na začetku izpita izročijo kandidatu, ob koncu odmerjenega izpitnega časa pa se vrnejo izpraševalcu. Med odmerjenim izpitnim časom se izpitne pole ne smejo odnašati iz izpitnega prostora.
- (g) Poleg specifične dokumentacije, potrebne za izpite za tip, sme biti kandidatu med izpitom na voljo samo izpitna pola.

▼B

- (h) Kandidati za izpit so ločeni drug od drugega, tako da ne morejo brati izpitnih pol drug drugega. Ne smejo govoriti z nikomer, razen z izpraševalcem.
- (i) Kandidatom, za katere je bilo dokazano, da so goljufali, je prepovedano opravljati nadaljnji izpit v 12 mesecih od datuma izpita, pri katerem je bilo ugotovljeno, da goljufajo.

PODDEL D**KONVERZIJA KVALIFIKACIJ ZA POTRMITVENO OSEBJE**

Ta poddel določa postopke za konverzijo kvalifikacij za potrditveno osebje iz točke 66.A.70 v licence za vzdrževanje zrakoplova.

66.B.300 Splošno

- (a) Pristojni organ lahko konvertira le kvalifikacije, (i) pridobljene v državi članici, za katero je pristojen, brez poseganja v dvostranske sporazume, in (ii) veljavne pred začetkom veljavnosti zahtev iz te priloge (Del 66).
- (b) Pristojni organ lahko opravi konverzijo le v skladu s poročilom o konverziji, pripravljenim po ustrezni točki 66.B.305 ali 66.B.310.
- (c) Poročila o konverziji (i) pristojni organ pripravi ali (ii) odobri za zagotovitev skladnosti s to priložo (Del 66).
- (d) Poročila o konverziji, vključno z njihovo morebitno spremembo, pristojni organ hrani v evidenci v skladu s točko 66.B.20.

66.B.305 Poročilo o konverziji za nacionalne kvalifikacije

- (a) Poročilo o konverziji za nacionalne kvalifikacije za potrditveno osebje opisuje področje uporabe vsakega tipa kvalifikacije, vključno s tem povezano morebitno nacionalno licenco, in z licenco povezane pravice ter vključuje kopijo ustreznih nacionalnih predpisov, ki te pravice določajo.
- (b) Poročilo o konverziji za vsak tip kvalifikacij iz točke (a) prikazuje:
 1. v katero licenco za vzdrževanje zrakoplova bo konvertirano in
 2. katere omejitve se dodajo v skladu s točkama 66.A.70(c) ali (d), kot je ustrezno, in
 3. pogoje za odpravo omejitev, z opredelitvijo modulov/predmetov, za katere je potreben izpit za odpravo omejitev in pridobitev popolne licence za vzdrževanje zrakoplova ali za vključitev dodatne (pod-)kategorije. To vključuje module, določene v Dodatku III k tej prilogi (Del 66), ki niso zajeti v nacionalni kvalifikaciji.

▼B**66.B.310 Poročilo o konverziji za pooblastila potrjenih vzdrževalnih organizacij**

- (a) Za vsako zadevno potrjeno vzdrževalno organizacijo poročilo o konverziji opisuje področje uporabe vsakega tipa pooblastila, ki ga je izdala vzdrževalna organizacija, in vključuje kopijo ustreznih postopkov potrjene vzdrževalne organizacije za kvalifikacijo in pooblaščenje potrjitvenega osebja, na katerih temelji postopek konverzije.
- (b) Poročilo o konverziji za vsak tip pooblastila iz točke (a) prikazuje:
 - 1. v katero licenco za vzdrževanje zrakoplova bo konvertirano in
 - 2. katere omejitve se dodajo v skladu s točkama 66.A.70(c) ali (d), kot je ustrezno, in
 - 3. pogoje za odpravo omejitev, z opredelitvijo modulov/predmetov, za katere je potreben izpit za odpravo omejitev, in pridobitev popolne licence za vzdrževanje zrakoplova ali za vključitev dodatne (pod-)kategorije. To vključuje module, določene v Dodatku III k tej prilogi (Del 66), ki niso zajeti v nacionalni kvalifikaciji.

PODDEL E***KREDITNE TOČKE ZA OPRAVLJENE IZPITE***

Ta poddel zagotavlja postopke za odobritev kreditnih točk za opravljene izpite iz točke 66.A.25(c).

66.B.400 Splošno

- (a) Pristojni organ lahko odobri kreditne točke samo na podlagi poročila o kreditnih točkah za opravljene izpite, pripravljenega v skladu s točko 66.B.405.
- (b) Poročilo o kreditnih točkah za opravljene izpite (i) pristojni organ pripravi ali (ii) odobri za zagotovitev skladnosti s to prilogo (Del 66).
- (c) Poročila o kreditnih točkah za opravljene izpite, vključno z njihovo morebitno spremembo, pristojni organ označi z datumom in hrani v evidenci v skladu s točko 66.B.20.

66.B.405 Poročilo o kreditnih točkah za opravljene izpite

- (a) Poročilo o kreditnih točkah za opravljene izpite vključuje primerjavo med:
 - (i) moduli, podmoduli, predmeti in stopnjami znanja iz Dodatka I k tej prilogi (Del 66), kot je ustrezno, in
 - (ii) učnim načrtom za zadevno tehnično usposabljanje, ki ustreza zeleni kategoriji.

Ta primerjava vključuje ugotovitev, ali je izkazana skladnost, in utemeljitve za vsako ugotovitev.

- (b) Kreditne točke za opravljene izpite, razen za izpite za preverjanje osnovnega znanja, ki jih izvajajo organizacije za usposabljanje za vzdrževanje, odobrene v skladu s Prilogo IV (Del 147), lahko odobri le pristojni organ države članice, v kateri je bila pridobljena kvalifikacija, brez poseganja v dvostranske sporazume.

▼B

- (c) Kreditnih točk ni mogoče odobriti, če za vsak modul in podmodul ne obstaja izjava o skladnosti, ki navaja, kje v tehnični kvalifikaciji se lahko najde enakovreden standard.
- (d) Pristojni organ redno preverja morebitne spremembe (i) nacionalnega standarda kvalifikacij ali (ii) Dodatka I k tej prilogi (Del 66) in oceni, ali so posledično potrebne spremembe poročila o kreditnih točkah za opravljene izpite. Te spremembe se dokumentirajo, datirajo in evidentirajo.

66.B.410 Veljavnost kreditnih točk za opravljen izpit

- (a) Pristojni organ pisno obvesti prosilca o odobrenih kreditnih točkah ter navede uporabljeno poročilo o kreditnih točkah za opravljen izpit.
- (b) Kreditne točke prenehajo veljati deset let po njihovi odobritvi.
- (c) Po njihovem izteku veljavnosti lahko prosilec zaprosi za novo odobritev kreditnih točk. Pristojni organ brez dodatne obravnave podaljša veljavnost kreditnih točk za dodatno obdobje desetih let, če se zahteve glede osnovnega znanja iz Dodatka I k tej prilogi (Del 66) niso spremenile.

PODDEL F***STALEN PREGLED***

Ta poddel opisuje postopke za stalen pregled licence za vzdrževanje zrakoplova ter zlasti za preklic, začasno ukinitve ali omejitve licence za vzdrževanje zrakoplova.

66.B.500 Preklic, začasna ukinitve ali omejitve licence za vzdrževanje zrakoplova

Pristojni organ začasno ukine, omeji ali prekliče licenco za vzdrževanje zrakoplova, kadar ugotovi, da gre za varnostni problem ali če ima očitni dokaz, da je oseba opravila ali bila vključena v eno ali več naslednjih dejavnosti:

1. pridobitev licence za vzdrževanje zrakoplova in/ali pravic potrjevanja s ponareditvijo dokumentarne evidence;
2. neizvedba zahtevanega vzdrževanja in nesporočitev tega dejstva organizaciji ali osebi, ki je zahtevala vzdrževanje;
3. neizvedba zahtevanega vzdrževanja, ki izhaja iz lastnega pregleda, in nesporočitev tega dejstva organizaciji ali osebi, za katero se je vzdrževanje nameravalo opraviti;
4. malomarno vzdrževanje;
5. ponarejanje evidence za vzdrževanje;
6. izdaja potrdila o sprostitvi v uporabo vedoč, da vzdrževanje, navedeno na potrdilu o sprostitvi, ni bilo opravljeno, ali brez preverjanja, da je bilo tako vzdrževanje opravljeno;

▼B

7. izvedba vzdrževanja ali izdaja potrdila o sprostitvi v uporabo pod škodljivim vplivom alkohola ali drog;
8. izdaja potrdila o sprostitvi v uporabo kljub neskladnosti s Prilogo I (Del M), Prilogo II (Del 145) ali Prilogo III (Del 66).

Dodatek I

Zahteve glede osnovnega znanja

1. Stopnje znanja za licenco za vzdrževanje zrakoplova kategorije A, B1, B2, B3 in C

Osnovno znanje za kategorije A, B1, B2 in B3 je navedeno s stopnjami znanja (1, 2 ali 3) za vsak veljaven predmet. Prosilci za kategorijo C izpolnjujejo stopnje osnovnega znanja kategorije B1 ali kategorije B2.

Kazalci ravni znanja so opredeljeni s tremi stopnjami, kot sledi:

— *STOPNJA 1: Seznanjenost z osnovnimi elementi predmeta.*

Cilji:

- (a) Prosilec mora biti seznanjen z osnovnimi elementi predmeta.
- (b) Prosilec mora znati preprosto opisati celoten predmet z uporabo običajnih besed in primerov.
- (c) Prosilec mora biti sposoben uporabljati tipične izraze.

— *STOPNJA 2: Splošno znanje iz teoretičnih in praktičnih vidikov predmeta ter sposobnost uporabljati to znanje.*

Cilji:

- (a) Prosilec mora biti sposoben razumeti teoretične osnove predmeta.
- (b) Prosilec mora znati splošno opisati predmet z uporabo ustreznih tipičnih primerov.
- (c) Prosilec mora biti sposoben uporabljati matematične formule v povezavi s fizikalnimi zakoni, ki opisujejo predmet.
- (d) Prosilec mora biti sposoben brati in razumeti skice, risbe in diagrame, ki opisujejo predmet.
- (e) Prosilec mora biti sposoben praktično uporabljati svoje znanje z uporabo podrobnih postopkov.

— *STOPNJA 3: Podrobno znanje o teoretičnih in praktičnih vidikih predmeta ter možnost kombiniranja in uporabljanja ločenih elementov znanja na logičen in razumljiv način.*

Cilji:

- (a) Prosilec mora poznati teorijo predmeta in medsebojne povezave z drugimi predmeti.
- (b) Prosilec mora biti sposoben podrobno opisati celoten predmet z uporabo teoretičnih temeljev in značilnih primerov.
- (c) Prosilec mora razumeti in biti sposoben uporabljati matematične formule v zvezi s predmetom.

▼B

- (d) Prosilec mora biti sposoben brati, razumeti in pripravljati skice, preproste risbe in diagrame, ki opisujejo predmet.
- (e) Prosilec mora biti sposoben praktično uporabljati svoje znanje z uporabo proizvajalčevih navodil.
- (f) Prosilec mora biti sposoben interpretirati rezultate iz različnih virov in meritev ter po potrebi korektivno ukrepati.

2. Modularizacija

Kvalifikacije za osnovne predmete za vsako kategorijo ali podkategorijo licence za vzdrževanje zrakoplova morajo biti v skladu z naslednjo matriko, kjer so obravnavani predmeti označeni z „X“.

Predmetni modul	Zrakoplov A ali B1 s:		Helikopter A ali B1 s:		B2	B3
	Turbinskim(-i) motorjem(-i)	Batnim(-i) motorjem(-i)	Turbinskim(-i) motorjem(-i)	Batnim(-i) motorjem(-i)	Letalska elektronika	Letala z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z 2000 kg MTOM in manj
1	X	X	X	X	X	X
2	X	X	X	X	X	X
3	X	X	X	X	X	X
4	X	X	X	X	X	X
5	X	X	X	X	X	X
6	X	X	X	X	X	X
7A	X	X	X	X	X	
7B						X
8	X	X	X	X	X	X
9A	X	X	X	X	X	
9B						X
10	X	X	X	X	X	X
11A	X					
11B		X				
11C						X
12			X	X		
13					X	
14					X	
15	X		X			
16		X		X		X
17A	X	X				
17B						X

▼ B

MODUL 1. MATEMATIKA

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
1.1 <i>Aritmetika</i> aritmetični izrazi in znaki, načini množenja in deljenja, ulomki in decimalna števila, faktorji in mnogokratniki, uteži, mere in pretvorniki, razmerje in sorazmerje, povprečja in odstotki, površine in prostornine, kvadrati in kubi, kvadratni in kubični koreni.	1	2	2	2
1.2 <i>Algebra</i> (a) izračunavanje preprostih algebraičnih izrazov, seštevanje, odštevanje, množenje in deljenje, uporaba oklepajev, preprosti algebraični ulomki; (b) linearne enačbe in njihovo reševanje; eksponenti in potence, negativni in ulomljeni eksponenti; binarni in drugi uporabni številske sistemi; sistemi enačb in enačbe druge stopnje z eno neznanko; logaritmi.	1 —	2 1	2 1	2 1
1.3 <i>Geometrija</i> (a) preproste geometrijske konstrukcije; (b) grafični prikaz; vrsta in raba grafov, grafi enačb/funkcij; (c) preprosta trigonometrija; trigonometrična razmerja, uporaba tabel ter pravokotnih in polarnih koordinat (koordinatnih sistemov).	— 2 —	1 2 2	1 2 2	1 2 2

MODUL 2. FIZIKA

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
2.1 <i>Snov</i> lastnosti snovi: kemični elementi, struktura atoma, molekule; kemične spojine; stanja: trdo, tekoče in plinasto; spremembe stanj.	1	1	1	1
2.2 <i>Mehanika</i> 2.2.1 <i>Statika</i> sile, navor in vrtilne sile, vektorski prikaz; težišče; elementi teorije obremenitve, deformacije in prožnosti: napetost, kompresija, strig in torzija; narava in lastnosti trdnih snovi, tekočin in plinov; pritisk in vzgon v tekočinah (barometri).	1	2	1	1
2.2.2 <i>Kinetika</i> premočrtno gibanje: enakomerno gibanje v ravni črti, enakomerno pospešeno gibanje (gibanje zaradi težnosti); krožno gibanje: enakomerno kroženje (centrifugalne/centripetalne sile);	1	2	1	1

▼ B

		STOPNJA			
		A	B1	B2	B3
	periodično gibanje: nihanje;				
	preprosta teorija nihanja, harmoničnost in resonanca;				
	kvocient hitrosti, mehanski pospešek in izkoristek.				
2.2.3	<i>Dinamika</i>				
	(a) masa; sila, vztrajnost, delo, moč, energija (potencialna, kinetična in skupna energija), toplota, izkoristek.	1	2	1	1
	(b) moment, ohranjanje momenta; sunek sile; giroskopski principi; trenje: lastnosti in učinki, koeficient trenja (kotalni upor).	1	2	2	1
2.2.4	<i>Dinamika tekočin</i>				
	(a) specifična teža in gostota;	2	2	2	2
	(b) viskoznost, upornost tekočin, učinki linearnega toka; učinki stisljivosti na tekočine; statični, dinamični in skupni tlak: Bernoullijev teorem, Venturijeve cev.	1	2	1	1
2.3	<i>Termodinamika</i>				
	(a) temperatura: termometri in temperaturne lestvice: Celzij, Fahrenheit in Kelvin; definicija toplote;	2	2	2	2
	(b) toplotna kapaciteta, specifična toplota; prehajanje toplote: konvekcija, sevanje in prevajanje; volumetrična ekspanzija; prvi in drugi zakon termodinamike; plini: zakoni idealnih plinov; specifična toplota pri konstantni prostornini in konstantnem tlaku, opravljeno delo pri širjenju plinov; izotermno, adiabatno širjenje in krčenje, takti motorja, konstantna prostornina in konstantni pritisk, hladilniki in toplotne črpalke; latentna toplota pri taljenju in izparevanju, toplotna energija, toplota pri izgorevanju.	—	2	2	1
2.4	<i>Optika (svetloba)</i>	—	2	2	—
	lastnosti svetlobe, hitrost svetlobe;				
	zakoni odboja in loma svetlobe: odboj svetlobe na ravnih površinah, odboj na ukrivljenih ogledalih, lom, leče;				
	optična vlakna.				
2.5	<i>Valovanje in zvok</i>	—	2	2	—
	valovanje: mehanski valovi, sinusoidno valovanje, pojavi interference, stoječe valovanje;				
	zvok: hitrost zvoka, proizvodanje zvoka, jakost, frekvenca in barva, Dopplerjev pojav.				

MODUL 3. TEMELJI ELEKTROTEHNIKE

		STOPNJA			
		A	B1	B2	B3
3.1	<i>Teorija elektronov</i> struktura in porazdelitev električnega naboja v: atomih, molekulah, ionih, spojinah; molekularna struktura prevodnikov, polprevodnikov in izolatorjev.	1	1	1	1
3.2	<i>Statična elektrika in prevajanje</i> statična elektrika in porazdelitev elektrostatičnega naboja; elektrostatični zakoni privlačnosti in odbojnosti; enote naboja, Coulombov zakon; električna prevodnost v trdnih snoveh, tekočinah, plinih in v vakuumu.	1	2	2	1
3.3	<i>Elektrotehnična terminologija</i> naslednji izrazi, njihove enote in dejavniki, ki nanje vplivajo: razlika potencialov, električna poljska jakost, napetost, tok, upornost, prevodnost, naboj, konvencionalni električni tok, pretok elektronov.	1	2	2	1
3.4	<i>Proizvodnja elektrike</i> proizvodnja elektrike z naslednjimi metodami: svetloba, toplota, trenje, tlak, kemično delovanje, magnetizem in gibanje.	1	1	1	1
3.5	<i>Viri enosmernega toka</i> konstrukcija in osnovno kemično delovanje: primarnih členov, sekundarnih členov, svinčevih celic, nikelj-kadmijevih celic, drugih alkalnih celic; zaporedno in vzporedno vezane celice; notranja upornost in njen učinek na baterijo; konstrukcija, materiali in delovanje termočlenov; delovanje fotocelic.	1	2	2	2
3.6	<i>Enosmerni tokokrogi</i> Ohmov zakon, Kirchhoffovi zakoni (napetosti in toka); izračunavanje upornosti, napetosti in toka z zgoraj omenjenimi zakoni; pomen notranje upornosti vira.	—	2	2	1
3.7	<i>Upornost/upor</i> (a) upornost in dejavniki, ki nanjo vplivajo; specifična upornost; barvne kode uporov, vrednosti in tolerance, preferenčne vrednosti, razredi moči; zaporedna in vzporedna vezava uporov; izračun skupne upornosti z zaporednimi, vzporednimi in zaporedno-vzporednimi vezavami; delovanje in uporaba potenciometrov in reostatov; delovanje Wheatstonovega mostiča;	—	2	2	1

▼B

		STOPNJA			
		A	B1	B2	B3
	(b) pozitivni in negativni temperaturni koeficienti prevodnosti; fiksni upori, stabilnost, toleranca in omejitve, načini konstrukcije; spremenljivi upori, termistorji, napetostno spremenljivi upori; konstrukcija potenciometrov in reostatov; konstrukcija Wheatstonovega mostiča.	—	1	1	—
3.8	<i>Moč</i> moč, delo in energija (kinetična in potencialna); izguba moči zaradi upora; formula za izračun moči; izračuni z močjo, delom in energijo.	—	2	2	1
3.9	<i>Kapacitivnost/kondenzator</i> delovanje in vloga kondenzatorja; dejavniki, ki vplivajo na kapacitivno površino elektrod, razdalja med elektrodami, število elektrod, dielektrik in dielektrična konstanta, delovna napetost, razredi napetosti; tipi kondenzatorjev, konstrukcija in delovanje; barvno kodiranje kondenzatorjev; izračun kapacitivnosti in napetosti v zaporednih in vzporednih tokokrogih; eksponentni naboj in izpraznitev kondenzatorja, časovne konstante; preizkušanje kondenzatorjev.	—	2	2	1
3.10	<i>Magnetizem</i> (a) teorija magnetizma; lastnosti magnetov; delovanje magnetov, visečega v zemeljskem magnetnem polju; namagnetenje in razmagnetenje; magnetna zaščita; različne vrste magnetnih materialov; konstrukcija elektromagnetov in principi delovanja; pravila roke za določanje magnetnega polja okoli vodnika, skozi katerega teče tok; (b) magnetna sila, poljska jakost, gostota magnetnega pretoka, permeabilnost, histerezna zanka, remanenca, koercitivna jakost, magnetna upornost, nasičenje magnetov, vrtilni tokovi; varnostni ukrepi za nego in hranjenje magnetov.	—	2	2	1
3.11	<i>Indukcija/induktor</i> Faradayev zakon; indukcija napetosti v prevodniku, ki se premika v magnetnem polju; načela indukcije; učinki naslednjih dejavnikov na velikost inducirane napetosti: magnetnega poljske jakosti, hitrosti spremembe pretoka, število obojcev prevodnika; vzajemna indukcija; učinek hitrosti spremembe primarnega toka in vzajemne indukcije na inducirano napetost;	—	2	2	1

▼ B

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
dejavniki, ki vplivajo na vzajemno indukcijo: število ovojev tuljave, velikost tuljave, permeabilnost tuljave, položaj tuljav v odnosu druga do druge; Lenzovo pravilo in pravila za določanje polaritete; povratni sklop, samoindukcija; nasičenje magnetov; glavna uporaba induktorjev.				
3.12 <i>Motor na enosmerni tok/teorija generatorja</i> osnovna teorija motorja in generatorja; konstrukcija in namen komponent generatorja enosmernega toka; delovanje in dejavniki, ki vplivajo na učinek in smer toka v generatorjih enosmernega toka; delovanje in dejavniki, ki vplivajo na izhodno moč, navor, hitrost in smer vrtenja elektromotorjev; elektromotorji z vzporednim, zaporednim in kombiniranim navitjem; konstrukcija generatorja-zaganjalnika.	—	2	2	1
3.13 <i>Teorija izmeničnega toka</i> sinusoidna oblika valovanja: faza, perioda, frekvenca, nihajni cikel; trenutna vrednost, srednje kvadratna vrednost, konična vrednost, vrednosti toka med koničnima vrednostma in izračuni teh vrednosti glede na napetost, tok in moč; trikotni/pravokotni valovi; enofazni/trifazni principi.	1	2	2	1
3.14 <i>Uporovna (R), kapacitivna (C) in induktivna (L) vezja</i> fazno razmerje napetosti in toka v L, C in R vezjih, vzporednih, zaporednih in zaporedno vzporednih; izguba moči v L, C in R vezjih; impedanca, fazni zamik, faktor moči in tokovni izračuni; izračun delovne moči, navidezne moči in jalove moči.	—	2	2	1
3.15 <i>Transformatorji</i> principi konstrukcije in delovanja transformatorja; izgube transformatorja in načini, kako se izgubam izognemo; delovanje transformatorja pod obremenitvijo in brez obremenitve; prenos moči, izkoristek, označevanje polaritet; izračuni medfazne in fazne napetosti ter toka; izračun moči v trifaznem sistemu; primarni in sekundarni tok, napetost, razmerje navitja; moč, izkoristek; avtotransformatorji.	—	2	2	1

▼ **B**

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
3.16 <i>Filtri</i> delovanje, aplikacije in uporaba naslednjih filtrov: nizkofrekvenčni, visokofrekvenčni, pasovni, pasovno zaporni.	—	1	1	—
3.17 <i>Generatorji izmeničnega toka (AC generatorji)</i> vrtenje zanke v magnetnem polju in dobljena oblika valovanja; delovanje in konstrukcija generatorjev z vrtečo kotvo in generatorjev z vrtilnim magnetnim poljem; enofazni, dvofazni in trifazni alternatorji; prednosti in uporaba trifazne zvezdne in trikotne (delta) vezave; generatorji s trajnim magnetom.	—	2	2	1
3.18 <i>Elektromotorji na izmenični tok</i> konstrukcija, principi delovanja in značilnosti: sinhroni in induksijski elektromotorji, enofazni in večfazni, na izmenični tok; metode krmiljenja hitrosti in smeri vrtenja; metode proizvodnje vrtilnega polja: kondenzator, induktor, zasenčen ali razcepljen pol.	—	2	2	1

MODUL 4. OSNOVE ELEKTRONIKE

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
4.1 <i>Polprevodniki</i>				
4.1.1 <i>Diode</i>				
(a) simboli diod; značilnosti in lastnosti diod; diode v zaporedni in vzporedni vezavi; glavne značilnosti in uporaba silikonskih usmernikov (tiristorjev), svetlečih diod, fotodiod, varistorjev, usmerniških diod; preizkušanje delovanja diod;	—	2	2	1
(b) materiali, konfiguracija elektronov, električne lastnosti; P in N tipi materialov: vplivi nečistoč na prevodnost, večinski in manjšinski znaki; PN-spoj v polprevodniku, razvoj potenciala skozi PN-spoj v nevtralni diodi, diodi z napetostjo v prevodni smeri in diodi z napetostjo v zaporni smeri; parametri diod: najvišja zaporna vrednost, največji prevodni tok, temperatura, frekvenca, tok puščanja, stresanje energije; delovanje in funkcija diod v naslednjih tokokrogih: porezovalnik, nivojnik, polnvalovni in polvalovni usmerniki, mostični usmernik, napetostni podvojevalci in potrojevalci; podrobno delovanje in značilnosti naslednjih naprav: tiristorja, svetleče diode, Schottkyjeve diode, foto diode, varaktor diode, varistorjev, usmerniških diod, Zenerjeve diode.	—	—	2	—

▼ B

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
4.1.2 <i>Tranzistorji</i>				
(a) simboli tranzistorjev; opis in usmerjenost komponent; značilnosti in lastnosti tranzistorjev;	—	1	2	1
(b) konstrukcija in delovanje PNP in NPN tranzistorjev; konfiguracija baze, kolektorja in emitorja; preizkušanje tranzistorjev; osnovno vrednotenje drugih vrst tranzistorjev in njihova uporaba; uporaba tranzistorjev: razredi ojačevalnikov (A, B,C); preprosta vezja, ki vključujejo: prednapetost, razklopitev, povratno vezavo/zvezo in stabiliziranje; principi večstopenjskih vezij: kaskade, protitaktna, na sklapljanje/razklapljanje, oscilatorji, multivibratorji, bistabilna vezja.	—	—	2	—
4.1.3 <i>Integrirana vezja</i>				
(a) opis in delovanje logičnih vezij in linearnih vezij/operacijski ojačevalniki;	—	1	—	1
(b) opis in delovanje logičnih vezij in linearnih vezij; uvod v delovanje in funkcije operacijskega ojačevalnika, ki se uporablja kot: integrator, diferenciator, sledilec napetosti, komparator; delovanje in načini povezovanja ojačevalnih stopenj: uporovno kapacitivno, induktivno (transformator), induktivno uporovno (IR), direktno; dobre in slabe strani pozitivne in negativne povratne vezave.	—	—	2	—
4.2 <i>Tiskana vezja</i>	—	1	2	—
opis in uporaba tiskanih vezij.				
4.3 <i>Servomehanizmi</i>				
(a) razumevanje naslednjih izrazov: sistem z odprto zanko in sistem z zaključeno regulacijsko zanko, povratna vezava, sledilni sistem, analogni pretvorniki; principi delovanja in uporaba naslednjih komponent/lastnosti sinhronskih sistemov: krožni potenciometri, diferencial, krmiljenje in navor, transformatorji, indukcijski in kapacitivni oddajniki;	—	1	—	—
(b) razumevanje naslednjih izrazov: odprta zanka in zaključena regulacijska zanka, sledilni sistem, servomehanizem, analogen, pretvornik, nič, dušenje, povratna zveza, mrtvo območje; konstrukcija, delovanje in uporaba naslednjih komponent sinhronskih sistemov: krožni potenciometer, diferencial, krmiljenje in navor, E in I transformatorji, indukcijski oddajniki, kapacitivni oddajniki, sinhroni oddajniki; okvare servomehanizmov, preobrat sinhronih vodil, lovljenje.	—	—	2	—

MODUL 5. DIGITALNE TEHNIKE/SISTEMI ELEKTRONSKIH INSTRUMENTOV

		STOPNJA				
		A	B1-1 B1-3	B1-2 B1-4	B2	B3
5.1	<i>Sistemi elektronskih instrumentov</i>	1	2	2	3	1
	tipična ureditev sistemov in razmestitev sistemov elektronskih instrumentov v pilotski kabini.					
5.2	<i>Številski sistemi</i>	—	1	—	2	—
	številski sistemi: dvojiški, osmiški in šestnajstiški;					
	prikaz pretvorb med desetiškim in dvojiškim, osmiškim in šestnajstiškim sistemom in obratno.					
5.3	<i>Pretvorba podatkov</i>	—	1	—	2	—
	analogni podatki, digitalni podatki;					
	delovanje in uporaba analogno digitalnih in digitalno analognih pretvornikov, vnos in iznos podatkov, različne vrste omejitev.					
5.4.	<i>Podatkovna vodila</i>	—	2	—	2	—
	delovanje podatkovnih vodil v sistemih zrakoplova, vključno s poznavanjem ARINC in drugih specifikacij.					
	omrežje/ethernet zrakoplova					
5.5	<i>Logična vezja</i>					
	(a) prepoznavanje splošnih simbolov logičnih vrat, tabel in enakovrednih vezij; aplikacije, ki se uporabljajo v sistemih zrakoplova, shematični diagrami;	—	2	—	2	1
	(b) interpretacija logičnih diagramov.	—	—	—	2	—
5.6	<i>Osnovna zgradba računalnika</i>					
	(a) računalniška terminologija (vključno z biti, bajti, programsko opremo, strojno opremo, centralnim procesorjem (CPU), integriranim vezjem (IC) in različnimi pomnilniškimi napravami, kot so RAM, ROM, PROM); računalniška tehnologija (ki se uporablja v sistemih zrakoplovov);	1	2	—	—	—
	(b) računalniška terminologija; delovanje, postavitve in povezovanje na glavne komponente mikroračunalnika, vključno z njihovimi sistemi vodil; podatki, shranjeni v eno- in večnaslovnih ukazih; izrazi v zvezi s pomnilnikom; delovanje tipičnih pomnilniških naprav; delovanje, dobre in slabe strani različnih sistemov za shranjevanje podatkov.	—	—	—	2	—
5.7	<i>Mikroprocesorji</i>	—	—	—	2	—
	funkcije, ki jih opravljajo, in celovito delovanje mikroprocesorja;					
	osnovno delovanje vsakega od naslednjih elementov mikroprocesorja: krmilna in procesorska enota, ura, register, aritmetična logična enota.					

▼ **B**

		STOPNJA				
		A	B1-1 B1-3	B1-2 B1-4	B2	B3
5.8	<i>Integrirana vezja</i>	—	—	—	2	—
	delovanje in uporaba kodirnikov in dekodirnikov;					
	funkcija tipov kodirnikov;					
	uporaba srednje, visoke in zelo visoke integracije.					
5.9	<i>Multipleksiranje</i>	—	—	—	2	—
	delovanje, uporaba in identifikacija logičnih diagramov multipleksorjev in demultipleksorjev.					
5.10	<i>Optična vlakna</i>	—	1	1	2	—
	dobre in slabe strani prenosa podatkov po optičnih vlaknih v primerjavi s prenosom po električnih žicah;					
	podatkovno vodilo iz optičnih vlaken;					
	izrazi, povezani z optičnimi vlakni;					
	zaključitve;					
	spojniki, krmilni terminali, oddaljeni terminali;					
	uporaba optičnih vlaken v sistemih zrakoplovov.					
5.11	<i>Elektronski zasloni</i>	—	2	1	2	1
	principi delovanja splošnih tipov zaslonov, ki se uporabljajo v sodobnem letalstvu, vključno z zasloni s katodno cevjo (CRT), zasloni s svetlečimi diodami (LED) in zasloni s tekočimi kristali (LCD).					
5.12	<i>Naprave, občutljive za statično elektriko</i>	1	2	2	2	1
	posebno ravnanje s komponentami, ki so občutljive za elektrostatično praznjenje;					
	poznavanje tveganj in možnih okvar, zaščitne antistatične naprave za komponente in osebje.					
5.13	<i>Nadzor upravljanja s programsko opremo</i>	—	2	1	2	1
	poznavanje omejitev, plovnostnih zahtev in možnih katastrofalnih učinkov neodobrenih sprememb računalniških programov.					
5.14	<i>Elektromagnetno okolje</i>	—	2	2	2	1
	vpliv naslednjih pojavov na vzdrževalne postopke za elektronske sisteme: EMC – elektromagnetna kompatibilnost EMI – elektromagnetna interferenca HIRF – polje sevanja močne intenzitete strela/zaščita pred strelo					
5.15	<i>Tipični elektronski/digitalni sistemi v zrakoplovih</i>	—	2	2	2	1

▼ **B**

	STOPNJA				
	A	B1-1 B1-3	B1-2 B1-4	B2	B3
splošna razvrstitev tipičnih elektronskih/digitalnih sistemov v zrakoplovih in preizkušanje z vgrajeno preizkusno opremo v zvezi s tem (BITE):					
(a) Le za B1 in B2:					
ACARS-ARINC – sistem za komunikacijo, naslavljanje in poročanje					
EICAS (Engine Indication And Crew Alerting System) – sistem za prikaz motorja in opozarjanje posadke					
FBW (Fly by Wire) – krmiljenje s pomočjo računalnika					
FMS (Flight Management System) – sistem za vodenje zrakoplova					
IRS (Inertial Reference System) – inercialni referenčni sistem					
(b) Za B1, B2 in B3:					
ECAM (Electronic Centralised Aircraft Monitoring) – elektronski centraliziran nadzor zrakoplova					
EFIS (Electronic Flight Instrument System) – elektronski sistem instrumentov za letenje					
GPS (Global Positioning System) – satelitski sistem določanja položaja					
TCAS (Traffic Alert Collision Avoidance System) – sistem za preprečevanje trčenja v zraku.					
Integrirana modularna letalska elektronika					
Sistemi v kabini					
Informacijski sistemi					

MODUL 6. MATERIALI IN STROJNA OPREMA

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
6.1 <i>Materiali v zrakoplovih – železovi materiali</i>				
(a) značilnosti, lastnosti in identifikacija običajnih legiranih jekel, ki se uporabljajo v zrakoplovih; toplotna obdelava in uporaba legiranih jekel;	1	2	1	2
(b) preizkušanje železovih materialov za trdoto, natezno trdnost, trajno nihajno trdnost in udarno trdnost.	—	1	1	1
6.2 <i>Materiali v zrakoplovih – neželezni materiali</i>				
(a) značilnosti, lastnosti in identifikacija običajnih neželeznih materialov, ki se uporabljajo v zrakoplovih; toplotna obdelava in uporaba neželeznih materialov;	1	2	1	2
(b) preizkušanje neželeznih materialov na trdoto, natezno trdnost, odpornost proti utrujenosti in odpornost na udarce.	—	1	1	1
6.3 <i>Materiali v zrakoplovih – kompozitni in nekovinski</i>				
6.3.1 <i>Kompozitni in nekovinski materiali, razen lesa in tkanin</i>				
(a) značilnosti, lastnosti in identifikacija običajnih kompozitnih in nekovinskih materialov, razen lesa, ki se uporabljajo v zrakoplovih; tesnilne mase in veziva;	1	2	2	2

▼ B

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
(b) odkrivanje okvar/propadanja v kompozitnih in nekovinskih materialih; popravila kompozitnih in nekovinskih materialov.	1	2	—	2
6.3.2 <i>Lesene konstrukcije</i>	1	2	—	2
metode gradnje lesenih konstrukcij ogrodja zrakoplova;				
značilnosti, lastnosti ter vrste lesa in lepila, ki se uporabljajo za letala;				
ohranjanje in vzdrževanje lesene konstrukcije;				
vrste okvar v lesenem materialu in lesenih konstrukcijah;				
odkrivanje okvar v leseni konstrukciji;				
popravilo lesene konstrukcije.				
6.3.3 <i>Prevleka iz tkanine</i>	1	2	—	2
značilnosti, lastnosti in vrste tkanin, ki se uporabljajo za letala;				
metode pregleda tkanine;				
vrste napak v tkanini;				
popravilo prevleke iz tkanine.				
6.4 <i>Korozija</i>				
(a) kemijske osnove: tvorbe pri galvanskih procesih, mikrobioloških procesih in obremenitvah;	1	1	1	1
(b) vrste korozije in njihovo prepoznavanje; vzroki za korozijo; vrste materialov, občutljivost za korozijo.	2	3	2	2
6.5 <i>Spon(k)e</i>				
6.5.1 <i>Navoji vijakov</i>	2	2	2	2
nomenklatura vijakov;				
oblike navojev, dimenzije in tolerance za standardne navoje, ki se uporabljajo v zrakoplovih;				
merjenje navojev vijakov.				
6.5.2 <i>Vijaki z matico, stojni vijaki, kovice in ostali vijaki</i>	2	2	2	2
vrste vijakov z matico: specifikacija, identifikacija in označevanje vijakov z matico za zrakoplove, mednarodni standardi;				
matice: samozaporne, sidrne, standardne;				
strojni vijaki: specifikacije za zrakoplove;				
stojni vijaki: vrste in uporaba, vstavljanje in odstranjevanje;				
pločevinski samorezni vijaki, centrirni zatiči.				

▼B

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
6.5.3 <i>Blokirne naprave</i>	2	2	2	2
podložke z zavihkom in vzmetne podložke, varovalne podložke, razcepke, pal-matice, žično varovanje, sponke za hitro sprostitev, ključ, vzmetni obročki, razcepke.				
6.5.4 <i>Zakovice za zrakoplove</i>	1	2	1	2
vrste trdnih in skritih zakovic: specifikacije in identifikacija, toplotna obdelava.				
6.6 <i>Cevi in cevne spojke</i>				
(a) identifikacija, vrste togih in gibkih cevi ter njihovi vezni elementi, ki se uporabljajo v zrakoplovih;	2	2	2	2
(b) standardne cevne spojke za letalsko hidravliko, gorivo, olje, cevi za pnevmatske in zračne sisteme.	2	2	1	2
6.7 <i>Vzmeti</i>	—	2	1	1
vrste vzmeti, materiali, značilnosti in uporaba.				
6.8 <i>Ležaji</i>	1	2	2	1
namen ležajev, obremenitve, material, konstrukcija;				
vrste ležajev in njihova uporaba.				
6.9 <i>Prenosi</i>	1	2	2	1
vrste zobnikov in njihova uporaba;				
prestavna razmerja, redukcijski in multiplikacijski sistemi zobnikov, gnani in pogonski zobniki, vmesni zobniki, vzorci vprijetanja zobnikov;				
jermeni in jermenice, verige in zobci.				
6.10 <i>Krmilni jekleni kabli</i>	1	2	1	2
vrste kablov;				
končni pritrdilni elementi, napenjalci jeklenic in kompenzacijske naprave;				
kolečki in komponente kabelskih sistemov;				
bowdenske žice;				
fleksibilni krmilni sistemi zrakoplova.				
6.11 <i>Električni kabli in konektorji</i>	1	2	2	2
vrste kablov, konstrukcija in značilnosti;				
visokonapetostni in koaksialni kabli;				
zvijanje;				
vrste konektorjev, kontaktne nastavke, vtiči, podnožja, izolatorji, razredi toka in napetosti, sklopi, identifikacijske kode.				

MODUL 7A. VZDRŽEVALNA PRAKSA

Opomba: Ta modul ne velja za kategorijo B3. Ustrezni predmeti za kategorijo B3 so opredeljeni v modulu 7B.

		STOPNJA		
		A	B1	B2
7.1	<i>Varnostni ukrepi – zrakoplov in delavnica</i>	3	3	3
	Vidiki varstva pri delu, vključno z varnostnimi ukrepi, ki jih je treba upoštevati pri delu z elektriko, plini, zlasti s kisikom, olji in kemikalijami.			
	Navodila za sanacijske ukrepe ob požaru ali drugi nesreči z eno ali več temi nevarnimi snovmi, vključno s poznavanjem sredstev za gašenje.			
7.2	<i>Delo v delavnici</i>	3	3	3
	skrb za orodje, pregled orodja, uporaba materialov iz delavnice;			
	dimenzije, toleranca in dopustna odstopanja, strokovni standardi;			
	umerjanje orodja in opreme, standardi za umerjanje.			
7.3	<i>Orodje</i>	3	3	3
	običajno ročno orodje;			
	običajno električno orodje;			
	delovanje in uporaba orodja za natančne meritve;			
	oprema za mazanje in tehnike mazanja;			
	delovanje, funkcija in uporaba električne splošne preizkusne opreme.			
7.4	<i>Splošna preizkusna oprema za letalsko elektroniko</i>	—	2	3
	delovanje, funkcija in uporaba splošne preizkusne opreme za letalsko elektroniko.			
7.5	<i>Tehnične risbe, diagrami in standardi</i>	1	2	2
	vrste risb in diagramov, njihovi simboli, dimenzije, tolerance in projekcije;			
	prepoznavanje podatkov v naslovu;			
	mikrofilmi, mikrofiši in računalniške predstavitve,			
	specifikacija 100 Ameriškega združenja letalskih prevoznikov (ATA);			
	letalski in drugi veljavni standardi, vključno z ISO, AN, MS, NAS in MIL;			
	načrti ožičenja in shematski diagrami.			
7.6	<i>Prilegi in ohlapnost</i>	1	2	1
	velikosti svedrov za luknje za somike, razredi prilegov;			
	običajen sistem prilegov in ohlapnih prilegov;			
	razpored prilegov in ohlapnosti za zrakoplove in motorje;			
	omejitve za upogibanje, zvijanje in obrabo;			
	standardne metode za pregledovanje gredi, ležajev in drugih delov.			

▼ B

		STOPNJA		
		A	B1	B2
7.7	<i>Medsebojne povezave električne napeljave (EWIS)</i> neprekinjenost, izolacija in tehnike spajanja/vezanja ter preizkušanje uporaba orodja za zvijanje: ročnega in hidravličnega; preizkušanje zvitih spojev; odstranjevanje in vstavljanje kontaktnih nožic; koaksialni kabli: preizkušanje in varnostni ukrepi pri nameščanju; identifikacija tipov žic, merila za njihovo pregledovanje in tolerance poškodb; tehnike za zaščito ožičenja: odkrivanje kablov in podpora odkrivanju, kabske spojke, tehnike zaščitnih cevi, vključno s toplotno krčnim ovojem, ščitom; vgradnje EWIS, standardi pregledov, popravil, vzdrževanja in čistoče.	1	3	3
7.8	<i>Kovičenje</i> zakovičeni spoji, razdalja med kovicami in razdelek; orodje za kovičenje in luknjanje; pregled zakovičenih spojev.	1	2	—
7.9	<i>Cevi in gumijaste cevi</i> ukrivljanje in širjenje cevi v zrakoplovih; pregled in preizkušanje cevi in gumijastih cevi v zrakoplovih; vgrajevanje in spajanje cevi.	1	2	—
7.10	<i>Vzmeti</i> pregled in preizkušanje vzmeti.	1	2	—
7.11	<i>Ležaji</i> preizkušanje, čiščenje in pregled ležajev; zahteve za mazanje ležajev; okvare v ležajih in vzrok za okvare.	1	2	—
7.12	<i>Prenosi</i> pregled zobnikov, mrtvi tek; pregled jermenov in jermenic, verig in verižnih zobnikov; pregled škripcev, dvigalk, sistemov vzvodov za prenos dvosmernih pomikov.	1	2	—

▼ **B**

		STOPNJA		
		A	B1	B2
7.13	<i>Krmilni jekleni kabli</i> nameščanje končnikov; pregled in preizkušanje krmilnih kablov; bovdenska žica; fleksibilni krmilni sistemi zrakoplova.	1	2	—
7.14	<i>Ravnanje z materiali</i>			
7.14.1	<i>Pločevina</i> omejevanje in izračun tolerance pri krivljenju; obdelava pločevine, vključno s krivljenjem in oblikovanjem; pregled obdelave pločevine.	—	2	—
7.14.2	<i>Kompozitni in nekovinski materiali</i> načini spajanja; okoljski pogoji; načini pregledovanja.	—	2	—
7.15	<i>Varjenje, trdo lotanje, mehko lotanje in vezanje/spajanje</i> (a) načini mehkega lotanja; pregled lotanih spojev; (b) načini varjenja in trdega lotanja; pregled zvarjenih mest in lotanih spojev; načini spajanja in pregled spajanih spojev.	— —	2 2	2 —
7.16	<i>Teža zrakoplova in ravnotežje</i> (a) težišče/izračun meja ravnotežja: uporaba ustreznih dokumentov; (b) priprava zrakoplova na tehtanje; tehtanje zrakoplova.	— —	2 2	2 —
7.17	<i>Ravnanje z zrakoplovom in skladiščenje</i> vožnja po tleh/vleka zrakoplova in ustrezni varnostni ukrepi; dviganje zrakoplova, podstavljanje, zavarovanje in ustrezni varnostni ukrepi; načini skladiščenja zrakoplova; postopki dopolnjevanja goriva in praznjenja rezervoarja; postopki odtajevanja in preprečevanja zaledenitve; električni, hidravlični priključek in pnevmatski priključki za oskrbo na tleh; vplivi okolja na ravnanje z zrakoplovom in delovanje.	2	2	2

▼ **B**

		STOPNJA		
		A	B1	B2
7.18	<i>Metode razstavljanja, pregleda, popravila in sestavljanja</i>			
	(a) vrste okvar in metode vizualnega pregleda; odstranitev korozije, pregled in ponovna zaščita;	2	3	3
	(b) metode splošnega popravila, priročnik za popravila strukture; programi za nadzor staranja, utrujenosti materiala in korozije;	—	2	—
	(c) metode neporušitvenih preskusov vključno z metodami prodiranja kontrastne barve, radiografije, vrtničastih tokov, ultrazvoka in boroskopa;	—	2	1
	(d) tehnike razstavljanja in ponovnega sestavljanja;	2	2	2
	(e) tehnike odpravljanja poškodb.	—	2	2
7.19	<i>Izredni dogodki</i>			
	(a) pregled po udaru strele in prodoru HIRF (polja sevanja močne intenzitete);	2	2	2
	(b) pregled po izrednih dogodkih, kot so trdi pristanki in letenje skozi turbulenco.	2	2	—
7.20	<i>Postopki vzdrževanja</i>	1	2	2
	načrtovanje vzdrževanja;			
	postopki modifikacije;			
	postopki skladiščenja;			
	postopki izdaje potrdil/sprostitve;			
	povezovanje na delovanje zrakoplova;			
	pregled vzdrževanja/kontrola kakovosti/zagotavljanje kakovosti;			
	dodatni postopki vzdrževanja;			
	kontrola delov z omejeno življenjsko dobo.			

MODUL 7B. VZDRŽEVALNA PRAKSA

Opomba: Področje uporabe tega modula mora odražati tehnologijo letal, ki sodijo v kategorijo B3.

		STOPNJA
		B3
7.1	<i>Varnostni ukrepi – zrakoplov in delavnica</i>	3
	Vidiki varstva pri delu, vključno z varnostnimi ukrepi, ki jih je treba upoštevati pri delu z elektriko, plini, zlasti s kisikom, olji in kemikalijami.	
	Navodila za sanacijske ukrepe ob požaru ali drugi nesreči z eno ali več nevarnimi snovmi, vključno s poznavanjem sredstev za gašenje.	

▼ B

		STOPNJA
		B3
7.2	<i>Delo v delavnici</i> skrb za orodje, pregled orodja, uporaba materialov iz delavnice; dimenzije, toleranca in dopustna odstopanja, strokovni standardi; umerjanje orodja in opreme, standardi za umerjanje.	3
7.3	<i>Orodje</i> običajno ročno orodje; običajno električno orodje; delovanje in uporaba orodja za natančne meritve; oprema za mazanje in tehnike mazanja; delovanje, funkcija in uporaba električne splošne preizkusne opreme.	3
7.4	<i>Splošna preizkusna oprema za letalsko elektroniko</i> delovanje, funkcija in uporaba splošne preizkusne opreme za letalsko elektroniko.	—
7.5	<i>Tehnične risbe, diagrami in standardi</i> vrste risb in diagramov, njihovi simboli, dimenzije, tolerance in projekcije; prepoznavanje podatkov v naslovu; mikrofilmi, mikrofili in računalniške predstavitve, specifikacija 100 Ameriškega združenja letalskih prevoznikov (ATA); letalski in drugi veljavni standardi, vključno z ISO, AN, MS, NAS in MIL; načrti ožičenja in shematski diagrami.	2
7.6	<i>Prilegi in ohlapnost</i> velikosti svedrov za luknje za sornike, razredi prilegov; običajen sistem prilegov in ohlapnih prilegov; razpored prilegov in ohlapnosti za zrakoplove in motorje; omejitve za upogibanje, zvijanje in obrabo; standardne metode za pregledovanje gredi, ležajev in drugih delov.	2

▼ B

		STOPNJA
		B3
7.7	<i>Električni kabli in konektorji</i> neprekinjenost, izolacija in tehnike spajanja/vezanja ter preizkušanje; uporaba orodja za zvijanje: ročnega in hidravličnega; preizkušanje zviti spojev; odstranjevanje in vstavljanje kontaktnih nožic; koaksialni kabli: preizkušanje in varnostni ukrepi pri nameščanju; tehnike za zaščito ožičenja: odkrivanje kablov in podpora odkrivanju, kabelske spojke, tehnike zaščitnih cevi, vključno s toplotno krčnim ovojem, ščitom;	2
7.8	<i>Kovičenje</i> zakovičeni spoji, razdalja med kovicami in razdelek; orodje za kovičenje in luknjanje; pregled zakovičenih spojev.	2
7.9	<i>Cevi in gumijaste cevi</i> ukrivljanje in širjenje cevi v zrakoplovih; pregled in preizkušanje cevi in gumijastih cevi v zrakoplovih; vgrajevanje in spajanje cevi.	2
7.10	<i>Vzmeti</i> pregled in preizkušanje vzmeti.	1
7.11	<i>Ležaji</i> preizkušanje, čiščenje in pregled ležajev; zahteve za mazanje ležajev; okvare v ležajih in vzrok za okvare.	2
7.12	<i>Prenosi</i> pregled zobnikov, mrtvi tek; pregled jermenov in jermenic, verig in verižnih zobnikov; pregled škripcev, dvigalk, sistemov vzvodov za prenos dvosmernih pomikov.	2
7.13	<i>Krmilni jekleni kabli</i> nameščanje končnikov; pregled in preizkušanje krmilnih kablov; bovdenska žica; fleksibilni krmilni sistemi zrakoplova.	2
7.14	<i>Ravnanje z materiali</i>	
7.14.1	<i>Pločevina</i> omejevanje in izračun tolerance pri krivljenju; obdelava pločevine, vključno s krivljenjem in oblikovanjem; pregled obdelave pločevine.	2

▼ B

		STOPNJA
		B3
7.14.2	<i>Kompozitni in nekovinski materiali</i>	2
	načini spajanja;	
	okoljski pogoji,	
	načini pregledovanja.	
7.15	<i>Varjenje, trdo lotanje, mehko lotanje in vezanje/spajanje</i>	
	(a) načini mehkega lotanja; pregled lotanih spojev;	2
	(b) načini varjenja in trdega lotanja;	2
	pregled zvarjenih mest in lotanih spojev;	
	načini spajanja in pregled spajanih spojev.	
7.16	<i>Teža zrakoplova in ravnotežje</i>	
	(a) težišče/izračun meja ravnotežja: uporaba ustreznih dokumentov;	2
	(b) priprava zrakoplova na tehtanje;	2
	tehtanje zrakoplova.	
7.17	<i>Ravnanje z zrakoplovom in skladiščenje</i>	2
	vožnja po tleh/vleka zrakoplova in ustrezni varnostni ukrepi;	
	dviganje zrakoplova, podstavljanje, zavarovanje in ustrezni varnostni ukrepi;	
	načini skladiščenja zrakoplova;	
	postopki dopolnjevanja goriva in praznjenja rezervoarja;	
	postopki odtajevanja in preprečevanja zaledenitve;	
	električni, hidravlični priključek in pnevmatski priključki za oskrbo na tleh;	
	vplivi okolja na ravnanje z zrakoplovom in delovanje.	
7.18	<i>Metode razstavljanja, pregleda, popravila in sestavljanja</i>	
	(a) vrste okvar in metode vizualnega pregleda;	3
	odstranitev korozije, pregled in ponovna zaščita;	
	(b) metode splošnega popravila, priročnik za popravila strukture;	2
	programi za nadzor staranja, utrujenosti materiala in korozije;	
	(c) metode neporušitvenih preskusov, vključno z metodami prodiranja kontrastne barve, radio-	2
	grafije, vrtnčastih tokov, ultrazvoka in boroskopa;	
	(d) tehnike razstavljanja in ponovnega sestavljanja;	2
	(e) tehnike odpravljanja poškodb.	2
7.19	<i>Izredni dogodki</i>	
	(a) pregled po udaru strele in prodoru HIRF (polja sevanja močne intenzitete);	2
	(b) pregled po izrednih dogodkih, kot so trdi pristanki in letenje skozi turbulenco.	2

▼ **B**

		STOPNJA
		B3
7.20	<i>Postopki vzdrževanja</i> načrtovanje vzdrževanja; postopki modifikacije; postopki skladiščenja; postopki izdaje potrdil/sprostitve; povezovanje na delovanje zrakoplova; pregled vzdrževanja/kontrola kakovosti/zagotavljanje kakovosti; dodatni postopki vzdrževanja; kontrola delov z omejeno življenjsko dobo.	2

MODUL 8. OSNOVE AERODINAMIKE

		STOPNJA			
		A	B1	B2	B3
8.1	<i>Fizika atmosfere</i> mednarodna standardna atmosfera (ISA), uporaba v aerodinamiki.	1	2	2	1
8.2	<i>Aerodinamika</i> tok zraka okoli telesa; mejna plast, laminarni in turbulentni tok, prosti tok, relativni zračni tok, navzgor in navzdol, vrtinci, mirovanje; izrazi: usločenost, tetiva profila, srednja aerodinamična tetiva, upor aerodinamičnega profila, induktivni upor, središče pritiska, vpadni kot, „wash in and wash out“, vrtinci in zmanjšanje vpadnega kota na krilu letala proti vrhu krila, razmerje čistine, oblika krila in vitkost; potisk, teža, aerodinamični rezultat; nastajanje vzgona in upora: vpadni kot, koeficient vzgona, koeficient upora, polarna krivulja, porušitev vzgona; kontaminacija aerodinamičnega profila vključno z ledom, snegom in ivjem.	1	2	2	1
8.3	<i>Teorija letenja</i> razmerje med vzgonom, težo, potiskom in uporom; razmerje drsenja; enakomerno letenje, delovanje; teorija obračanja; vpliv faktorja preobremenitve: porušitev vzgona, osnovni parametri izvedbe zrakoplova in konstrukcijske omejitve; povečanje vzgona.	1	2	2	1
8.4	<i>Stabilnost leta in dinamika</i> vzdolžna, prečna in smerna stabilnost (aktivna in pasivna).	1	2	2	1

▼ B

MODUL 9A. ČLOVEŠKI DEJAVNIKI

Opomba: Ta modul ne velja za kategorijo B3. Ustrezni predmeti za kategorijo B3 so opredeljeni v modulu 9B.

	STOPNJA		
	A	B1	B2
9.1 <i>Splošno</i> potreba po upoštevanju človeških dejavnikov; incidenti, ki se lahko pripišejo človeškemu dejavniku/človeški napaki; Murphyjev zakon.	1	2	2
9.2 <i>Človekova učinkovitost in omejitve</i> vid; sluh; obdelava podatkov; pozornost in dojemanje; spomin; klavstrofobija in fizični dostop.	1	2	2
9.3 <i>Socialna psihologija</i> odgovornost: posameznika in skupine; motivacija in demotivacija; pritisk sodelavcev; vprašanja „druge kulture“; skupinsko delo; upravljanje, nadzor in vodenje.	1	1	1
9.4 <i>Dejavniki, ki vplivajo na učinkovitost</i> telesna pripravljenost/zdravje; stres: pritiski doma in na delovnem mestu; časovni pritisk in roki; delovna obremenitev: prevelika in premajhna; spanje in utrujenost, delo v izmenah; alkohol, zdravila, zloraba drog.	2	2	2
9.5 <i>Fizično okolje</i> hrup in hlapi; osvetljenost; podnebje in temperatura; gibanje in tresljaji; delovno okolje.	1	1	1
9.6 <i>Naloge</i> fizično delo; ponavljajoče se naloge; vizualni pregled; kompleksni sistemi.	1	1	1

▼ B

	STOPNJA		
	A	B1	B2
9.7 <i>Komunikacija</i> v skupini in med skupinami; knjiženje dela in evidentiranje; sledenje razvoju, posodabljanje; širjenje informacij.	2	2	2
9.8 <i>Človeška napaka</i> vzorci in teorije napak; vrste napak pri vzdrževalnih nalogah; posledice napak (tj. nesreče); izogibanje napakam in nadzor napak.	1	2	2
9.9 <i>Nevarnosti na delovnem mestu</i> prepoznavanje in preprečevanje nevarnosti; ravnanje v nujnih primerih.	1	2	2

MODUL 9B. ČLOVEŠKI DEJAVNIKI

Opomba: Področje uporabe tega modula mora odražati manj zahtevno okolje vzdrževanja za imetnike licenc B3.

	STOPNJA
	B3
9.1 <i>Splošno</i> potreba po upoštevanju človeških dejavnikov; incidenti, ki se lahko pripišejo človeškemu dejavniku/človeški napaki; Murphyjev zakon.	2
9.2 <i>Človekova učinkovitost in omejitve</i> vid; sluh; obdelava podatkov; pozornost in dojemanje; spomin; klavstrofobija in fizični dostop.	2
9.3 <i>Socialna psihologija</i> odgovornost: posameznika in skupine; motivacija in demotivacija; pritisk sodelavcev; vprašanja „druge kulture“; skupinsko delo; upravljanje, nadzor in vodenje.	1
9.4 <i>Dejavniki, ki vplivajo na učinkovitost</i> telesna pripravljenost/zdravje; stres: pritiski doma in na delovnem mestu; časovni pritisk in roki; delovna obremenitev: prevelika in premajhna;	2

▼ **B**

	STOPNJA			
	B3			
spanje in utrujenost, delo v izmenah; alkohol, zdravila, zloraba drog.				
9.5 <i>Fizično okolje</i>				1
hrup in hlapi;				
osvetljenost;				
podnebje in temperatura;				
gibanje in tresljaji;				
delovno okolje.				
9.6 <i>Naloge</i>				1
fizično delo;				
ponavljajoče se naloge;				
vizualni pregled;				
kompleksni sistemi.				
9.7 <i>Komunikacija</i>				2
v skupini in med skupinami;				
knjiženje dela in evidentiranje;				
sledenje razvoju, posodabljanje;				
širjenje informacij.				
9.8 <i>Človeška napaka</i>				2
vzorci in teorije napak;				
vrste napak pri vzdrževalnih nalogah;				
posledice napak (tj. nesreče);				
izogibanje napakam in nadzor napak.				
9.9 <i>Nevarnosti na delovnem mestu</i>				2
prepoznavanje in preprečevanje nevarnosti;				
ravnanje v nujnih primerih.				

MODUL 10. LETALSKA ZAKONODAJA

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
10.1 <i>Osnovni predpisi</i>	1	1	1	1
vloga Mednarodne organizacije za civilno letalstvo;				
vloga Evropske komisije;				
vloga Evropske agencije za varnost v letalstvu (EASA);				
vloga držav članic in nacionalnih letalskih organov;				
Uredba (ES) št. 216/2008 in njena izvedbena pravila, uredbi št. 748/2012 in (EU) št. 1321/2014;				
odnosi med različnimi prilogami (deli), kot so Del 21, Del M, Del 145, Del 66, Del 147, in Uredbo (EU) št. 965/2012.				
10.2 <i>Potrditveno osebje– vzdrževanje</i>	2	2	2	2
podrobno razumevanje Dela 66.				
10.3 <i>Potrjene vzdrževalne organizacije</i>	2	2	2	2
podrobno razumevanje Dela 145 in Poddela F Dela M.				

▼B

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
10.4 <i>Letalske operacije</i>	1	1	1	1
splošno razumevanje Uredbe (EU) št. 965/2012.				
spričevala letalskega prevoznika;				
odgovornosti operatorjev, zlasti glede stalne plovnosti in vzdrževanja;				
Program vzdrževanja zrakoplova				
MEL//CDL				
dokumenti, ki morajo biti na krovu;				
označevanje v zrakoplovu (oznake).				
10.5 <i>Izdaja certifikatov za zrakoplove, dele in naprave</i>				
(a) Splošno	—	1	1	1
splošno razumevanje Dela 21 in certifikacijskih specifikacij EASA CS-23, 25, 27, 29.				
(b) Dokumenti	—	2	2	2
spričevalo o plovnosti, spričevala o plovnosti z omejitvami in dovoljenje za letenje;				
potrdilo o registraciji;				
spričevalo o hrupu;				
razporeditev mase;				
licenca in odobritev za radijsko postajo.				
10.6 <i>Stalna plovnost</i>	2	2	2	2
podrobno razumevanje določb iz Dela 21, povezanih s stalno plovnostjo;				
podrobno razumevanje Dela M.				
10.7 <i>Veljavne državne in mednarodne zahteve za (če jih niso nadomestile zahteve EU).</i>				
(a) programe vzdrževanja, kontrole in preglede vzdrževanja;	1	2	2	2
plovnostne zahteve;				
tehnične biltene, proizvajalčeve servisne podatke;				
modifikacije in popravila;				
dokumentacijo o vzdrževanju: priročniki za vzdrževanje, priročnik za konstrukcijska popravila, ilustrirani katalog delov itd.;				
Le za licence od A do B2:				
glavni spisek minimalne opreme, spisek minimalne opreme, spiski odklonov razpečevalne službe;				
(b) stalna plovnost;	—	1	1	1
zahteve glede minimalne opreme – testni leti;				
Le za licenci B1 in B2:				
ETOPS, zahteve za vzdrževanje in za službo odprave;				
operacije ob zmanjšani vidljivosti, operacije v pogojih kategorije 2/3.				

MODUL 11A. AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI TURBINSKIH LETAL

		STOPNJA	
		A1	B1.1
11.1	<i>Teorija letenja</i>		
11.1.1	<i>Aerodinamika letal in sistemi za krmarjenje leta</i>	1	2
	delovanje in učinek:	—	—
	— krmiljenja nagiba: krilca in spojlerji,		
	— krmiljenje naklona: višinska krmila, stabilizatorji, spremenljivi stabilizatorji vpada in kanardi,		
	— krmiljenje zasuka okrog navpične osi, omejevalniki odklona smernega krmila;		
	krmiljenje z uporabo elevonov, aktivatorjev smernega krmila;		
	naprave za povečanje vzgona, reže, predkrilca, zakrilca, krilca-zakrilca;		
	naprave za povzročanje upora, spojlerji, notranje aerodinamične zavore, aerodinamične zavore;		
	učinki zaključka krila, nažagani sprednji robovi aerodinamičnih profilov;		
	krmiljenje mejne plasti z generatorji silnic, klini za porušitev vzgona ali napravami na sprednjem robu aerodinamičnega profila;		
	delovanje in učinki trimmerjev, ravnotežne in neravnotežne (glavne) krmilne površine, pomožne krmilne površine za odklon glavne krmilne površine, pomožnih krmilnih površin z vzmetjo, masne uravnoteženosti, uravnoteženja krmila, plošč za aerodinamično ravnovesje.		
11.1.2	<i>Leti z veliko hitrostjo</i>	1	2
	zvočna hitrost, podzvočni leti, transonični leti, nadzvočni leti;		
	Machovo število, kritično Machovo število, aerodinamično vzbujanje zaradi stisljivosti, poševni tlačni skok, aerodinamično segrevanje, območno pravilo;		
	dejavniki, ki vplivajo na zračni tok v sesalnih odprtinah motorja hitrih zrakoplovov;		
	učinki „sweepback“ na kritično Machovo število.		
11.2	<i>Konstrukcije strukture zrakoplova – splošni pojmi</i>		
	(a) plovnostne zahteve za konstrukcijsko trdnost;	2	2
	klasifikacija strukture, primarna, sekundarna in terciarna;		
	koncepti odpovedne varnosti, varne življenjske dobe, tolerance okvar;		
	sistemi za consko in lokacijsko identifikacijo;		
	napetost, specifična deformacija, upogibanje, kompresija, strig, torzija, tenzija, obročna napetost, utrujenost materiala;		

▼ B

		STOPNJA	
		A1	B1.1
	zagotovitev drenaže in ventilacije; zagotovitev namestitve sistemov; zaščita pred udarom strele; pritrjevanje zrakoplova;		
	(b) konstrukcijske metode: trupa letala z obremenjeno oplato, okvirji trupa letala, dodatni nosilci, vzdolžni nosilci, pregrade, ogrodja, ojačitveni konstrukcijski elementi, oporniki, vezi, nosilniki, talne konstrukcije, ojačitve, načini izvedbe oplat, protikorozijska zaščita, pritrdišča na krilih, repu in motorju; tehnike sestavljanja konstrukcije: zakovičenje, pritrjevanje z vijaki, spajanje/vezanje;	1	2
	metode zaščite površine, kot so kromiranje, zaščita z anodno oksidacijo, barvanje;		
	čiščenje površine;		
	simetrija strukture zrakoplova: načini uravnavanja in kontrola simetrije.		
11.3	<i>Konstrukcije strukture zrakoplova – letala</i>		
11.3.1	<i>Trup letala (ATA 52/53/56)</i>	1	2
	struktura in tlačno tesnjenje;		
	pritrdišča kril, stabilizatorjev, nosilcev in podvozja;		
	vgradnja sedežev in sistem za natovarjanje;		
	vrata in zasilni izhodi: konstrukcija, mehanizmi, delovanje in varnostne naprave;		
	konstrukcija in mehanizmi oken in vetrobranskega stekla.		
11.3.2	<i>Krila (ATA 57)</i>	1	2
	konstrukcija;		
	shranjevanje goriva;		
	pritrdišča podvozja letala, nosilcev, krmila in povečanja vzgona/upora.		
11.3.3	<i>Stabilizatorji (ATA 55)</i>	1	2
	konstrukcija;		
	pritrdišče krmila.		
11.3.4	<i>Površine za krmarjenje leta (ATA 55/57)</i>	1	2
	konstrukcija in pritrditev;		
	uravnoteženje – masa in aerodinamika.		
11.3.5	<i>Gondole/nosilci (ATA 54)</i>	1	2

▼ B

		STOPNJA	
		A1	B1.1
	gondole/nosilci: — konstrukcija, — protipožarne stene, — nosilci motorja.	—	—
11.4	<i>Klimatizacija in uravnavanje tlaka v kabini (ATA 21)</i>		
11.4.1	<i>Dovod zraka</i> viri dovoda zraka vključno z odvzemom zraka iz kompresorja motorja in vozičkom za oskrbo zrakoplova na tleh.	1	2
11.4.2	<i>Klimatizacija</i> klimatizacijski sistemi; naprave za kroženje zraka in naprave za kroženje pare; razdelilni sistemi; sistem za nadzor in upravljanje pretoka, temperature in vlažnosti.	1	3
11.4.3	<i>Uravnavanje tlaka</i> sistemi za uravnavanje tlaka; krmiljenje in prikaz, vključno s krmilnimi in varnostnimi ventili; krmilniki tlaka v kabini.	1	3
11.4.4	<i>Varnostne in opozorilne naprave</i> zaščitne in opozorilne naprave.	1	3
11.5	<i>Instrumenti/sistemi letalske elektronike</i>		
11.5.1	<i>Sistemi instrumentov (ATA 31)</i> pitot statični sistemi: višinomer, merilnik hitrosti, variometer; giroskopski: umetni horizont, kazalnik smeri položaja, smerni kazalnik, integrirani smerni instrument, kontrolnik letenja, koordinator zavojev; kompasi: neposredno odbiranje, oddaljeno odbiranje; prikaz vpadnega kota, opozorilni sistemi za zaščito porušitve vzgona; pilotska kabina s katodnimi zasloni; drugi prikazi v sistemu zrakoplova.	1	2
11.5.2	<i>Sistemi letalske elektronike</i>	1	1

▼ B

		STOPNJA	
		A1	B1.1
	osnove razporeditve/ureditve in delovanja sistemov: — avtomatsko krmarjenje zrakoplova (ATA 22), — komunikacije (ATA 23), — navigacijski sistemi (ATA 34).	—	—
11.6	<i>Električna energija (ATA 24)</i> namestitve in delovanje električnih akumulatorjev; proizvajanje enosmernega toka; proizvajanje izmeničnega toka, rezervno proizvodnje električnega toka (v nujnih primerih); proizvajanje električnega toka v nujnih primerih (rezervno); distribucija energije; pretvorniki, transformatorji, usmerniki; zaščita vezij; zunanje/zemeljsko napajanje.	1	3
11.7	<i>Oprema in notranja oprema (ATA 25)</i> (a) zahteve za reševalno opremo; sedeži, vezalno pasovje in pasovi; (b) razporeditev kabine; razporeditev/ureditev opreme; vgradnja notranje opreme v kabini; oprema za razvedrilo v kabini; vgradnja kuhinje; natovarjanje tovora in oprema za pritrditev; letalske stopnice.	2 1	2 1
11.8	<i>Protipožarna zaščita (ATA 26)</i> (a) sistemi za odkrivanje požara in dima ter opozarjanje; sistemi za gašenje požara; preizkušanje sistemov; (b) prenosni gasilni aparat.	1 1	3 1
11.9	<i>Krmarjenje leta (ATA 27)</i>	1	3

▼ B

		STOPNJA	
		A1	B1.1
	glavne komande: krilce, višinsko krmilo, smerno krmilo, spojler; krmiljenje ravnotežja; aktivna kontrola obremenitve; naprave za povečanje vzgona; notranja aerodinamična zavora, aerodinamična zavora; upravljanje sistema: ročno, hidravlično, pnevmatsko, električno, krmiljenje s pomočjo računalnika; umetno povzročeni občutek trdote komand, blažilnik nihanja, trmanje zrakoplova glede na Machovo število, omejevalnik odklona smernega krmila, sistemi blokade zaradi turbulence; uravnoteženje in oprema; zaščita pred porušitvijo vzgona/opozorilni sistemi.		
11.10	<i>Sistemi goriva (ATA 28)</i> razporeditev/ureditev sistema; posode za gorivo; sistemi za dovod goriva; izpuščanje goriva v zraku, odduševanje in odvajanje; navzkrižno napajanje in prenos; prikazi in opozorila; dopolnjevanje goriva in praznjenje rezervoarja; vzdolžno uravnoteženi sistemi goriva.	1	3
11.11	<i>Hidravlična moč (ATA 29)</i> razporeditev/ureditev sistema; hidravlične tekočine; hidravlični rezervoarji in akumulatorji; proizvodjanje tlaka: električno, mehansko, pnevmatično; rezervno proizvodjanje tlaka; filtri; krmiljenje tlaka; distribucija energije;	1	3

▼ **B**

		STOPNJA	
		A1	B1.1
	prikaz in opozorilni sistemi; povezovanje z drugimi sistemi.		
11.12	<i>Zaščita pred ledom in dežjem (ATA 30)</i> nastajanje, klasifikacija in odkrivanje ledu; sistemi za preprečevanje zaledenitve: električni, toplozračni in kemični; sistemi za odstranjevanje ledu: električni, toplozračni, pnevmatski in kemični; sredstvo za zaščito pred dežjem in odbojnost; gretje sonde in drenaže; sistemi brisal.	1	3
11.13	<i>Podvozje letala (ATA 32)</i> konstrukcija, blaženje udarcev; sistemi za izvlečenje in uvlečenje: običajni in zasilni; prikaz in opozorila; kolesa, zavore, preprečevanje blokiranja koles med zaviranjem in avtomatsko zaviranje; pnevmatike; krmiljenje; zaznavanje zrak-tla.	2	3
11.14	<i>Luči (ATA 33)</i> zunanje: navigacijske, opozorilne bliskalice, pristajalne, za vožnjo po tleh, za led; notranje: v potniški kabini, v pilotski kabini, v prostoru za tovor; zasilne luči.	2	3
11.15	<i>Kisik (ATA 35)</i> razporeditev/ureditev sistema: potniška in pilotska kabina; viri, shranjevanje, polnjenje in distribucija; uravnavanje dovoda; prikazi in opozorila.	1	3
11.16	<i>Pnevmatika/vakuum (ATA 36)</i> razporeditev/ureditev sistema; viri: motor/pomožni agregat, kompresorji, rezervoarji, oskrba na tleh;	1	3

▼ B

		STOPNJA	
		A1	B1.1
	krmiljenje tlaka; distribucija; prikazi in opozorila; povezovanje z drugimi sistemi.		
11.17	<i>Voda/odpadki (ATA 38)</i> razporeditev/ureditev vodovodnega sistema, dobava, distribucija, oskrbovanje in drenaža; razporeditev/ureditev toaletnih sistemov; splakovanje in oskrbovanje; vidiki korozije.	2	3
11.18	<i>Sistemi za vzdrževanje na letalu (ATA 45)</i> osrednji vzdrževalni računalniki; sistem za nalaganje podatkov; sistem elektronske knjižnice; tiskanje; nadzor konstrukcije (nadzor tolerance poškodb).	1	2
11.19	<i>Integrirana modularna letalska elektronika (ATA 42)</i> Funkcije, ki so praviloma na voljo v modulih Integrirana modularna letalska elektronika (IMA), so med drugim: upravljanje izpusta, nadzor zračnega tlaka, prezračevanje in nadzor zraka, nadzor letalske elektronike in prezračevanja pilotske kabine, nadzor temperature, obveščanje o zračnem prometu, usmerjevalnik letalske komunikacije, upravljanje električnih obremenitev, spremljanje prekinjevalca tokokroga, električni sistem BITE, upravljanje goriva, upravljanje zavore, upravljanje krmilja, izvlečenje in uvlečenje podvozja letala, prikaz tlaka v pnevmatikah, prikaz tlaka olja, spremljanje temperature zavor itd. osnovni sistem, komponente omrežja.	1	2
11.20	<i>Sistemi v kabini (ATA44)</i> Enote in komponente, ki služijo kot razvedrilo za potnike in zagotavljajo komunikacijo v zrakoplovu (sistem podatkovne komunikacije v kabini) ter med kabino in zemeljskimi postajami zrakoplova (kabinske omrežne storitve). To vključuje prenos glasu, podatkov, glasbe in video vsebin. Sistem podatkovne komunikacije v kabini služi kot vmesnik med posadko v pilotski/potniški kabini in sistemi v kabini. Ti sistemi podpirajo izmenjavo podatkov med različnimi enotami LRU, praviloma pa jih upravlja letalsko spremno osebje.	1	2

▼ **B**

		STOPNJA	
		A1	B1.1
	Sistem kabinske omrežne storitve je praviloma sestavljen iz strežnika, ki med drugim predstavlja vmesnik za naslednje sisteme: — komunikacija podatki/radio, razvedrilni sistem med letom. Kabinska omrežna storitev lahko gosti funkcije, kot so: — dostop do poročil pred odhodom/ob odhodu, — dostop do e-pošte/intraneta/interneta, — zbirka podatkov o potnikih; osnovni sistem kabine; razvedrilni sistem med letom; zunanji komunikacijski sistem; masovni pomnilniški sistem v kabini; nadzorni sistem v kabini; drugi sistemi v kabini.	—	—
11.21	<i>Informacijski sistemi (ATA46)</i> Enote in komponente, ki služijo kot sredstvo za shranjevanje, posodabljanje in priklic digitalnih informacij, ki so običajno na voljo v papirni obliki ter na mikrofilmu ali mikrofišu. Vključuje enote, namenjene shranjevanju in priklicu informacij, kot sta masovni polnilnik in krmilnik elektronske knjižnice. Ne vključuje enot ali komponent, ki so vgrajene za druge uporabe in ki se delijo z drugimi sistemi, kot sta tiskalnik v pilotski kabini ali zaslon za splošno rabo. Tipični primeri vključujejo sisteme za upravljanje zračnega prometa in informacij ter sisteme omrežnega strežnika. splošni informacijski sistem zrakoplova; informacijski sistem v pilotski kabini; informacijski sistem za namene vzdrževanja; informacijski sistem v potniški kabini; drugi informacijski sistemi.	1	2

MODUL 11B. AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI LETAL Z BATNIM MOTORJEM

Opomba 1: Ta modul ne velja za kategorijo B3. Ustrezni predmeti za kategorijo B3 so opredeljeni v modulu 11B.

Opomba 2: Področje uporabe tega modula mora odražati tehnologijo letal, ki sodijo v podkategoriji A2 in B1.2.

		STOPNJA	
		A2	B1.2
11.1	<i>Teorija letenja</i>		

▼ B

		STOPNJA	
		A2	B1.2
11.1.1	<i>Aerodinamika letal in sistemi za krmarjenje leta</i>	1	2
	delovanje in učinek:	—	—
	— krmiljenja nagiba: krilca in spojlerji,		
	— krmiljenje naklona: višinska krmila, stabilizatorji, spremenljivi stabilizatorji vpada in kanardi,		
	— krmiljenje zasuka okrog navpične osi, omejevalniki odklona smernega krmila;		
	krmiljenje z uporabo elevonov, aktivatorjev smernega krmila;		
	naprave za povečanje vzgona, reže, predkrilca, zakrilca, krilca-zakrilca;		
	naprave za povzročanje upora, spojlerji, notranje aerodinamične zavore, aerodinamične zavore;		
	učinki zaključka krila, nažagani sprednji robovi aerodinamičnih profilov;		
	krmiljenje mejne plasti z generatorji silnic, klini za porušitev vzgona ali napravami na sprednjem robu aerodinamičnega profila;		
	delovanje in učinki trimerja, ravnotežne in neravnotežne (glavne) krmilne površine, pomožne krmilne površine za odklon glavne krmilne površine, pomožnih krmilnih površin z vzmetjo, masne uravnoteženosti, uravnoteženja krmila, plošč za aerodinamično ravnoesje.		
11.1.2	<i>Leti z veliko hitrostjo –N/A</i>	—	—
11.2	<i>Konstrukcije strukture zrakoplova – splošni pojmi</i>		
	(a) plovnostne zahteve za konstrukcijsko trdnost;	2	2
	klasifikacija strukture, primarna, sekundarna in terciarna;		
	koncepti odpovedne varnosti, varne življenjske dobe, tolerance okvar;		
	sistemi za consko in lokacijsko identifikacijo;		
	napetost, specifična deformacija, upogibanje, kompresija, strig, torzija, tenzija, obročna napetost, utrujenost materiala;		
	zagotovitev drenaže in ventilacije;		
	zagotovitev namestitve sistemov;		
	zaščita pred udarom strele;		
	pritrjevanje zrakoplova;		
	(b) konstrukcijske metode: trupa letala z obremenjeno oplato, okvirji trupa letala, dodatni nosilci, vzdolžni nosilci, pregrade, ogrodja, ojačitveni konstrukcijski elementi, oporniki, vezi, nosilniki, talne konstrukcije, ojačitve, načini izvedbe oplati, protikorozijska zaščita, pritrdišča na krilih, repu in motorju;	1	2
	tehnike sestavljanja konstrukcije: zakovičenje, pritrjevanje z vijaki, spajanje/vezanje;		
	metode zaščite površine, kot so kromiranje, zaščita z anodno oksidacijo, barvanje;		
	čiščenje površine;		
	simetrija strukture zrakoplova: načini uravnavanja in kontrola simetrije.		

▼ B

		STOPNJA	
		A2	B1.2
11.3	<i>Konstrukcije strukture zrakoplova – letala</i>		
11.3.1	<i>Trup letala (ATA 52/53/56)</i>	1	2
	struktura in tlačno tesnjenje;		
	pritrdišča kril, stabilizatorjev, nosilcev in podvozja;		
	vgradnja sedežev;		
	vrata in zasilni izhodi: konstrukcija in delovanje;		
	pritrdišča oken in vetrobranskega stekla.		
11.3.2	<i>Krila (ATA 57)</i>	1	2
	konstrukcija;		
	shranjevanje goriva;		
	pritrdišča podvozja letala, nosilcev, krmila in povečanja vzgona/upora.		
11.3.3	<i>Stabilizatorji (ATA 55)</i>	1	2
	konstrukcija;		
	pritrdišče krmila.		
11.3.4	<i>Površine za krmarjenje leta (ATA 55/57)</i>	1	2
	konstrukcija in pritrditev;		
	uravnoteženje – masa in aerodinamika.		
11.3.5	<i>Gondole/nosilci (ATA 54)</i>	1	2
	gondole/nosilci:	—	—
	— konstrukcija,		
	— protipožarne stene,		
	— nosilci motorja.		
11.4	<i>Klimatizacija in uravnavanje tlaka v kabini (ATA 21)</i>	1	3
	sistemi za uravnavanje tlaka in klimatizacijo;		
	krmilniki tlaka v kabini, zaščitne in opozorilne naprave;		
	sistemi ogrevanja.		
11.5	<i>Instrumenti/sistemi letalske elektronike</i>		
11.5.1	<i>Sistemi instrumentov (ATA 31)</i>	1	2
	pitot statični sistemi: višinomer, merilnik hitrosti, variometer;		
	giroskopski: umetni horizont, kazalnik smeri položaja, smerni kazalnik, integrirani smerni instrument, kontrolnik letenja, koordinator zavojev;		

▼ B

		STOPNJA	
		A2	B1.2
	komпасi: neposredno odbiranje, oddaljeno odbiranje;		
	prikaz vpadnega kota, opozorilni sistemi za zaščito pred porušitvijo vzgona;		
	pilotska kabina s katodnimi zasloni;		
	drugi prikazi v sistemu zrakoplova.		
11.5.2	<i>Sistemi letalske elektronike</i>	1	1
	osnove razporeditve/ureditve in delovanja sistemov:	—	—
	— avtomatsko krmarjenje zrakoplova (ATA 22),		
	— komunikacije (ATA 23),		
	— navigacijski sistemi (ATA 34).		
11.6	<i>Električna energija (ATA 24)</i>	1	3
	namestitve in delovanje električnih akumulatorjev;		
	proizvajanje enosmernega toka;		
	proizvajanje električnega toka v nujnih primerih (rezervno);		
	distribucija energije;		
	zaščita vezij;		
	pretvorniki, transformatorji.		
11.7	<i>Oprema in notranja oprema (ATA 25)</i>		
	(a) zahteve za reševalno opremo;	2	2
	sedeži, vezalno pasovje in pasovi,		
	(b) razporeditev kabine;	1	1
	razporeditev/ureditev opreme;		
	vgradnja notranje opreme v kabini;		
	oprema za razvedrilo v kabini;		
	vgradnja kuhinje;		
	natovarjanje tovara in oprema za pritrditev;		
	letalske stopnice.		
11.8	<i>Protipožarna zaščita (ATA 26)</i>		
	(a) sistemi za odkrivanje požara in dima ter opozarjanje;	1	3
	sistemi za gašenje požara;		
	preizkušanje sistemov;		
	(b) prenosni gasilni aparat.	1	3
11.9	<i>Krmarjenje leta (ATA 27)</i>	1	3

▼ B

		STOPNJA	
		A2	B1.2
	glavne komande: krilce, višinsko krmilo, smerno krmilo; trimerji; naprave za povečanje vzgona; upravljanje sistema: ročno; blokada zaradi udarcev vetra; uravnoteženje in oprema; opozorilni sistem za zaščito pred porušitvijo vzgona.		
11.10	<i>Sistemi goriva (ATA 28)</i> razporeditev/ureditev sistema; posode za gorivo; sistemi za dovod goriva; navzkrižno napajanje in prenos; prikazi in opozorila; dopolnjevanje goriva in praznjenje rezervoarja.	1	3
11.11	<i>Hidravlična moč (ATA 29)</i> razporeditev/ureditev sistema; hidravlične tekočine; hidravlični rezervoarji in akumulatorji; proizvodnja tlaka: električno, mehansko; filtri; krmiljenje tlaka; distribucija energije; prikaz in opozorilni sistemi.	1	3
11.12	<i>Zaščita pred ledom in dežjem (ATA 30)</i> nastajanje, klasifikacija in odkrivanje ledu; sistemi za odstranjevanje ledu: električni, toplozračni, pnevmatski in kemični; gretje sonde in drenaže; sistemi brisal.	1	3
11.13	<i>Podvozje letala (ATA 32)</i>	2	3

▼ B

		STOPNJA	
		A2	B1.2
	konstrukcija, blaženje udarcev; sistemi za izvlečenje in uvlečenje: običajni in zasilni; prikaz in opozorila; kolesa, zavore, preprečevanje blokiranja koles med zaviranjem in avtomatsko zaviranje; pnevmatike; krmiljenje; zaznavanje zrak-tla.		
11.14	<i>Luči (ATA 33)</i> zunanje: navigacijske, opozorilne bliskalice, pristajalne, za vožnjo po tleh, za led; notranje: v potniški kabini, v pilotski kabini, v prostoru za tovor; zasilne luči.	2	3
11.15	<i>Kisik (ATA 35)</i> razporeditev/ureditev sistema: potniška in pilotska kabina; viri, shranjevanje, polnjenje in distribucija; uravnavanje dovoda; prikazi in opozorila.	1	3
11.16	<i>Pnevmatika/vakuum (ATA 36)</i> razporeditev/ureditev sistema; viri: motor/pomožni agregat, kompresorji, rezervoarji, oskrba na tleh; krmiljenje tlaka; distribucija; prikazi in opozorila; povezovanje z drugimi sistemi.	1	3
11.17	<i>Voda/odpadki (ATA 38)</i> razporeditev/ureditev vodovodnega sistema, dobava, distribucija, oskrbovanje in drenaža; razporeditev/ureditev toaletnih sistemov; splakovanje in oskrbovanje; vidiki korozije.	2	3

MODUL 11C. AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI LETAL Z BATNIM MOTORJEM

Opomba: Področje uporabe tega modula mora odražati tehnologijo letal, ki sodijo v kategorijo B3.

		STOPNJA
		B3
11.1	<i>Teorija letenja</i> <i>Aerodinamika letal in sistemi za krmarjenje leta</i> delovanje in učinek: — krmiljenja nagiba: krilca, — krmiljenje naklona: višinska krmila, stabilizatorji, spremenljivi stabilizatorji vpada in kanardi, — krmiljenje zasuka okrog navpične osi, omejevalniki odklona smernega krmila; krmiljenje z uporabo elevonov, aktivatorjev smernega krmila; naprave za povečanje vzgona, reže, predkrilca, zakrilca, krilca-zakrilca; naprave za povzročanje upora, notranje aerodinamične zavore, aerodinamične zavore; učinki zaključka krila, nažagani sprednji robovi aerodinamičnih profilov; krmiljenje mejne plasti z generatorji silnic, klini za porušitev vzgona ali napravami na sprednjem robu aerodinamičnega profila; delovanje in učinki trimmerjev, ravnotežne in neravnotežne (glavne) krmilne površine, pomožne krmilne površine za odklon glavne krmilne površine, pomožnih krmilnih površin z vzmetjo, masne uravnoteženosti, uravnoteženja krmila, plošč za aerodinamično ravnotežje.	1
11.2	<i>Konstrukcije strukture zrakoplova – splošni pojmi</i> (a) plovnostne zahteve za konstrukcijsko trdnost; klasifikacija strukture, primarna, sekundarna in terciarna; koncepti odpovedne varnosti, varne življenjske dobe, tolerance okvar; sistemi za consko in lokacijsko identifikacijo; napetost, specifična deformacija, upogibanje, kompresija, strig, torzija, tenzija, obročna napetost, utrujenost materiala; zagotovitev drenaže in ventilacije; zagotovitev namestitve sistemov; zaščita pred udarom strele; pritrjevanje zrakoplova;	2

▼ B

		STOPNJA
		B3
	(b) konstrukcijske metode: trupa letala z obremenjeno oplato, okvirji trupa letala, dodatni nosilci, vzdolžni nosilci, pregrade, ogrodja, ojačitveni konstrukcijski elementi, oporniki, vezi, nosilniki, talne konstrukcije, ojačitve, načini izvedbe oplat, protikorozijska zaščita, pritrdišča na krilih, repu in motorju; tehnike sestavljanja konstrukcije: zakovičenje, pritrdjevanje z vijaki, spajanje/vezanje; metode zaščite površine, kot so kromiranje, zaščita z anodno oksidacijo, barvanje; čiščenje površine; simetrija strukture zrakoplova: načini uravnavanja in kontrola simetrije.	2
11.3	<i>Konstrukcije strukture zrakoplova – letala</i>	
11.3.1	<i>Trup letala (ATA 52/53/56)</i>	1
	konstrukcija; pritrdišča kril, stabilizatorjev, nosilcev in podvozja; vgradnja sedežev; vrata in zasilni izhodi: konstrukcija in delovanje; pritrdišča oken in vetrobranskega stekla.	
11.3.2	<i>Krila (ATA 57)</i>	1
	konstrukcija; shranjevanje goriva; pritrdišča podvozja letala, nosilcev, krmila in povečanja vzgona/upora.	
11.3.3	<i>Stabilizatorji (ATA 55)</i>	1
	konstrukcija; pritrdišče krmila.	
11.3.4	<i>Površine za krmarjenje leta (ATA 55/57)</i>	1
	konstrukcija in pritrditev; uravnoteženje – masa in aerodinamika.	
11.3.5	<i>Gondole/nosilci (ATA 54)</i>	
	gondole/nosilci: — konstrukcija, — protipožarne stene, — nosilci motorja.	1

▼ B

		STOPNJA
		B3
11.4	<i>Klimatizacija (ATA 21)</i>	
	Ogrevalni in prezračevalni sistemi	1
11.5	<i>Instrumenti/sistemi letalske elektronike</i>	
11.5.1	<i>Sistemi instrumentov (ATA 31)</i>	1
	pitot statični sistemi: višinomer, merilnik hitrosti, variometer;	
	giroskopski: umetni horizont, kazalnik smeri položaja, smerni kazalnik, integrirani smerni instrument, kontrolnik letenja, koordinator zavojev;	
	kompasi: neposredno odbiranje, oddaljeno odbiranje;	
	prikaz vpadnega kota, opozorilni sistemi za zaščito pred porušitvijo vzgona;	
	pilotska kabina s katodnimi zasloni;	
	drugi prikazi v sistemu zrakoplova.	
11.5.2	<i>Sistemi letalske elektronike</i>	1
	osnove razporeditve/ureditve in delovanja sistemov:	—
	— avtomatsko krmarjenje zrakoplova (ATA 22),	
	— komunikacije (ATA 23),	
	— navigacijski sistemi (ATA 34).	
11.6	<i>Električna energija (ATA 24)</i>	2
	namestitve in delovanje električnih akumulatorjev;	
	proizvajanje enosmernega toka;	
	proizvajanje električnega toka v nujnih primerih (rezervno);	
	distribucija energije;	
	zaščita vezij;	
	pretvorniki, transformatorji.	
11.7	<i>Oprema in notranja oprema (ATA 25)</i>	2
	zahteve za reševalno opremo;	
	sedeži, vezalno pasovje in pasovi.	

▼ **B**

		STOPNJA
		B3
11.8	<i>Protipožarna zaščita (ATA 26)</i> prenosni gasilni aparat.	2
11.9	<i>Krmarjenje leta (ATA 27)</i> glavne komande: krilce, višinsko krmilo, smerno krmilo; trimerji; naprave za povečanje vzgona; upravljanje sistema: ročno; blokada zaradi udarcev vetra; uravnoteženje in oprema; opozorilni sistem za zaščito pred porušitvijo vzgona.	3
11.10	<i>Sistemi goriva (ATA 28)</i> razporeditev/ureditev sistema; posode za gorivo; sistemi za dovod goriva; navzkrižno napajanje in prenos; prikazi in opozorila; dopolnjevanje goriva in praznjenje rezervoarja.	2
11.11	<i>Hidravlična moč (ATA 29)</i> razporeditev/ureditev sistema; hidravlične tekočine; hidravlični rezervoarji in akumulatorji; proizvajanje tlaka: električno, mehansko; filtri; krmiljenje tlaka; distribucija energije; prikaz in opozorilni sistemi.	2
11.12	<i>Zaščita pred ledom in dežjem (ATA 30)</i> nastajanje, klasifikacija in odkrivanje ledu; sistemi za odstranjevanje ledu: električni, toplozračni, pnevmatski in kemični; gretje sonde in drenaže; sistemi brisal.	1
11.13	<i>Podvozje letala (ATA 32)</i>	2

▼ B

		STOPNJA
		B3
	konstrukcija, blaženje udarcev; sistemi za izvlečenje in uvlečenje: običajni in zasilni; prikaz in opozorila; kolesa, zavore, preprečevanje blokiranja koles med zaviranjem in avtomatsko zaviranje; pnevmatike; krmiljenje.	
11.14	<i>Luči (ATA 33)</i> zunanje: navigacijske, opozorilne bliskalice, pristajalne, za vožnjo po tleh, za led; notranje: v potniški kabini, v pilotski kabini, v prostoru za tovor; zasilne luči.	2
11.15	<i>Kisik (ATA 35)</i> razporeditev/ureditev sistema: potniška in pilotska kabina; viri, shranjevanje, polnjenje in distribucija; uravnavanje dovoda; prikazi in opozorila.	2
11.16	<i>Pnevmatika/vakuum (ATA 36)</i> razporeditev/ureditev sistema; viri: motor/pomožni agregat, kompresorji, rezervoarji, oskrba na tleh; tlačne in vakuumske črpalke; krmiljenje tlaka; distribucija; prikazi in opozorila. povezovanje z drugimi sistemi.	2

MODUL 12. AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI HELIKOPTERJEV

		STOPNJA	
		A3 A4	B1.3 B1.4
12.1	<i>Teorija letenja – aerodinamika rotacijskih kril</i> terminologija; učinki girokopske precesije; reakcija vrtilnega momenta in krmiljenje po smeri; asimetrija vzgona, porušitev vzgona na konici kraka; spreminjanje tendence in njeno popravljanje;	1	2

▼ B

		STOPNJA	
		A3 A4	B1.3 B1.4
	Coriolisova sila in kompenzacija; stanje vrtnica silnic, nastavitev moči motorja, čezmerno nagibanje; avtorotacija; talni učinek.		
12.2	<i>Sistemi za krmarjenje leta</i> ciklična komanda; kolektivna komanda; nihajna plošča; krmiljenje nihanja: krmilo za uravnoteženje reakcije vrtilnega momenta, repni rotor, izpustni zrak; glava glavnega rotorja: konstrukcija in delovanje; blažilniki krakov: funkcija in konstrukcija; kraki rotorja: konstrukcija in pritrditev krakov glavnega in repnega rotorja; krmiljenje ravnotežja, fiksni in prilagodljivi stabilizatorji; upravljanje sistema: ročno, hidravlično, električno in računalniško; umetno povzročeni občutek trdote komand; uravnoteženje in oprema.	2	3
12.3	<i>Nastavitev krakov in analiza vibracij</i> poravnava rotorja; nastavitev glavnega in repnega rotorja; statično in dinamično uravnoteženje; vrste vibracij, načini zmanjševanja vibracij; resonanca tal.	1	3
12.4	<i>Prenosi</i> reduktorji, glavni in repni rotorji; sklopke, proste kolesne enote in zavora rotorja; pogonske gredi repnega rotorja, prožne spojke, ležaji, dušilniki nihanj in nosilci ležajev.	1	3
12.5	<i>Konstrukcije strukture zrakoplova</i> (a) plovnostne zahteve za konstrukcijsko trdnost; klasifikacija strukture, primarna, sekundarna in terciarna; koncepti odpovedne varnosti, varne življenjske dobe, tolerance okvar; sistemi za consko in lokacijsko identifikacijo;	2	2

▼ B

		STOPNJA	
		A3 A4	B1.3 B1.4
	napetost, specifična deformacija, upogibanje, kompresija, strig, torzija, tenzija, obročna napetost, utrujenost materiala; zagotovitev drenaže in ventilacije; zagotovitev namestitve sistemov; naprave za zaščito pred udarom strele; (b) konstrukcijske metode: trup z obremenjeno oplato, okvirji trupa, dodatni nosilci, vzdolžni nosilci, pregrade, ogrodja, ojačitveni konstrukcijski elementi, oporniki, vezi, nosilniki, talne konstrukcije, ojačitve, načini izvedbe oplat in protikorozijska zaščita, pritrditve nosilcev, stabilizatorjev in podvozja; vgradnja sedežev; vrata: konstrukcija, mehanizmi, delovanje in varnostne naprave; konstrukcija oken in vetrobranskih stekel; shranjevanje goriva; protipožarne stene; nosilci motorja; tehnike sestavljanja konstrukcije: zakovičenje, pritrdjevanje z vijaki, spajanje/vezanje; metode zaščite površine, kot so kromiranje, zaščita z anodno oksidacijo, barvanje; čiščenje površine; simetrija strukture zrakoplova: načini uravnavanja in kontrola simetrije.		
12.6	<i>Klimatizacija (ATA 21)</i>		
12.6.1	<i>Dovod zraka</i>	1	2
	Viri dovoda zraka, vključno z odvzemom zraka iz kompresorja motorja in vozičkom za oskrbo zrakoplova na tleh.		
12.6.2	<i>Klimatizacija</i>	1	3
	klimatizacijski sistemi; razdelilni sistemi; sistemi za krmiljenje pretoka in temperature; zaščitne in opozorilne naprave.		
12.7	<i>Instrumenti/sistemi letalske elektronike</i>		
12.7.1	<i>Sistemi instrumentov (ATA 31)</i>	1	2
	pitot statični: višinomer, merilnik hitrosti, variometer; giroskopski: umetni horizont, kazalnik smeri položaja, smerni kazalnik, integrirani smerni instrument, kontrolnik letenja, koordinator zavojev; kompasi: neposredno odbiranje, oddaljeno odbiranje; sistemi za prikaz vibracij – HUMS; pilotska kabina s katodnimi zasloni;		

▼ B

		STOPNJA	
		A3 A4	B1.3 B1.4
	drugi prikazi v sistemu zrakoplova.		
12.7.2	<i>Sistemi letalske elektronike</i>	1	1
	osnove razporeditve/ureditve in delovanje: avtomatskega krmarjenja (ATA 22), komunikacij (ATA 23), navigacijskih sistemov (ATA 34).		
12.8	<i>Električna energija (ATA 24)</i>	1	3
	namestitve in delovanje električnih akumulatorjev;		
	proizvajanje enosmernega toka, proizvodnje izmeničnega toka;		
	rezervno proizvodnje električnega toka (v nujnih primerih);		
	uravnavanje napetosti, zaščita vezij;		
	distribucija energije;		
	pretvorniki, transformatorji, usmerniki;		
	zunanje/zemeljsko napajanje.		
12.9	<i>Oprema in notranja oprema (ATA 25)</i>		
	(a) zahteve za reševalno opremo; sedeži, vezalno pasovje in pasovi; sistemi za dviganje;	2	2
	(b) zasilni plavalni sistemi; razporeditev/ureditev kabine, pritrditev tovora; razporeditev/ureditev opreme; vgradnja notranje opreme v kabini.	1	1
12.10	<i>Protipožarna zaščita (ATA 26)</i>	1	3
	sistemi za odkrivanje požara in dima ter opozarjanje;		
	sistemi za gašenje požara;		
	preizkušanje sistemov.		
12.11	<i>Sistemi goriva (ATA 28)</i>	1	3
	razporeditev/ureditev sistema;		
	posode za gorivo;		
	sistemi za dovod goriva;		
	izpuščanje goriva v zraku, odduševanje in odvajanje;		
	navzkrižno napajanje in prenos;		
	prikazi in opozorila;		
	dopolnjevanje goriva in praznjenje rezervoarja.		
12.12	<i>Hidravlična moč (ATA 29)</i>	1	3

▼ B

		STOPNJA	
		A3 A4	B1.3 B1.4
	razporeditev/ureditev sistema; hidravlične tekočine; hidravlični rezervoarji in akumulatorji; proizvodnje tlaka: električno, mehansko, pnevmatično; rezervno proizvodnje tlaka; filtri; krmiljenje tlaka; distribucija energije; prikaz in opozorilni sistemi; povezovanje z drugimi sistemi.		
12.13	<i>Zaščita pred ledom in dežjem (ATA 30)</i> nastajanje, klasifikacija in odkrivanje ledu; sistemi za preprečevanje in odstranjevanje zaledenitve: električni, toplozračni in kemični; sredstvo za zaščito pred dežjem in odboj dežja; gretje sonde in drenaže; sistem brisal.	1	3
12.14	<i>Podvozje letala (ATA 32)</i> konstrukcija, blaženje udarcev; sistemi za izvlečenje in uvlečenje: običajni in zasilni; prikaz in opozorila; kolesa, pnevmatike, zavore; krmiljenje; zaznavanje zrak-tla; zdrs, plovci.	2	3
12.15	<i>Luči (ATA 33)</i> zunanje: navigacijske, pristajalne, za vožnjo po tleh, za led; notranje: v potniški kabini, v pilotski kabini, v prostoru za tovor; zasilne luči.	2	3
12.16	<i>Pnevmatika/vakuum (ATA 36)</i> razporeditev/ureditev sistema;	1	3

▼ B

		STOPNJA	
		A3 A4	B1.3 B1.4
	viri: motor/pomožni agregat, kompresorji, rezervoarji, oskrba na tleh; krmiljenje tlaka; distribucija; prikazi in opozorila; povezovanje z drugimi sistemi.		
12.17	<i>Integrirana modularna letalska elektronika (ATA 42)</i> Funkcije, ki so praviloma na voljo v modulih Integrirana modularna letalska elektronika (IMA), so med drugim: upravljanje izpusta, nadzor zračnega tlaka, prezračevanje in nadzor zraka, nadzor letalske elektronike in prezračevanja pilotske kabine, nadzor temperature, obveščanje o zračnem prometu, usmerjevalnik letalske komunikacije, upravljanje električnih obremenitev, spremljanje prekinjevalca tokokroga, električni sistem BITE, upravljanje goriva, upravljanje zavore, upravljanje krmilja, izvlačenje in uvlečenje podvozja letala, prikaz tlaka v pnevmatikah, prikaz tlaka olja, spremljanje temperature zavor itd. osnovni sistem; komponente omrežja.	1	2
12.18	<i>Sistemi za vzdrževanje na letalu (ATA 45)</i> osrednji vzdrževalni računalniki; sistem za nalaganje podatkov; sistem elektronske knjižnice; tiskanje; nadzor konstrukcije (nadzor tolerance poškodb).	1	2
12.19	<i>Informacijski sistemi (ATA46)</i> Enote in komponente, ki služijo kot sredstvo za shranjevanje, posodabljanje in priklic digitalnih informacij, ki so običajno na voljo v papirni obliki ter na mikrofilmu ali mikrofišu. Vključuje enote, namenjene shranjevanju in priklicu informacij, kot sta masovni polnilnik in krmilnik elektronske knjižnice. Ne vključuje enot ali komponent, ki so vgrajene za druge uporabe in ki se delijo z drugimi sistemi, kot sta tiskalnik v pilotski kabini ali zaslon za splošno rabo. Tipični primeri vključujejo sisteme za upravljanje zračnega prometa in informacij ter sisteme omrežnega strežnika. splošni informacijski sistem zrakoplova; informacijski sistem v pilotski kabini; informacijski sistem za namene vzdrževanja; informacijski sistem v potniški kabini; drugi informacijski sistemi.	1	2

MODUL 13. AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI ZRAKOPLOVA

		STOPNJA
		B2
13.1	<i>Teorija letenja</i>	
	(a) Aerodinamika letal in sistemi za krmarjenje leta	1
	delovanje in učinek:	—
	— krmiljenja nagiba: krilca in spojlerji,	
	— krmiljenje naklona: višinska krmila, stabilizatorji, spremenljivi stabilizatorji vpada in kanardi,	
	— krmiljenje zasuka okrog navpične osi, omejevalniki odklona smernega krmila;	
	krmiljenje z uporabo elevonov, aktivatorjev smernega krmila;	
	naprave za povečanje vzgona: reže, predkrilca, zakrilca;	
	naprave za povzročanje upora: spojlerji, notranje aerodinamične zavore, aerodinamične zavore;	
	delovanje in učinki trimmerjev, pomožne krmilne površine za odklon glavne krmilne površine, uravnoteženja krmila.	
	(b) Leti z veliko hitrostjo	1
	zvočna hitrost, podzvočni leti, transonični leti, nadzvočni leti;	
	Machovo število, kritično Machovo število.	
	(c) Aerodinamika rotacijskih kril	1
	terminologija;	
	delovanje in učinek cikličnega spreminjanja koraka rotorja, spreminjanje skupnega osnovnega koraka rotorja in krmila za uravnovešanje reakcije vrtilnega momenta.	
13.2	<i>Konstrukcije – splošni pojmi</i>	
	(a) osnove konstrukcijskih sistemov;	1
	(b) sistemi za consko in lokacijsko identifikacijo;	2
	električna povezava;	
	naprave za zaščito pred udarom strele.	
13.3	<i>Avtomatsko krmarjenje (ATA 22)</i>	3
	osnove krmilnega sistema za avtomatsko krmarjenje zrakoplova, vključno z načeli delovanja in veljavno terminologijo;	
	obdelava komandnih signalov;	
	načini delovanja: kanali za nagib, kot zrakoplova glede na horizontalno ravnino, nihanje;	
	blažilniki nihanja;	
	sistemi za povečevanje stabilnosti pri helikopterjih;	
	avtomatsko krmiljenje ravnotežja;	
	vmesnik za pripomočke za navigacijo z avtopilotom;	

▼ B

		STOPNJA
		B2
	sistemi za avtomatsko nastavitev moči motorja; sistem za avtomatsko pristajanje: principi in kategorije, načini delovanja, prilet, drsna strmina, zemeljska površina, neuspehi prileta, sistemski zasloni in pogoji ob napaki.	
13.4	<i>Komunikacije/navigacija (ATA 23/34)</i> osnove širjenja radijskih valov, antene, linije radiofonskega prenosa, komunikacije, sprejemnik in oddajnik; principi delovanja naslednjih sistemov: — komunikacija na zelo visoki frekvenci (VHF), — komunikacija na visoki frekvenci (HF), — avdio, — oddajniki signala v nujnih primerih (ELT), — zapisovalnik zvoka v pilotski kabini, — visokofrekvenčni vsesmerni radijski oddajnik (VOR), — radiokompas (ADF), — instrumentni pristajalni sistem (ILS), — mikrovalovni pristajalni sistem (MLS), — usmerjevalnik leta; merilnik razdalje (DME), — zelo nizkofrekvenčna in hiperbolična navigacija (VLF/Omega), — Dopplerjeva navigacija, — območna navigacija, RNAV sistemi, — sistemi za vodenje zrakoplova FMS, — satelitski sistem določanja položaja (GPS), satelitski sistemi za navigacijo (GNSS), — inercialni navigacijski sistem, — radarski odzivnik za nadzor zračnega prometa, sekundarni nadzorovalni radar, — sistem za preprečevanje trčenja v zraku (TCAS), — radar za izogibanje vremenskim pojavom, — radiovišinomerni, — ARINC komunikacija in poročanje.	3
13.5	<i>Električna energija (ATA 24)</i> namestitve in delovanje električnih akumulatorjev; proizvajanje enosmernega toka; proizvajanje izmeničnega toka, rezervno proizvodnje električnega toka (v nujnih primerih);	3

▼ B

		STOPNJA
		B2
	proizvodjanje električnega toka v nujnih primerih (rezervno); distribucija energije; pretvorniki, transformatorji, usmerniki; zaščita vezij; zunanje/zemeljsko napajanje.	
13.6	<i>Oprema in notranja oprema (ATA 25)</i> zahteve za elektronsko opremo v nujnih primerih; kabinska oprema za razvedrilo.	3
13.7	<i>Krmarjenje leta (ATA 27)</i> (a) glavne komande: krilce, višinsko krmilo, smerno krmilo, spojler; krmiljenje ravnotežja; aktivna kontrola obremenitve; naprave za povečanje vzgona; notranja aerodinamična zavora, aerodinamična zavora; upravljanje sistema: ročno, hidravlično, pnevmatsko; umetno povzročeni občutek trdote komand, blažilnik nihanja, trmanje zrakoplova glede na Machovo število, omejevalnik odklona smernega krmila, sistemi blokade zaradi turbulence; sistemi za zaščito pred porušitvijo vzgona; (b) upravljanje sistema: električno, krmiljenje s pomočjo računalnika.	2
13.8	<i>Instrumenti (ATA 31)</i> klasifikacija; atmosfera; terminologija; naprave in sistemi za merjenje tlaka; pitot statični sistemi; višinomeri; variometri; merilniki hitrosti; merilniki hitrosti; naprave za merjenje Machovega števila; naprave za sporočanje višine leta/opozarjanje na višino leta;	3

▼ B

		STOPNJA
		B2
	računalniki podatkov o letu; pnevmatski sistemi instrumentov; manometer in termometer z neposrednim odbiranjem; sistemi za prikaz temperature; sistemi za prikaz količine goriva; giroskopski principi; umetni horizonti; kontrolniki letenja; giroskopski kompasi; sistemi opozarjanja na bližino zemlje; sistemi kompasov; sistemi za zapis podatkov o letu; sistemi elektronskih instrumentov za letenje; opozorilni sistemi z instrumenti, vključno z glavnimi opozorilnimi sistemi in centraliziranimi opozorilnimi zasloni; opozorilni sistemi za zaščito pred porušitvijo vzgona in sistemi za prikaz vpadnega kota; merjenje in prikaz vibracij; pilotska kabina s katodnimi zasloni.	
13.9	<i>Luči (ATA 33)</i> zunanje: navigacijske, pristajalne, za vožnjo po tleh, za led; notranje: v potniški kabini, v pilotski kabini, v prostoru za tovor; zasilne luči.	3
13.10	<i>Sistemi za vzdrževanje na letalu (ATA 45)</i> osrednji vzdrževalni računalniki; sistem za nalaganje podatkov; sistem elektronske knjižnice; tiskanje; nadzor konstrukcije (nadzor tolerance poškodb).	3
13.11	<i>Klimatizacija in uravnavanje tlaka v kabini (ATA 21)</i>	
13.11.1	<i>Dovod zraka</i>	2

▼ B

		STOPNJA
		B2
	viri dovoda zraka vključno z odvzemom zraka iz kompresorja motorja in vozičkom za oskrbo zrakoplova na tleh.	
13.11.2	<i>Klimatizacija</i>	
	klimatizacijski sistemi;	2
	naprave za kroženje zraka in naprave za kroženje pare;	3
	razdelilni sistemi;	1
	sistem za nadzor in upravljanje pretoka, temperature in vlažnosti.	3
13.11.3	<i>Uravnavanje tlaka</i>	3
	sistemi za uravnavanje tlaka;	
	krmiljenje in prikaz, vključno s krmilnimi in varnostnimi ventili;	
	krmilniki tlaka v kabini.	
13.11.4	<i>Varnostne in opozorilne naprave</i>	3
	zaščitne in opozorilne naprave.	
13.12	<i>Protipožarna zaščita (ATA 26)</i>	
	(a) sistemi za odkrivanje požara in dima ter opozarjanje;	3
	sistemi za gašenje požara;	
	preizkušanje sistemov;	
	(b) prenosni gasilni aparat.	1
13.13	<i>Sistemi goriva (ATA 28)</i>	
	razporeditev/ureditev sistema;	1
	posode za gorivo;	1
	sistemi za dovod goriva;	1
	izpuščanje goriva v zraku, odduševanje in odvajanje;	1
	navzkrižno napajanje in prenos;	2
	prikazi in opozorila;	3
	dopolnjevanje goriva in praznjenje rezervoarja;	2
	vzdolžno uravnoteženi sistemi goriva.	3
13.14	<i>Hidravlična moč (ATA 29)</i>	

▼ B

		STOPNJA
		B2
	razporeditev/ureditev sistema;	1
	hidravlične tekočine;	1
	hidravlični rezervoarji in akumulatorji;	1
	proizvajanje tlaka: električno, mehansko, pnevmatično;	3
	rezervno proizvodnje tlaka;	3
	filtri;	1
	krmiljenje tlaka;	3
	distribucija energije;	1
	prikaz in opozorilni sistemi;	3
	povezovanje z drugimi sistemi.	3
13.15	<i>Zaščita pred ledom in dežjem (ATA 30)</i>	
	nastajanje, klasifikacija in odkrivanje ledu;	2
	sistemi za preprečevanje zaledenitve: električni, toplozračni in kemični;	2
	sistemi za odstranjevanje ledu: električni, toplozračni, pnevmatski in kemični;	3
	sredstvo za zaščito pred dežjem in odbojnost;	1
	gretje sonde in drenaže;	3
	sistemi brisal.	1
13.16	<i>Podvozje letala (ATA 32)</i>	
	konstrukcija, blaženje udarcev;	1
	sistemi za izvlečenje in uvlečenje: običajni in zasilni;	3
	prikazi in opozorila;	3
	kolesa, zavore, preprečevanje blokiranja koles med zaviranjem in avtomatsko zaviranje;	3
	pnevmatike;	1
	krmiljenje;	3
	zaznavanje zrak-tla.	3
13.17	<i>Kisik (ATA 35)</i>	
	razporeditev/ureditev sistema: potniška in pilotska kabina;	3
	viri, shranjevanje, polnjenje in distribucija;	3

▼ B

		STOPNJA
		B2
	uravnavanje dovoda;	3
	prikazi in opozorila.	3
13.18	<i>Pnevmatika/vakuum (ATA 36)</i>	
	razporeditev/ureditev sistema;	2
	viri: motor/pomožni agregat, kompresorji, rezervoarji, oskrba na tleh;	2
	krmiljenje tlaka;	3
	distribucija;	1
	prikazi in opozorila.	3
	povezovanje z drugimi sistemi.	3
13.19	<i>Voda/odpadki (ATA 38)</i>	2
	razporeditev/ureditev vodovodnega sistema, dobava, distribucija, oskrbovanje in drenaža;	
	razporeditev/ureditev toaletnih sistemov; splakovanje in oskrbovanje.	
13.20	<i>Integrirana modularna letalska elektronika (ATA 42)</i>	3
	Funkcije, ki so praviloma na voljo v modulih Integrirana modularna letalska elektronika (IMA), so med drugim:	
	upravljanje izpusta, nadzor zračnega tlaka, prezračevanje in nadzor zraka, nadzor letalske elektronike in prezračevanja pilotske kabine, nadzor temperature, obveščanje o zračnem prometu, usmerjevalnik letalske komunikacije, upravljanje električnih obremenitev, spremljanje prekinjevalca tokokroga, električni sistem BITE, upravljanje goriva, upravljanje zavore, upravljanje krmilja, izvlečenje in uvlečenje podvozja letala, prikaz tlaka v pnevmatikah, prikaz tlaka olja, spremljanje temperature zavor itd.	
	osnovni sistem;	
	komponente omrežja.	
13.21	<i>Sistemi v kabini (ATA44)</i>	3
	Enote in komponente, ki služijo kot razvedrilo za potnike in zagotavljajo komunikacijo v zrakoplovu (sistem podatkovne komunikacije v kabini) ter med kabino in zemeljskimi postajami zrakoplova (kabinske omrežne storitve). To vključuje prenos glasu, podatkov, glasbe in video vsebin.	
	Sistem podatkovne komunikacije v kabini služi kot vmesnik med posadko v pilotski/potniški kabini in sistemi v kabini. Ti sistemi podpirajo izmenjavo podatkov med različnimi enotami LRU, praviloma pa jih upravlja letalsko spremno osebje.	
	Sistem kabinske omrežne storitve je praviloma sestavljen iz strežnika, ki med drugim predstavlja vmesnik za naslednje sisteme:	—
	— komunikacija podatki/radio, razvedrilni sistem med letom.	

▼ B

		STOPNJA
		B2
	Kabinska omrežna storitev lahko gosti funkcije, kot so: — dostop do poročil pred odhodom/ob odhodu, — dostop do e-pošte/intraneta/interneta, — zbirka podatkov o potnikih, osnovni sistem kabine; razvedrilni sistem med letom; zunanji komunikacijski sistem; masovni pomnilniški sistem v kabini; nadzorni sistem v kabini; drugi sistemi v kabini.	—
13.22	<i>Informacijski sistemi (ATA46)</i> Enote in komponente, ki služijo kot sredstvo za shranjevanje, posodabljanje in priklic digitalnih informacij, ki so običajno na voljo v papirni obliki ter na mikrofilmu ali mikrofišu. Vključuje enote, namenjene shranjevanju in priklicu informacij, kot sta masovni polnilnik in krmilnik elektronske knjižnice. Ne vključuje enot ali komponent, ki so vgrajene za druge uporabe in ki se delijo z drugimi sistemi, kot sta tiskalnik v pilotski kabini ali zaslon za splošno rabo. Tipični primeri vključujejo sisteme za upravljanje zračnega prometa in informacij ter sisteme omrežnega strežnika. splošni informacijski sistem zrakoplova; informacijski sistem v pilotski kabini; informacijski sistem za namene vzdrževanja; informacijski sistem v potniški kabini; drugi informacijski sistemi.	3

MODUL 14. POGON

		STOPNJA
		B2
14.1	<i>Turbinski motorji</i> (a) konstrukcijska ureditev in delovanje turboreaktivnega motorja, turboventilacijskega motorja, turbinskega motorja za pogon helikopterjev in turbopropelerskega motorja; (b) sistemi za elektronsko krmiljenje motorja in merjenje goriva (FADEC).	1 2
14.2	<i>Sistemi za prikaz delovanja motorja</i> temperatura izpušnega plina/sistemi meritve temperature med turbinskimi stopnjami; hitrost motorja;	2

▼ B

		STOPNJA
		B2
14.3	prikaz potiska v motorju: kompresijsko razmerje v motorju, izstopni tlak iz turbine ali tlačni sistemi brizgalnih cevi; tlak in temperatura olja; tlak, temperatura in pretok goriva; tlak v cevnem razdelilniku; vrtilni moment motorja; hitrost propelerja. <i>Zagon motorja in vžigalni sistemi</i> delovanje sistemov in komponent za zagon motorja; vžigalni sistemi in komponente; predpisi o varnosti vzdrževanja.	2

MODULE 15. MOTOR S PLINSKO TURBINO

		STOPNJA	
		A	B1
15.1	<i>Osnove</i> potencialna energija, kinetična energija, Newtonovi zakoni gibanja, Braytonov cikel; razmerje med silo, delom, močjo, energijo, hitrostjo, pospeškom; razporeditev/ureditev in delovanje turboreaktivnega motorja, turboventilacijskega motorja, turbinskega motorja za pogon helikopterjev in turbopropellerskega motorja.	1	2
15.2	<i>Zmogljivost motorja</i> bruto potisna sila, neto potisna sila, potisna sila pri največjem pretoku potisne šobe, porazdelitev potiska, končni potisk, konjska moč potiska, ustrezna konjska moč na gredi, specifična poraba goriva; izkoristki motorja; razmerje vzporednega toka zraka in razmerje tlaka v motorju; tlak, temperatura in hitrost pretoka plina; vrste motorja, statični potisk, vpliv hitrosti, višine in toplega podnebja, nazivna imenska konstantno omejena moč, omejitve.	—	2
15.3	<i>Vstopna odprtina</i> vstopne odprtine kompresorja; vplivi različnih konfiguracij vstopnih odprtin; zaščita pred ledom.	2	2
15.4	<i>Kompresorji</i> aksialni in centrifugalni kompresorji; konstrukcijske značilnosti, principi delovanja in uporaba;	1	2

▼ B

		STOPNJA	
		A	B1
	uravnoteženje ventilatorja; delovanje; vzroki in posledice porušitve in vzpona vzgona v kompresorju; načini krmiljenja pretoka zraka: izpustni ventili, spremenljive vstopne vodilne lopatice, spremenljive lopatice statorja, vrtljive lopatice statorja; kompresijsko razmerje.		
15.5	<i>Zgorevalni del</i> konstrukcijske lastnosti in principi delovanja.	1	2
15.6	<i>Turbinski del</i> delovanje in značilnosti različnih vrst turbinskih lopatic; pritrđišče lopatice na disk; vodilne lopatice potisne šobe; vzroki in posledice napetosti in pomika turbinske lopatice.	2	2
15.7	<i>Izpuh</i> konstrukcijske lastnosti in principi delovanja; konvergentne, divergentne in potisne šobe s spremenljivo površino; zmanjšanje hrupa motorja; sistemi vzratnega potiska.	1	2
15.8	<i>Nosilci in tesnila</i> konstrukcijske lastnosti in principi delovanja.	—	2
15.9	<i>Maziva in goriva</i> lastnosti in specifikacije; dodatki za gorivo; varnostni ukrepi.	1	2
15.10	<i>Mazalni sistemi</i> delovanje/razporeditev/ureditev sistema in komponente.	1	2
15.11	<i>Sistemi goriva</i> delovanje krmiljenja motorja in sistemov merjenja goriva, vključno z elektronskim krmiljenjem motorja (FADEC); razporeditev/ureditev in komponente sistemov.	1	2
15.12	<i>Sistemi za zrak</i> delovanje sistemov za distribucijo zraka v motorju in za preprečevanje zaledenitve, vključno z notranjim hlajenjem, tesnjenjem in oskrbovanjem z zunanjim zrakom.	1	2

▼ B

		STOPNJA	
		A	B1
15.13	<i>Zagon motorja in vžigalni sistemi</i> delovanje sistemov in komponent za zagon motorja; vžigalni sistemi in komponente; predpisi o varnosti vzdrževanja.	1	2
15.14	<i>Sistemi za prikaz delovanja motorja</i> temperatura izpušnega plina/vmesna temperatura v turbinah; prikaz potiska v motorju: kompresijsko razmerje v motorju, izstopni tlak iz turbine ali tlačni sistemi brizgalnih cevi; tlak in temperatura olja; tlak in pretok goriva; hitrost motorja; merjenje in prikaz vibracij; vrtilni moment; moč.	1	2
15.15	<i>Sistemi za povečevanje moči</i> delovanje in uporaba; vbrizgavanje vode, vode z metanolom; komore za dodatno izgorevanje.	—	1
15.16	<i>Turbopropellerski motorji</i> turbina, povezana s plinskim tokom/prosta turbina, turbina, povezana z zobniškim predležjem; reduktorji; integrirani krmilniki motorja in propelerja; varnostne naprave za preprečevanje prevelike hitrosti.	1	2
15.17	<i>Turbinski motorji za pogon helikopterjev</i> razporeditev/ureditev, pogonski sistemi, reduktorji, spoji, krmilni sistemi.	1	2
15.18	<i>Pomožni agregati (APU)</i> namen, delovanje, zaščitni sistemi.	1	2
15.19	<i>Namestitev pogonskega sistema</i> konfiguracija požarnih sten, okrova motorja, zvočnih sten, nosilcev motorja, protivibracijskih nosilcev, gumijastih in ostalih cevi, glavnih dovodnih kablov, konektorjev, ožičenja, krmilnih kablov in drogov, dvižnih točk in drenaž.	1	2
15.20	<i>Sistemi za zaščito pred požarom</i> delovanje sistemov za odkrivanje in gašenje požarov.	1	2

▼ B

		STOPNJA	
		A	B1
15.21	<i>Spremljanje parametrov motorja in delovanje na zemlji</i> postopki za zagon in preizkušanje motorjev na zemlji; interpretacija izstopne moči in parametrov motorja; spremljanje trenda (vključno z analizo olja, vibracijami in boroskopom); pregled motorja in komponent glede na merila, odstopanja in podatke, ki jih je navedel proizvajalec motorja; pranje/čiščenje kompresorja; poškodba zaradi tujka.	1	3
15.22	<i>Shranjevanje in konzerviranje motorjev</i> konzerviranje in dekonzerviranje za motor in dodatno opremo/sisteme.	—	2

MODUL 16. BATNI MOTOR

		STOPNJA		
		A	B1	B3
16.1	<i>Osnove</i> mehanski, toplotni in volumetrični izkoristek; delovni cikli – dvotaktni, štiritaktni, Ottovi in Dieselski; premik bata in kompresijsko razmerje; konfiguracija motorja in zaporedje vžigov.	1	2	2
16.2	<i>Zmogljivost motorja</i> izračun in merjenje moči; dejavniki, ki vplivajo na moč motorja; mešanice/zmanjševanje količine goriva v mešanici gorivo-zrak, predvžig.	1	2	2
16.3	<i>Konstrukcija motorja</i> ohišje motorja, ročična gred, odmične gredi, oljna korita; dodatno zobniško predležje; sklopi valjev in batov; spojni drogi, vstopna odprtina in izstopne razdelilne cevi; mehanizmi ventilov; propelerski reduktorji.	1	2	2
16.4	<i>Sistemi goriva v motorju</i>			
16.4.1	<i>Uplinjači</i> vrste, razporeditev/ureditev in principi delovanja; zaledenitev in segrevanje.	1	2	2

▼ B

		STOPNJA		
		A	B1	B3
16.4.2	<i>Sistemi za vbrizg goriva</i> vrste, konstrukcija in principi delovanja.	1	2	2
16.4.3	<i>Elektronsko krmiljenje motorja</i> delovanje krmiljenja motorja in sistemov merjenja goriva, vključno z elektronskim krmiljenjem motorja (FADEC); razporeditev/ureditev in komponente sistemov.	1	2	2
16.5	<i>Zagon motorja in vžigalni sistemi</i> zaganjalni sistemi, sistemi predogrevanja; vrste magnetnih vžigalnih naprav, konstrukcija in principi delovanja; vžigalna ožičenja, svečke; nizko- in visokonapetostni sistemi.	1	2	2
16.6	<i>Sesalni, izpušni in hladilni sistem</i> konstrukcija in delovanje sesalnih sistemov, vključno z izmeničnimi zračnimi sistemi; izpušni sistemi in sistemi za hlajenje motorja – zračni in tekočinski.	1	2	2
16.7	<i>Tlačno polnjenje/turbinsko tlačno polnjenje</i> principi in namen tlačnega polnjenja in njegovi učinki na parametre motorja; razporeditev/ureditev in delovanje sistemov za tlačno polnjenje/turbinsko tlačno polnjenje; sistemska terminologija; krmilni sistemi; zaščita sistemov.	1	2	2
16.8	<i>Maziva in goriva</i> lastnosti in specifikacije; dodatki za gorivo; varnostni ukrepi.	1	2	2
16.9	<i>Mazalni sistemi</i> delovanje/razporeditev/ureditev sistema in komponente.	1	2	2
16.10	<i>Sistemi za prikaz delovanja motorja</i> hitrost motorja; temperatura glave valja; temperatura hladilne tekočine; tlak in temperatura olja; temperatura izpušnega plina; tlak in pretok goriva;	1	2	2

▼ **B**

		STOPNJA		
		A	B1	B3
	tlak v cevnem razdelilniku.			
16.11	<i>Namestitev pogonskega sistema</i>	1	2	2
	izvedba požarnih sten, okrova motorja, zvočnih sten, nosilcev motorja, protivibracijskih nosilcev, cevi, dovodnih kablov, konektorjev, ožičenja, krmilnih kablov in drogov, dviznih točk in drenaž.			
16.12	<i>Spremljanje parametrov motorja in delovanje na tleh</i>	1	3	2
	postopki za zagon in preizkušanje motorjev na tleh;			
	interpretacija izstopne moči in parametrov motorja;			
	pregled motorja in komponent: merila, odstopanja in podatki, ki jih je navedel proizvajalec motorja.			
16.13	<i>Shranjevanje in konzerviranje motorjev</i>	—	2	1
	konzerviranje in dekonzerviranje za motor in dodatno opremo/sisteme.			

MODUL 17A. PROPELER

Opomba: Ta modul ne velja za kategorijo B3. Ustrezni predmeti za kategorijo B3 so opredeljeni v modulu 17B.

		STOPNJA	
		A	B1
17.1	<i>Osnove</i>	1	2
	teorija krakov propelerja;		
	visok/nizek kot kraka, kot pri spremembi smeri, vpadni kot, vrtilna hitrost;		
	zdrs propelerja;		
	aerodinamična, centrifugalna in potisna sila;		
	vrtilni moment;		
	zračni tok na vpadnem kotu kraka;		
	nihanje in resonanca.		
17.2	<i>Konstrukcija propelerja</i>	1	2
	načini gradnje in materiali, ki se uporabljajo v lesenih, kompozitnih in kovinskih propelerjih;		
	položaj kraka, zgornja stran kraka, trup kraka, spodnja stran kraka in pesto;		
	propeler z nespremenljivim korakom, s krmiljenim korakom, z nastavljeno hitrostjo;		
	vgradnja propelerja/kape propelerja.		
17.3	<i>Krmiljenje koraka propelerja</i>	1	2
	krmiljenje hitrosti in načini spreminjanja koraka, mehanski in električni/elektronski;		
	postavljanje propelerja na nož in negativni korak;		

▼ **B**

	STOPNJA	
	A	B1
zaščita pred preveliko hitrostjo.		
17.4 <i>Sinhroniziranje propelerja</i> oprema za sinhroniziranje in sinhronizacijo faz.	—	2
17.5 <i>Zaščita propelerja pred ledom</i> tekočina in električna oprema za odtajevanje.	1	2
17.6 <i>Vzdrževanje propelerja</i> statično in dinamično uravnoteženje; iztekanje krakov; ocenjevanje poškodb na krakih, razjedenost, korozija, udarci, odstopanje/razslojevanje; načrti za obdelavo/popravila propelerja; tek motorja propelerja.	1	3
17.7 <i>Hranjenje in konzerviranje propelerja</i> konzerviranje in dekonzerviranje propelerja.	1	2

MODUL 17B. PROPELER

Opomba: Področje uporabe tega modula mora odražati tehnologijo letal, ki sodijo v kategorijo B3.

	STOPNJA
	B3
17.1 <i>Osnove</i> teorija krakov propelerja; visok/nizek kot kraka, kot pri spremembi smeri, vpadni kot, vrtilna hitrost; zdrs propelerja; aerodinamična, centrifugalna in potisna sila; vrtilni moment; zračni tok na vpadnem kotu kraka; nihanje in resonanca.	2
17.2 <i>Konstrukcija propelerja</i> načini gradnje in materiali, ki se uporabljajo v lesenih, kompozitnih in kovinskih propelerjih; položaj kraka, zgornja stran kraka, trup kraka, spodnja stran kraka in pesto; propeler z nespremenljivim korakom, s krmiljenim korakom, z nastavljenjo hitrostjo; vgradnja propelerja/kape propelerja.	2
17.3 <i>Krmiljenje koraka propelerja</i> krmiljenje hitrosti in načini spreminjanja koraka, mehanski in električni/elektronski; postavljanje propelerja na nož in negativni korak; zaščita pred preveliko hitrostjo.	2

▼ B

	STOPNJA
	B3
17.4 <i>Sinhroniziranje propelerja</i> oprema za sinhroniziranje in sinhronizacijo faz.	2
17.5 <i>Zaščita propelerja pred ledom</i> tekočina in električna oprema za odtajevanje.	2
17.6 <i>Vzdrževanje propelerja</i> statično in dinamično uravnoteženje; iztekanje krakov; ocenjevanje poškodb na krakih, razjedenost, korozija, udarci, odstopanje/razslojevanje; načrti za obdelavo/popravila propelerja; tek motorja propelerja.	2
17.7 <i>Hranjenje in konzerviranje propelerja</i> konzerviranje in dekonzerviranje propelerja.	2

Dodatek II

Standard osnovnega izpita

1. Splošno

- 1.1 Vsi osnovni izpiti se izvedejo v obliki izbirnih in opisnih vprašanj, kot je opredeljeno spodaj. Vsakemu, ki ne pozna pravega odgovora, se morajo nepravilne možnosti zdeti enako možne; vse možnosti so jasno povezane z vprašanjem in vsebujejo podobno terminologijo, slovnično strukturo in dolžino; nepravilni odgovori pri numeričnih vprašanjih ustrezajo postopkovnim napakam, kot so popravki, uporabljeni v napačnem smislu, ali nepravilne zamenjave enot: to niso le poljubne številke.
- 1.2 Vsako izbirno vprašanje ima tri alternativne odgovore, od katerih je samo eden pravilen, kandidat pa ima za vsak modul na voljo čas, ki temelji na nominalnem povprečju 75 sekund na vsako vprašanje.
- 1.3 Vsako opisno vprašanje zahteva pripravo pisnega odgovora in kandidatu se da na voljo 20 minut za odgovor na vprašanje.
- 1.4 Pripravijo se primerna opisna vprašanja, ki se ocenijo z uporabo vsebin predmetov iz modulov 7A, 7B, 9A, 9B in 10 iz Dodatka I.
- 1.5 Za vsako vprašanje je pripravljen vzorčni odgovor, ki vsebuje tudi vse poznane alternativne odgovore, ki bi lahko bili pomembni za druge podrazdelitve.
- 1.6 Ta vzorčni odgovor je tudi razčlenjen v seznam pomembnih točk, znanih kot ključne točke.
- 1.7 Pozitivna ocena za vsak modul in podmodul izbirnega dela izpita je 75 % točk.
- 1.8 Pozitivna ocena za vsako opisno vprašanje je 75 % točk, s tem da kandidatov odgovor vsebuje 75 % zahtevanih ključnih točk, ki jih to vprašanje obravnava, in nobene pomembne napake v zvezi s katero koli zahtevano ključno točko.
- 1.9 Če kandidat ne opravi samo izbirnega ali samo opisnega dela, mora ponovno opravljati samo neopravljeni del.
- 1.10 Za določitev, ali je kandidat opravil izpit, se ne uporabljajo sistemi kazenskega označevanja.
- 1.11 Neopravljenega modula se ne sme ponovno opravljati vsaj 90 dni od datuma izpita po neopravljenem modulu, razen v primeru potrjene organizacije za usposabljanje za vzdrževanje v skladu s Prilogo IV (Del 147), ki vodi ponovno usposabljanje, prilagojeno neopravljenim predmetom v posebnem modulu, ko se lahko neopravljeni modul ponovno opravlja po 30 dneh.
- 1.12 Časovno obdobje v skladu s točko 66.A.25 velja za vsak posamezen izpit iz modula, razen za izpite iz modulov, ki so bili opravljeni kot del licence druge kategorije, ki je že bila izdana.

▼B

- 1.13 Dovoljeni so največ trije zaporedni poskusi za vsak modul. Nadaljnji sklop treh poskusov je dovoljen po enem letu čakalnega roka med sklopi.

Prosilec pisno potrdi pri odobreni organizaciji za usposabljanje za vzdrževanje ali pristojnem organu, pri katerem se je prijavil na izpit, število in datume poskusov v zadnjem letu ter organizacijo ali pristojni organ, pri katerem je opravljal te poskuse. Organizacija za usposabljanje za vzdrževanje ali pristojni organ sta odgovorna za preverjanje števila poskusov v veljavnih časovnih obdobjih.

2 Število vprašanj na modul

2.1 MODUL 1 – MATEMATIKA

Kategorija A: 16 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 20 minut.

Kategorija B1: 32 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 40 minut.

Kategorija B2: 32 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 40 minut.

Kategorija B3: 28 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 35 minut.

2.2 MODUL 2 – FIZIKA

Kategorija A: 32 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 40 minut.

Kategorija B1: 52 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 65 minut.

Kategorija B2: 52 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 65 minut.

Kategorija B3: 28 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 35 minut.

2.3 MODUL 3 – TEMELJI ELEKTROTEHNIKE

Kategorija A: 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

Kategorija B1: 52 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 65 minut.

Kategorija B2: 52 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 65 minut.

Kategorija B3: 24 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 30 minut.

2.4 MODUL 4 – OSNOVE ELEKTRONIKE

Kategorija B1: 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

Kategorija B2: 40 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 50 minut.

Kategorija B3: 8 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 10 minut.

▼B**2.5 MODUL 5 – SISTEMI DIGITALNE TEHNIKE/ELEKTRONSKIH INSTRUMENTOV**

Kategorija A: 16 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 20 minut.

Kategoriji B1.1 in B1.3: 40 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 50 minut.

Kategoriji B1.2 in B1.4: 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

Kategorija B2: 72 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 90 minut.

Kategorija B3: 16 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 20 minut.

2.6 MODUL 6 – MATERIALI IN STROJNA OPREMA

Kategorija A: 52 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 65 minut.

Kategorija B1: 72 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 90 minut.

Kategorija B2: 60 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 75 minut.

Kategorija B3: 60 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 75 minut.

2.7 MODUL 7A – VZDRŽEVALNA PRAKSA

Kategorija A: 72 izbirnih in 2 opisni vprašanji. Dovoljeni čas 90 minut in dodatnih 40 minut.

Kategorija B1: 80 izbirnih in 2 opisni vprašanji. Dovoljeni čas 100 minut in dodatnih 40 minut.

Kategorija B2: 60 izbirnih in 2 opisni vprašanji. Dovoljeni čas 75 minut in dodatnih 40 minut.

MODUL 7B – VZDRŽEVALNA PRAKSA

Kategorija B3: 60 izbirnih in 2 opisni vprašanji. Dovoljeni čas 75 minut in dodatnih 40 minut.

2.8 MODUL 8 – OSNOVE AERODINAMIKE

Kategorija A: 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

Kategorija B1: 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

Kategorija B2: 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

Kategorija B3: 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

2.9 MODUL 9A – ČLOVEŠKI DEJAVNIKI

Kategorija A: 20 izbirnih in 1 opisno vprašanje. Dovoljeni čas 25 minut in dodatnih 20 minut.

Kategorija B1: 20 izbirnih in 1 opisno vprašanje. Dovoljeni čas 25 minut in dodatnih 20 minut.

▼B

Kategorija B2: 20 izbirnih in 1 opisno vprašanje. Dovoljeni čas 25 minut in dodatnih 20 minut.

MODUL 9B – ČLOVEŠKI DEJAVNIKI

Kategorija B3: 16 izbirnih in 1 opisno vprašanje. Dovoljeni čas 20 minut in dodatnih 20 minut.

2.10 MODUL 10 – LETALSKA ZAKONODAJA

Kategorija A: 32 izbirnih in 1 opisno vprašanje. Dovoljeni čas 40 minut in dodatnih 20 minut.

Kategorija B1: 40 izbirnih in 1 opisno vprašanje. Dovoljeni čas 50 minut in dodatnih 20 minut.

Kategorija B2: 40 izbirnih in 1 opisno vprašanje. Dovoljeni čas 50 minut in dodatnih 20 minut.

Kategorija B3: 32 izbirnih in 1 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 40 minut in dodatnih 20 minut.

2.11 MODUL 11A – AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI LETALA S TURBINSKIM MOTORJEM

Kategorija A: 108 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 135 minut.

Kategorija B1: 140 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 175 minut.

MODUL 11B – AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI LETALA Z BATNIM MOTORJEM

Kategorija A: 72 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 90 minut.

Kategorija B1: 100 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 125 minut.

MODUL 11C – AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI LETALA Z BATNIM MOTORJEM

Kategorija B3: 60 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 75 minut.

2.12 MODUL 12 – AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI HELIKOPTERJEV:

Kategorija A: 100 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 125 minut.

Kategorija B1: 128 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 160 minut.

2.13 MODUL 13 – AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI ZRAKOPLOVA

Kategorija B2: 180 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 225 minut. Vprašanja in dovoljeni čas se lahko po potrebi razdelijo na dva izpita.

2.14 MODUL 14 – POGON

Kategorija B2: 24 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 30 minut.

2.15 MODUL 15 – PLINSKI TURBINSKI MOTOR

Kategorija A: 60 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 75 minut.

▼B

Kategorija B1: 92 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 115 minut.

2.16 MODUL 16 – BATNI MOTOR

Kategorija A: 52 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 65 minut.

Kategorija B1: 72 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 90 minut.

Kategorija B3: 68 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 85 minut.

2.17 MODUL 17A – PROPELER

Kategorija A: 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

Kategorija B1: 32 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 40 minut.

MODUL 17B – PROPELER

Kategorija B3: 28 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 35 minut.

Dodatek III

Standard usposabljanja za tip zrakoplova in izpitni standard

Usposabljanje na delovnem mestu

1. Splošno

Usposabljanje za tip zrakoplova je sestavljeno iz teoretičnega usposabljanja in izpita ter, razen za ratinge kategorije C, praktičnega usposabljanja in ocene.

(a) Teoretično usposabljanje in izpit izpolnjujeta naslednje zahteve:

(i) izvaja ju organizacija za usposabljanje za vzdrževanje, ki je ustrezno odobrena v skladu s Prilogo IV (Del 147), ali druge organizacije, ki jih je neposredno odobril pristojni organ;

(ii) razen če drugače dovoljuje izobraževanje o razlikah, opisano v točki (c) spodaj, izpolnjujeta:

ustrezne elemente, kot so opredeljeni v obveznem delu podatkov o operativni ustreznosti, določenih v skladu z Uredbo (EU) št. 748/2012, ali, če ti elementi niso na voljo, s standardom iz točke 3.1 tega dodatka in

standard izpita iz usposabljanja za tip iz točke 4.1 tega dodatka.

(iii) v primeru osebe kategorije C, ki je zaradi akademske stopnje izobrazbe razvrščena, kot je opredeljeno v 66.A.30(a)(5), je prvo ustrezno teoretično usposabljanje za tip zrakoplova na ravni kategorije B1 ali B2;

(iv) začeta in končata se v treh letih pred vložitvijo zahtevka za odobritev ratinga za tip.

(b) Praktično usposabljanje in ocena izpolnjujeta naslednje zahteve:

(i) vodi ju organizacija za usposabljanje za vzdrževanje, ki je ustrezno odobrena v skladu s Prilogo IV (Del 147), ali druge organizacije, ki jih je neposredno odobril pristojni organ;

(ii) razen če drugače dovoljuje izobraževanje o razlikah, opisano v točki (c) spodaj, izpolnjujeta:

ustrezne elemente, kot so opredeljeni v obveznem delu podatkov o operativni ustreznosti, določenih v skladu z Uredbo (EU) št. 748/2012, ali, če ti elementi niso na voljo, s standardom iz točke 3.2 tega dodatka in

standard izpita iz usposabljanja za tip iz točke 4.2 tega dodatka.

(iii) vključujeta reprezentativni izbor dejavnosti vzdrževanja, ki ustreza tipu zrakoplova;

(iv) vključujeta predstavitve z opremo, komponentami, simulatorji, drugimi pripravami za usposabljanje ali zrakoplovom;

▼B

- (v) začeta in končata se v treh letih pred vložitvijo zahtevka za odobritev ratinga za tip.

(c) Izobraževanje o razlikah

- (i) Izobraževanje o razlikah je usposabljanje, potrebno za zajetje razlik med dvema različnima ratingoma za tip zrakoplova istega proizvajalca, kot določa Agencija.
- (ii) Izobraževanje o razlikah mora biti opredeljeno za vsak primer posebej, ob upoštevanju zahtev iz tega Dodatka III glede teoretičnih in praktičnih elementov usposabljanja za rating za tip.
- (iii) Rating za tip se odobri na licenci po končanem izobraževanju o razlikah le, če prosilec izpolnjuje enega od naslednjih pogojev:

— na licenci je že odobren rating za tip zrakoplova, pri katerem so bile ugotovljene razlike, ali

— zahteve glede usposabljanja za tip zrakoplova, pri katerem so bile ugotovljene razlike, so izpolnjene.

2. Stopnje usposabljanja za tip zrakoplova

Spodaj navedene tri stopnje opredeljujejo cilje, globino usposabljanja in raven znanja, ki naj bi se doseglo z usposabljanjem.

— *Stopnja 1: Kratek pregled strukture zrakoplova, sistemov in pogonskega sistema, kot je opisano v oddelku Opis sistemov v Priročniku za vzdrževanje zrakoplova/Navodila za stalno plovnost.*

Cilji tečaja: Ob zaključku usposabljanja na stopnji 1 bo študent sposoben:

- (a) preprosto opisati celoten predmet z uporabo običajnih besed in primerov ter tipičnih izrazov in prepoznati varnostne ukrepe v zvezi s strukturo zrakoplova, njegovimi sistemi in pogonskim sistemom;
- (b) opredeliti priročnike za zrakoplove, prakse vzdrževanja, pomembne za strukturo zrakoplova, njegove sisteme in pogonski sistem;
- (c) opredeliti splošno razmestitev glavnih sistemov zrakoplova;
- (d) opredeliti splošno razmestitev in značilnosti pogonskega sistema;
- (e) opredeliti specialno orodje in preskusno opremo, ki se uporablja za zrakoplov.

— *Stopnja 2: Osnovni sistemski pregled nad komandami, kazalniki, glavnimi komponentami, vključno z njihovo lokacijo in namenom, oskrbovanjem in odpravljanjem manjših napak. Splošno znanje iz teoretičnih in praktičnih vidikov predmeta.*

▼B

Cilji tečaja: Poleg informacij, ki jih zajema usposabljanje na stopnji 1, bo študent ob zaključku usposabljanja na stopnji 2 sposoben:

- (a) razumeti teoretične osnove predmeta; praktično uporabljati svoje znanje z uporabo podrobnih postopkov;
- (b) naštetati varnostne ukrepe, ki jih je treba upoštevati pri delu na zrakoplovu, pogonskem sistemu in drugih sistemih ali v njihovi bližini;
- (c) opisati sisteme in ravnanje z zrakoplovom, zlasti dostop, razpoložljivost energije in vire;
- (d) določiti lokacije glavnih komponent;
- (e) pojasniti normalno delovanje vsakega od glavnih sistemov, vključno s terminologijo in nomenklaturo;
- (f) izvajati postopke za oskrbovanje zrakoplova za naslednje sisteme: gorivo, pogonski sistemi, hidravlika, podvozje letala, voda/odpadki, kisik;
- (g) izkazati strokovnost pri uporabi poročil posadke in sistemov za poročanje na krovu (odpravljanje manjših napak) ter določiti plovnost zrakoplova po MEL/CDL;
- (h) predstaviti namen, razložiti in uporabiti ustrezno dokumentacijo, vključno z navodili za stalno plovnost, priročnikom vzdrževanja, ilustriranim katalogom delov itd.

— *Stopnja 3: Podroben opis, delovanje, lokacija komponent, odstranitve/vgradnja ter BITE postopki in postopki pri odpravljanju napak na ravni iz priročnika za vzdrževanje.*

Cilji tečaja: Poleg informacij, ki jih zajema usposabljanje na stopnjah 1 in 2, bo študent ob zaključku usposabljanja na stopnji 3 sposoben:

- (a) pokazati teoretično znanje o sistemih in konstrukcijah zrakoplova ter povezave z drugimi sistemi, zagotoviti podroben opis predmeta s teoretično osnovo in specifičnimi primeri ter podajati rezultate iz različnih virov in meritev ter ustrezno korektivno ukrepati;
- (b) opravljati preglede sistema, pogonskega sistema in komponent ter funkcijske preglede, kot je določeno v priročniku za vzdrževanje zrakoplova;
- (c) predstaviti namen, razložiti in uporabiti ustrezno dokumentacijo, vključno s priročnikom za konstrukcijska popravila, priročnikom za odpravljanje napak itd.;
- (d) povezati in primerjati informacije z namenom sprejemanja odločitev v zvezi z diagnozo in odpravo napak na ravni priročnika za vzdrževanje;
- (e) opisati postopke za zamenjavo komponent, ki so enkratne za tip zrakoplova.

▼B**3. Standard usposabljanja za tip zrakoplova**

Čeprav usposabljanje za tip zrakoplova vključuje tako teoretični kot praktični del, se lahko tečaji odobrijo za teoretični del, praktični del ali za kombinacijo obeh.

3.1 Teoretični del**(a) Cilj:**

Ob zaključku teoretičnega dela usposabljanja je študent sposoben na ravneh, določenih v vsebini predmetov iz Dodatka III, pokazati podrobno teoretično znanje o sistemih, konstrukciji, delovanju, vzdrževanju, popravilu na zrakoplovu in odpravljanju napak v skladu z odobrenimi podatki za vzdrževanje. Študent zna uporabljati priročnike in odobrene postopke ter pokaže znanje o ustreznih pregledih in omejitvah.

(b) Stopnja usposabljanja:

Stopnje usposabljanja so stopnje, opredeljene v točki 2 zgoraj.

Po prvem usposabljanju za tip zrakoplova za potrditveno osebje kategorije C so lahko vsi nadaljnji tečaji samo na stopnji 1.

Med stopnjo 3 teoretičnega usposabljanja se lahko za poučevanje o celotnem poglavju uporabi gradivo za usposabljanje na stopnjah 1 in 2. Vendar sta med usposabljanjem večina gradiva za tečaj in čas usposabljanja na višji ravni.

(c) Trajanje:

Najmanjše število ur poučevanja pri teoretičnem usposabljanju je navedeno v naslednji preglednici:

Kategorija	Ure
<i>Letala z največjo vzletno maso nad 30 000 kg:</i>	
B1.1	150
B1.2	120
B2	100
C	30
<i>Letala z največjo vzletno maso, ki je enaka ali manjša od 30 000 kg in večja od 5 700 kg:</i>	
B1.1	120
B1.2	100
B2	100
C	25
<i>Letala z največjo vzletno maso 5 700 kg in manj ⁽¹⁾</i>	
B1.1	80
B1.2	60
B2	60

▼B

Kategorija	Ure
C	15
<i>Helikopterji</i> ⁽²⁾	
B1.3	120
B1.4	100
B2	100
C	25

⁽¹⁾ Za letala z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z 2 000 kg MTOM, se lahko minimalno trajanje zmanjša za 50 %.

⁽²⁾ Za helikopterje iz skupine 2 (kot je določeno v točki 66.A.42) se lahko minimalno trajanje zmanjša za 30 %.

Ura poučevanja v zgornji tabeli pomeni 60 minut poučevanja, kar ne vključuje odmorov, izpitov, pregledovanja, priprav in ogleda zrakoplova.

Te ure veljajo le za teoretične tečaje za popolne kombinacije zrakoplova/motorja v skladu z ratingom za tip, ki ga je določila Agencija.

(d) Določitev trajanja tečaja:

Trajanje in pokritje vseh vsebin predmetov pri tečajih usposabljanja, ki jih izvaja organizacija za usposabljanje za vzdrževanje, odobrena v skladu s Prilogo IV (Del 147), in tečajih, ki jih je neposredno odobril pristojni organ, določa analiza potreb po usposabljanju, ki temelji na:

- zasnovi tipa zrakoplova, potrebah po njegovem vzdrževanju in vrstah delovanja,
- podrobni analizi ustreznih poglavij – glej preglednico v spodnji točki 3.1(e),
- podrobni analizi usposobljenosti, ki kaže, da so bili cilji iz zgornje točke 3.1(a) v celoti izpolnjeni.

Če analiza potreb po usposabljanju pokaže, da je potrebnih več ur, je lahko trajanje tečajev daljše od minimalnega števila ur, določenega v preglednici.

Podobno tudi ure poučevanja pri izobraževanju o razlikah ali drugih kombinacijah tečajev usposabljanja (kot je kombinacija tečajev B1/B2) in v primeru teoretičnega usposabljanja, katerega število ur je manjše kot v zgornji točki 3.1(c), določi pristojni organ na podlagi analize potreb po usposabljanju, kot je določeno zgoraj.

Poleg tega mora tečaj opisovati in določati naslednje:

- najmanjšo prisotnost kandidata za izpolnitev ciljev tečaja,
- največje število ur usposabljanja na dan, ob upoštevanju pedagoških načel in človeških dejavnikov.

Če zahtevana najmanjša prisotnost ni dosežena, se potrdilo o priznanju ne izda. Organizacija za usposabljanje lahko zagotovi dodatno usposabljanje za izpolnitev najmanjše prisotnosti.

▼B

(e) Vsebina:

V programu so zajeti vsaj elementi, značilni za tip zrakoplova. Vključeni so tudi dodatno vneseni elementi, in sicer zaradi sprememb tipa, tehnoloških sprememb itd.

Vsebina predmetov usposabljanja je osredotočena na mehanske in električne vidike za osebje B1 ter na električne vidike in vidike letalske elektronike za B2.

Stopnja Poglavja	Letala s turbin- skimi motorji		Letala z batnimi motorji		Helikopterji s turbinskimi motorji		Helikopterji z batnimi motorji		Letalska elektro- nika
Kategorija licence	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	B2
Uvodni modul:									
05 Časovni roki/kontrola vzdrževanja	1	1	1	1	1	1	1	1	1
06 Mere/območja (MTOM itd.)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
07 Dvigovanje in podpiranje	1	1	1	1	1	1	1	1	1
08 Izravnavanje in tehtanje	1	1	1	1	1	1	1	1	1
09 Vleka in vožnja po tleh	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10 Parkiranje/sidranje, shranjevanje in vrnitev v uporabo	1	1	1	1	1	1	1	1	1
11 Nalepke in oznake	1	1	1	1	1	1	1	1	1
12 Oskrbovanje	1	1	1	1	1	1	1	1	1
20 Standardne prakse – značilne samo za tip	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Helikopterji									
18 Analiza vibracij in hrupa (nastavitev krakov)	—	—	—	—	3	1	3	1	—
60 Standardne prakse – rotor	—	—	—	—	3	1	3	1	—

▼ B

Stopnja Poglavja	Letala s turbin- skimi motorji		Letala z batnimi motorji		Helikopterji s turbinskimi motorji		Helikopterji z batnimi motorji		Letalska elektro- nika
62 Rotorji	—	—	—	—	3	1	3	1	1
62A Rotorji – spremljanje in prikazovanje	—	—	—	—	3	1	3	1	3
63 Pogoni rotorja	—	—	—	—	3	1	3	1	1
63A Pogoni rotorja – spremljanje in prikazovanje	—	—	—	—	3	1	3	1	3
64 Repni rotor	—	—	—	—	3	1	3	1	1
64A Repni rotor– spremljanje in prikazovanje	—	—	—	—	3	1	3	1	3
65 Pogon repnega rotorja	—	—	—	—	3	1	3	1	1
65A Pogon repnega rotorja – spremljanje in prikazovanje	—	—	—	—	3	1	3	1	3
66 Zložljivi kraki/nosilec	—	—	—	—	3	1	3	1	—
67 Rotorski sistem za krmarjenje leta	—	—	—	—	3	1	3	1	—
53 Konstrukcija strukture zrakoplova (heli- kopter)	—	—	—	—	3	1	3	1	—
25 Zasilna plavalna oprema	—	—	—	—	3	1	3	1	1
Konstrukcije strukture zrakoplova									
51 Standardne prakse in konstrukcije (opre- delitev, ocena in popravilo poškodb)	3	1	3	1	—	—	—	—	1
53 Trup letala	3	1	3	1	—	—	—	—	1
54 Gondole/nosilci (konzole)	3	1	3	1	—	—	—	—	1

▼B

Stopnja Poglavja	Letala s turbin- skimi motorji		Letala z batnimi motorji		Helikopterji s turbinskimi motorji		Helikopterji z batnimi motorji		Letalska elektro- nika
55 Stabilizatorji	3	1	3	1	—	—	—	—	1
56 Okna	3	1	3	1	—	—	—	—	1
57 Krila	3	1	3	1	—	—	—	—	1
27A Površine za krmarjenje leta (vse)	3	1	3	1	—	—	—	—	1
52 Vrata	3	1	3	1	—	—	—	—	1
Sistemi identifikacije cone in lokacije	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sistemi strukture zrakoplova:									
21 Klimatizacija	3	1	3	1	3	1	3	1	3
21A Dovod zraka	3	1	3	1	1	3	3	1	2
21B Uravnavanje tlaka	3	1	3	1	3	1	3	1	3
21C Varnostne in opozorilne naprave	3	1	3	1	3	1	3	1	3
22 Avtomatsko krmarjenje	2	1	2	1	2	1	2	1	3
23 Komunikacije	2	1	2	1	2	1	2	1	3
24 Električna energija	3	1	3	1	3	1	3	1	3
25 Oprema in notranja oprema	3	1	3	1	3	1	3	1	1
25A Elektronska oprema, vključno z reševalno opremo	1	1	1	1	1	1	1	1	3
26 Protipožarna zaščita	3	1	3	1	3	1	3	1	3
27 Krmarjenje leta	3	1	3	1	3	1	3	1	2

▼ B

Stopnja Poglavja	Letala s turbin- skimi motorji		Letala z batnimi motorji		Helikopterji s turbinskimi motorji		Helikopterji z batnimi motorji		Letalska elektro- nika
27A Upravljanje sistema: električno/krmiljenje s pomočjo računalnika	3	1	—	—	—	—	—	—	3
28 Sistemi goriva	3	1	3	1	3	1	3	1	2
28A Sistemi goriva – spremljanje in prikazo- vanje	3	1	3	1	3	1	3	1	3
29 Hidravlična moč	3	1	3	1	3	1	3	1	2
29A Hidravlična moč – spremljanje in prika- zovanje	3	1	3	1	3	1	3	1	3
30 Zaščita pred ledom in dežjem	3	1	3	1	3	1	3	1	3
31 Sistemi prikazovanja in zapisovanja	3	1	3	1	3	1	3	1	3
31A Sistemi instrumentov	3	1	3	1	3	1	1	3	3
32 Podvozje	3	1	3	1	3	1	3	1	2
32A Podvozje – spremljanje in prikazovanje	3	1	3	1	3	1	3	1	3
33 Luči	3	1	3	1	3	1	3	1	3
34 Navigacija	2	1	2	1	2	1	2	1	3
35 Kisik	3	1	3	1	—	—	—	—	2
36 Pnevmatika	3	1	3	1	3	1	3	1	2
36A Pnevmatika – spremljanje in prikazovanje	3	1	3	1	3	1	3	1	3
37 Vakuum	3	1	3	1	3	1	3	1	2
38 Voda/odpadki	3	1	3	1	—	—	—	—	2
41 Vodni balast	3	1	3	1	—	—	—	—	1

▼B

Stopnja Poglavja	Letala s turbin- skimi motorji		Letala z batnimi motorji		Helikopterji s turbinskimi motorji		Helikopterji z batnimi motorji		Letalska elektro- nika
42 Integrirana modularna letalska elektro- nika	2	1	2	1	2	1	2	1	3
44 Sistemi v kabini	2	1	2	1	2	1	2	1	3
45 Sistem za vzdrževanje na letalu (ali zajeto v 31)	3	1	3	1	3	1	—	—	3
46 Informacijski sistemi	2	1	2	1	2	1	2	1	3
50 Prostor za tovor in dodatno opremo	3	1	3	1	3	1	3	1	1
Turbinski motor									
70 Standardne prakse – motorji	3	1	—	—	3	1	—	—	1
70A Konstrukcijska ureditev in delovanje (inštalacijski vstopnik, kompresorji, zgorevalni del, turbinski del, nosilci in tesnila, mazalni sistemi).	3	1	—	—	3	1	—	—	1
70B Zmogljivost motorja	3	1	—	—	3	1	—	—	1
71 Pogonski sistem	3	1	—	—	3	1	—	—	1
72 Turbinski/turbopropellerski motorji s cevnim/necevnim ventilatorjem	3	1	—	—	3	1	—	—	1
73 Motorno gorivo in nadzor	3	1	—	—	3	1	—	—	1
75 Zrak	3	1	—	—	3	1	—	—	1
76 Komande motorja	3	1	—	—	3	1	—	—	1
78 Izpuh	3	1	—	—	3	1	—	—	1
79 Olje	3	1	—	—	3	1	—	—	1
80 Zagon	3	1	—	—	3	1	—	—	1
82 Vbrizgavanje vode	3	1	—	—	3	1	—	—	1
83 Dodatna zobniška predležja	3	1	—	—	3	1	—	—	1

▼B

Stopnja Poglavja	Letala s turbin- skimi motorji		Letala z batnimi motorji		Helikopterji s turbinskimi motorji		Helikopterji z batnimi motorji		Letalska elektro- nika
84 Pomožni pogon	3	1	—	—	3	1	—	—	1
73A FADEC	3	1	—	—	3	1	—	—	3
74 Vžigalni sistem	3	1	—	—	3	1	—	—	3
77 Sistemi za prikaz delovanja motorja	3	1	—	—	3	1	—	—	3
49 Pomožni agregati (APU)	3	1	—	—	—	—	—	—	2
Batni motor									
70 Standardne prakse – motorji	—	—	3	1	—	—	3	1	1
70A Konstrukcijska ureditev in delovanje (inštalacija, uplinjači, sistemi za vbrizg goriva, sesalni, izpušni in hladilni sistem, tlačno polnjenje/turbinsko tlačno polnje-nje, mazalni sistemi).	—	—	3	1	—	—	3	1	1
70B Zmogljivost motorja	—	—	3	1	—	—	3	1	1
71 Pogonski sistem	—	—	3	1	—	—	3	1	1
73 Motorno gorivo in nadzor	—	—	3	1	—	—	3	1	1
76 Komande motorja	—	—	3	1	—	—	3	1	1
79 Olje	—	—	3	1	—	—	3	1	1
80 Zagon	—	—	3	1	—	—	3	1	1
81 Turbine	—	—	3	1	—	—	3	1	1
82 Vbrizgavanje vode	—	—	3	1	—	—	3	1	1
83 Dodatna zobniška predležja	—	—	3	1	—	—	3	1	1
84 Pomožni pogon	—	—	3	1	—	—	3	1	1
73A FADEC	—	—	3	1	—	—	3	1	3

▼B

Stopnja Poglavja	Letala s turbin- skimi motorji		Letala z batnimi motorji		Helikopterji s turbinskimi motorji		Helikopterji z batnimi motorji		Letalska elektro- nika
74 Vžigalni sistem	—	—	3	1	—	—	3	1	3
77 Sistemi za prikaz delovanja motorja	—	—	3	1	—	—	3	1	3
Propelerji									
60A Standardne prakse – propeler	3	1	3	1	—	—	—	—	1
61 Propelerji/pogon	3	1	3	1	—	—	—	—	1
61A Konstrukcija propelerja	3	1	3	1	—	—	—	—	—
61B Krmiljenje kota propelerja	3	1	3	1	—	—	—	—	—
61C Sinhroniziranje propelerja	3	1	3	1	—	—	—	—	1
61D Elektronsko krmiljenje propelerja	2	1	2	1	—	—	—	—	3
61E Zaščita propelerja pred ledom	3	1	3	1	—	—	—	—	—
61F Vzdrževanje propelerja	3	1	3	1	—	—	—	—	1

- (f) Za izpolnitev teoretičnega dela usposabljanja se lahko uporabljajo multimedijske metode usposabljanja, in sicer v razredu ali v virtualno nadzorovanem okolju, ki ga je potrdil pristojni organ, ki je odobril tečaj usposabljanja.

3.2 Praktični del

(a) Cilj:

Cilj praktičnega usposabljanja je pridobiti zahtevano usposobljenost za varno izvajanje vzdrževanja, pregledov in rutinskega dela v skladu s priročnikom za vzdrževanje ter drugimi ustreznimi navodili in nalogami, kot je ustrezno za tip zrakoplova, na primer odpravljanje napak, popravila, prilagoditve, zamenjave, pregledi opreme in delovanja. Vključuje poznavanje uporabe vse tehnične literature in dokumentacije za zrakoplov, uporabe specialističnega/posebnega orodja in preskusne opreme za izvajanje odstranitve in zamenjave komponent in modulov, specifičnih za tip, vključno s kakršno koli dejavnostjo vzdrževanja na krilu.

(b) Vsebina:

Kot del praktičnega usposabljanja se zaključi najmanj 50 % s križcem označenih predmetov v spodnji preglednici, ki so pomembni za določen tip zrakoplova.

S križcem označene naloge so predmeti, ki so pomembni za namene praktičnega usposabljanja zaradi zagotovitve ustreznega obravnavanja delovanja, funkcij, vgradnje in pomembnosti ključnih nalog vzdrževanja z vidika varnosti, zlasti kadar teh ni mogoče v celoti razložiti

▼B

le s teoretičnim usposabljanjem. Čeprav je na seznamu navedeno najmanjše število predmetov za praktično usposabljanje, se lahko dodajo tudi drugi predmeti, če so pomembni za določen tip zrakoplova.

Naloge, ki jih je treba opraviti, ustrezajo zrakoplovu in sistemom v smislu zahtevnosti in tehničnega znanja, ki sta potrebna za opravljanje teh nalog. Vključene so lahko razmeroma preproste naloge, vendar se lahko vključijo in izvajajo tudi druge bolj zapletene naloge, ki so ustrezne za tip zrakoplova.

Legenda preglednice: LOC: lokacija; FOT: preizkus funkcij/delovanja; SGH: servisiranje in zemeljska oskrba zrakoplova; R/I: odstranitev/vgradjnja; MEL: seznam minimalne opreme; TS: odpravljanje napak.

Poglavja	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
Uvodni modul:											
5 Časovni roki/kontrola vzdrževanja	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6 Mere/območja (MTOM itd.)	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7 Dvigovanje in podpiranje	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8 Izravnavanje in tehtanje	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
9 Vleka in vožnja po tleh	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
10 Parkiranje/sidranje, shranjevanje in vrnitev uporabo	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
11 Nalepke in oznake	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-
12 Oskrbovanje	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
20 Standardne prakse – značilne samo za tip	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
Helikopterji:											
18 Analiza vibracij in hrupa (nastavitev krakov)	X/—	—	—	—	—	X	—	—	—	—	—

$\nabla \underline{\mathbf{B}}$ [illegible]

$\nabla \underline{\mathbf{B}}$ [illegible]

▼B

Poglavja	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
27 Krmarjenje leta	X/X	X	X	X	X	X	X	—	—	—	—
27A Upravljanje sistema: električno/krmiljenje s pomočjo računalnika	X/X	X	X	X	X	—	X	—	X	—	X
28 Sistemi goriva	X/X	X	X	X	X	X	X	X	—	X	—
28A Sistemi goriva – spremljanje in prikazovanje	X/X	X	—	—	—	—	X	—	X	—	X
29 Hidravlična moč	X/X	X	X	X	X	X	X	X	—	X	—
29A Hidravlična moč – spremljanje in prikazovanje	X/X	X	—	X	X	X	X	—	X	X	X
30 Zaščita pred ledom in dežjem	X/X	X	X	—	X	X	X	X	—	X	X
31 Sistemi prikazovanja in zapisovanja	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
31A Sistemi instrumentov	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
32 Podvozje	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	—
32A Podvozje – spremljanje in prikazovanje	X/X	X	—	X	X	X	X	—	X	X	X
33 Luči	X/X	X	X	—	X	—	X	X	X	X	—
34 Navigacija	X/X	—	X	—	X	—	X	X	X	X	X
35 Kisik	X/—	X	X	X	—	—	X	X	—	—	—

▼ B

Poglavja	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
36 Pnevmatika	X/—	X	—	X	X	X	X	—	X	X	X
36A Pnevmatika – spremljanje in prikazovanje	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
37 Vakuum	X/—	X	—	X	X	X	—	—	—	—	—
38 Voda/odpadki	X/—	X	X	—	—	—	X	X	—	—	—
41 Vodni balast	X/—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
42 Integrirana modularna letalska elektronika	X/X	—	—	—	—	—	X	X	X	X	X
44 Sistemi v kabini	X/X	—	—	—	—	—	X	X	X	X	X
45 Sistem za vzdrževanje na letalu (ali zajeto v 31)	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
46 Informacijski sistemi	X/X	—	—	—	—	—	X	—	X	X	X
50 Prostor za tovor in dodatno opremo	X/X	—	X	—	—	—	—	—	—	—	—
Modul Turbinski/batni motor:											
70 Standardne prakse – motorji – značilne samo za tip	—	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
70A Konstrukcijska ureditev in delovanje (inštalacijski vstopnik, kompresorji, zgorevalni del, turbinski del, nosilci in tesnila, mazalni sistemi).	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Turbinski motorji:											
70B Zmogljivost motorja	—	—	—	—	—	X	—	—	—	—	—

▼ **B**

Poglavja	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
71 Pogonski sistem	X/—	X	X	—	—	—	—	X	—	—	—
72 Turbinski/turbopropellerski motorji s cevnim/ necevnim ventilatorjem	X/—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
73 Motorno gorivo in nadzor	X/X	X	—	—	—	—	—	—	—	—	—
73A Sistemi FADEC	X/X	X	—	X	X	X	X	—	X	X	X
74 Vžigalni sistem	X/X	X	—	—	—	—	X	—	—	—	—
75 Zrak	X/—	—	—	X	—	X	—	—	—	—	—
76 Komande motorja	X/—	X	—	—	—	X	—	—	—	—	—
77 Prikaz delovanja motorja	X/X	X	—	—	X	X	X	—	—	X	X
78 Izpuh	X/—	X	—	—	X	—	—	—	—	—	—
79 Olje	X/—	—	X	X	—	—	—	—	—	—	—
80 Zagon	X/—	X	—	—	X	X	—	—	—	—	—
82 Vbrizgavanje vode	X/—	X	—	—	—	—	—	—	—	—	—
83 Dodatna zobniška predležja	X/—	—	X	—	—	—	—	—	—	—	—
84 Pomožni pogon	X/—	X	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pomožni agregati (APU):											
49 Pomožni agregati (APU)	X/—	X	X	—	—	X	—	—	—	—	—

▼B

Poglavja	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
Batni motorji:											
70 Standardne prakse – motorji – značilne samo za tip	—	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
70A Konstrukcijska ureditev in delovanje (inštalacijski vstopnik, kompresorji, zgorevalni del, turbinski del, nosilci in tesnila, mazalni sistemi).	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
70B Zmogljivost motorja	—	—	—	—	—	X	—	—	—	—	—
71 Pogonski sistem	X/—	X	X	—	—	—	—	X	—	—	—
73 Motorno gorivo in nadzor	X/X	X	—	—	—	—	—	—	—	—	—
73A Sistemi FADEC	X/X	X	—	X	X	X	X	X	X	X	X
74 Vžigalni sistem	X/X	X	—	—	—	—	X	—	—	—	—
76 Komande motorja	X/—	X	—	—	—	X	—	—	—	—	—
77 Prikaz delovanja motorja	X/X	X	—	—	X	X	X	—	—	X	X
78 Izpuh	X/—	X	—	—	X	X	—	—	—	—	—
79 Olje	X/—	—	X	X	—	—	—	—	—	—	—

[illegible]

▼B**4. Standard izpita iz usposabljanja za tip zrakoplova in standard ocenjevanja****4.1 Standard teoretičnega dela izpita**

Po zaključku teoretičnega dela usposabljanja za tip zrakoplova se izvede pisno preverjanje znanja, ki je v skladu z naslednjim:

- (a) Izpit je izbirnega tipa. Vsako izbirno vprašanje ima tri možne odgovore, od katerih je samo eden pravilen. Celotni čas temelji na celotnem številu vprašanj, čas za odgovor pa temelji na nominalnem povprečju 90 sekund na vprašanje.
- (b) Vsakemu, ki ne pozna pravega odgovora, se morajo nepravilne možnosti zdeti enako možne. Vse možnosti so jasno povezane z vprašanjem in vsebujejo podobno terminologijo ter so podobne slovnične strukture in dolžine.
- (c) Nepravilni odgovori pri numeričnih vprašanjih ustrezajo postopkovnim napakam, kot je uporaba nepravilnega pomena (+ proti –) ali nepravilnih merskih enot. To niso le poljubne številke.
- (d) Stopnja izpita za vsako poglavje ⁽¹⁾ je določena v točki 2 „stopnje usposabljanja za tip zrakoplova“. Vendar je uporaba omejenega števila vprašanj na nižji stopnji sprejemljiva.
- (e) Izpit poteka ob zaprtih knjigah. Referenčno gradivo ni dovoljeno. Izjema je primer ugotavljanja sposobnosti B1 ali B2 kandidata za interpretacijo tehničnih dokumentov.
- (f) Število vprašanj ustreza najmanj 1 vprašanju na uro poučevanja. Število vprašanj za vsako poglavje in raven je sorazmerno z:

— urami dejanskega usposabljanja za zadevno poglavje in raven,

— učnimi cilji, določenimi v skladu z analizo potreb po usposabljanju.

Pristojni organ države članice pri odobritvi usposabljanja oceni število in raven vprašanj.

- (g) Za pozitivno oceno je potrebno doseči najmanj 75 % točk. Če je izpit iz usposabljanja za tip zrakoplova razdeljen na več izpitov, je treba za vsak izpit doseči najmanj 75 % točk. Da se lahko doseže točno 75 % točk, mora biti število vprašanj na izpitu večkratnik števila 4.
- (h) Kazensko točkovanje (negativnih točk za nepravilno odgovorjena vprašanja) se ne uporablja.
- (i) Izpitov po koncu modulne faze ni mogoče uporabiti kot del končnega izpita, če ne vsebujejo pravega števila in ravni zahtevanih vprašanj.

4.2 Standard ocenjevanja praktičnega dela

Po zaključku praktičnega dela usposabljanja za tip zrakoplova se opravi ocenjevanje, ki mora biti skladno z naslednjim:

- (a) ocenjevanje opravijo ustrezno usposobljeni in imenovani ocenjevalci;
- (b) z ocenjevanjem se ovrednoti znanje in spretnosti kandidata.

⁽¹⁾ Za namene te točke 4 „poglavje“ pomeni vsako posamezno vrstico pred številom v preglednici iz točke 3.1(e).

▼B**5. Standard izpita za tip**

Izpite za tip izvaja organizacija za usposabljanje, ki je ustrezno potrjena po Delu 147, ali pristojni organ.

Izpit sestavljajo ustni ali pisni izpit ali ocena praktičnega dela oziroma kombinacija le-teh ter izpolnjuje naslednje zahteve:

- (a) vprašanja ustnega izpita so odprtega tipa;
- (b) vprašanja pisnega izpita so opisnega tipa ali izbirna vprašanja;
- (c) ocena praktičnega dela določa sposobnost osebe za opravljanje naloge;
- (d) izpiti temeljijo na vzorcu poglavij ⁽¹⁾ iz točke 3 učnega programa za usposabljanje/izpit za tip zrakoplova, na navedeni ravni;
- (e) vsakemu, ki ne pozna pravega odgovora, se morajo nepravilne možnosti zdeti enako možne; vse možnosti so jasno povezane z vprašanjem in vsebujejo podobno terminologijo ter so podobne slovnične strukture in dolžine;
- (f) nepravilni odgovori pri numeričnih vprašanjih morajo ustrezati postopkovnim napakam, kot so popravki, uporabljeni v napačnem smislu, ali nepravilne zamenjave enot: ne gre le za poljubne številke.
- (g) izpit zagotavlja, da so izpolnjeni naslednji cilji:

- 1. Pravilno in samozavestno razpravljanje o zrakoplovu in njegovih sistemih.
- 2. Zagotovitev varnega izvajanja vzdrževanja, pregledov in rutinskega dela v skladu s priročnikom za vzdrževanje ter drugimi ustreznimi navodili in nalogami, kot ustreza za tip zrakoplova, na primer odpravljanje napak, popravila, prilagoditve, zamenjave, pregledi opreme in delovanja, kot je tek motorja itd., če se to zahteva.
- 3. Pravilna uporaba vse tehnične literature in dokumentacije za zrakoplov.
- 4. Pravilna uporaba specialističnega/posebnega orodja in preskusne opreme, izvajanje odstranitve in zamenjave komponent in modulov, edinstvenih za tip, vključno s katero izmed dejavnosti vzdrževanja na krilu.

- (h) za izpit veljajo naslednji pogoji:

- 1. Dovoljeni so največ trije zaporedni poizkusi. Nadaljnji sklop treh poizkusov je dovoljen po enem letu čakalnega roka med sklopi. Po prvem neuspelem poizkusu v enem sklopu je potreben čakalni rok 30 dni, po drugem neuspelem poizkusu pa 60 dni.

Prosilec pisno potrdi pri odobreni organizaciji za usposabljanje za vzdrževanje ali pristojnem organu, pri katerem se je prijavil na izpit, število in datume poizkusov v zadnjem letu ter organizacijo za usposabljanje za vzdrževanje ali pristojni organ, pri katerem je opravljal te poizkuse. Organizacija za usposabljanje za vzdrževanje ali pristojni organ je odgovoren za preverjanje števila poizkusov v veljavnih časovnih obdobjih.

⁽¹⁾ Za namene te točke 5 „poglavje“ pomeni vsako posamezno vrstico pred številom v preglednicah iz točk 3.1(e) in 3.2(b).

▼B

2. Izpit za tip se opravi in zahtevane praktične izkušnje se pridobijo v treh letih pred vložitvijo zahtevka za odobritev ratinga na licenci za vzdrževanje zrakoplova.
3. Na izpitu za tip je prisoten najmanj en izpraševalec. Izpraševalci ne sodelujejo pri usposabljanju prosilca.
- (i) Izpraševalci pripravijo pisno in podpisano poročilo s pojasnilom, zakaj je kandidat izpit opravil ali ne.

6. Usposabljanje na delovnem mestu

Usposabljanje na delovnem mestu (OJT) odobri pristojni organ, ki je izdal licenco.

Izreja in nadzoruje ga vzdrževalna organizacija, ki je ustrezno odobrena za vzdrževanje posebnega tipa zrakoplova, ocenijo pa ga ustrezno usposobljeni in imenovani ocenjevalci.

Začne in konča se v treh letih pred vložitvijo zahtevka za odobritev ratinga za tip.

(a) Cilj:

Cilj OJT je pridobiti zahtevano usposobljenost in izkušnje pri izvajanju varnega vzdrževanja.

(b) Vsebina:

OJT zajema izbor nalog, sprejemljivih za pristojni organ. Naloge OJT, ki jih je treba opraviti, ustrezajo zrakoplovu in sistemom v smislu zahtevnosti in tehničnega znanja, ki sta potrebna za opravljanje teh nalog. Vključene so lahko razmeroma preproste naloge, vendar se lahko vključijo in izvajajo tudi druge bolj zapletene naloge vzdrževanja, ki so ustrezne za tip zrakoplova.

Vsako nalogo podpiše študent, sopodpiše pa jo imenovani nadzornik. Navedene naloge so povezane z dejansko delovno kartico/polo itd.

Končna ocena zaključenega OJT je obvezna, določi pa jo ustrezno usposobljen in imenovan ocenjevalec.

V delovnih polah/dnevniku OJT so navedeni naslednji podatki:

1. ime kandidata;
2. datum rojstva;
3. potrjena vzdrževalna organizacija;
4. lokacija;
5. imena nadzornikov in ocenjevalca (vključno s številko licence, če je ustrezno);
6. datum zaključka naloge;

▼B

7. opis naloge in delovna kartica/delovni nalog/tehnični dnevnik itd.;
8. tip zrakoplova in registracija zrakoplova;
9. rating za zrakoplov, za katerega je bil vložen zahtevek.

Da bi se olajšala potrditev s strani pristojnega organa, je dokaz o opravljenem OJT sestavljen iz (i) podrobnih delovnih pol/dnevnika in (ii) poročila o skladnosti, ki dokazuje, da OJT izpolnjuje zahtevo iz tega dela.

▼B*Dodatek IV***Zahteve glede izkušenj za podaljšanje licence za vzdrževanje zrakoplova po Delu 66**

V spodnji preglednici so prikazane zahteve glede izkušenj za dodatek nove kategorije ali podkategorije v obstoječo licenco po Delu 66.

Izkušnje so praktične izkušnje z vzdrževanjem delujočega zrakoplova v podkategoriji, ki ustreza zahtevku.

Zahteve glede izkušenj se zmanjšajo za 50 %, če je prosilec zaključil potrjeni tečaj po Delu 147, ki ustreza podkategoriji.

Od od	A1	A2	A3	A4	B1.1	B1.2	B1.3	B1.4	B2	B3
A1	—	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	2 leti	6 mesecev	2 leti	1 leto	2 leti	6 mesecev
A2	6 mesecev	—	6 mesecev	6 mesecev	2 leti	6 mesecev	2 leti	1 leto	2 leti	6 mesecev
A3	6 mesecev	6 mesecev	—	6 mesecev	2 leti	1 leto	2 leti	6 mesecev	2 leti	1 leto
A4	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	—	2 leti	1 leto	2 leti	6 mesecev	2 leti	1 leto
B1.1	ni določeno	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	—	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	1 leto	6 mesecev
B1.2	6 mesecev	ni določeno	6 mesecev	6 mesecev	2 leti	—	2 leti	6 mesecev	2 leti	ni določeno
B1.3	6 mesecev	6 mesecev	ni določeno	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	—	6 mesecev	1 leto	6 mesecev
B1.4	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	ni določeno	2 leti	6 mesecev	2 leti	—	2 leti	6 mesecev
B2	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	1 leto	1 leto	1 leto	1 leto	—	1 leto
B3	6 mesecev	ni določeno	6 mesecev	6 mesecev	2 leti	6 mesecev	2 leti	1 leto	2 leti	—

Dodatek V

Obrazec za zahtevek – obrazec EASA 19:

ZAHITEVEK ZA ZAČETNO LICENCO/SPREMEMBO/OBNOVITEV LICENCE ZA VZDRŽEVANJE ZRAKOPLOVA (AML) PO DELU 66	OBRAZEC EASA 19																																																						
PODATKI O PROSILCU: Ime: Naslov: Državljanstvo: Datum in kraj rojstva:																																																							
PODATKI O AML PO DELU 66 (če je ustrezno): Št. licence: Datum izdaje:																																																							
PODATKI O DELODAJALCU: Naziv: Naslov: Sklic odobritve vzdrževalne organizacije: Tel.: Faks:																																																							
ZAHITEVEK ZA: (Odključajte ustrezna okenca) Začetna AML ☐ Sprememba AML ☐ Obnovitev AML ☐ <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Rating</th> <th style="text-align: center;">A</th> <th style="text-align: center;">B1</th> <th style="text-align: center;">B2</th> <th style="text-align: center;">B3</th> <th style="text-align: center;">C</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Letalo s turbinskim motorjem</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Letalo z batnim motorjem</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Helikopter s turbinskim motorjem</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Helikopter z batnim motorjem</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Letalska elektronika</td> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Letala z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z MTOM 2 t in manj</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kompleksni zrakoplov na motorni pogon</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>Zrakoplov, razen kompleksnega zrakoplova na motorni pogon</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> </tbody> </table> Odobritev tipa/odobritev ratinga/odprava omejitve (če je ustrezno):		Rating	A	B1	B2	B3	C	Letalo s turbinskim motorjem	☐	☐				Letalo z batnim motorjem	☐	☐				Helikopter s turbinskim motorjem	☐	☐				Helikopter z batnim motorjem	☐	☐				Letalska elektronika			☐			Letala z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z MTOM 2 t in manj				☐		Kompleksni zrakoplov na motorni pogon					☐	Zrakoplov, razen kompleksnega zrakoplova na motorni pogon					☐
Rating	A	B1	B2	B3	C																																																		
Letalo s turbinskim motorjem	☐	☐																																																					
Letalo z batnim motorjem	☐	☐																																																					
Helikopter s turbinskim motorjem	☐	☐																																																					
Helikopter z batnim motorjem	☐	☐																																																					
Letalska elektronika			☐																																																				
Letala z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z MTOM 2 t in manj				☐																																																			
Kompleksni zrakoplov na motorni pogon					☐																																																		
Zrakoplov, razen kompleksnega zrakoplova na motorni pogon					☐																																																		
Želim zaprositi za začetno licenco/spremembo/obnovitev licence za vzdrževanje zrakoplova (AML) po Delu 66, kot je navedeno, in potrjujem, da so bile informacije na tem obrazcu v času zahtevka pravilne.																																																							
S tem potrjujem, da: 1. nimam AML po Delu 66, izdane v drugi državi članici, 2. nisem zaprosil za AML po Delu 66 v drugi državi članici in 3. nikoli nisem imel AML po Delu 66, izdane v drugi državi članici, ki bi jo druga država članica preklicala ali začasno odvzela. Obveščen sem tudi, da zaradi nepravilnih podatkov lahko ne bi izpolnjeval pogojev za AML po Delu 66.																																																							
Podpis: Ime: Datum:																																																							

▼ **M2**

Želim zahtevati naslednja priznanja (če je ustrezno):

.....

.....

.....

Priznanje izkušenj v okviru usposabljanja po Delu 147

.....

.....

.....

Priznanje izpitov za spričevala o enakovrednih izpitih

.....

.....

.....

Prosimo, priložite ustrezna spričevala.

Priporočilo (če je ustrezno): S tem potrjujem, da je prosilec izpolnil ustrezne zahteve glede znanja in izkušenj z vzdrževanjem iz Dela 66 ter je priporočljivo, da pristojni organ odobri ali potrdi AML po Delu 66.

Podpis: Ime:

Položaj: Datum:

Obrazec EASA 19, 4. izdaja

Dodatek VI

Licenca za vzdrževanje zrakoplova iz Priloge III (Del 66):

I. EVROPSKA UNIJA (*) [DRŽAVA] [NAZIV IN LOGOTIP ORGANA] II. Del 66 LICENCA ZA VZDRŽEVANJE ZRAKOPLOVA III. Št. licence [KODA DRŽAVE ČLANICE].66..[XXXX] OBRAZEC EASA 26, 4. izdaja	IVa. Polno ime imetnika: IVb. Datum in kraj rojstva: V. Naslov imetnika: VI. Državljanstvo imetnika: VII. Podpis imetnika: III. Št. licence:
---	--

VIII. POGOJI: To licenco podpiše imetnik, spremlja pa jo dokument za izkazovanje identitete s fotografijo imetnika licence. Potrditev kategorij samo na straneh z naslovom KATEGORIJE po Delu 66 ne dovoljuje imetniku, da izdaja potrdila o sprostitvi v obratovanje za zrakoplov. Ta licenca skupaj s potrjenim ratingom za zrakoplov izpolnjuje namen Priloge 1 ICAO. Pravice imetnika te licence so predpisane v Uredbi (EU) št. 1321/2014 in zlasti v Prilogi III k tej uredbi (Del 66). Ta licenca ostaja veljavna do datuma, navedenega na straneh omejitev, če ni prej začasno ali dokončno preklicana. Pravic te licence ni mogoče uresničevati, če imetnik v predhodnem dvehletnem obdobju ni imel šestmesečnih izkušenj z vzdrževanjem v skladu s pravicami, ki jih daje licenca, ali če ni izpolnjeval določb za odobritev ustreznih pravic. III. Št. licence:	IX. KATEGORIJE po Delu 66 <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 40%;">VELJAVNOST</th> <th style="width: 5%;">A</th> <th style="width: 5%;">B1</th> <th style="width: 5%;">B2</th> <th style="width: 5%;">B3</th> <th style="width: 5%;">C</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Letala s turbinskimi motorji</td> <td></td> <td></td> <td>n. r.</td> <td>n. r.</td> <td>n. r.</td> </tr> <tr> <td>Letala z batnimi motorji</td> <td></td> <td></td> <td>n. r.</td> <td>n. r.</td> <td>n. r.</td> </tr> <tr> <td>Helikopterji s turbinskimi motorji</td> <td></td> <td></td> <td>n. r.</td> <td>n. r.</td> <td>n. r.</td> </tr> <tr> <td>Helikopterji z batnimi motorji</td> <td></td> <td></td> <td>n. r.</td> <td>n. r.</td> <td>n. r.</td> </tr> <tr> <td>Letalska elektronika</td> <td>n. r.</td> <td>n. r.</td> <td></td> <td>n. r.</td> <td>n. r.</td> </tr> <tr> <td>Kompleksni zrakoplovi na motorni pogon</td> <td>n. r.</td> <td>n. r.</td> <td>n. r.</td> <td>n. r.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zrakoplovi, razen kompleksnih zrakoplovov na motorni pogon</td> <td>n. r.</td> <td>n. r.</td> <td>n. r.</td> <td>n. r.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Letala z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z MTOM 2 000 kg in manj</td> <td>n. r.</td> <td>n. r.</td> <td>n. r.</td> <td></td> <td>n. r.</td> </tr> </tbody> </table> X. Podpis uradnika, ki izdaja, in datum: XI. Pečat ali žig organa izdajatelja: III. Št. licence:	VELJAVNOST	A	B1	B2	B3	C	Letala s turbinskimi motorji			n. r.	n. r.	n. r.	Letala z batnimi motorji			n. r.	n. r.	n. r.	Helikopterji s turbinskimi motorji			n. r.	n. r.	n. r.	Helikopterji z batnimi motorji			n. r.	n. r.	n. r.	Letalska elektronika	n. r.	n. r.		n. r.	n. r.	Kompleksni zrakoplovi na motorni pogon	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.		Zrakoplovi, razen kompleksnih zrakoplovov na motorni pogon	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.		Letala z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z MTOM 2 000 kg in manj	n. r.	n. r.	n. r.		n. r.
VELJAVNOST	A	B1	B2	B3	C																																																		
Letala s turbinskimi motorji			n. r.	n. r.	n. r.																																																		
Letala z batnimi motorji			n. r.	n. r.	n. r.																																																		
Helikopterji s turbinskimi motorji			n. r.	n. r.	n. r.																																																		
Helikopterji z batnimi motorji			n. r.	n. r.	n. r.																																																		
Letalska elektronika	n. r.	n. r.		n. r.	n. r.																																																		
Kompleksni zrakoplovi na motorni pogon	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.																																																			
Zrakoplovi, razen kompleksnih zrakoplovov na motorni pogon	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.																																																			
Letala z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z MTOM 2 000 kg in manj	n. r.	n. r.	n. r.		n. r.																																																		

▼ **M2**

XII. RATINGI ZA ZRAKOPLOV PO DELU 66		
Rating za zrakoplov	Kategorija	Žig in datum
III. Št. licence:		

XIII. OMEJITVE PO DELU 66
Veljavno do:
III. Št. licence:

Priloga k OBRAZCU EASA 26
XIV. NACIONALNE PRAVICE zunaj področja uporabe Dela 66 v skladu z [nacionalno zakonodajo] (veljavno samo v [državi članici])
Uradni žig in datum:
III. Št. licence:

NAMENOMA PRAZNO

▼B*PRILOGA IV***(Del 147)**

VSEBINA

147.1

ODDELEK A – TEHNIČNE ZAHTEVE

PODDEL A – SPLOŠNO

147.A.05 Področje uporabe

147.A.10 Splošno

147.A.15 Zahtevek

PODDEL B – ORGANIZACIJSKE ZAHTEVE

147.A.100 Zahteve glede objektov

147.A.105 Zahteve za osebje

147.A.110 Evidenca inštruktorjev, izpraševalcev in ocenjevalcev

147.A.115 Učna oprema

147.A.120 Material za usposabljanje za vzdrževanje

147.A.125 Evidenca

147.A.130 Postopki usposabljanja in sistem kakovosti

147.A.135 Izpiti

147.A.140 Priročnik organizacije za usposabljanje za vzdrževanje

147.A.145 Pravice organizacije za usposabljanje za vzdrževanje

147.A.150 Spremembe organizacije za usposabljanje za vzdrževanje

147.A.155 Stalna veljavnost

147.A.160 Ugotovitve

PODDEL C – POTRJENO OSNOVNO USPOSABLJANJE

147.A.200 Potrjeno osnovno usposabljanje

147.A.205 Izpiti za preverjanje osnovnega znanja

147.A.210 Osnovno ocenjevanje praktičnega dela

PODDEL D – USPOSABLJANJE ZA TIP ZRAKOPLOVA/NALOGO

147.A.300 Usposabljanje za tip zrakoplova/nalogo

147.A.305 Izpiti za tip zrakoplova in ocenjevanje nalog

▼B**ODDELEK B – POSTOPKI ZA PRISTOJNE ORGANE****PODDEL A – SPLOŠNO**

147.B.05 Področje uporabe

147.B.10 Pristojni organ

147.B.20 Vodenje evidence

147.B.25 Izjeme

PODDEL B – IZDAJA ODOBRLITVE

147.B.110 Postopek za odobritev in spremembo odobritve

147.B.120 Postopek stalne veljavnosti

147.B.125 Potrdilo o odobritvi organizacije za usposabljanje za vzdrževanje

147.B.130 Ugotovitve

PODDEL C – PREKLIC, ZAČASNA UKINITEV IN OMEJITEV ODOBRLITVE ORGANIZACIJE ZA USPOSABLJANJE ZA VZDRŽEVANJE VZDRŽEVANJA

147.B.200 Preklic, začasna ukinitvev in omejitev odobritve organizacije za usposabljanje za vzdrževanje

Dodatek I – Trajanje osnovnega usposabljanja

Dodatek II – Odobritev organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja iz Priloge IV (Del 147) – obrazec EASA 11

Dodatek III – Potrdila o priznanju iz Priloge IV (Del 147) – obrazca EASA 148 in 149

147.1

Za namene tega dela je pristojni organ:

1. za organizacije z glavnim krajem poslovanja na ozemlju države članice organ, ki ga imenuje ta država članica,
2. za organizacije z glavnim krajem poslovanja v tretji državi agencija.

ODDELEK A**TEHNIČNE ZAHTEVE****PODDEL A****SPLOŠNO****147.A.05 Področje uporabe**

Ta del določa zahteve, ki jih morajo izpolnjevati organizacije, ki želijo pridobiti odobritev za vodenje usposabljanja in izpitov, kot je opredeljeno v Prilogi III (Del 66).

147.A.10 Splošno

Organizacija za usposabljanje je organizacija ali del organizacije, registrirana kot pravna oseba.

▼B**147.A.15 Zahtevek**

- (a) Zahtevek za odobritev ali spremembo obstoječe odobritve se pripravi na obrazcu in na način, ki ga določi pristojni organ.
- (b) Zahtevek za odobritev ali spremembo odobritve vključuje naslednje informacije:
 1. registrirano ime in naslov prosilca,
 2. naslov organizacije, ki zahteva odobritev ali spremembo odobritve,
 3. predvideni obseg odobritve ali spremembe obsega odobritve,
 4. ime in podpis odgovornega vodje,
 5. datum zahtevka.

PODDEL B***ORGANIZACIJSKE ZAHTEVE*****147.A.100 Zahteve glede objektov**

- (a) Velikost in struktura objektov zagotavljata zaščito pred prevladujočimi vremenskimi razmerami in pravilno izvajanje vsega načrtovanega usposabljanja in izpitov na katerikoli dan.
- (b) Povsem zaprta ustrezna namestitve, ločena od drugih objektov, se zagotovi za učenje teorije in vodenje izpitov za preverjanje znanja.
 1. Največje število študentov, ki opravljajo usposabljanje za pridobitev znanja, med katerim koli usposabljanjem ne sme preseči 28.
 2. Velikost namestitve med izpiti je taka, da noben študent med izpiti s svojega položaja ne more brati pole ali računalniškega zaslona drugega študenta.
- (c) Okolje namestitve iz točke (b) se ohranja v takem stanju, da se študentje lahko osredotočijo na svoj študij oziroma izpit brez nepotrebnih motenj ali neugodja.
- (d) V primeru osnovnega usposabljanja se za praktično poučevanje, ki ustreza načrtovanemu usposabljanju, zagotovijo delavnice osnovnega usposabljanja in/ali objekti za vzdrževanje, ločeni od razredov za usposabljanje. Če organizacija ne more zagotoviti teh objektov, se lahko dogovori z drugo organizacijo, da zagotovi te delavnice in/ali objekte za vzdrževanje, v tem primeru pa se s to organizacijo sklene pismeni sporazum, ki opredeljuje pogoje dostopnosti in uporabe objektov. Pristojni organ zahteva dostop do katere koli take organizacije, s katero je bila sklenjena pogodba, ta dostop pa mora biti opredeljen s pisnim sporazumom.
- (e) V primeru usposabljanja za tip zrakoplova/nalogo se zagotovi dostop do ustreznih objektov, ki vsebujejo primere tipa zrakoplova, kot je opredeljeno v točki 147.A.115(d).

▼B

- (f) Število študentov, ki opravljajo praktično usposabljanje, med katerim koli programom usposabljanja ne sme biti večje od 15 na nadzornika ali ocenjevalca.
- (g) Zagotovijo se pisarne za inštruktorje, izpraševalce in praktične ocenjevalce po standardu, ki zagotavlja, da se za svoje naloge lahko pripravijo brez nepotrebnih motenj ali neugodja.
- (h) Za izpitne pole in evidenco o usposabljanju se zagotovijo varni objekti za hranjenje. Okolje za hranjenje je tako, da v obdobju hranjenja, kot je opredeljeno v točki 147.A.125, dokumenti ostanejo v dobrem stanju. Zmogljivosti za hranjenje in pisarne se lahko kombinirajo ob upoštevanju primerne varnosti.
- (i) Zagotovi se knjižnica, ki vsebuje ves tehnični material, ustrezen obsegu in ravni opravljenega usposabljanja.

147.A.105 Zahteve za osebje

- (a) Organizacija imenuje odgovornega vodjo, ki ima pooblastilo podjetja za zagotovitev, da je mogoče vse obveznosti usposabljanja financirati in opraviti po standardu, ki ga zahteva ta del.
- (b) Imenuje se oseba ali skupina oseb, katerih odgovornosti vključujejo zagotavljanje, da organizacija za usposabljanje za vzdrževanje izpolnjuje zahteve tega dela. Ta(-e) oseba(-e) mora(-jo) biti odgovorne(-e) odgovornemu vodji. Oseba na višjem položaju ali ena oseba iz skupine oseb je lahko tudi odgovorni vodja, pod pogojem da izpolnjuje zahteve za odgovornega vodjo, kot so opredeljene v točki (a).
- (c) Organizacija za usposabljanje za vzdrževanje sklene pogodbo z dovolj velikim številom osebja za načrtovanje/opravljanje usposabljanja za pridobitev znanj in praktičnega usposabljanja, vodenje izpitov za preverjanje znanja in ocenjevanje praktičnega dela v skladu z odobritvijo.
- (d) Z odstopanjem od točke (c), ko se za zagotovitev praktičnega usposabljanja in ocenjevanja uporabi druga organizacija, se lahko osebje te druge organizacije imenuje za izvajanje praktičnega usposabljanja in ocenjevanja.
- (e) Posamezna oseba lahko opravlja kakršno koli kombinacijo vlog inštruktorja, izpraševalca in ocenjevalca, pod pogojem da izpolnjuje točko (f).
- (f) Izkušnje in kvalifikacije inštruktorjev, izpraševalcev in ocenjevalcev praktičnega dela se določijo v skladu z objavljenimi merili ali po postopku in standardu, dogovorjenem s pristojnim organom.
- (g) V priložniku organizacije se za sprejem tega osebja opredili izpraševalce in ocenjevalce praktičnega dela.
- (h) Inštruktorji in izpraševalci vsaj vsakih 24 mesecev opravijo dopolnilno usposabljanje v zvezi s trenutno tehnologijo, praktičnimi spretnostmi, človeškimi dejavniki in najnovejšimi metodami usposabljanja, ki ustrezajo znanju, ki ga podajajo s programi usposabljanja in preverjajo.

▼B**147.A.110 Evidenca inštruktorjev, izpraševalcev in ocenjevalcev**

- (a) Organizacija vzdržuje evidenco za vse inštruktorje, izpraševalce in ocenjevalce praktičnega dela. Ta evidenca vsebuje informacije o izkušnjah in kvalifikacijah, podatkih o preteklem usposabljanju in vseh nadaljnjih opravljenih usposabljanjih.
- (b) Formalni pogoji se sestavijo za vse inštruktorje, izpraševalce in ocenjevalce praktičnega dela.

147.A.115 Učna oprema

- (a) Vsak razred ima ustrezno predstavitevno opremo po standardu, ki zagotavlja, da študentje zlahka berejo predstavitevno besedilo/risbe/diagrame in številke iz katerega koli položaja v razredu.

Predstavitevna oprema vključuje predstavitvene sintetične priprave za usposabljanje v pomoč študentom pri razumevanju določene snovi, ko take priprave veljajo za koristne v te namene.

- (b) Delavnice za osnovno usposabljanje in/ali objekti za vzdrževanje, kot so opredeljeni v točki 147.A.100(d), morajo imeti vso opremo in orodja, potrebna za izvajanje potrjenega obsega usposabljanja.
- (c) Delavnice za osnovno usposabljanje in/ali zmogljivosti za vzdrževanje, kot so opredeljene v točki 147.A.100(d), morajo imeti ustrezno izbiro zrakoplovov, motorjev, delov zrakoplovov in letalske elektronike.
- (d) Organizacija za usposabljanje za tip zrakoplova, kot je opredeljeno v točki 147.A.100(e), mora imeti dostop do ustreznega tipa zrakoplova. Sintetične priprave za usposabljanje se lahko uporabljajo, kadar zagotavljajo ustrezne standarde usposabljanja.

147.A.120 Material za usposabljanje za vzdrževanje

- (a) Gradivo za usposabljanje za vzdrževanje se študentu zagotovi in zajema kot velja:
 1. osnovne vsebine predmetov, opredeljene v Prilogi III (Del 66) za ustrezno kategorijo ali podkategorijo licence za vzdrževanje zrakoplova, in
 2. vsebino usposabljanja za tip zrakoplova, ki ga zahteva Prilog III (Del 66) za ustrezno kategorijo ali podkategorijo licence za tip zrakoplova in vzdrževanje zrakoplova.
- (b) Študentje imajo dostop do primerov dokumentacije za vzdrževanje in tehničnih informacij v knjižnici, kot je opredeljeno v točki 147.A.100(i).

147.A.125 Evidenca

Organizacija hrani vse evidence o usposabljanju, izpitih in ocenah študentov za *neomejeno obdobje*.

▼B**147.A.130 Postopki usposabljanja in sistem kakovosti**

- (a) Organizacija določi postopke, sprejemljive za pristojni organ, za zagotavljanje pravih standardov usposabljanja in izpolnjevanje vseh ustreznih zahtev tega dela.
- (b) Organizacija vzpostavi sistem kakovosti, ki vključuje:
 1. funkcijo neodvisne revizije za spremljanje standardov usposabljanja, integriteto izpitov za preverjanje znanja in ocenjevanj praktičnega dela, izpolnjevanje postopkov in njihovo primernost ter
 2. sistem povratnih informacij glede ugotovitev revizij osebi(-am) in predvsem odgovornemu vodji iz točke 147.A.105(a) za zagotovitev korektivnega ukrepanja, če je potrebno.

147.A.135 Izpiti

- (a) Izpitno osebje zagotavlja varnost vseh vprašanj.
- (b) Vsakemu študentu, za katerega se ugotovi, da med izpiti za preverjanje znanja goljufa ali ima pri sebi gradivo, povezano s predmetom izpita, razen izpitnih pol in pripadajoče dovoljene dokumentacije, se odvzame pravica do opravljanja izpita in ne sme opravljati kakršnega koli izpita vsaj 12 mesecev po datumu dogodka. O vsakem takem dogodku se v enem koledarskem mesecu obvesti pristojni organ, skupaj s podrobnostmi o morebitni preiskavi.
- (c) Izpraševalec, za katerega se ugotovi, da med izpitom za preverjanje znanja zagotavlja odgovore na vprašanja kateremu koli študentu, katerega znanje se preverja, izgubi svoj status izpraševalca, izpit pa se razglasi za neveljaven. Pristojni organ je treba o vsakem takem dogodku obvestiti v enem koledarskem mesecu.

147.A.140 Priročnik organizacije za usposabljanje za vzdrževanje

- (a) Organizacija zagotovi priročnik, ki ga uporablja organizacija ter opisuje organizacijo in njene postopke, vsebuje pa naslednje informacije:
 1. izjavo, ki jo je podpisal odgovorni vodja in potrjuje, da priročnik organizacije za usposabljanje za vzdrževanje in z njo povezani priročniki opredeljujejo skladnost organizacije za usposabljanje za vzdrževanje s tem delom ter da se bodo vedno upoštevali.
 2. naziv(-e) in ime(-na) osebe(-), imenovane(-ih) v skladu s točko 147.A.105(b),
 3. naloge in odgovornosti osebe(-), opredeljene(-ih) v točki 2, vključno z zadevami, ki jih lahko obravnavajo neposredno s pristojnim organom v imenu organizacije za usposabljanje za vzdrževanje.
 4. diagram organizacije za usposabljanje, ki kaže ustrezne verige odgovornosti osebe(-), opredeljene(-ih) v točki (a)(2).
 5. seznam inštruktorjev usposabljanja, izpraševalcev in ocenjevalcev praktičnega dela.

▼B

6. splošen opis objektov za usposabljanje in opravljanje izpitov, ki se nahajajo na vsakem naslovu, opredeljenem v potrdilu o odobritvi organizacije za usposabljanje za vzdrževanje, ter ustrezno vsakega drugega objekta, kot se zahteva v točki 147.A.145(b).
 7. seznam usposabljanj za vzdrževanje, zajetih v odobritvi.
 8. postopek za spremembo priročnika organizacije za usposabljanje za vzdrževanje.
 9. postopke organizacije za usposabljanje za vzdrževanje, kot zahteva točka 147.A.130(a).
 10. postopek nadzora v organizaciji za usposabljanje za vzdrževanje, kot zahteva točka 147.A.145(c), ko je pooblaščen za vodenje usposabljanja, izpitov in ocenjevanje na lokacijah, ki niso opredeljene v točki 147.A.145(b).
 11. seznam lokacij po točki 147.A.145(b).
 12. seznam organizacij, če je ustrezno, kot je opredeljeno v točki 147.A.145(d).
- (b) Priročnik in nadaljnje spremembe organizacije za usposabljanje za vzdrževanje odobri pristojni organ.
- (c) Ne glede na točko (b) se lahko manjše spremembe priročnika odobrijo s pomočjo postopka spremembe priročnika (v nadaljnjem besedilu: neposredna odobritev).

147.A.145 Privilegiji organizacije za usposabljanje za vzdrževanje

- (a) Organizacija za usposabljanje za vzdrževanje lahko opravlja naslednje, kot dovoljuje priročnik organizacije za usposabljanje za vzdrževanje in v skladu z njim:
1. osnovna usposabljanja po programu iz Priloge III (Del 66) ali delu programa.
 2. usposabljanje za tip zrakoplova/nalogo v skladu s Prilogo III (Del 66).
 3. izpiti v imenu pristojnega organa, vključno z izpitom za študente, ki niso obiskovali osnovnega usposabljanja ali usposabljanja za tip zrakoplova pri organizaciji za usposabljanje za vzdrževanje.
 4. izdaja potrdil v skladu z Dodatkom III po uspešnem zaključku potrjenega osnovnega usposabljanja ali usposabljanja za tip zrakoplova in izpitov, opredeljenih v točkah (a)(1), (a)(2) in (a)(3), kot je ustrezno.
- (b) Usposabljanje, izpiti za preverjanje znanja in ocenjevanja praktičnega dela se lahko opravljajo samo na lokacijah, določenih v potrdilu o odobritvi in/ali katerikoli lokaciji, opredeljeni v priročniku organizacije za usposabljanje za vzdrževanje.

▼B

- (c) z odstopanjem od točke (b) sme organizacija za usposabljanje za vzdrževanje voditi usposabljanje, izpite za preverjanje znanja in ocenjevanje praktičnega dela na lokacijah, ki se razlikujejo od lokacij iz točke (b), samo v skladu s postopkom nadzora, opredeljenim v priročniku organizacije za usposabljanje za vzdrževanje. Ni treba, da so te lokacije navedene v priročniku organizacije za usposabljanje za vzdrževanje.
- (d) 1. Organizacija za usposabljanje za vzdrževanje lahko sklene podizvajalsko pogodbo za vodenje osnovnega teoretičnega usposabljanja, usposabljanja za tip zrakoplova in izpitov s tem v zvezi z organizacijo, ki ne usposablja za vzdrževanje, samo ko je le-ta pod nadzorom v okviru sistema kakovosti organizacije za usposabljanje za vzdrževanje.
- 2. Sklepanje pogodb s podizvajalci za osnovno teoretično usposabljanje in izvedbo izpitov je omejeno na module 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 in 10 po Prilogi III (Del 66), Dodatek I.
- 3. Sklepanje pogodb s podizvajalci za usposabljanje za tip zrakoplova in izvedbo izpitov je omejeno na pogonske in letalske elektronske sisteme.
- (e) Organizacija ne sme biti potrjena za izvajanje izpitov, če ni potrjena za izvajanje ustreznega usposabljanja.
- (f) Z odstopanjem od točke (e) se lahko organizacija, odobrena za izvajanje usposabljanja za pridobitev osnovnega znanja ali usposabljanja za tip, odobri tudi za izvajanje izpitov za tip, če usposabljanje za tip ni potrebno.

147.A.150 Spremembe organizacije za usposabljanje za vzdrževanje

- (a) Organizacija za vodenje usposabljanja za vzdrževanje obvesti pristojni organ o vseh predlaganih spremembah organizacije, ki vplivajo na odobritev, preden se te spremembe izvršijo, da bi se pristojnemu organu omogočilo, da določi stalno skladnost s tem delom in spremeni, če je treba, potrdilo o odobritvi organizacije za usposabljanje za vzdrževanje.
- (b) Pristojni organ lahko predpiše pogoje, po katerih organizacija za usposabljanje za vzdrževanje lahko deluje med takimi spremembami, razen če pristojni organ ugotovi, da je treba začasno ukiniti odobritev organizacije za usposabljanje za vzdrževanje.
- (c) Če se pristojni organ ne obvesti o teh spremembah, se lahko začasno ukine ali prekliče potrdilo o odobritvi organizacije za usposabljanje za vzdrževanje, datirano za nazaj na dejanski datum sprememb.

147.A.155 Stalna veljavnost

- (a) Izda se odobritev z neomejenim trajanjem. Veljavna ostaja pod pogojem, da:

▼B

1. organizacija ostaja skladna s tem Delom v skladu z določbami, ki se nanašajo na obravnavanje ugotovitev, kot je opredeljeno v točki 147.B.130, in;
 2. se pristojnemu organu odobri dostop do organizacije za določitev stalne skladnosti s to prilogo (Del 147), in;
 3. potrdilo ni umaknjeno ali preklicano;
- (b) Ob umiku ali preklicu se odobritev pristojnemu organu vrne.

147.A.160 Ugotovitve

- (a) Ugotovitev 1. stopnje je ena ali več naslednjih ugotovitev:
1. vsaka pomembna neskladnost z izpitnim procesom, zaradi katere bi se izpit(-e) razveljavilo,
 2. pristojnemu organu se ne omogoči dostopa do objektov organizacije med običajnimi delovnimi urami po dveh pisnih zahtevkih,
 3. ni odgovornega vodje,
 4. pomembna neskladnost s procesom usposabljanja.
- (b) Ugotovitev 2. stopnje je vsaka neskladnost s procesom usposabljanja, razen ugotovitev 1. stopnje.
- (c) Po prejemu obvestila o ugotovitvah v skladu s točko 147.B.130 imetnik odobritve organizacije za usposabljanje organizacija za usposabljanje za vzdrževanje opredeli načrt za korektivno ukrepanje in korektivno ukrepanje pristojnemu organu zadovoljivo izkaže v roku, dogovorjenem s tem organom.

PODDEL C***POTRJENO OSNOVNO USPOSABLJANJE*****147.A.200 Potrjeno osnovno usposabljanje**

- (a) Potrjeno osnovno usposabljanje sestavljajo usposabljanje za pridobitev znanja, izpit za preverjanje znanja, praktično usposabljanje in ocenjevanje praktičnega dela.
- (b) Usposabljanje za pridobitev znanja zajema snov za licenco za vzdrževanje zrakoplova za kategorijo ali podkategorijo, kot je opredeljeno v Prilogi III (Del 66).
- (c) Preverjanje znanja zajema reprezentativen izbor snovi iz elementa usposabljanja po točki (b).
- (d) Praktično usposabljanje zajema praktično uporabo običajnega orodja/opreme, razstavljanje/sestavljanje reprezentativnega izbora delov zrakoplova ter sodelovanje v reprezentativnih dejavnostih vzdrževanja, ki se izvajajo glede na določen celoten modul po Delu 66.
- (e) Ocenjevanje praktičnega dela zajema praktično usposabljanje, z njim pa se ugotovi, ali je študent dovolj usposobljen za uporabo orodja in opreme ter za delo v skladu s priročniki za vzdrževanje.

▼B

- (f) Trajanje osnovnega usposabljanja je v skladu z Dodatkom I.
- (g) Trajanje tečajev za konverzijo med (pod)kategorijami se določi z oceno vsebin predmetov osnovnega usposabljanja in z njim povezanih potreb po praktičnem usposabljanju.

147.A.205 Izpiti za preverjanje osnovnega znanja

Izpiti za preverjanje osnovnega znanja:

- (a) so v skladu s standardom, opredeljenim v Prilogi III (Del 66),
- (b) se izvajajo brez uporabe zapiskov z usposabljanja,
- (c) zajemajo reprezentativni izbor predmetov iz določenega modula usposabljanja, zaključenega v skladu s Prilogo III (Del 66).

147.A.210 Osnovno ocenjevanje praktičnega dela

- (a) Osnovno ocenjevanje praktičnega dela med osnovnim usposabljanjem za vzdrževanje opravijo imenovani ocenjevalci prakse ob zaključku vsakega obdobja obiskovanja vadbenih delavnic/objekta za vzdrževanje.
- (b) Študent mora doseči pozitivno oceno glede na točko 147.A.200(e).

PODDEL D***USPOSABLJANJE ZA TIP ZRAKOPLOVA/NALOGO*****147.A.300 Usposabljanje za tip zrakoplova/nalogo**

Organizacija za usposabljanje za vzdrževanje se odobri za opravljanje usposabljanja za tip zrakoplova in/ali nalogo po Prilogi III (Del 66) ob izpolnjevanju standarda, opredeljenega v točki 66.A.45.

147.A.305 Izpiti za tip zrakoplova in ocenjevanje nalog

Organizacija za usposabljanje za vzdrževanje, potrjena po točki 147.A.300 za vodenje usposabljanja za tip zrakoplova, vodi izpite za tip zrakoplova ali ocenjevanje nalog na zrakoplovu, kot je opredeljeno v Prilogi III (Del 66), ob izpolnjevanju standarda za tip zrakoplova in/ali nalogo, opredeljenega v točki 66.A.45 Priloge III (Del 66).

ODDELEK B**POSTOPKI ZA PRISTOJNE ORGANE****PODDEL A*****SPLOŠNO*****147.B.05 Področje uporabe**

Ta oddelek določa upravne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati pristojni organi, zadolženi za uporabo in uveljavljanje Oddelka A tega dela.

▼B**147.B.10 Pristojni organ****(a) Splošno**

Država članica imenuje pristojni organ, ki so mu dodeljene odgovornosti za izdajo, podaljšanje, spremembo, začasno ukinitve ali preklic potrdil iz te priloge (Del 147). Ta pristojni organ vzpostavi dokumentirane postopke in organizacijsko strukturo.

(b) Viri

Pristojni organ ima dovolj ustreznega osebja za izvajanje zahtev tega dela.

(c) Postopki

Pristojni organ določi postopke, ki podrobno opisujejo, kako se dosega skladnost s to prilogo (Del 147).

Postopki se pregledujejo in spreminjajo za zagotavljanje stalne skladnosti.

(d) Kvalifikacije in usposabljanje

Vse osebe, ki se ukvarja z odobritvami, povezanimi s to prilogo, mora:

1. imeti ustrezne kvalifikacije in vse potrebno znanje, izkušnje in usposabljanje za opravljanje dodeljenih nalog.
2. opraviti usposabljanje in stalno usposabljanje o Prilogi III (Del 66) in Prilogi IV (Del 147), kot je ustrezno, vključno s predvidenim pomenom in standardom.

147.B.20 Vodenje evidence

(a) Pristojni organ vzpostavi sistem vodenja evidence, ki dovoljuje ustrezno sledljivost postopka izdaje, obnovitve, podaljšanja, spremembe, začasne ukinitve ali preklica vsake odobritve.

(b) Evidenca za pregled nad delovanjem organizacije za usposabljanje za vzdrževanje vključuje najmanj:

1. zahtevek za odobritev organizacije,
2. potrdilo o odobritvi organizacije vključno z morebitnimi spremembami,
3. kopijo revizijskega programa, ki navaja datume, kdaj so revizije predpisane in kdaj so bile opravljene,
4. evidenco o stalnem pregledu nad delovanjem, vključno z vso revizijsko evidenco,
5. kopije vse ustrezne korespondence,
6. podrobnosti o kakršnih koli izjemah in ukrepanjih za uveljavljanje,
7. kakršno koli poročilo drugih pristojnih organov, ki se nanaša na pregled nad delovanjem organizacije,
8. priročnik organizacije in spremembe.

(c) Obdobje hranjenja evidence iz točke (b) znaša vsaj štiri leta.

▼B**147.B.25 Izjeme**

- (a) Pristojni organ lahko šolo, ki sodi pod okrilje državnega ministrstva za šolstvo, izvzame iz zahteve:
1. da je organizacija, kot je opredeljeno v točki 147.A.10.
 2. da ima odgovornega vodjo, ob upoštevanju omejitve, da oddelek za upravljanje organizacije za usposabljanje imenuje osebo na višjem položaju in da ima ta oseba dovolj proračunskih sredstev za upravljanje organizacije po standardu iz te priloge (Del 147).
 3. po uporabi neodvisne revizije, kot dela sistema kakovosti, pod pogojem da ministrstvo vodi neodvisni šolski inšpektorat za revizijo organizacije za usposabljanje za vzdrževanje, ki se izvede tako pogosto, kot zahteva ta del.
- (b) Vse izjeme, odobrene po členu 14(4) Uredbe (ES) št. 216/2008, pristojni organ evidentira in hrani.

PODDEL B***IZDAJA ODOBRITEV***

Ta poddel zagotavlja zahteve za izdajo ali spremembo odobritve organizacije za usposabljanje za vzdrževanje.

147.B.110 Postopek za odobritev in spremembo odobritve

- (a) Po prejemu zahtevka pristojni organ:
1. pregleda priročnik organizacije za usposabljanje za vzdrževanje in
 2. preveri skladnost organizacije z zahtevo iz Priloge IV (Del 147).
- (b) Vse ugotovitve se dokumentirajo in pismeno potrdijo prosilcu.
- (c) Vse ugotovitve se pred izdajo odobritve zaključijo v skladu s točko 147.B.130.
- (d) Sklicna številka je vključena na potrdilo o odobritvi na način, ki ga opredeli agencija.

147.B.120 Postopek stalne veljavnosti

- (a) Vsaka organizacija se v celoti revidira glede izpolnjevanja te priloge (Del 147) v obdobjih, ki ne presegajo 24 mesecev. To vključuje spremljanje vsaj enega tečaja usposabljanja in enega izpita, ki ju vodi organizacija za usposabljanje za vzdrževanje.
- (b) Ugotovitve se obdelajo po točki 147.B.130.

147.B.125 Potrdilo o odobritvi organizacije za usposabljanje za vzdrževanje

Format potrdila o odobritvi organizacije za usposabljanja za vzdrževanje je tak, kot je podrobno opisano v Dodatku II.

▼B**147.B.130 Ugotovitve**

- (a) Če se odprave ugotovitve 1. stopnje ne zaključi v treh dneh od pismenega obvestila, pristojni organ v celoti ali deloma prekliče, začasno ukine ali omeji odobritev organizacije za usposabljanje za vzdrževanje.
- (b) Pristojni organ sprejme ukrepe, da v primeru neupoštevanja roka, ki ga je odobril v primeru ugotovitve 2. stopnje, v celoti ali deloma prekliče, začasno ukine ali omeji odobritev skladnosti.

PODDEL C***PREKLIC, ZAČASNA UKINITEV IN OMEJITEV ODOBRITEV ORGANIZACIJE
ZA USPOSABLJANJE ZA VZDRŽEVANJE*****147.B.200 Preklic, začasna ukinitve in omejitev odobritve organizacije za usposabljanje za vzdrževanje**

Pristojni organ:

- (a) začasno ukine odobritev iz utemeljenih razlogov v primeru potencialne ogroženosti varnosti ali
- (b) začasno ukine, prekliče ali omeji odobritev po 147.B.130.

*Dodatek I***Trajanje osnovnega usposabljanja**

Najkrajše celotno osnovno usposabljanje obsega:

Osnovno usposabljanje	Trajanje (ure)	Razmerje teoretičnega usposabljanja (v %)
A1	800	30 do 35
A2	650	30 do 35
A3	800	30 do 35
A4	800	30 do 35
B1.1	2 400	50 do 60
B1.2	2 000	50 do 60
B1.3	2 400	50 do 60
B1.4	2 400	50 do 60
B2	2 400	50 do 60
B3	1 000	50 do 60

Dodatek II

Odobritev organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja iz Priloge IV (Del 147) – obrazec EASA 11

Stran 1 od 2

[DRŽAVA ČLANICA (*)]
Članica Evropske unije (**)

**POTRDILO O ODOBREDITVI ORGANIZACIJE ZA USPOSABLJANJE IZ
VZDRŽEVANJA IN IZPITE**

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*)].147.[XXXX]

V skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbo Komisije (EU) št. 1321/2014, ki sta trenutno v veljavi, ter ob upoštevanju spodaj navedenih pogojev [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)] potrjuje, da je:

[IME IN NASLOV PODJETJA]

organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja v skladu z oddelkom A Priloge IV (Del 147) k Uredbi (EU) št. 1321/2014, odobrena za zagotavljanje usposabljanja in izvajanje izpitov s priloženega seznama odobritev ter izdajanje ustreznih potrdil o priznanju študentom z uporabo navedenih sklicev.

POGOJI:

1. ta odobritev je omejena na tisto, navedeno v oddelku o obsegu dela v priročniku odobrene organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja iz oddelka A Priloge IV (Del 147), in
2. ta odobritev zahteva skladnost s postopki, opredeljenimi v priročniku odobrene organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja, in
3. ta odobritev je veljavna, dokler je odobrena organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja skladna s Prilogo IV (Del 147) k Uredbi (EU) št. 1321/2014;
4. če so zgoraj navedeni pogoji izpolnjeni, ta odobritev velja za nedoločen čas, razen če je bila predhodno umaknjena, nadomeščena, začasno ukinjena ali preklicana.

Datum prvotne izdaje:

Datum te spremembe:

Št. spremembe:

Podpis:

Za pristojni organ: [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)]

Obrazec EASA 11, 4. izdaja

(*) Ali EASA, če je pristojni organ EASA.

(**) Črtati za države, ki niso članice EU, ali za agencijo EASA.

Stran 2 od 2

**SEZNAM ODOBRITEV ORGANIZACIJE ZA USPOSABLJANJE IZ
VZDRŽEVANJA IN IZPITE**

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*).147.[XXXX]

Organizacija: [IME IN NASLOV PODJETJA]

RAZRED	KATEGORIJA LICENCE	OMEJITEV	
OSNOVNO (**)	B1 (**)	TB1.1 (**)	LETALA S TURBINSKIMI MOTORJI (**)
		TB1.2 (**)	LETALA Z BATNIMI MOTORJI (**)
		TB1.3 (**)	HELIKOPTERJI S TURBINSKIMI MOTORJI (**)
		TB1.4 (**)	HELIKOPTERJI Z BATNIMI MOTORJI (**)
	B2 (**)	TB2 (**)	LETALSKA ELEKTRONIKA (**)
	B3 (**)	TB3 (**)	LETALA Z BATNIM MOTORJEM, KATERIH KABINA NI POD TLAKOM, Z MTOM 2 000 KG IN MANJ (**)
	A (**)	TA.1 (**)	LETALA S TURBINSKIMI MOTORJI (**)
		TA.2 (**)	LETALA Z BATNIMI MOTORJI (**)
		TA.3 (**)	HELIKOPTERJI S TURBINSKIMI MOTORJI (**)
		TA.4 (**)	HELIKOPTERJI Z BATNIMI MOTORJI (**)
TIP/NALOGA (**)	C (**)	T4 (**)	[NAVEDITE TIP ZRAKOPLOVA] (***)
	B1 (**)	T1 (**)	[NAVEDITE TIP ZRAKOPLOVA] (***)
	B2 (**)	T2 (**)	[NAVEDITE TIP ZRAKOPLOVA] (***)
	A (**)	T3 (**)	[NAVEDITE TIP ZRAKOPLOVA] (***)

Ta seznam odobritev je omejen na usposabljanja in izpite, opredeljene v oddelku o obsegu dela v priložniku odobrene organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja.

Sklic priložnika organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja:

Datum prvotne izdaje:

Datum zadnje odobrene spremembe: Št. spremembe:

Podpis:

Za pristojni organ: [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)]

Obrazec EASA 11, 4. izdaja

(*) EASA, če je pristojni organ EASA.
 (**) Ustrezno izbršite, če organizacija ni odobrena.
 (***) Navedite ustrezn rating ali omejitev.

Dodatek III

Potrdila o priznanju iz Priloge IV (Del 147) – obrazca EASA 148 in 149

Stran 1 od 1
POTRDILO O PRIZNANJU
Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*)].147.[XXXX].[YYYYY]
To potrdilo o priznanju se izdaja:
[IME]
[DATUM in KRAJ ROJSTVA]
s strani:
[IME IN NASLOV PODJETJA]
Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*)].147.[XXXX]
organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja, odobrene za izvajanje usposabljanja in izpitov v okviru seznama odobritev ter v skladu s Prilogo IV (Del 147) k Uredbi (EU) št. 1321/2014.
To potrdilo potrjuje, da je navedena oseba uspešno opravila potrjeno osnovno usposabljanje (**) ali spodaj navedeni izpit iz osnovnega usposabljanja (**) v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbo Komisije (EU) št. 1321/2014, ki sta trenutno v veljavi.
[OSNOVNO USPOSABLJANJE (**)] ali/in [IZPIT IZ OSNOVNEGA USPOSABLJANJA (**)]
[SEZNAM MODULOV PO DELU 66/DATUM OPRAVLJENEGA IZPITA]
Datum:
Podpis:
Za: [IME PODJETJA]

Obrazec EASA 148, 2. izdaja

(*) Ali EASA, če je pristojni organ EASA.
 (**) Neustrezno črtajte.

Stran 1 od 1

POTRDILO O PRIZNANJU

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*).147.[XXXX].[YYYYY]

To potrdilo o priznanju se izdaja:

[IME]

[DATUM in KRAJ ROJSTVA]

s strani:

[IME IN NASLOV PODJETJA]

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*).147.[XXXX]

organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja, odobrene za izvajanje usposabljanja in izpitov v okviru seznama odobritev ter v skladu s Prilogo IV (Del 147) k Uredbi (EU) št. 1321/2014.

To potrdilo potrjuje, da je navedena oseba uspešno opravila teoretični (**) in/ali praktični del (**) spodaj navedenega potrjenega usposabljanja za tip in s tem povezane izpite v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbo Komisije (EU) št. 1321/2014, ki sta trenutno v veljavi.

[USPOSABLJANJE ZA TIP ZRAKOPLOVA (**)]

[DATUMI ZAČETKA in KONCA]

[NAVEDITE TEORETIČNE ALI PRAKTIČNE ELEMENTE]

in/ali

[IZPIT ZA TIP ZRAKOPLOVA (**)]

[DATUM KONCA]

Datum:

Podpis:

Za: [IME PODJETJA]

Obrazec EASA 149, 2. izdaja

(*) Ali EASA, če je pristojni organ EASA.

(**) Neustrezno črtajte.

*PRILOGA V***Razveljavljena uredba s seznamom njenih zaporednih sprememb**

Uredba Komisije (ES) št. 2042/2003 (UL L 315, 28.11.2003, str. 1)

Uredba Komisije (ES) št. 707/2006 (UL L 122, 9.5.2006, str. 17)

Uredba Komisije (ES) št. 376/2007 (UL L 94, 4.4.2007, str. 18)

Uredba Komisije (ES) št. 1056/2008 (UL L 283, 28.10.2008, str. 5)

Uredba Komisije (EU) št. 127/2010 (UL L 40, 13.2.2010, str. 4)

Uredba Komisije (EU) št. 962/2010 (UL L 281, 27.10.2010, str. 78)

Uredba Komisije (EU) št. 1149/2011 (UL L 298, 16.11.2011, str. 1)

Uredba Komisije (EU) št. 593/2012 (UL L 176, 6.7.2012, str. 38)

▼ **M2***PRILOGA Va***DEL T**

Vsebina

T.1 Pristojni organ

Oddelek A – Tehnične zahteve

Poddel A – SPLOŠNO

T.A.101 Področje uporabe

Poddel B – ZAHTEVE

T.A.201 Odgovornosti

Poddel E – VZDRŽEVALNA ORGANIZACIJA

Poddel G – DODATNE ZAHTEVE ZA ORGANIZACIJE ZA VODENJE
STALNE PLOVNOSTI, ODOBRENE V SKLADU S
PODDELOM G PRILOGE I (DEL M)

T.A.701 Področje uporabe

T.A.704 Priročnik vodenja stalne plovnosti

T.A.706 Zahteve za osebje

T.A.708 Vodenje stalne plovnosti

T.A.709 Dokumentacija

T.A.711 Pravice

T.A.712 Sistem kakovosti

T.A.714 Vodenje evidence

T.A.715 Stalna veljavnost odobritve

T.A.716 Ugotovitve

Oddelek B – Postopki za pristojne organe

Poddel A – SPLOŠNO

T.B.101 Področje uporabe

T.B.102 Pristojni organ

T.B.104 Vodenje evidence

Poddel B – ODGOVORNOST

T.B.201 Odgovornosti

T.B.202 Ugotovitve

Poddel G – DODATNE ZAHTEVE ZA ORGANIZACIJE ZA VODENJE
STALNE PLOVNOSTI, ODOBRENE V SKLADU S
PODDELOM G PRILOGE I (DEL M)

T.B.704 Stalen pregled

T.B.705 Ugotovitve

▼ M2**T.1 Pristojni organ**

Za namene tega dela je pristojni organ za nadzor nad zrakoplovom in organizacijami organ, ki ga imenuje država članica, ki je operatorju izdala spričevalo letalskega prevoznika.

*ODDELEK A***TEHNIČNE ZAHTEVE**

PODDEL A

SPLOŠNO**T.A.101 Področje uporabe**

Ta oddelek določa zahteve, ki jih je treba izpolniti za zagotovitev, da se stalna plovnost iz člena 1(b) ohranja v skladu z bistvenimi zahtevami iz Priloge IV k Uredbi (ES) št. 216/2008.

Opreddeljuje tudi pogoje, ki jih morajo izpolnjevati osebe in organizacije, odgovorne za vodenje stalne plovnosti in vzdrževanje takega zrakoplova.

PODDEL B

STALNA PLOVNOST**T.A.201 Odgovornosti**

1.

- (a) Operator je odgovoren za plovnost zrakoplova in zagotovi, da se zrakoplov ne upravlja, razen če ima zrakoplov certifikat tipa, ki ga je zanj izdala ali potrdila Agencija;
- (b) je v plovnem stanju;
- (c) ima veljavno spričevalo o plovnosti, izdano v skladu s Prilogo 8 k ICAO;
- (d) je zrakoplov vzdrževan v skladu s programom vzdrževanja, ki izpolnjuje zahteve države registracije in veljavne zahteve Priloge 6 k ICAO;
- (e) so katere koli okvare ali poškodbe, ki vplivajo na varno delovanje zrakoplova, odpravljene do standarda, ki je sprejemljiv v državi registracije;
- (f) zrakoplov izpolnjuje vse veljavne:
 - (i) plovnostne zahteve ali zahteve za stalno plovnost, ki jih izda ali sprejme država registracije, in
 - (ii) obvezne varnostne zahteve, ki jih izda Agencija, vključno s plovnostnimi zahtevami;
- (g) usposobljene organizacije po vzdrževanju zrakoplovu izdajo potrdilo o sprostitvi v obratovanje v skladu z zahtevami države registracije. Podpisano potrdilo o sprostitvi v obratovanje vsebuje zlasti osnovne podrobne podatke o opravljenem vzdrževanju;

▼ **M2**

- (h) se zrakoplov pred vsakim letom pregleda v okviru predpoletnega pregleda;
- (i) se vse modifikacije in popravila skladajo z zahtevami za stalno plovnost, ki jih je določila država registracije;
- (j) naslednje evidence zrakoplova so na voljo tako dolgo, dokler se podatki v njih ne nadomestijo z novimi, po obsegu in podrobnostih enakovrednimi podatki, vendar ne manj kot 24 mesecev:
 - 1. skupen čas delovanja (ure, cikli in koledarski čas, kot je ustrezno) zrakoplova in vseh komponent z omejeno življenjsko dobo;
 - 2. trenutno stanje glede izpolnjevanja zahtev iz točke T.A.201(1)(f);
 - 3. trenutno stanje glede izpolnjevanja programa vzdrževanja;
 - 4. trenutno stanje glede modifikacij in popravil, skupaj z ustreznimi podrobnostmi in utemeljenimi podatki, za dokaz, da so izpolnjene zahteve države registracije.
- 2. Naloge iz točke T.A.201(1) nadzoruje organizacija za vodenje stalne plovnosti operatorja. Za ta namen organizacija izpolnjuje dodatne zahteve iz točk T.A. poddela G.
- 3. Organizacija za vodenje stalne plovnosti iz točke 2 zagotovi, da vzdrževanje in sprostitev zrakoplova opravi vzdrževalna organizacija, ki izpolnjuje zahteve iz poddela E. Za ta namen se, kadar organizacija za vodenje stalne plovnosti ne izpolnjuje zahtev iz poddela E, sklene pogodba s takšno organizacijo.

PODDEL E

VZDRŽEVALNA ORGANIZACIJA

Organizacija za vodenje stalne plovnosti zagotovi, da zrakoplov in njegove komponente vzdržujejo organizacije, ki izpolnjujejo naslednje zahteve:

- 1. Organizacija pridobi odobritev vzdrževalne organizacije, ki ga izda ali sprejme država registracije.
- 2. V obseg odobritve organizacije je vključena ustrezna zmogljivost zrakoplova in/ali komponent.
- 3. Organizacija vzpostavi sistem poročanja o dogodkih, ki zagotavlja, da se kakršno koli ugotovljeno stanje zrakoplova ali komponente, ki ogroža varnost poleta, sporoči operatorju, pristojnemu organu operatorja, organizaciji, odgovorni za projekt tipa ali dodatni projekt tipa, in organizaciji za vodenje stalne plovnosti.
- 4. Organizacija pripravi priročnik organizacije, ki vsebuje opis vseh postopkov organizacije.

▼ **M2****PODDEL G*****DODATNE ZAHTEVE ZA ORGANIZACIJE ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI, ODOBRENE V SKLADU S PODDELOM G PRILOGE I (DEL M)*****T.A.701 Področje uporabe**

Ta poddel določa zahteve, ki jih mora izpolnjevati organizacija, ki je odobrena v skladu s poddelom G Dela M, za izvajanje nadzora nad nalogami iz točke T.A.201.

T.A.704 Priročnik vodenja stalne plovnosti

Priročnik poleg zahtev iz točke M.A.704 vsebuje tudi postopke, ki določajo, kako organizacija za vodenje stalne plovnosti zagotavlja skladnost z Delom T.

T.A.706 Zahteve za osebje

Poleg zahtev iz točke M.A.706 ter točk M.A.706(c) in (d) mora osebje ustrezno poznati tudi veljavne predpise tretje države.

T.A.708 Vodenje stalne plovnosti

Ne glede na točko M.A.708 potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti za zrakoplov, ki se upravlja v skladu z zahtevami iz Dela T:

- (a) zagotovi, da zrakoplov prevzame vzdrževalna organizacija, kadar koli je to potrebno;
- (b) zagotovi, da se vsako vzdrževanje opravi v skladu s programom vzdrževanja;
- (c) zagotovi uporabo obveznih informacij iz točke T.A.201(1)(f);
- (d) zagotovi, da vzdrževalna organizacija odpravi vse okvare, ki se ugotovijo med načrtovanim vzdrževanjem ali o katerih se poroča, in sicer v skladu s podatki o vzdrževanju, ki so sprejemljivi v državi registracije;
- (e) usklajuje načrtovano vzdrževanje, uporabo obveznih informacij iz točke T.A.201(1)(f), zamenjavo delov z omejeno življenjsko dobo in pregled komponent, da se delo ustrezno opravi;
- (f) vodi in arhivira evidence o stalni plovnosti v skladu z zahtevo iz točke T.A.201(1)(j);
- (g) zagotovi, da se modifikacije in popravila odobrijo v skladu z zahtevami države registracije.

T.A.709 Dokumentacija

Ne glede na točki M.A.709(a) in (b) organizacija za vodenje stalne plovnosti za vsak zrakoplov, ki se upravlja v skladu z zahtevami iz Dela T, hrani in uporablja veljavne podatke o vzdrževanju, ki so sprejemljivi v državi registracije.

T.A.711 Pravice

Organizacija za vodenje stalne plovnosti, ki je odobrena v skladu s poddelom G Dela M, lahko za zrakoplov, vključen v njeno spričevalo letalskega prevoznika, izvaja naloge iz točke T.A.708, če je vzpostavila postopke, ki jih je potrdil pristojni organ, za zagotovitev skladnosti z Delom T.

▼ M2**T.A.712 Sistem kakovosti**

Organizacija za vodenje stalne plovnosti poleg zahtev iz točke M.A.712 zagotovi, da se s sistemom kakovosti nadzoruje, da se vse dejavnosti iz tega poddela izvajajo v skladu z odobrenimi postopki.

T.A.714 Vodenje evidenc

Organizacija poleg zahtev iz točke M.A.714(a) vodi evidence v skladu z zahtevami iz točke T.A.201(1)(j).

T.A.715 Stalna veljavnost odobritve

Poleg pogojev iz točke M.A.715(a) ostaja odobritev za organizacijo za vodenje stalne plovnosti v skladu s tem poddelom veljavna pod pogojem, da:

- (a) organizacija izpolnjuje veljavne zahteve iz Dela T in
- (b) organizacija zagotovi vsaki osebi, ki je pridobila dovoljenje pristojnega organa, dostop do vseh njegovih prostorov, zrakoplovov ali dokumentov, ki so povezani z njegovimi dejavnostmi, vključno s podizvajalskimi dejavnostmi, da določi skladnost s tem delom.

T.A.716 Ugotovitve

Po prejemu obvestila o ugotovitvah v skladu s točko T.B.705 organizacija za vodenje stalne plovnosti v odobritvi opredeli načrt za korektivno ukrepanje in tako ukrepanje pristojnemu organu zadovoljivo izkaže v roku, dogovorjenem s tem organom.

*ODDELEK B***DODATNI POSTOPKI ZA PRISTOJNE ORGANE****PODDEL A*****SPLOŠNO*****T.B.101 Področje uporabe**

Ta oddelek določa upravne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati pristojni organi, odgovorni za uporabo in izvrševanje oddelka A tega Dela T.

T.B.102 Pristojni organ**1. Splošno**

Država članica imenuje pristojni organ, ki so mu dodeljene pristojnosti iz točke T.1. Ta pristojni organ vzpostavi dokumentirane postopke in organizacijsko strukturo.

2. Viri

Za izvajanje zahtev, kot so podrobno opisane v tem oddelku, mora biti na voljo ustrezno število osebja.

3. Kvalifikacije in usposabljanje

Vse osebe, ki se ukvarja z dejavnostmi iz Dela T, mora imeti ustrezne kvalifikacije ter znanje, izkušnje, začetno in nadaljevalno usposabljanje, da lahko opravlja dodeljene naloge.

4. Postopki

Pristojni organ določi postopke, ki podrobno opisujejo, kako se doseže skladnost s tem delom.

▼ M2**T.B.104 Vodenje evidenc**

1. Na podlagi tega dela se uporabljajo zahteve iz točk M.B.104(a), (b) in (c) Priloge I.
2. Minimalna evidenca za pregled nad delovanjem vsakega zrakoplova zajema vsaj izvod:
 - (a) spričevala o plovnosti zrakoplova;
 - (b) vse ustrezne korespondence, ki se nanaša na zrakoplov;
 - (c) poročila o vsakem inšpekcijskem pregledu in pregledu, opravljenem na zrakoplovu;
 - (d) podrobnosti o morebitnih izjemah in ukrepih za izvrševanje.
3. Vsa evidenca iz točke T.B.104 je na voljo na zahtevo druge države članice, Agencije ali države registracije.
4. Evidence iz točke 2 se hranijo do 4 let po koncu obdobja najema zrakoplova brez osebja.

T.B.105 Medsebojna izmenjava informacij

Uporabljajo se zahteve iz točke M.B.105 Priloge I.

PODDEL B***ODGOVORNOST*****T.B.201 Odgovornosti**

1. Pristojni organ, kot je opredeljeno v točki T.1, je pristojen za vodenje pregledov in preiskav, vključno s pregledi zrakoplovov, da preveri, ali so izpolnjene zahteve tega dela.
2. Pristojni organ opravi preglede in preiskave pred odobritvijo pogodbe o najemu brez osebja v skladu s točko ARO.OPS.110(a)(1), da preveri, ali so izpolnjene zahteve iz točke T.A.201.
3. Pristojni organ zagotovi usklajevanje z državo registracije, kot je potrebno za izvajanje odgovornosti glede nadzora zrakoplova iz te priloge Va (Del T).

T.B.202 Ugotovitve

1. Ugotovitev 1. stopnje je vsako pomembno neizpolnjevanje zahtev iz Dela T, ki znižuje varnostni standard in resno ogroža varnost leta.
2. Ugotovitev 2. stopnje je vsako neizpolnjevanje zahtev iz Dela T, ki bi lahko znižalo varnostni standard in morebiti ogrozilo varnost leta.
3. Če je ugotovitev rezultat pregledov, preiskav, pregledov zrakoplova ali drugih postopkov, pristojni organ:
 - (a) sprejme potrebne ukrepe, kot je prepoved vzletanja zrakoplova, da se prepreči nadaljnje neizpolnjevanje zahtev,
 - (b) zahteva sprejetje korektivnih ukrepov, ki ustrezajo naravi ugotovitve.

▼ M2

4. Za ugotovitve 1. stopnje pristojni organ zahteva, da se sprejmejo ustrezni korektivni ukrepi pred naslednjim letom, in o tem obvesti državo registracije.

PODDEL G***DODATNE ZAHTEVE ZA ORGANIZACIJE ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI, ODOBRENE V SKLADU S PODDELOM G PRILOGE I (DEL M)*****T.B.702 Začetna odobritev**

Kadar priročnik vodenja stalne plovnosti organizacije vsebuje postopke za vodenje stalne plovnosti zrakoplova iz člena 1(b), pristojni organ poleg zahtev iz točke M.B.702 ugotovi, da so navedeni postopki skladni z Delom T in preveri, ali organizacija izpolnjuje zahteve iz Dela T.

T.B.704 Stalen pregled

Poleg zahtev iz točke M.B.704 se vsakih 24 mesecev opravi pregled ustreznega vzorca zrakoplovov iz člena 1(b), ki ga vodi organizacija.

T.B.705 Ugotovitve

Pristojni organ za organizacije za vodenje stalne plovnosti zrakoplova iz člena 1(b) poleg zahtev iz točke M.B.705 sprejme tudi ukrepe, kadar se med revizijami, preverjanji na ploščadi ali na druge načine ugotovi, da zahteve iz Dela T niso izpolnjene.

PRILOGA VI

Korelacijska tabela

Uredba (ES) št. 2042/2003	Ta uredba
Člen 1	Člen 1
Člen 2	Člen 2
Člen 3(1), (2) in (3)	Člen 3(1), (2) in (3)
Člen 3(4)	—
Člen 4	Člen 4
Člen 5	Člen 5
Člen 6	Člen 6
—	Člen 7
Člen 7(1)	Člen 8(1)
Člen 7(2)	—
Člen 7(3), uvodni stavek	Člen 8(2), uvodni stavek
Člen 7(3)(a) do (g)	—
Člen 7(3)(h)	Člen 8(2)(a)
Člen 7(3)(i)	Člen 8(2)(b)
Člen 7(4)	—
Člen 7(5)	Člen 8(3)
Člen 7(6)	—
Člen 7(7)	—
Člen 7(8)	Člen 8(4)
Člen 7(9)	Člen 8(5)
Člen 8	Člen 9
Priloga I	Priloga I
Priloga II	Priloga II
Priloga III	Priloga III
Priloga IV	Priloga IV
—	Priloga V
—	Priloga VI